

Referat

Plan- og Miljøudvalget 2022-2025

Ordinært møde

- Mødetidspunkt:** 13-05-2024 15:00
- Mødeafholdelse:** Lokale 0.27
- Information:** Gitte Kiilerich (A) deltog ikke i behandlingen af punkt 5-12.
- Medlemmer:** Peter E. Nielsen (A), formand
Erik Kyed Trolle (UP)
John Karlsson (A)
Tina Kruckow (A)
Gitte Kiilerich (A)
Martin Tøttrup Kelkelund (A)
Peter Sørensen (UP)
- Afbud:**
- Stedfortrædere:**

Indholdsfortegnelse

Plan- og Miljøudvalget 2022-2025

13-05-2024 15:00

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden	3
2 (Åben) Dialogmøde med Handicaprådet.....	4
3 (Åben) Beslutning om nedrivning af bevaringsværdig bygning på Jennetvej 19, 9982 Ålbæk.....	5
4 (Åben) Beslutning om kondemnering og nedrivning af Hjørringvej 246 i Thorshøj7	
5 (Åben) Vedtagelse af Natura 2000 handleplaner	10
6 (Åben) Vedtagelse af kommuneplantillæg og lokalplan for solcelleanlæg ved Ribberholt, 9900 Frederikshavn	12
7 (Åben) Vedtagelse af kommuneplantillæg og lokalplan for højspændingsstation på Ålborgvej 311, 9352 Dybvad	14
8 (Åben) Godkendelse af principper for prioritering af plansager.....	16
9 (Åben) Godkendelse af udkast til høringsvar til Region Nordjyllands forslag til Råstofplan 2024	18
10 (Åben) Orientering om Recycling City	20
11 (Åben) Orientering om nye regler når der laves ændringer til kommuneplanen	22
12 (Åben) Orientering om afgørelser fra klageinstanser.....	24
13 (Åben) Underskriftside.....	26

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden

Sags ID: MOS-2024-00198

Ansvarligt center: Direktionssekretariatet

Beslutningskompetence

PMU

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsordenen.

Indstilling

Direktionssekretariatet indstiller, at dagsordenen godkendes.

Beslutninger:

Godkendt.

Bilag

2 (Åben) Dialogmøde med Handicaprådet

Sags ID: EMN-2024-01114

Ansvarligt center: Direktionssekretariatet

Beslutningskompetence

PMU

Sagsfremstilling

Handicaprådet har anmodet om dialogmøde med Plan- og Miljøudvalget.

Repræsentanter for Handicaprådet ønsker en uformel snak med Plan- og Miljøudvalget om, at udvalget skal have in mente, at et handicap kan være

- handicap fra vugge til krukke
- handicap - fysisk såvel som kognitiv, der ikke er medfødt,
- og hvilken udfordring det kan være for "handicap"-familier at færdes i det offentlige rum, hvis det ikke indtænkes ved lokalplaner, byudvikling, midtbyplaner osv.

Handicaprådet kan undre sig over, at der ikke kommer flere sager til høring i rådet.

Fra Handicaprådet deltager:

- Aksel Jensen, formand for Handicaprådet
- Steen Jørgensen, udpeget af Danske Handicaporganisationer.

Indstilling

Direktionssekretariatet indstiller, at dialogmødet gennemføres.

Beslutninger:

Drøftet.

Bilag

3 (Åben) Beslutning om nedrivning af bevaringsværdig bygning på Jennetvej 19, 9982 Ålbæk

Sags ID: GEO-2024-01822

Ansvarligt center: Center for Teknik og Miljø

Beslutningskompetence
PMU

Sagsfremstilling

Kommunen har modtaget ansøgning om nedrivning af en bevaringsværdig bygning på ejendommen Jennetvej 19, 9982 Ålbæk, matr.nr. 18a, Sørig, Råbjerg, idet ansøger ønsker, at der i stedet opføres et nyt maskinhus. Bygningen er vurderet som bevaringsmæssig SAVE-3.

Administrationen har gennemført en besigtigelse i marts 2024. Bygningen fremstår original, dog bærer den præg af ælde og manglende vedligeholdelse, fotos er vedlagt.

Nedrivning af bevaringsværdige bygninger reguleres af lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger. Efter lovens bestemmelser må en bygning med bevaringsværdien 1–3 ikke nedrives, før nedrivningsanmeldelsen har været offentligt bekendtgjort, relevante høringsparter er hørt og kommunalbestyrelsen har meddelt ejeren, om den efter planlovens § 14 vil nedlægge forbud mod nedrivningen.

Nedrivningsansøgningen har været annonceret på kommunens hjemmeside fra den 20. marts til den 18. april 2024. I høringsperioden er der modtaget 1 hørings svar fra Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur i Skagen og Råbjerg Sogne. Foreningen påpeger, at de ikke kan acceptere, at bygningen nedrives, hørings svaret er vedlagt. Ifølge foreningen vil en nedrivning af bygningen betyde, at den bygningsmæssige helhed for stedet forsvinder og kulturhistoriske værdier går tabt. Foreningen mener på den baggrund, at kommunen bør nedlægge et § 14 forbud mod bygningens nedrivning.

Kommunen kan nedlægge et § 14 forbud og udarbejde en bevarende lokalplan, der hindrer nedrivning af bevaringsværdige bygninger. Det er kommunen, der har ansvar for at udarbejde det nødvendig planlægningsmateriale. Forbuddet har en gyldighedsperiode på ét år. Senest ét år efter forbuddet skal der godkendes et lokalplanforslag. Efter lokalplanforslaget er sendt i høring, gælder lokalplanforslagets midlertidig retsvirkning. Forslaget skal vedtages senest ét år fra offentliggørelsen af lokalplanforslaget for at opretholde retsvirkning.

Planlovens § 49 fastlægger, at der kan være mulighed for, at kommunen kan pålægges at overtage ejendommene mod erstatning. Retspraksis er, at der kun er overtagelsespligt, hvis der er et misforhold mellem ejendommens udnyttelses- og anvendelsesmuligheder - på grundlag af den bevarende lokalplan - og de muligheder, der ville være, hvis ikke der var besluttet en bevarende lokalplan. Det er administrationens

vurdering, at det misforhold ikke gør sig gældende her, og at et forbud mod nedrivning og udarbejdelse af en bevarende lokalplan ikke vil indebære, at kommunen skal overtage ejendommen imod erstatning.

Senest har man besluttet (marts 2024) at stoppe § 14-forbuddet i sagen omhandlende bevarende lokalplan for Rydalvej 74. I denne sag var der tale om flere bygninger og en SAVE 2-registrering.

Ejendommen er ikke omfattet af værdifulde kulturmiljøer udpegningerne jf. den gældende Kommuneplan.

Indstilling

Center for Teknik og Miljø indstiller, at der ikke indledes en proces med nedlæggelse af § 14-forbud.

Beslutninger:

Godkendt.

Peter Sørensen (UP) og Erik Kyed Trolle (UP) undlod at stemme.

Bilag

1. Jennetvej 19, 9982 Ålbæk - kortbilag (DokumentID: 7863583 - GEO-2024-01822)
2. Jennetvej 19, 9982 Ålbæk - foto samlet (DokumentID: 7864458 - GEO-2024-01822)
3. 2024.04.16 SV Jennetvej 19 9882 Ålbæk - Høring (DokumentID: 7894590 - GEO-2024-01822)

4 (Åben) Beslutning om kondemnering og nedrivning af Hjørringvej 246 i Thorshøj

Sags ID: BYG-2023-04307

Ansvarligt center: Direktionsssekretariat

Beslutningskompetence
PMU/ØU/BR

Sagsfremstilling

Kommunen kan efter Byfornyelseslovens § 76 kondemnere en bolig - dvs. nedlægge forbud mod, at der må ske beboelse eller ophold, hvis en bygning vurderes at være forbundet med sundheds- eller brandfare mv. Har ejendommen en juridisk ejer, kan kommunen også udstede påbud om nedrivning.

På baggrund af borgerforeningens klage over tilstanden af bygningen på Hjørringvej 246, Thorshøj, foretog administrationen i september 2023 en besigtigelse af ejendommen sammen med Søren Garde Rådgivning A/S.

Ejendommen er opført i 1917 og har været ubeboet i mange år. Den fremstår skæmmende med en synlig beliggenhed set fra offentlig vej og de omkringliggende naboer. Besigtigelsesrapporten konstaterer, at ejendommen udgør en nærliggende sundhedsfare ved ophold og beboelse på grund af skimmelsvamp og ødelagte bærende konstruktioner mv. Tilsynsrapporten og en beskrivelse om kondemnering og sundhedsfare er vedlagt som bilag.

Ejendommen har ikke en juridisk ejer, selv om den er registreret som ejet af konkursboet efter Trehøje Ejendoms Invest ApS. Ejendommen betegnes som en herreløs ejendom. Beskrivelse af herreløse ejendomme er vedlagt som bilag.

Den 20. marts 2024 gennemførte administrationen en partshøring (vedlagt) af panthaverne til ejendommen, da det er skønnet, at panthaverne har en særlig og væsentlig økonomisk interesse i ejendommen. Efter endt høringsfrist har kommunen ikke modtaget høringssvar fra panthaverne.

Besigtigelsesrapporten anbefaler påbud om nedrivning, da det vurderes at være teknisk umuligt at istandsætte bygningen inden for en rimelig økonomisk ramme.

Det kan dog ikke lade sig gøre at udstede et påbud om nedrivning til ejer netop fordi ejendommen er herreløs.

Kommunen kan købe ejendommen med henblik på nedrivning jf. Byfornyelseslovens § 38d. Det kræver dog at konkursboet bliver åbnet op igen og begæret på tvangsauktion.

Administrationens vurdering og anbefaling:

- Bygningen er forbundet med nærliggende sundhedsfare og er ikke egnet til beboelse eller ophold. Det anbefales, at boligen kondemneres jf. byfornyelseslovens § 76.
- Ejendommen fremstår skæmmende for området, og der kan være fare forbundet med at opholde sig i eller færdes i nærheden af ejendommen.
Det vurderes ikke teknisk muligt inden for en økonomisk rimelig ramme at forsøge en udbedring. Efter byfornyelsesloven § 77 vil der kunne gives påbud til en ejer om nedrivning. Da ejendommen er herreløs, anbefales det at konkursboet bliver genåbnet, og ejendommen begæres på tvangsauktion og dermed får en ejer. En ny ejer kan stilles juridisk til ansvar for ejendommen herunder modtage påbud om nedrivning.

Ejendommen risikerer ikke at blive købt på tvangsauktion på grund af dens tilstand og forbliver dermed herreløs. Kommunen bør købe ejendommen med henblik på nedrivning.

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved kondemnering af ejendommen, da der ikke skal ske genhusning, og kondemneringen skyldes misligholdelse af bygningen.

Udgifterne for at genåbne et konkursbo og begære ejendommen på tvangsauktion vil være mellem 20.000-30.000 kr. til advokatbistand. Udgiften kan finansieres af nedrivningspuljen, dog uden mulighed for statslig refusion.

Køb af ejendommen på tvangsauktion og nedrivning vil kunne finansieres af nedrivningspuljen med statslig refusion med undtagelse af udgiften til advokatsalæret, som dog ikke er refusionsberettiget.

Der kan være afledte udgifter i forbindelse med, at kommunen overtager ejendommen. De årlige driftsudgifter (snerydning, græsslåning mv.) vurderes til ca. 10.000-15.000 kr.

Indstilling

Center for Teknik & Miljø indstiller, at

1. ejendommen Hjørringvej 246, Thorshøj kondemneres.
2. beboelse og ophold i ejendommen i henhold til § 76 stk. 1 i Byfornyelsesloven forbydes med omgående virkning.
3. administrationen bemyndiges til at arbejde videre med en nedrivningsproces med henblik på at købe ejendommen Hjørringvej 246, Thorshøj, hvor udgifterne til genåbning af boet, køb på tvangsauktion og nedrivning af ejendommen finansieres af kommunens nedrivningspulje, og sagen vil blive behandlet særskilt på et senere møde.
4. eventuelle driftsudgifter ved kommunens eventuelle overtagelse af grunden håndteres særskilt.

Beslutninger:

Indstillingens punkt 1 og 2 anbefales. Indstillingens punkt 3 og 4 anbefales ikke.

Gitte Kiilerich (A) og Peter E. Nielsen (A) stemte for indstillingens punkt 3 og 4.

Peter Sørensen (UP), John Karlsson (A), Tina Kruckow (A), Martin Tøttrup Kelkelund (A) og Erik Kyed Trolle (UP) stemte imod indstillingens punkt 3 og 4.

Bilag

1. Besigtigelsesrapport - Hjøringsvej 246 (DokumentID: 7887824 - BYG-2023-04307)
2. Beskrivelse af kondemnering og sundhedsfare (DokumentID: 7911024 - BYG-2023-04307)
3. Herreløs ejendom - Hvad er det og hvad sker der med dem (DokumentID: 7861651 - BYG-2023-04307)
4. Kopi af partshøringsbrev til panthavere (DokumentID: 7887825 - BYG-2023-04307)
5. Uddrag af Byfornyelsesloven og dens bestemmelser omkring kondemnering og nedrivning mv (DokumentID: 7911013 - BYG-2023-04307)

5 (Åben) Vedtagelse af Natura 2000 handleplaner

Sags ID: GEO-2023-09084

Ansvarligt center: Center for Teknik og Miljø

Beslutningskompetence

PMU/ØU/BR

Sagsfremstilling

Den 3. juli 2023 offentliggjorde Miljøstyrelsen Natura 2000 planer for kommunens 8 Natura 2000 områder. Planerne er tredje generation af de statslige Natura 2000 planer og gælder for perioden 2022-2027.

Kommunerne har pligt til at vedtage en Natura 2000 handleplan for hvert område. Dette skal ske senest et år efter, at staten har offentliggjort sine planer og dermed senest den 3. juli 2024.

Udvalget godkendte i januar 2024 forslaget til de 8 Natura 2000 handleplaner og sendte forslaget i offentlig høring. De indkomne bemærkninger fra høringsperioden er behandlet og beskrevet i vedlagte høringsnotat. De endelige planer skal nu vedtages og derefter offentliggøres via kommunens planportal (DKPlan):

[Skagen Gren og Skagerrak område 1](#)

[Råbjerg Mile og Hulsig Hede område 2](#)

[Jerup Hede område 3](#)

[Hirsholmene område 4](#)

[Åsted Ådal område 8](#)

[Solsbæk område 11](#)

[Ålborg Bugt område 14](#)

[Nymølle Bæk område 217](#)

Indstilling

Center for Teknik og Miljø indstiller, at

1. de 8 Natura 2000 handleplaner vedtages.
2. Plan- og Miljøudvalget fremadrettet har kompetencen til at vedtage Natura 2000 handleplaner.

Beslutninger:

Anbefales.

Gitte Kiilerich (A) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

1. Høringsnotat (DokumentID: 7890728 - GEO-2022-01442)

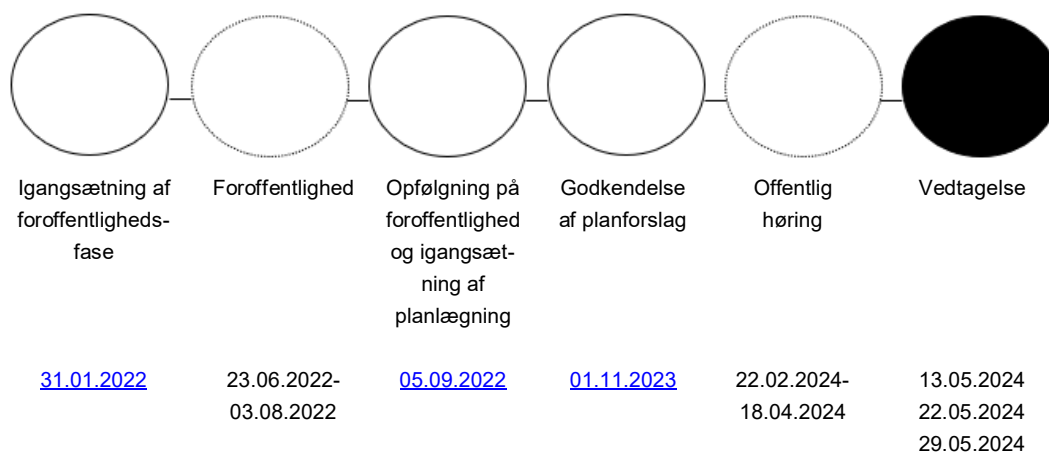
6 (Åben) Vedtagelse af kommuneplantillæg og lokalplan for solcelleanlæg ved Ribberholt, 9900 Frederikshavn

Sags ID: GEO-2023-09084

Ansvarligt center: Center for Teknik og Miljø

Beslutningskompetence
PMU/ØU/BR

Sagsfremstilling

Der skal tages endelig stilling til vedtagelse af kommuneplantillæg nr. 15.104 og lokalplan nr. FRE.T.05.03.01, som har været fremlagt i offentlig høring. Sammen med planforslagene er der udarbejdet en tilhørende miljørapport/miljøkonsekvensrapport samt udkast til § 25-tilladelse.

Planforslagene er udarbejdet med henblik på at muliggøre etablering af et 29 ha stort solcelleanlæg ved Ribberholt vest for Frederikshavn.

Planforslag, miljørapport og udkast til § 25-tilladelse har været fremlagt i offentlig høring fra den 22. februar til den 18. april 2024. Planforslagene har også været fremlagt i høring tidligere, men da den første høring ikke foregik korrekt, er der gennemført 8 ugers supplerende høring.

Der er indkommet hørings svar fra Energinet Eltransmission, Vendsyssel Historiske Museum og en nabo til lokalplanområdet. Disse er refereret og kommenteret i vedlagte høringsnotat. Den lokale høringspart, der har indsendt hørings svar, fremgår af høringskortet.

Hørings svarene har givet anledning til, at det indstilles, at der ved den endelige vedtagelse foretages mindre præciseringer og justeringer i plandokumenterne og i § 25-tilladelsen for at sikre hensynet til de eksisterende eltransmissionsanlæg og sikre passagemuligheder for mindre vilde dyr gennem området.

Parallelt med planforslagene for området ved Ribberholt er der også udarbejdet planforslag for etablering af et solcelleanlæg ved Starbakke ([vedtaget af Byrådet 20. marts 2024](#)). De to planområder ligger i kort afstand fra hinanden, hvorfor der er udarbejdet en fælles miljørapport, der vurderer de samlede påvirkninger fra de to solcelleprojekter.

Udover vedtagelsen af plangrundlaget kræver projektet, at kommunen meddeler en § 25-tilladelse efter lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter. Der skal desuden, som krævet i lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter, udarbejdes en sammenfattende redegørelse (vedlagt som bilag).

Indstilling

Center for Teknik og Miljø indstiller, at

1. kommuneplantillæg 15.104 – Solcelleanlæg Ribberholt vedtages med de foreslåede ændringer, der fremgår af høringsnotatet.
2. lokalplan FRE.T.05.03.01 - Solcelleanlæg Ribberholt vedtages med de foreslåede ændringer, der fremgår af høringsnotatet.
3. § 25-tilladelse gives med de foreslåede ændringer, der fremgår af høringsnotatet.

Beslutninger:

Anbefales, idet det præciseres, at afstanden mellem beboelsesejendomme og beplantningsbælte i dette projekt fastsættes til 200 meter.

Gitte Kiilerich (A) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

1. Oversigtskort over hørings svar - Ribberholt (DokumentID: 7904234 - GEO-2021-01780)
2. Høringsnotat Ribberholt_april2024 (DokumentID: 7905377 - GEO-2021-01780)
3. Bilag til høringsnotat - tidligere hørings svar og bemærkninger (DokumentID: 7905062 - GEO-2021-01780)
4. Sammenfattende redegørelse Ribberholt april 2024 (DokumentID: 7910771 - GEO-2021-01780)
5. Lokalplan_ribberholt_PMU05092023 (DokumentID: 7328305 - GEO-2021-01780)
6. Kompl_till_15_104_solcelleanlæg_ribberholt (DokumentID: 7328777 - GEO-2021-01780)
7. Miljøvurdering_Solcelleanlæg ved Ribberholt og Starbakke_30-08-2023 (DokumentID: 7320792 - GEO-2021-01772)
8. Udkast_til § 25-tilladelse_ribberholt_off_høring (DokumentID: 7426042 - GEO-2021-01780)

7 (Åben) Vedtagelse af kommuneplantillæg og lokalplan for højspændingsstation på Ålborgvej 311, 9352 Dybvad

Sags ID: GEO-2022-06810

Ansvarligt center: Center for Teknik og Miljø

Beslutningskompetence
PMU/ØU

Sagsfremstilling

Der skal tages endelig stilling til vedtagelse af lokalplan nr. SAE.T.6.09.01 og kommuneplantillæg nr. 15.113 for Dybvad Transformerstation, som har været fremlagt i offentlig høring i perioden den 1. december 2023 til 19. marts 2024.

Den offentlige høring blev midt i perioden forlænget, da administrationen kunne konstatere, at ikke alle berørte var blevet oplyst om høringsfasen via brev. Fejlen gav ikke anledning til ændringer i planforslagene, men høringsperioden blev forlænget for at sikre, at alle berørte borgere blev hørt i minimum 8 uger, som loven foreskriver.

Der er i høringsperioden indkommet 1 høringssvar. Høringssvaret er indsendt som en samlet besvarelse fra naboerne til området og består af 4 overordnede bekymringspunkter:

- Støjgener og helbredspåvirkning
- Visuelle indtryk
- Påvirkning af ejendomsværdi og salg
- Mangler og ønsker til høringsmateriale

Der er udarbejdet et høringsnotat, hvor de forskellige punkter er besvaret enkeltvist.

Høringssvaret har ikke givet anledning til indholdsmæssige ændringer i plangrundlaget. Administrationen har dog i det endelige planforslag tilføjet en signaturforklaring til

kortbilag A-C, ligesom der i anvendelsesbestemmelserne er indskrevet en note, der oplyser, at området er opdelt i delområder.

Lokalplanområdet udgør et areal på ca. 2,5 ha og omfatter dele af matr. 1gi samt mindre dele af 1dæ og 1ek, Haven Hgd., Hørby. Området er beliggende i det åbne land ved Energinet Eltransmission A/S eksisterende højspændingsstation i Dybvad. Området er beliggende langs Ålborgvej mellem landsbyerne Dybvad og Badskær. Området er præget af mange forskelligartede udnyttelser såsom landbrug, landevej og motorvej, højspændingsfremføringer.

Energinet Eltransmission A/S har ønsket planforslagene udarbejdet bl.a. med henblik på at sikre den nødvendige vedligeholdelse og udvidelse af den nuværende højspændingsstation i Dybvad. Udvidelsen er nødvendig for at imødekomme fremtidige tilslutninger af vedvarende energiprojekter (VE-projekter) og forstærke transmissionsnettet i området. Derudover sikrer lokalplanen, at disponering af området udføres således, at bebyggelse og anlæg indpasses bedst muligt i landskabet.

Indstilling

Center for Teknik og Miljø indstiller, at

1. kommuneplantillæg nr. 15.113 vedtages.
2. lokalplan for Dybvad transformerstation vedtages med de foreslåede ændringer, der fremgår med gul overstregning i lokalplan nr. SAE.T.6.09.01 (Forslag til administrationens foreslåede ændringer).

Beslutninger:

Anbefales.

Gitte Kiilerich (A) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

1. Kommuneplantillæg nr 15.113 - vedtagelse (DokumentID: 7901991 - GEO-2022-06810)
2. Lokalplan SAE.T.06.09.01, Dybvad Transformerstation - vedtagelse (DokumentID: 7902030 - GEO-2022-06810)
3. Høringsnotat for lokalplan og kommuneplantillæg - Dybvad Transformerstation endelig (DokumentID: 7901909 - GEO-2022-06810)

8 (Åben) Godkendelse af principper for prioritering af plansager

Sags ID: EMN-2022-01723

Ansvarligt center: Center for Teknik og Miljø

Beslutningskompetence

PMU

Sagsfremstilling

Udvalget godkendte den [16. januar 2023](#) de overordnede principper for plansager, der skal prioriteres til igangsætning.

Kriterierne har til formål at skabe en gennemsigtig og ressourceeffektiv prioritering fra det øjeblik, administrationen modtager en anmodning om igangsætning af planarbejde (fx fra udefrakommende projektudvikler) til det tidspunkt, hvor der politisk skal tages stilling til igangsætning af planarbejde eller ej.

Kommunen har siden august 2022 anvendt kriterier i prioriteringen, og det er erfaringen, at kriterierne er et godt og nødvendigt redskab i en tid, hvor der er stor efterspørgsel på kommunens planarbejde. Siden januar 2023 har kommunen prioriteret efter følgende rækkefølge:

1. Kritisk infrastruktur: *Planlægning, der vurderes central for, at samfundet kan fungere*
2. Erhvervsudvikling og arbejdspladser: *Lokalplaner, kommuneplantillæg, helhedsplaner for udvikling af erhvervsstruktur (f.eks. Recycling City) mm.*
3. Grøn omstilling: *Planlægning, der understøtter vækstsporet indenfor grøn energi og recycling, fx solcelleområder, vindmølleprojekter, mv.*
4. Planlægning til offentlige formål
5. Planlægning til boligformål

I skrivende stund er kommunen i gang med planarbejdet for 11 plansager vedrørende "erhvervsudvikling", 1 plansag indenfor kategorien "kritisk infrastruktur", 3 plansager indenfor "Grøn omstilling", 7 plansager indenfor kategorien "offentlige formål" samt 3 boliglokalplaner.

Det bemærkes, at der afventer stillingtagen til igangsætning af 1 plansag indenfor kategorien "kritisk infrastruktur", 2 plansager vedrørende "erhvervsudvikling", 23 projekter indenfor "grøn omstilling", 4 plansager indenfor kategorien "offentlige formål" samt 13 plansager indenfor boligformål.

Indstilling

Center for Teknik og Miljø indstiller, at principperne for prioritering af plansager fastholdes.

Beslutninger:

Godkendt.

Gitte Kiilerich (A) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

9 (Åben) Godkendelse af udkast til høringsvar til Region Nordjyllands forslag til Råstofplan 2024

Sags ID: GEO-2023-01830

Ansvarligt center: Center for Teknik og Miljø

Beslutningskompetence
PMU

Sagsfremstilling

Udvalget behandlede den [17. april 2023](#) udkast til høringsvar for idéfasen for Region Nordjyllands Råstofplan 2024.

Regionen har nu udarbejdet sit forslag til råstofplanen, som er sendt i høring. Høringsperioden er fra den 21. marts 2024 til den 23. maj 2024. Forslaget til Råstofplan 2024 kan ses på www.raastofplan2024.rn.dk.

I forslaget til råstofplan 2024 videreføres alle eksisterende graveområder i kommunen. Dertil påtænkes udlagt 2 nye graveområder. Dels udlægges et område på ca. 19 ha ved Tamholt nordvest for Sæby (foreslået af Volstrup Tegl). Dels udlægges et område på ca. 1 ha øst for Dybvad (foreslået af Randers Tegl). De eksisterende og de nye områder fremgår af kortbilaget.

Området ved Dybvad ligger i umiddelbar tilknytning til et eksisterende graveområde, og området er ikke udpeget med drikkevandsinteresser.

Området ved Tamholt ligger delvist i et område med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsopland til Sæbygård Vandværk. Forslaget til Råstofplan 2024 anfører derfor som forudsætning, at det efterbehandlede areal som udgangspunkt ikke må sprøjtes, gødskes eller på anden måde udsættes for forurening, der kan påvirke grundvandet.

Ifølge retningslinjerne i råstofplanen kan forudsætningerne ikke fraviges, medmindre det godtgøres, at den interesse, de skal tilgodese, ikke tilsidesættes.

Kommunen har i forbindelse med idéfasen i 2023 fremsendt et høringsvar til regionen, hvor kommunen bl.a. bemærker, at kommunen som princip ønsker, at områder med særlige drikkevandsinteresser fritages. Frederikshavn Vand har givet høringsvar med samme ønsker.

Regionens vurdering af Frederikshavn Kommunes og Frederikshavn Vands høringsvar fremgår af bilaget. I forhold til udlægning af et nyt graveområde i område med særlige drikkevandsinteresser er det bemærket, at det ved den fastsatte forudsætning om, at det efterbehandlede areal ikke må sprøjtes og gødskes m.v. ved de konkrete indvindingsstilladelser, er muligt at sikre grundvandets beskyttelse.

Administrationen vurderer, at der ikke er yderligere bemærkninger til forslaget til råstofplanen og har lavet vedlagte udkast til høringssvar.

Det forventes, at Regionen vedtager Råstofplan 2024 endeligt ultimo 2024.

Indstilling

Center for Teknik og Miljø indstiller, at udkastet til høringssvar godkendes.

Beslutninger:

Godkendt, idet sætningen vedr. området ved Tamholdt tages ud.

Gitte Kiilerich (A) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

1. Forslag til råstofplan 2024 - kort (DokumentID: 7873884 - GEO-2023-01830)
2. Uddrag af regionens høringsnotat vedr. Frederikshavn Kommune og Frederikshavn Vand (DokumentID: 7878778 - GEO-2023-01830)
3. Udkast til høringssvar til forslag til Råstofplan 2024 (DokumentID: 7881800 - GEO-2023-01830)

10 (Åben) Orientering om Recycling City

Sags ID: EMN-2022-03258

Ansvarligt center: Center for Teknik og Miljø

Beslutningskompetence

PMU

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget afsatte den 22. maj 2023 midler til, at der skulle ansættes en midlertidig planlægger til at varetage opgaven med planlægningsarbejdet for Recycling City. Kommunen har ad to omgange annonceret med opslag i 2023, men det har ikke været muligt at finde den rette kandidat til opgaven.

Projektet er forankret i Center for Teknik og Miljø, hvor der er nedsat en projektgruppe, som rapporterer til styregruppen for projektet. Styregruppen skal sikre en løbende orientering til Plan- og Miljøudvalget, og styregruppen vil løbende orientere til de relevante udvalg om projektets status og milepæle. Administrationen forventer på den baggrund, at der på Plan- og Miljøudvalgets ordinære dagsorden fremover vil være et orienteringspunkt om udviklingen af Recycling City.

Ekstern rådgivning i forbindelse med helhedsplanen

For at sikre fremdrift har administrationen valgt at tilknytte konsulentfirmaet Rambøll som rådgiver. Rambøll vil bidrage med deres ekspertise og erfaring inden for udvikling af denne type erhverv og områder til vedvarende energianlæg samt deres kendskab til både nationale krav og EU-lovgivning, som forventes at spille en væsentlig rolle for tiltrækning af virksomheder til området. Rambølls involvering forventes derfor at styrke kommunens evne til at udvikle en ambitiøs helhedsplan inden for den fastsatte tidsramme.

Som følge af, at der er indgået en aftale med Rambøll, er det fortsat forventningen, at der kan fremlægges et forslag til helhedsplan i efteråret 2024.

Formål og indhold af helhedsplanen

Helhedsplanen skal danne rammerne for fremtidens Recycling City og sikre, at området udvikles i overensstemmelse med kommunens visioner for den grønne omstilling og jobskabelsen i Frederikshavn.

Målet er at skabe en plan, der ikke blot tiltrækker virksomheder, men også engagerer og inspirerer borgerne. Derfor skal det sikres, at helhedsplanen indeholder løsninger og muligheder for samarbejde på tværs af erhvervsliv og borgere.

Helhedsplanen skal gennem involvering etablere tætte partnerskaber med lokalsamfund, organisationer og virksomheder for at skabe bredt ejerskab. Der skal derfor arbejdes med en konkret udviklingsproces, der inddrager lodsejere, virksomheder, energiselskaber, erhvervsliv, borgere, og foreninger i en åben og direkte dialog.

Der vil fx være fokus på at implementere en åben adgang til området baseret på bæredygtige principper. Hermed sikres, at området er let tilgængeligt uden at gå på kompromis med miljøet. Planen skal bruge og forstærke de eksisterende rekreative naturområder, der forbedrer livskvaliteten for beboere og arbejdstagere i området.

Helhedsplanen stræber efter at gøre Recycling City til et ikon for bæredygtig udvikling ved at demonstrere integrationen af lokalsamfund, grøn energi og bæredygtige virksomheder.

Indstilling

Center for Teknik og Miljø indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutninger:

Godkendt.

Gitte Kiilerich (A) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

11 (Åben) Orientering om nye regler når der laves ændringer til kommuneplanen

Sags ID: GEO-2024-01926

Ansvarligt center: Center for Teknik og Miljø

Beslutningskompetence
PMU

Sagsfremstilling

I december 2023 blev planloven ændret, så der fremover ikke gælder samme krav om foroffentlighedsfaser for visse kommuneplanændringer.

I korte vendinger er foroffentlighedsfasen nu frivillig, hvilket betyder, at kommunen selv kan vurdere behovet for foroffentlighed. En foroffentlighedsfase er dermed ikke længere et gyldighedskrav, når der skal vedtages ændringer i kommuneplanen.

Lovændringen betyder, at der fremover kan tages konkret stilling til foroffentlighed fra sag til sag.

Hvis ikke man ønsker at gøre det fra sag til sag, er det omvendt også muligt at vedtage en mere generel beslutning om foroffentlighed for sager inden for bestemte emner. Et eksempel herpå er, at det generelt kan besluttes, at foroffentlighed skal finde sted, når der skal planlægges for vedvarende energi (VE) anlæg. Men der kan også ske en gradbøjning, hvor foroffentlighed fx altid skal ske, når der planlægges for VE-anlæg som udgangspunkt, dog med mulighed for, at det kan fravælges i enkelte sager inden for emnet.

Grundlæggende er det altså fremover muligt slet ikke at benytte foroffentlighed i kommuneplanlægningen.

Lovændringen har ingen betydning for planlovens regler om delegation af beslutningskompetencen for vedtagelse af kommuneplanændringer. Det er fortsat Byrådet, der skal vedtage væsentlige kommuneplanændringer - med andre ord de sager, der tidligere ville have krævet foroffentlighed - uanset om der fremover gennemføres en foroffentlighedsfase eller ej.

Med ændringen i planloven overlades niveauet for borgerinddragelse til kommunen. For at sikre gennemskuelighed anbefaler administrationen, at der til et kommende møde udarbejdes forslag til et administrationsgrundlag for den fremtidige brug af foroffentlighed, der kan afløse kommunens hidtidige praksis.

Alt afhængig af niveauet for ændringer kan der være behov for, at styrelsesvedtægten også opdateres. Dette skal ses i lyset af, at skillelinjen mellem Økonomiudvalgets kompetence og Byrådets kompetence er knyttet til foroffentligheden.

Indtil der eventuelt vedtages et andet administrationsgrundlag anbefales det, at der ikke ændres i den hidtidige anvendelse af foroffentlighed.

Indstilling

Center for Teknik og Miljø indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutninger:

Godkendt.

Gitte Kiilerich (A) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

12 (Åben) Orientering om afgørelser fra klageinstanser

Sags ID: EMN-2022-00932

Ansvarligt center: Center for Teknik og Miljø

Beslutningskompetence

PMU

Sagsfremstilling

Udvalget præsenteres nedenfor om følgende afgørelser fra klageinstanserne:

Kommunen får lovliggørende dispensation til hegn inden for strandbeskyttelseslinjen på Grenen

På bunkeren (Grenen Bunkermuseum) er der på sydsiden en glat betonkant, som kan resultere i fald, hvis der ikke er etableret hegn.

Eftersom der vurderes at være ca. 15.000 gæster årligt, etablerede kommune i 2010 et hegn for at modvirke fald fra de op til 5 m.

Kystdirektoratet gav den 2. marts 2021 afslag på kommunens ansøgning om en lovliggørende dispensation til opførelse af hegnet. Afslaget var begrundet i, at det er inden for strandbeskyttelseslinjen. Kystdirektoratet meddelte derfor kommunen påbud om fysisk lovliggørelse (fjernelse).

Kommunen påklagede den 25. marts 2021 afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet (MFKN). MFKN har den 13. december 2023 omgjort Kystdirektoratets afgørelse og givet dispensation, så hegnet kan bevares.

Ved vurderingen har MFKN lagt vægt på, at det etablerede hegn i det konkrete tilfælde, udgør en sikkerhedsforanstaltning, der må anses for nødvendig på den pågældende bunker, henset til bunkerens funktion som museum og de mange besøgende samt placeringen ved en større parkeringsplads.

For yderligere oplysninger henvises til afgørelsen på [klagenævnets hjemmeside](#).

Ikke opsættende virkning af klage over kommunens afgørelse om ikke-vvm-pligt
Kommunen afgjorde den 13. september 2023, at etablering af Maskinrummet på Auktionsvej 2-4, 9990 Skagen ikke er omfattet af reglerne efter miljøvurderingsloven. Kommunens afgørelse blev påklaget af en lokalforening den 25. september 2023. I forbindelse med klagen anmodede klager om, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet tillægger klagen opsættende virkning. Klagenævnet har den 21. marts 2024 afgjort, at klagen ikke tillægges opsættende virkning.

For yderligere oplysninger henvises til afgørelsen på [klagenævnets hjemmeside](#).

Indstilling

Center for Teknik og Miljø indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutninger:

Godkendt.

Gitte Kiilerich (A) deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

13 (Åben) Underskriftside

Sags ID: MOS-2024-00198

Ansvarligt center: Direktionssekretariatet

Beslutningskompetence

PMU

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".

Indstilling

Direktionssekretariatet indstiller, at beslutningsprotokollen godkendes.

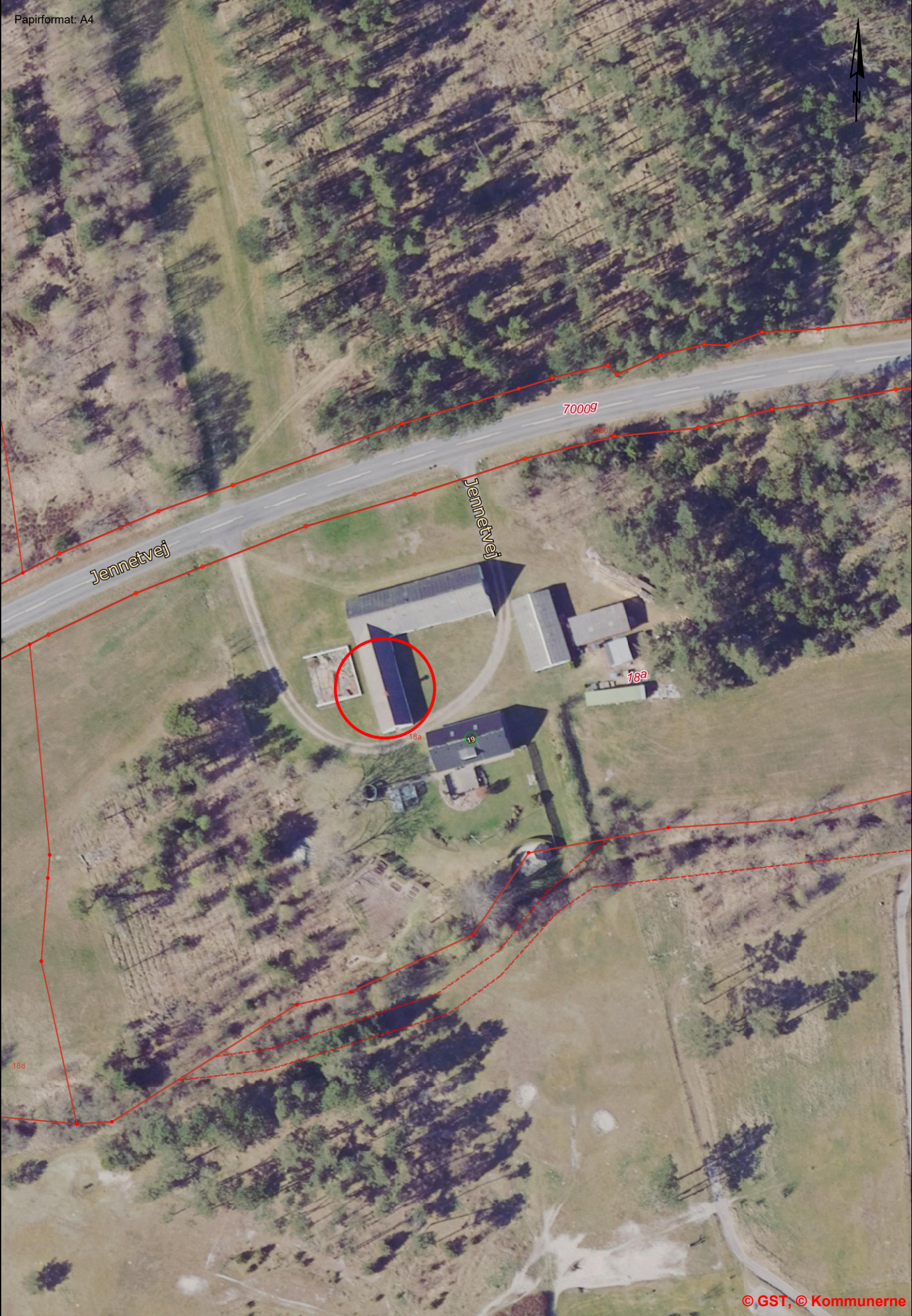
Beslutninger:

Godkendt.

Bilag

Bilagsforside

Dokument Navn:	Jennetvej 19, 9982 Ålbæk - kortbilag.pdf
Dokument Titel:	Jennetvej 19, 9982 Ålbæk - kortbilag
Dokument ID:	7863583
Placering:	Geosager/Ansøgning om nedrivning af SAVE-3 bygning - Jennetvej 19, 9982 Ålbæk/Dokumenter
Dagsordens titel	Beslutning om nedrivning af bevaringsværdig bygning på Jennetvej 19, 9982 Ålbæk
Dagsordenspunkt nr	3
Appendix nr	1
Relaterede Dokumenter:	3

Relateret document 2/3

**Dokument Navn: Jennetvej 19, 9982 Ålbæk -
foto samlet.pdf**

**Dokument Titel: Jennetvej 19, 9982 Ålbæk -
foto samlet**

Dokument ID: 7864458

Relateret document 3/3

Dokument Navn: 2024.04.16 SV Jennetvej 19
9882 Ålbæk - Høring.pdf

Dokument Titel: 2024.04.16 SV Jennetvej 19
9882 Ålbæk - Høring

Dokument ID: 7894590

FORENINGEN FOR BYGNINGS- OG LANDSKABSKULTUR I SKAGEN OG RÅBJERG SOGNE

Til:

Frederikshavn Kommune
Center for Teknik- og Miljø.
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn
Att.: Miroslav Ivanov Borisov
Sagsbehandler

Skagen, den 17. april 2024

Sagsnummer: BYG-2023-05180 – Høring - nedrivning af bevaringsværdig bygning– i BBR angivet som bygning nr. 2, landbrugsbygning - på ejendommen matr. nr. 18a, Sørig, Råbjerg SAVE 3 bevaringsværdi. Ejendommen er beliggende Jennetvej 19, 9982 Ålbæk.

Foreningen for Bygnings- og Landsskabskultur i Skagen og Råbjerg Sogne har modtaget tegningsmateriale der viser at den eksisterende bevaringsværdige gårdlænge, registret SAVE 3 værdi – en i dag smukt hvidkalket bygning opført i år 1900 – altså 124 gammel - og er en helhed for landbrugsejendommen.

Vi har lige mistet en 400 gammel ejendom – Børsen – opført af Chr. den IV (han byggede ikke selv) og her har vi en ejendom der er 124 år gammel, som man gerne vil erstatte med et nyt og moderne maskinhus.

Længen er meget oprindelig og det fremgår meget tydeligt af de medsendte fotos – naturligvis kan det ikke anvendes som maskinhus på grund af højderne, men vil et moderne maskinhus opført mest økonomisk forsvarligt give nogen værdi til ejendommen som er meget smuk og en typisk nordjysk landbrugsejendom.

Det vil være utilgiveligt at nedrive ejendommen til fordel for en ny bygning er proportioner og volume aldrig ville kunne tilpasse sig de resterende bygningsvoluminer

Når man investerer i en SAVE 3 bygning, skal man acceptere dette og bevare værdien. Desværre er så mange bevaringsværdige bygninger blevet nedrevet og kommunens kulturværdi falder. Ejeren og kommunen har pligt til at bevare SAVE værdien, for det er alles kulturarv, der er på spil.

Vi skal passe, bevare og udvikle den kulturarv vi har arvet og ikke bare nedrive fordi man mener det er det mest optimale.

Det der gør det smukt er den forskellighed der er i byerne og på landet er man se hvordan udviklingen er sket og ikke kun se produktionsbygninger – det er at skabe oplevelser. Produktionsbygninger kan placeres andet sted.

Efter dette er man vel ikke i tvivl om hvad Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur I Skagen og Råbjerg Sogne mener og foreningen kan ikke acceptere at denne bygning nedrives og dermed ødelægger et harmonisk bygningsanlæg.

Derfor vil det være en ide at bevare og vedligeholde ejendommen og respektere den forvaltning man har af et stykke kulturarv og der er sikkert plads et andet sted til maskinhuset på en grund der 502.009 m² stor.

Foreningen har ikke yderligere bemærkninger til fremsendte og ser frem til at kommunen har samme synspunkt.

Med venlig hilsen
p.f.v.

Formand for Foreningen for Bygnings- og
Landskabskultur
I Skagen og Råbjerg Sogne.

Poul Nedergaard Jensen
Arkitekt m.a.a.

Sekretær:

Erik Vium
arkitekt cand.arch.

Bilagsforside

Dokument Navn:	Besigtigelsesrapport - Hjørringsvej 246.pdf
Dokument Titel:	Besigtigelsesrapport - Hjørringsvej 246
Dokument ID:	7887824
Placering:	Byggesager/Hjørringvej 246, Thorshøj, 9750 Østervrå: Sundhedsfarlige boliger/Dokumenter
Dagsordens titel	Beslutning om kondemnering og nedrivning af Hjørringvej 246 i Thorshøj
Dagsordenspunkt nr	4
Appendix nr	1
Relaterede Dokumenter:	5

Besigtigelsesrapport

Hjørringsvej 246, 9750 Østervrå

Udarbejdet af:

Henrik Fenger,

Tlf. 93 40 92 55

E-mail: hfe@garderaad.dk

Søren Garde Rådgivning A/S

Voldbyvej 8B, 8450 Hammel

Rapport af 29. september 2023

Hjørringsvej 246, 9750 Østervrå

Matr. Nr.1bp, Den mellemste del,
Thorslev

Udført for: Frederikshavn
Kommune

Besigtigelse d. 18. september 2023

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
A.1 <i>Formål</i>	2
A.2 <i>Generelle oplysninger</i>	2
A.3 <i>Om luftmålinger</i>	2
Konklusion og anbefaling	3
B.1 <i>Konklusion</i>	3
B.2 <i>Anbefaling</i>	3
Observationer	5
C.1 <i>Beliggenhed og udearealer</i>	5
C.2 <i>Udvendig besigtigelse</i>	5
C.3 <i>Indvendig besigtigelse</i>	6
C.4 <i>Årsag</i>	11
Målinger	12
D.1 <i>Registrerede fugtmålinger</i>	12
D.2 <i>Skimmelprøver</i>	13
D.3 <i>Sundhedsmæssige risici</i>	14
Bilag	15
1. <i>Besigtigelsesmetode</i>	15
2. <i>Billeder fra besigtigelsen</i>	16
3. <i>Svampearter</i>	20

Indledning

A.1 Formål

bygningen blev besigtiget med henblik på at vurdere:

- Om der ved ophold og anvendelse af boligen er sundheds- eller brandfare for beboerne (jf. byfornyelseslovens § 76), og hvor alvorlig sundheds- eller brandfaren skønnes at være.
- Om der bør udstedes påbud om nedrivning, (jf. byfornyelseslovens § 77, stk. 2), i forbindelse med en eventuel kondemnering.

Det skal bemærkes, at rapport og besigtigelse kun beskæftiger sig med sundheds- og brandfarlige forhold, og ikke afdækker andre eventuelle svigt og mangler i bygningen.

Besigtigelsen er varslet af Frederikshavn Kommune.

Ved besigtigelsen deltog:

- Repræsentant for Frederikshavn kommune
- Henrik Fenger, Søren Garde Rådgivning A/S

A.2 Generelle oplysninger

Der er tale om en ubeboet bolig, der er registreret som ejet af Konkursboet efter Trehøje Ejendoms Invest ApS.

Bygningen er opført i 1917 i 1 etage med udnyttet tagetage, og registreret med et samlet boligareal på 267 m² jf. BBR.

Bygningens facader er udført i overfladebehandlet murværk, og tagdækning er udført med betontagsten.

A.3 Om luftmålinger

Boligen står ved besigtigelsen med åbne tagviduer, hul i taget og åben bagdør. Det vurderes derfor, at det ikke vil være muligt at udtage luftprøver, der er repræsentative for boligens indeklima.

Konklusion og anbefaling

B.1. Konklusion

Der er konstateret forhold i et omfang i den besigtigede bolig, som skønnes at udgøre sundhedsfare ved ophold og beboelse, jf. § 75 i Byfornyelsesloven (Lovbekendtgørelse nr. 794 af 27. april 2021).

Det vurderes, at sundhedsfaren i boligen er nærliggende, niveau 1.

Det vurderes, at de registrerede forhold ikke kan udbedres forsvarligt, mens boligen er i brug,

Det vurderes, at betingelserne for at udstede påbud om nedrivning, jvf § 77, stk. 2, er opfyldt.

B.2 Anbefaling

Ud fra besigtigelsen anbefales det:

- At der nedlægges forbud mod beboelse og ophold i boligen, jf. byfornyelseslovens § 76 stk. 1.
- At der udstedes påbud om nedrivning, jf. byfornyelseslovens § 77, stk. 2.

Anbefalingerne sker på baggrund af følgende forhold:

Boligen yder ikke tilfredsstillende beskyttelse mod fugt og kulde, i strid med Byfornyelseslovens § 75, stk. 3, nr. 1:

- Klimaskærm er ikke tæt mod kulde og vejrlig.
- Der observeres flere kraftige vandskader i lofter i boligen.
- Vægge måles moderat til kraftigt opfugtede, op til ca. 40-80 cm over gulvniveau.
- Gulvbrædder måles generelt moderat til kraftigt opfugtet.
- Konstruktioner i kælder måles generelt kraftigt opfugtede

Boligens indeklimate er ikke tilfredsstillende, i strid med Byfornyelseslovens § 75, stk. 3 nr. 1 og 5.

- Der observeres udbredte skimmelbegroninger i et omfang der kategoriseres som meget høj (>1 m² pr. 100 m² bolig), jf. SBI-anvisning 274.
- Aftryksprøver udtaget på loft, gulv og vægge, viser høje til meget høje koncentrationer af spiringsdygtige svampesporer. I prøverne er der påvist høje forekomster af skimmelarter, med sundhedspåvirkende og sundhedsfarlige karakteristika.

Utilstrækkelige opvarmningsmuligheder, i strid med Byfornyelseslovens § 75, stk. 3 nr. 4.

- Boligen vurderes ikke at kunne opvarmes til opholdstemperatur.

Andre forhold

- Ophold i bygningen er forbundet med fare for personskade.
- Der er ikke fungerende vand-, afløbs- og elinstallationer

Anbefalingen vedr. påbud om nedrivning jf. byfornyelseslovens § 77, stk. 2 begrundes af følgende forhold.

- Bygningen har omfattende fugtskader og udbredt aktiv skimmelvækst.
- De bærende konstruktioner er nedbrudt i betydeligt omfang, så der ses sammenstyrtning forskellige steder i bygningen.
- En renovering til et forsvarligt niveau, vil kræve en gennemgribende istandsættelse, der langt vil overstige hvad ejendommen kan komme til at have af værdi.
- Bygningen står i fremskredet forfald og der ses nedfaldne tagsten mod vejsiden.
- Bygningen vurderes at være skæmmende på lokalområdet, og være til gene for naboer og forbipasserende.
- Bygningen vurderes at være uden værdi.

Vurderinger er foretaget ud fra:

- Vejledning om kommunernes mulighed for at gribe ind over for fugt og skimmelsvamp i boliger og opholdsrum (VEJ nr. 47 af 27/06/2008), Transport-, Bygnings- og Boligministeriet
- SBI-anvisning 274, Skimmelsvampe i bygninger – undersøgelse og vurdering, BUILD, Aalborg Universitet København, 2020.
- Personers ophold i bygninger med fugt og skimmelsvamp, Sundhedsstyrelsen, 2009.

Observationer

C.1 Beliggenhed og udearealer

Bygningen er beliggende i landzone ud til offentlig vej. Matriklen fremstår tilvokset og der ses nedfaldne tagsten på terrænen mod vejsiden.

Tilvokset matrikel

C.2 Udvendig besigtigelse

Ved den udvendige besigtigelse ses der flere utætheder i klimaskærmen:

- Mod havesiden ses et ca. 2 m² stort hul i taget. Hullet vurderes at være forårsaget af svigt i bærende dele af tagkonstruktionen.
- Mod vejsiden er en del af glasset i kvistvinduerne ikke intakte.
- Kældervinduerne mangler tætningsfuge imellem vinduer og væg.
- Tagvinduerne er åbne, og der mangler flere tagsten på tagfladen.

Mod vejsiden ses der flere dybdegående revner, og forskydningen i facaden. Det vurderes at revnerne er forårsaget af svigt i konstruktionen.

C.3 Indvendig besigtigelse

Generelt

Den nordlige del af boligen er besigtiget fra den nordlige stue. Det/de tilstødende rum er ikke er fremkommelige, da en del af taget og den indvendige trappe er styrtet sammen.

Sammenstyrtet tag i trapperum

Der er lukket for vand, varme og strøm.

Den nordlige del af stueplan

I den nordlige stue ses der udbredte skimmelbegroninger på yder- og skillevægge.

I loftet og på gulvet ses der tegn på vandindtrængen, som har forårsaget skimmelbegroninger.

den nordlige stue

Ved besigtigelsen måles moderat til kraftigt forhøjet fugtindhold i ydervægge og skillevægge, op til ca. 40-70 cm over gulvniveau.

Gulvet måles generelt moderat til kraftigt opfugtet.

Der udtages aftryksprøve (prøve nr. 1) på ydervæg i den nordlige stue.

Analysen af aftryksprøve viste:

- Høj koncentration af levedygtige svampesporer i prøven.
- Høj forekomst af art af skimmelsvamp med sundhedsfarlige karakteristika, Penicillium.

Skimmelprøven vurderes repræsentativ for skimmelbegroninger på yder og skillevægge i boligen.

Den sydlige del af stueplan

I den sydlige del af stueplan ses der udbredte skimmelbegroninger på yder- og skillevægge.

Loftbrædderne er faldet ned og der ses et større område med skimmelbegroninger.

den sydlige stue

Der udtages aftryksprøve (prøve nr. 1) på loft i den sydlige stue.

Analysen af aftryksprøve viste:

- Meget høj koncentration af levedygtige svampesporer i prøven.
- Meget høj individuel forekomst af art af skimmelsvamp med sundhedsfarlige karakteristika, Trichoderma.

Der udtages aftryksprøve (prøve nr. 2) på bagsiden af tapet i den sydlige stue.

Analysen af aftryksprøve viste:

- Meget høj koncentration af levedygtige svampesporer i prøven.
- Høj forekomst af art af skimmelsvamp med sundhedsfarlige karakteristika, Penicillium.

Der udtages aftryksprøve (prøve nr. 3) på gulv i den sydlige stue.

Analysen af aftryksprøve viste:

- Meget høj koncentration af levedygtige svampesporer i prøven.
- Meget høj forekomst af art af skimmelsvamp med sundhedsfarlige karakteristika, Penicillium.
- Meget høj forekomst af art af skimmelsvamp med sundhedspåvirkende karakteristika, Cladosporium.

I køkkenet er der en skade i tagkonstruktionen med direkte syn til det fri, under er etageadskillelsen styrtet sammen.

Sammenstyrtet etageadskillelse, køkken

Kælder

Der ses udbredte skimmelbegroninger på vægge og på loftbrædder

Vægkonstruktioner måles moderat til kraftigt opfugtet, fra gulv til loft.

Gulvbeton måles kraftigt opfugtet.

Varmeanlægget ses med korroderede rør og samlinger.

Varmeanlæg i kælder

C.4 Årsag

Primær årsag til opfugtning og skimmel i boligen vurderes at være:

- Opstigende grundfugt i kældervægge som følge af manglende eller utilstrækkelig fugtsikring mod terræn samt manglende opvarmning.
- Utætheder i klimaskærmen
- Forhøjet luftfugtighed pga. aktive fugtskader og vandindtrængning.

Primær årsag til sammenstyrtning af konstruktioner vurderes at være:

- Svækkelse af bæreevne i bærende bjælker i tagkonstruktion og etageadskillelser, forårsaget af længerevarende opfugtning/råd. Konstruktioner udgår efterfølgende i det statiske system, og bygningen er ikke længere stabil. Følgeskaderne ses bl.a. på facaden mod vejsiden, hvor der fremkommer dybe revner/forskydning i facaden.

Forskydningsrevne i facade

Målinger

D.1. Registrerede fugtmålinger

Bygningsdel	Tør	Let opfugtet*	Moderat opfugtet**	Kraftigt opfugtet***
Træværk/gips (%)	<13	13-15	15-17	Over 17
Murværk (digits)*	20-45	45-60	60-75	>75
Konstruktioner i kælder			X	X
Gulve i stueetage			X	X
Vægge i stueetage		X	X	X
Loft ved prøvested nr. 1				X

Forklaring til læsning af tabellen:

- Normalt fugtkoncentration- Resultatet er fremhævet med **grøn markering**.
- Forhøjet fugtkoncentration - Resultatet er fremhævet med **gul markering**.
- Kraftig forhøjet fugt koncentration - Resultatet er fremhævet med **rød markering**. Forholdet bør udbedres hurtigst muligt.

* Let fugtbelastning indikerer muligt svigt i konstruktionen.

**Moderat fugtbelastning anses for at være sundhedsfarlig og medfører på kortere eller længere sigt betydelig risiko for skimmelangreb.

***Kraftig fugtbelastning med højere risiko for sundhedsfare og organiske konstruktioner under nedbrydning.

Om målinger i murværk og beton

Ved fugtmålinger i tunge vægge måles et større areal med flere målinger. Dette gøres for at undgå enkeltstående målinger, der viser fugt, men hvor fugtmåleren giver udslag pga. andre omstændigheder f.eks. indmurede armeringsjern m.m. Derfor afkrydses den enkelte kategori ud fra en samlet vurdering af konstruktionen i stedet for at oplyse enkeltværdier. Samme konstruktion kan således have flere afkrydsninger.

Fugtmålinger giver et samlet overblik over fugtbelastningen for at påvise eventuelle svigt i konstruktionerne samt vise årsager til eventuelle skimmelangreb. De enkelte målinger er forbundet med en vis usikkerhed, og fugtmålinger i sig selv kan ikke dokumentere sundhedsfare.

Fugt vurderes, i henhold til sundhedsstyrelsens anbefalinger, at være årsag til sundhedsfare i samme risikoklasse som skimmelsvamp.

D.2. Skimmelpøver

Der blev udtaget 4 skimmelpøver på adressen. Prøverne er analyseret af VBM Eurofins A/S.

Resultaterne af de udførte analyser viste:

Nr.	Prøvested	CFU total	Arter
1	Aftryksprøve, på loft, stue syd	>100	<u>Trichoderma >100 CFU</u>
2	Aftryksprøve, på bagside af tapet, stue syd	>175	Aspergillus 3 CFU Cladosporium 4 CFU <u>Penicillium >168 CFU</u>
3	Aftryksprøve, på ydervæg, stue nord	68	Cladosporium 10 CFU Gærsvampe 1 CFU Mucor 1 CFU <u>Penicillium 54 CFU</u> Ulocladium 2 CFU
4	Aftryksprøve, på gulv, stue syd	>220	<u>Cladosporium >100 CFU</u> Gærsvampe 2 CFU Mucor 1 CFU <u>Penicillium >117 CFU</u>

Forklaring til læsning af tabellen:

Hvis koncentrationerne af levedygtige skimmelsvampesporer svarer til:

- Normalt indeklima, er resultatet fremhævet med grøn markering.
- Ikke-tilfredsstillende indeklima, sundhedsrisiko, er resultatet fremhævet med fed skrift og gul markering.
- Sundhedsfarligt indeklima, er resultatet fremhævet med fed og understreget tekst og rød markering.

Resultaterne fra aftryksanalyser, totaltal, inddeles i følgende kategorier (jf. SBI-anvisning 274):

0-<10 CFU Lav forekomst af spiringsdygtige skimmelsvampesporer.

10-50 CFU Middel forekomst af spiringsdygtige skimmelsvampesporer.

50-100 CFU Høj forekomst af spiringsdygtige skimmelsvampesporer.

>100 CFU Meget høj forekomst af spiringsdygtige skimmelsvampesporer.

D.3. Sundhedsmæssige risici

Skimmelsvamp

Mange mennesker er ikke klar over, at årsagen til, at de føler sig utilpas, kan skyldes skimmelsvamp. Det er ikke unormalt at gå i lang tid med symptomer på skimmelsvamp, før man opdager årsagen.

De mest almindelige symptomer er:

- Hoste og en trykkende fornemmelse i brystet (mest almindelig hos børn)
- Hæshed ved tale
- Tilbagevendende bihulebetændelser
- Besværet åndedræt eller forpustethed
- Hovedpine
- Træthed
- Koncentrationsproblemer
- Øre-, næse- og lungeinfektion.

Nogle personer har allergi overfor skimmelsvamp, hvilket giver kraftigere symptomer. Omkring 10-15% af befolkningen er i risikozonen for at udvikle allergi mod svamp. Hos personer med allergi er det oftest luftvejssystemet, der bliver ramt, mens ikke-allergikere oftere lider af hovedpine, træthed og kvalme.

Symptomerne forsvinder almindeligvis efter, at man har fjernet skimmelvæksten og skimmelrenoveret.

Udarbejdet af:

Henrik Fenger

Bygningskonstruktør

Tlf. 93 40 92 55 – e-mail: Hfe@garderaad.dk

Rapport juridisk vurderet af:

Søren Garde, Søren Garde Rådgivning A/S

Søren Garde Rådgivning A/S

Søren Garde Rådgivning arbejder med juridisk, byggeteknisk og administrativ rådgivning for kommunerne omkring sundhedsfarlige og forfaldne huse – med kondemnering, nedrivningspåbud, oprydning m.v.

Bilag

1. Besigtelsesmetode
2. Billeder fra besigtelsen
3. Tabel fra Arbejdstilsynet
4. Svampearter

1. Besigtelsesmetode

Besigtelsen er sket visuelt, og der er ikke foretaget destruktive undersøgelser på adressen.

Der er taget fugt- og temperaturmålinger i alle tilgængelige opholdsrum.

Ved besigtelsen er der anvendt:

- Gann Blueline Compact B kapacitiv fugtmåler
- Gann Blueline Compact træfugtighedsmåler

2. Billeder fra besigtigelsen

Hjøringsvej 246, 9750 Østervrå

Tilvokset matrikel

Manglende tagsten

Tagsten på terræn mod vejside

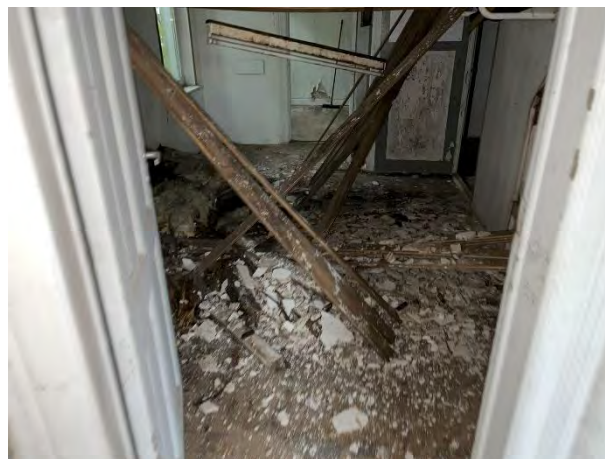
Manglende fuger ved kælder vindue

Stor forskydningsrevne i facade

Sammenstyrtning i trapperum

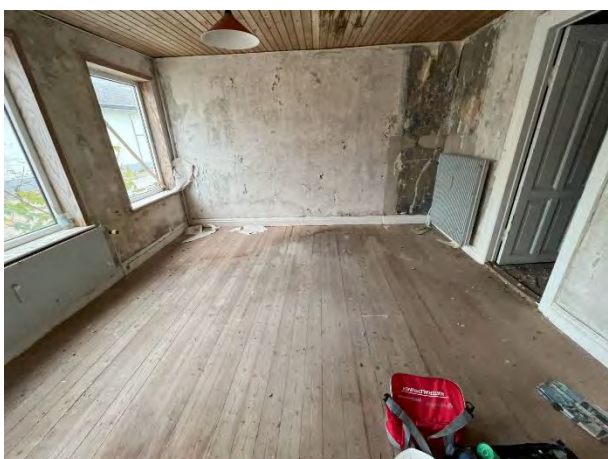
Sammenstyrtning i trapperum

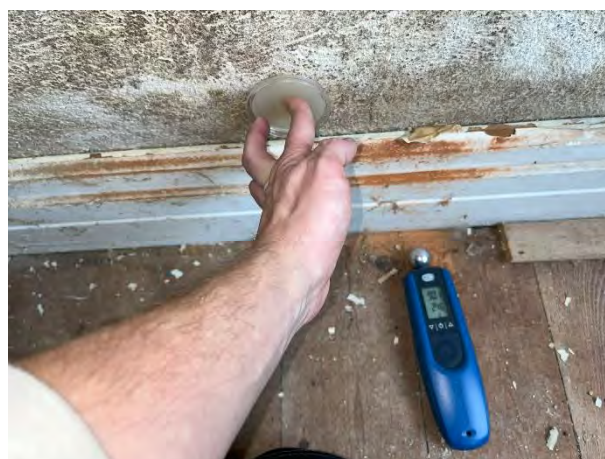
Hul/sammenstyrtning i taget i køkken

Sammenstyrtning af etageadskille i køkken

Den nordlige stue

Skimmelprøve nr. 3 på ydervæg, den nordlige stue

Skimmelprøve nr. 1, på loft i den sydlige stue

Fugtmåling af loft ved prøvested nr. 1

Skimmelprøve nr. 2, bagside af tapet i den sydlige stue

Skimmelprøve nr. 4, på gulv i den sydlige stue

Kælder

Varmeanlæg i kælder

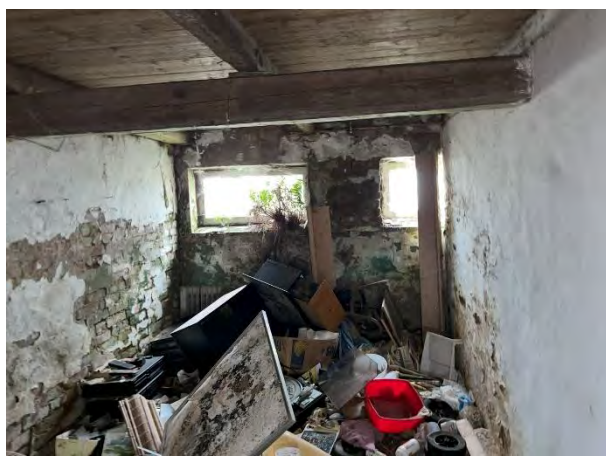
Fugtmåling af kældervæg

Fugtmåling af betongulv i kælder

Skimmelbegroninger på loft/gulvbrædder og fugtmåling i kælder

Fugtskader i kælder

Fortrappe mod vejside

Glas i kvistvindue ikke intakt

3. Svampearter

Cladosporium er naturligt en dominerende del af de sporer, der findes i udendørs luftprøver, især i august/september er sporene talrige i naturen. I bygninger findes Cladosporium ofte på fugtige vinduesrammer, men kan også vækste på andre bygningsmateriale og celluloseholdige materialer, som papir, tekstiler, og fødevarer. Cladosporium vækst ses som olivengrønt lag til sortbrune kolonier og vækster mellem -6 og 32 °C, men optimalt mellem 18-28 °C. Cladosporium producerer luftbårne sporer, som kan være allergifremkaldende.

Penicillium er meget almindelig og inkludere over 200 identificerede arter. Penicillium ses i en lang række habitater; i naturen både jord og vegetation. I indendørs miljøer kan Penicillium optræde som vækst på fødevarer, træ, lim, tapet og lignende, hvor fugtigheden er høj. De fleste arter har luftbårne sporer og producerer mycotoxiner, der begge kan være sundhedsskadelige og allergifremkaldende. Vækst af Penicillium kan ses som hvide, gule, grøngule eller blågrønne kolonier. Penicillium vækster ved 5-37 °C, optimalt omkring 25 °C, tåler udtørring og sporerne lagres ofte i støv.

Trichoderma(IA) inkluderer omkring 100 forskellige arter, det er en meget almindelig slægt, der naturligt forekommer i næsten alt jord. Udendørs er Trichoderma meget almindelige på celluloseholdige materialer, herunder rådende træ og planter. Indendørs er slægten almindelig at finde på gipsplade og vandmættet træ, tapet, tæppe og madras støv, maling, og klimaanlægsfiltre. Arter af slægten Trichoderma er hurtigt voksende, hvis vækst ses som hvide til grøngule kolonier der virker meget pulverige. Trichoderma producere mindre peptid kæder der agere som gift for andre svampe, men kan dog også være skadelige for mennesker i store mængder.

Søren Garde Rådgivning A/S
Voldbyvej 8B
8450 Hammel

Dato: 25/09-2023
Batch ID: EUAA59-23047953
Rapport gruppe: 1

Appendiks - Skimmel (aftryksplade) : EUAA59-23047953-1

Metode: Intern metode Kultivering (kontaktplade / dipslide)

Prøve ID	Kunde prøvenavn	Resultat	CFU	Skimmel typer
862-2023-04795301	1 - på loft, stue syd	Påvist	>100	>100 Trichoderma (IA)
862-2023-04795302	2 - på yd væg bs tapet, stue syd	Påvist	>175	3 Aspergillus 4 Cladosporium (IA) >168 Penicillium
862-2023-04795303	3 - på yd væg , stue nord	Påvist	68	10 Cladosporium (IA) 1 Gærsvampe 1 Mucor 54 Penicillium 2 Ulocladium (IA)
862-2023-04795304	4 - på gulv, stue syd	Påvist	>220	>100 Cladosporium (IA) 2 Gærsvampe 1 Mucor >117 Penicillium

- CFU : Levedygtige skimmelsvampesporer (Colony Forming Units)
- CFU <10 : Der er begrænset forekomst af levedygtige svampesporer.
  - CFU 10-50 : Der er moderat forekomst af svampesporer (forekomsten kan være acceptabelt ved støvophobning).
  - CFU 50-100 : Der er høj forekomst af svampesporer (forekomsten kan være acceptabelt ved støvophobning).
  - CFU >100 : Der er meget høj forekomst af svampesporer.
- (IA) : Arter, der indikerer kraftig opfugtning over ca. 75 % RF eller vandskade (såkaldte indikatorarter).

Søren Garde Rådgivning A/S
Voldbyvej 8B
8450 Hammel

Dato: 25/09-2023
Batch ID: EUAA59-23047953
Rapport gruppe: 1

Appendiks - Skimmel (aftryksplade) : EUAA59-23047953-1

Beskrivelse af svampe:

Trichoderma (IA)

Trichoderma (IA) inkluderer omkring 100 forskellige arter, det er en meget almindelig slægt, der naturligt forekommer i næsten alt jord. Udendørs er Trichoderma meget almindelige på celluloseholdige materialer, herunder rådne træ og planter. Indendørs er slægten almindelig at finde på gipsplade og vandmættet træ, tapet, tæppe og madras støv, maling, og klimaanlægsfiltre. Arter af slægten Trichoderma er hurtigt voksende, hvis vækst ses som hvide til grøngule kolonier der virker meget pulverige. Nogle arter inden for Trichoderma slægten producere få mykotoksiner (igennem mindre protein Peptid kæder) der agere som gift for andre svampe, men kan dog også være skadelige for mennesker i store mængder. Trichoderma kan agere humanpatogen for immunedsatte individer og er i få tilfældet blevet koblet med forværring af allergier.

Aspergillus

Aspergillus inkluderer over 200 identificerede arter. Aspergillus er meget almindelig i indeklimaet og sporer findes ofte i støv, men kan også vokse på en lang række bygningsmaterialer. På fugtige bygningsdele er Aspergillus blandt de hyppigst forekommende og kræver ikke så høj fugtighed som andre skimmelsvampe. Ved 75 procent relativ luftfugtighed på overfladen af et materiale kan vækst af Aspergillus begynde. De fleste arter har luftbårne sporer og producerer mycotoxiner der begge kan være sundhedsskadelige og allergifremkaldende.

Cladosporium (IA)

Cladosporium (IA) er naturligt en dominerende del af de sporer der findes i udendørs luftprøver især i august/ september er sporene talrige i naturen. I bygninger findes Cladosporium ofte på fugtige vinduesrammer men kan også vokste på andre bygningsmateriale og celluloseholdige materialer som papir tekstiler og fødevarer. Cladosporium vækst ses som olivengrønt lag til sortbrune kolonier og vokster mellem -6 og 32 °C men optimalt mellem 18-28 °C. Cladosporium producerer luftbårne sporer som kan være allergifremkaldende.

Penicillium

Penicillium er meget almindelig og inkludere over 200 identificerede arter. Penicillium ses i en lang række habitater; i naturen både jord og vegetation. I indendørs miljøer kan Penicillium optræde som vækst på fødevarer træ lim tapet og lignende hvor fugtigheden er høj. De fleste arter har luftbårne sporer og producerer mycotoxiner der begge kan være sundhedsskadelige og allergifremkaldende. Vækst af Penicillium kan ses som hvide gule grøngule eller blågrønne kolonier. Penicillium vokster ved 5-37 °C optimalt omkring 25 °C tåler udtørring og sporerne lagres ofte i støv.

Gærsvampe

Gærsvampe er en gruppe af svampearter ofte encellede der hænger sammen i en lang kæde. De er almindelige i naturen og forefindes ofte i jorden samt som luftbårne sporer. Gærcellers produktion af toksiske og allergifremkaldende stoffer er ikke beskrevet.

Søren Garde Rådgivning A/S

Voldbyvej 8B

8450 Hammel

Dato: 25/09-2023

Batch ID: EUAA59-23047953

Rapport gruppe: 1

Appendiks - Skimmel (aftryksplade) : EUAA59-23047953-1

Beskrivelse af svampe (fortsat):

Mucor

Mucor inkluderer over 50 identificerede arter. Mucor har naturligt habitat i jord planter gødning frugt og grøntsager hvorfor den indendørs er meget almindelig at finde i fødevarer. Mucor kan lejlighedsvist findes i en række bygningsmaterialer som eksempelvis materialer af rå eller malet træ. Det er almindeligt at finde få sporer i husstøv i huse uden fugt problemer. Mucor kræver høj vandaktivitet for at kunne vokse indendørs hvorfor Mucor der ikke kan relateres til støv eller sporer fra fødevarer kan indikere et fugtproblem. Mucor er en hurtig groende skimmelsvamp hvorfor enkelte sporer kan overgro en agarplade. Mucors vækst ses som hvide kolonier og vækster optimalt ved 15-25 °C.

Ulocladium (IA)

Ulocladium (IA) arter er almindeligt forekommende i jord og på rådne urteagtige planter papir tekstiler gødning emulsion maling græsser fibre og træ. I bygninger er Ulocladium almindeligt forekommende i fugtige eller våde områder såsom badeværelser køkkener og kældre og omkring vinduer. Ulocladium er ofte isoleret fra maledede overflader tapet eller våde/fugtige vægge. Ulocladium kræver høj vandaktivitet hvorfor slægten kan være en vandskade indikator. Ulocladium sporer findes sjældent i luftprøver da sporer ikke let frigives dog kan udtørring resultere i højere rate af luftbårne sporer. Ulocladium producerer specielt når den optræder i syntetisk materiale mycotoxiner der er sundhedsskadelige.

Relateret document 2/5

Dokument Navn: **Beskrivelse af kondemnering
og sundhedsfare.docx**

Dokument Titel: **Beskrivelse af kondemnering
og sundhedsfare**

Dokument ID: **7911024**

Uddybning af væsentlige begreb vedrørende sundhedsfarlige boliger:

Sundhedsfarlige boliger – Hvad skal kommunen?

I henhold til Byfornyelseslovens § 75, stk. 1 - *Kommunalbestyrelsen skal efter retningslinjer, som den selv fastsætter, føre tilsyn med ejendomme, som benyttes til beboelse og ophold, når der vurderes, at disse ejendomme ved deres beliggenhed, indretning eller andre forhold er sundhedsfarlige eller brandfarlige.*

Center for Teknik og Miljø har en fast procedure for opgaven og klarer langt de fleste sager selv, uden at der er behov for en politisk afgørelse om kondemnering. Selv i flere slemme tilfælde med sundhedsfare er opgaven klareret enten ved at udlejer får udbedret forholdene eller ved at der laves aftale om frivillig nedrivning med Nedrivningspuljen.

I tilfælde, hvor udlejer/ejer ikke kan eller vil udbedre forholdene, så er der behov for en politisk afgørelse om kondemnering.

Kondemnering – Hvad er det?

Kondemnering betyder, at det er forbudt at bruge en bolig eller lokaler til beboelse og personophold. Forbuddet kan være udstedt på grund af sundhedsfarlige (oftest skimmelsvamp) eller brandfarlige forhold. Sådant et forbud kan gælde for beboede og ubeboede ejendomme, hvor der sker eller kan ske beboelse eller personophold.

F.eks. kan der ske kondemnering af en ubeboet ejendom i et forsøg på at hindre boligspekulation mv.

Kondemnering – Hvem træffer afgørelsen?

I henhold til Byfornyelsesloven er det kommunalbestyrelsens pligt at træffe afgørelse om kondemnering, når der er konstateret sundhedsfarlige og/eller brandfarlige forhold.

Kompetencen kan uddelegeres til et politisk udvalg, men kan ikke uddelegeres til administrationen.

Sundhedsfare – Hvad menes der?

I en bolig vurderes de sundhedsmæssige forhold forskelligt alt efter hvad der er tale om.

Hvis der er rotter, er der altid en sundhedsfare og rottebekæmper kontaktes hurtigst muligt.

Når der er tale om skimmelsvamp, så er det omfanget og hvordan det påvirker indeklimaet, som bestemmer hvilket niveau af sundhedsfare der er tale om.

Sundhedsfare niveau 1, 2 eller 3 – Hvad betyder det?

Niveau 3 – Sundhedsrisiko, hvor omfanget af skimmelsvamp ikke er så stort og hvor det rimelig nemt kan fjernes. Her er der ikke grund til kondemnering af boligen.

Niveau 2 – Ikke nærliggende sundhedsfare, hvor der er meget skimmelsvamp men hvor beboerne ikke har væsentlige helbredsmæssige problemer endnu. Der er ingen eller begrænset mængde af de "trælse" skimmeltyper. Der er grund til kondemnering og muligvis genhusning af beboerne.

Niveau 1 – Nærliggende sundhedsfare, hvor der er meget skimmelvækst og hvor beboere har væsentlige helbredsmæssige problemer eller hvor der er nogle af de "trælse" skimmeltyper.

Der er grund til kondemnering og genhusning. Der skal i slemme tilfælde ske en akut genhusning.

Hvad er "trælse" skimmeltyper?

Nogle skimmelsvampe kan give væsentlige gener i indeklimaet, fordi de enten kan give allergiske reaktioner, forværring af astma, udskiller mykotoksiner (giftstoffer) eller de kan være direkte skadelige for for tidligt fødte børns udvikling af lungerne.

Genhusning – Hvad betyder det?

Hvis en ejendom bliver kondemneret, så skal kommunen genhuse beboerne ud fra fastsatte retningslinjer. Kommunen vil helst tilbyde en bolig i en almenboligforening, men ejer kan vælge selv at finde en ny bolig. Der kan være udgifter i forbindelse med genhusning.

Akut-genhusning – hvornår bruges det?

Er der tale om store mængder skimmelvækst (sundhedsfare niveau 1) og kommer der en lægeerklæring om alvorlig risiko for boligens beboere, især for små børn, svagelige ældre eller personer med alvorlig forværret sygdom grundet skimmelsvamp, så vil der skulle tages stilling til en akut-genhusning.

En afgørelse om akut-genhusning kan kun foretages af kommunalbestyrelsen. På grund af de akutte forhold, kan det være relevant med en uddelegering af beslutningen til en udvalgsformand.

I Frederikshavn kommune har vi dog endnu ikke haft behov for akut-genhusning, da vi via dialog med lejer og udlejer har fået fjernet skimmelsvampen, lejer er fraflyttet lejemålet eller er kommet i aflastning.

Hvorfor kondemnere?

Når en bolig er sundhedsfarlig, vil vi gerne have styr på, at sundhedsfaren også bliver udbedret korrekt og ikke bare "malet over" inden boligen igen tages i brug. En kondemnering bliver tinglyst på ejendommen, så alle og enhver kan se, at der er sundhedsfarlige eller brandfarlige forhold som skal udbedres.

Det kan være relevant hvis nuværende ejer ønsker at sælge ejendommen eller ejendommen kommer på tvangsauktion.

Hvad betyder en kondemnering for ejer?

En kondemnering er et væsentligt indgreb i ejendomsretten og bør kun bruges som sidste udvej.

En kondemnering giver som regel ikke ejer mulighed for erstatning og ejendommen kan kun belånes eller omprioriteres i forbindelse med et godkendt forslag til udbedring af alle forholdene.

Det vil sige, at en kondemnering kan have en væsentlig økonomisk betydning for ejer og eventuelle panthavere.

Hvordan ophæves en kondemnering?

Ejer har mulighed for at få ophævet en kondemnering ved at komme med et realistisk forslag til udbedring af alle forholdene.

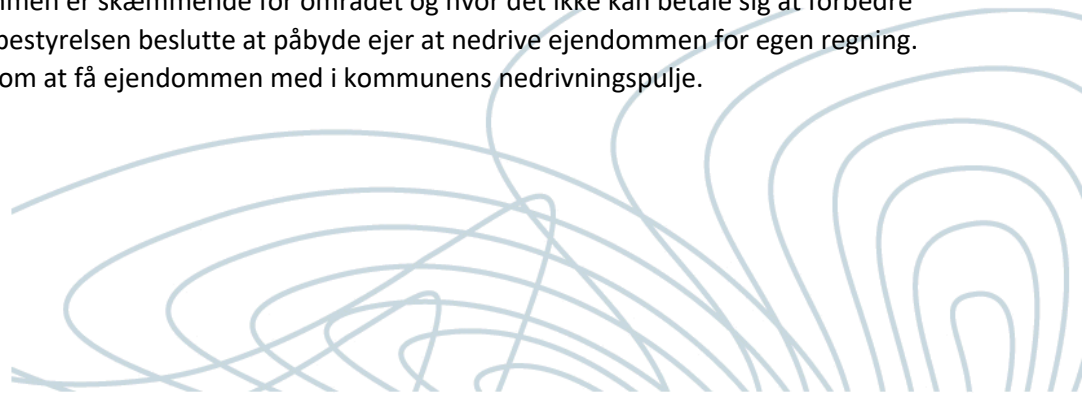
Kommunalbestyrelsen kan dog nægte at godkende et forslag, hvis boligen efter udbedringen vurderes at blive ved med at være ringere end boliger, som overholder kravene efter nugældende byggelovgivning.

Kommunalbestyrelsen kan godt uddelegere opgaven til forvaltningen med hensyn til at godkende forslag til udbedring, dispensation fra lånemulighederne og ophævelse af kondemneringen.

Boligen kondemneres – men er stadig dårlig!

I nogle tilfælde, hvor ejendommen er skæmmende for området og hvor det ikke kan betale sig at forbedre bygningen, så kan kommunalbestyrelsen beslutte at påbyde ejer at nedrive ejendommen for egen regning.

Ejer har mulighed for at søge om at få ejendommen med i kommunens nedrivningspulje.

Skal vi kondemnere flere ejendomme?

I nogle kommuner bruges kondemnering med påbud om nedrivning aktivt i en strategi for at fjerne skæmmende og sundhedsfarlige ejendomme. Både for at forskønne deres landdistrikter og mindre byer, samt for at hindre boligspekulation.

Sådan en strategi i Frederikshavn kommune vil gøre opgaverne med både de sundhedsfarlige boliger og nedrivningspuljen mere ressourcekrævende, og behovet vurderes ikke så væsentlig som i andre kommuner.

§ 80 forbud – Hvad er det?

Hvis en ejendom ser ud til at kunne udgøre en sundheds- eller brandfare, men hvor der endnu ikke er sket en undersøgelse af forholdene, så kan kommunalbestyrelsen udstede et § 80 forbud.

Det betyder at ejendommen bliver "sat på pause" i op til 2 år indtil der er lavet de nødvendige undersøgelser og indtil kommunalbestyrelsen har afgjort om der skal ske en kondemnering eller ej.

Et § 80 forbud kan være relevant i de tilfælde, hvor kommunen ønsker at stoppe en udlejer i at udleje boligen inden vi har truffet en afgørelse om kondemnering og efterfølgende skal til at genhuse lejer.

Et § 80 forbud kan også være relevant, hvor en ejendom er i så ringe stand, at den bør nedrives fremfor at ejer bruger ressourcer på at prøve at istandsætte.

Bør sager om kondemnering lukkes for offentligheden?

Der kan være flere politiske grunde til at vælge at have en sag om kondemnering åben eller lukket for offentligheden. Der skal dog tages højde for, at der i mange sager om kondemnering kan være oplysninger som konflikter med GDPR-reglerne på grund af oplysninger om sygdomme, sociale udfordringer, økonomi mv.

Relateret document 3/5

Dokument Navn: Herreløs ejendom - Hvad er det og hvad sker der med dem.docx

Dokument Titel: Herreløs ejendom - Hvad er det og hvad sker der med dem

Dokument ID: 7861651

Ejerløse ejendomme – Hvad er det og hvad sker der med dem?

Ejerløse ejendomme – Hvad er det?

Ejerløse, herreløse eller prisgivne ejendomme er navne for ejendomme, som ikke har en juridisk ejer. Hvis en virksomhed går konkurs eller ejeren dør og ejendommen efterfølgende ikke overgår til arvinger eller sælges på tvangsauktion, så bliver ejendommen juridisk set betragtet som ejerløs. Der er derfor ikke længere nogen, som har et ansvar for ejendommen, herunder vedligeholdelse af eventuelle bygninger på grunden, snerydning af fortove, hækketrimning mv. Det betyder så også, at der ikke længere er en ejer som kommunen kan komme efter med påbud osv.

Hvor mange ejerløse ejendomme har Frederikshavn kommune?

Her i kommunen har vi kendskab til 3 ejerløse ejendomme på nuværende tidspunkt.

- Hjørringvej 246 i Thorshøj
- Søndergårdsvej 25 i Jerup (den gamle stationsbygning)
- Winkelsgade 7 i Dybvad

Vi har kun medregnet de ejendomme, som har bygninger på grunden.

Hvad betyder de ejerløse ejendomme for lokalområderne?

En ejendom uden ejer kan ikke forventes bliver vedligeholdt og vil over tid komme til at fremstå skæmmende og være årsag til gener og frustrationer for især naboer. Ejerløse ejendomme placeret i byerne og de mindre landsbyer kan give et uheldigt indtryk af området og eventuelt påvirke mulige tilflyttere.

En ejerløs og misligholdt bygning kan også over tid udgøre en sikkerhedsrisiko i form af nedfaldne bygningsdele eller tiltrække unge og andre, som kan komme til skade ved ophold inde i bygningerne.

Hvad kan der gøres ved de ejerløse ejendomme?

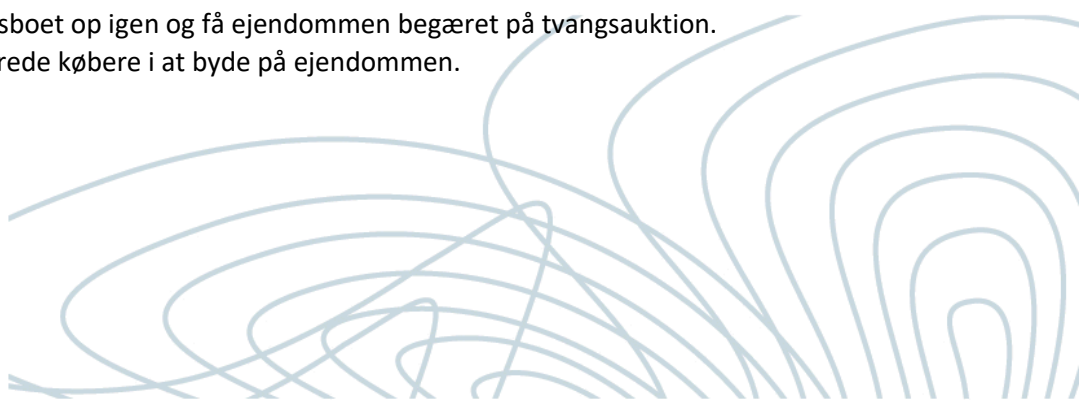
I forhold til lovgivningen ligger en ejendom uden ejer i en juridisk gråzone, fordi kommunen kun kan pålægge et påbud om f.eks. renovering eller nedrivning til ejendommens ejer.

Under normale omstændighed (det vil sige når der er en ejer) kan kommunen vælge at kondemnere en ejendom efter Byfornyelseslovens § 76 og udstede et påbud om nedrivning efter § 77 stk. 2. Bliver bygningen ikke nedrevet, så kan kommunen melde ejer til politiet og i sidste ende foretage en selvhjælpshandling ved at nedrive ejendommen for ejers regning og måske med støtte fra kommunens nedrivningspulje.

Når ejendommen ikke har en juridisk ejer kan kommunen stadig vælge at kondemnere bygningen, lave afspærring mv., men har ikke mulighed for at udstede et påbud om nedrivning til en ejer, da der jo ikke er en ejer.

Hvordan får en ejerløs ejendom en ny ejer?

Kommunen, naboer, borgerforeninger og alle andre borgere har mulighed for at kontakte et advokatfirma for at åbne konkurs- eller dødsboet op igen og få ejendommen begæret på tvangsauktion. Nu er det muligt for interesserede købere i at byde på ejendommen.

Hvordan får en ejerløs ejendom en ny ejer?

Kommunen, naboer, borgerforeninger og alle andre borgere har mulighed for at kontakte et advokatfirma for at få et bo åbnet op igen og få ejendommen begæret på tvangsauktion.

Der har dog nogle økonomiske konsekvenser ved at få boet åbnet op og købe på tvangsauktion.

Det koster omkring 20-30.000-, kr. i advokatsalær.

Hvis ejendommen købes på tvangsauktion?

Før en tvangsauktion er det relevant at kommunen gennemgår bygningerne for eventuelle brand- eller sundhedsmæssige forhold jf. Byfornyelseslovens § 75 stk. 2, som eventuelt skal udbedres eller om der bør ske en kondemnering, for at hindre bygningen bliver brugt til personophold mv.

Det er oplysninger, som kan være væsentlige så interesserede købere er orienteret om risikoen for en kondemnering eller et påbud om udbedring eller nedrivning.

Køber kommunen ejendomme på tvangsauktion, har kommunen mulighed for at bruge nedrivningspuljen til nedrivning af alle bygningerne og oprydning på grunden. Det betyder dog at kommunen står med en grund, som skal vedligeholdes og som måske ikke kan sælges efterfølgende.

Alternativt kan der laves aftale med naboer eller borgerforening om at overtage ejendommen eller at stå for vedligeholdelsen af ejendommen.

Købes ejendommen af andre end kommunen, så kan kommunen kontakte den nye ejer for at høre, hvilke planer der er for ejendommen og gøre opmærksom på vurderingen af de brand- og sundhedsmæssige forhold, som er konstateret inden tvangsauktionen, samt orientering om muligheden for støtte til nedrivning via kommunens nedrivningspulje.

Hvad koster det?

Det koster omkring 20-30.000-, kr. for at kunne åbne boet op og begære ejendommen på tvangsauktion. Derudover kommer selve bud-prisen og andre udgifter i forbindelse med købet (tinglysning mv.).

Det skal nok ikke forventes at der er nogen som byder på en dårligt vedligeholdt ejerløs ejendom på 1. tvangsauktion, hvor en køber skal betale for alle udgifterne, herunder til at få åbnet boet og begæring på tvang, eventuel gæld der er i ejendommen og selve bud-prisen og de faste udgifter.

På 2. tvangsauktion er der mulighed for at byde ind i største beløbet og kun betale bud-prisen og de faste udgifter. Her er det vigtigt at kommunen kan give et bud på ejendommen, hvis der ikke er andre som byder ind (1,00 kr.), da ejendommen ellers igen vil stå uden ejer.

Det betyder dog også, at det på en 2. tvangsauktion er den som begærer boet åbnet op, som står med udgiften på de ca. 20-30.000 kr. Det vil sige, at hvis kommunen får åbnet boet op og en anden køber ejendommen på 2. tvangsauktion, så står kommunen med udgiften på de 20-30.000 kr.

Hvis den nye ejer ikke gør noget ved ejendommen?

Bliver ejendommen købt på en tvangsauktion og vurderer kommunen at ejer ikke vil/gør tilstrækkeligt ved ejendommen, så den fortsat fremstår forfalden eller sundhedsfarlig, så har kommunen nu en mulighed for at bruge Byfornyelsesloven for at få forholdene bragt i orden.

I yderste konsekvens kan kommunalbestyrelsen påbyde ejer at nedrive ejendommen med mulighed for efterfølgende politianmeldelse og selvhjælpshandling.

Relateret document 4/5

Dokument Navn: **Kopi af partshøringsbrev til panthavere.pdf**

Dokument Titel: **Kopi af partshøringsbrev til panthavere**

Dokument ID: **7887825**

REFAKO ApS
Ejby Møllevej 55
5000 Odense C

Frederikshavn Kommune

Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Tlf. +45 98 45 50 00
post@frederikshavn.dk
www.frederikshavn.dk
CVR-nr. 29189498

20. marts 2024**Partshøring og Varsel om forbud mod beboelse og opholde på ejendommen samt påbud om nedrivning Hjørringvej 246, Thorshøj, 9750 Østervrå**

Den 18-09-2023 har kommunen foretaget et varslet tilsyn på ovennævnte ejendom.

På tilsynet deltog Henrik Fenger for Søren Garde Rådgivning A/S og undertegnede som repræsentant for Frederikshavn kommune.

Baggrunden for det varslede tilsyn er klager fra borgerforeningen omkring bygningens stand og skæmmende udtryk.

I henhold den vedlagte tilsynsrapport af den 29-09-2023, udarbejdet af Søren Garde Rådgivning A/S, fremgår det, at der er vurderet en nærliggende sundhedsfare (niveau 1), jf. § 75 i Byfornyelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 794 af 27. april 2021).

Der konkluderes tilsvarende, at de registrerede forhold ikke kan udbedres, mens boligen er i brug.

Sagsnummer: BYG-2023-04307

Sagsbehandler:
Gerhard JohansenDirekte telefonnummer:
+45 9845 6339**Byfornyelsesloven**

I rapporten er der følgende forhold som vurderes at overskride Byfornyelseslovens § 75.

Stk. 3, nr. 1. Boligen yder ikke tilfredsstillende beskyttelse mod fugtighed, kulde, varme og støj.

- Klimaskærmen er ikke tæt mod kulde og vejrliget.
- Der er observeret kraftige vandskader i loftet i boligen.
- Væggene er målt med forhøjede fugtværdier ca. 40-80 cm over gulvniveau.
- Gulvbrædder måles generelt fra moderat til kraftigt opfugtede.

Stk. 3, nr. 4. Boligen har ikke mulighed for tilstrækkelig opvarmning.

- Boligen vurderes til ikke at kunne opvarmes til opholdstemperatur.

Stk. 3, nr. 5. Boligen har ikke et tilfredsstillende indeklima.

- Den konstaterede synlige skimmelvækst har et omfang større end 1 m².
- Aftryksprøver i boligen påviser høj koncentration af skimmelvækst og herunder skimmelararter med sundhedsfarlige karakteristika.

Stk. 4, nr. 1-2. Enhver lejlighed skal have adgang til godt og tilstrækkeligt drikkevand, samt have behørigt afløb for spildevand.

- Der er ikke fungerende vand- og afløbsinstallationer.

Derudover konstaterer rapporten, at elinstallationerne ikke fungerer og at personophold i bygningen er forbundet med fare for personskade pga. nedbrudte bærende konstruktioner.

På den baggrund anbefales der i rapporten, at der udføres påbud om nedrivning af ejendommen, på følgende kriterier:

- Bygningen har omfattende fugtskader og udbredt skimmelvækst.
- De bærende konstruktioner er nedbrudt i betydeligt omfang, så der ses sammenstyrtning flere steder i bygningen.
- En renovering til at forsvarligt niveau, vil kræve en gennemgribende istandsættelse, der langt vil overstige hvad ejendommen kan komme til at have af værdi.
- Bygningen står i fremskredet forfald og der ses nedfaldne tagsten mod vejsiden.
- Bygningen vurderes at være skæmmende for lokalområdet, og være til gene for naboer og forbipasserende.
- Bygningen vurderes at være uden værdi.

Efter tilsynet blev der ud mod vejen sat afspærring op og sat træplader for åbne døre, for at hindre personadgang og sikre mod personskade.

Da der ikke er en ejer af ejendommen, står kommunen med udgiften.

På baggrund af besigtigelsen på ejendommen og ovenstående vurderinger i rapporten påtænker Frederikshavn Kommune at træffe afgørelse om, at der i medfør af § 76 stk. 3 nedlægges forbud mod beboelse og ophold i boligen, samt efter § 77, stk. 2 påbud om nedrivning.

Ejendommen står uden ejer og ejendommen vurderes ikke at kunne overgå til anden anvendelse.

Krav om erstatning

I henhold til Byfornyelseslovens § 76 giver en kondemnering ikke adgang til erstatning.

I henhold til Byfornyelseslovens § 77, stk. 5 har ejer, ved påbud om nedrivning, ret til fuld erstatning med fradrag efter almindelige erstatningsretlige principper.

Erstatningen fastsættes af taksationsmyndigheden efter reglerne i lov om offentlige veje.

Bemærkninger til sagen

Som panthaver kan du muligvis have en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald og ønsker at påberåbe dig retten til at være part i sagen. Før vi træffer en endelig afgørelse, bedes du venligst om at komme med bemærkninger til sagen jf. Forvaltningslovens §19.

Hvis du ønsker at komme med bemærkninger, skal bemærkningerne sendes til kommunen **inden den 10-04-2024**. Hvis vi ikke har modtaget bemærkninger fra dig på dette tidspunkt, vil der blive truffet afgørelse på det foreliggende grundlag.

Du kan enten komme med bemærkninger ved at besvare dette brev gennem E-boks, sende almindeligt brev til Frederikshavn kommune, Center for Teknik og Miljø, Rådhus Allé 100, 9900 Frederikshavn, eller på mail til tf@frederikshavn.dk og husk i emnefeltet at skrive sag BYG-2023-04307.

Til orientering:

Hvis der træffes afgørelse om forbud mod beboelse og ophold i boligen og/eller påbud om nedrivning, så vil der sammen med den skriftlige afgørelse være vedlagt en klagevejledning som skal bruge, hvis du vil klage over afgørelsen.

Du vil dog kun få tilsendt en afgørelse, hvis du betragtes som part i sagen.

Venlig hilsen

Gerhard Johansen
Byggesagsbehandler

Bilag:

Lovhenviisning
Besigtigelsesrapport af den 29-09-2023

Lovhenviisning

Byfornyelseslovens § 75

Kommunalbestyrelsen skal efter retningslinjer, som den selv fastsætter, jf. dog stk. 6, føre tilsyn med ejendomme, som benyttes til beboelse og ophold, når det vurderes, at disse ejendomme ved deres beliggenhed, indretning eller andre forhold er sundhedsfarlige eller brandfarlige.

Stk. 2. Ved skønnet over, om benyttelse af boliger og opholdsrum er forbundet med sundhedsfare, skal der navnlig tages hensyn til, om de pågældende boliger eller opholdsrum væsentligt afviger fra et eller flere af de mindstekrav, som er nævnt i stk. 3 og 4.

Stk. 3. Alle beboelses- og opholdsrum skal

- 1) yde tilfredsstillende beskyttelse mod fugtighed, kulde, varme og støj,
- 2) have fyldestgørende adgang for dagslys,
- 3) have forsvarlig adgang for luftfornyelse i almindelighed gennem et eller flere oplukkelige vinduer direkte til det fri,
- 4) have mulighed for tilstrækkelig opvarmning og
- 5) have et tilfredsstillende indeklima.

Stk. 4. enhver lejlighed skal ud over mindstekravene i stk. 3

- 1) have adgang til godt og tilstrækkeligt drikkevand,
- 2) have adgang til behørigt afløb for spildevand og
- 3) have tilfredsstillende adgang til wc.

Stk. 5. Ved skønnet over, om personer, som opholder sig i en bygning, udsættes for brandfare, skal der især tages hensyn til byggemåden og indretningen af de enkelte lejligheder og rum samt adgangsforholdene.

Stk. 6. Udlændinge-, integrations- og boligministeren kan fastsætte regler for kommunalbestyrelsens tilsyn.

Byfornyelseslovens § 76

Skønnes en bygnings benyttelse forbundet med sundhedsfare eller brandfare, jf. § 75, stk. 1-5, kan kommunalbestyrelsen nedlægge forbud mod, at bygningen eller en del af denne benyttes til beboelse eller ophold for mennesker (kondemnering). Forbud kan omfatte beboede og ubeboede bygninger. Kommunalbestyrelsen fastsætter samtidig en frist for fraflytning og rydning af de pågældende boliger eller opholdsrum.

Byfornyelseslovens § 77 stk. 2

Samtidig med eller efter, at der er nedlagt forbud efter § 76, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen give ejeren påbud om inden en fastsat frist at lade bygningen eller en del af denne nedrive og grunden ryddeliggøre. Ved forbud alene mod beboelse, hvor anden benyttelse af det kondemnerede er lovlig eller ikke kan forhindres efter anden lovgivning, får nedrivningspåbud først virkning, hvis ejer inden udløbet af en af kommunalbestyrelsen fastsat tidsfrist efter forbuddets ikrafttræden ikke har ladet de kondemnerede lokaliteter overgå til anden lovlig anvendelse.

Byfornyelseslovens § 77 stk. 4

Kondemnering efter § 76 medfører ikke adgang til erstatning.

Byfornyelseslovens § 77 stk. 5

Ved påbud om nedrivning har ejeren ret til fuld erstatning med fradrag efter almindelige erstatningsretslige regler for eventuelle økonomiske fordele som følge af nedrivningen samt til at få dækket rimelige udgifter til nedrivning af bygningen og ryddeliggørelse af grunden. Ejeren har dog ikke ret hertil, når nedrivningen påbydes, fordi det kondemnerede efter forbuddets ikrafttræden forvolder ulemper for de omboende eller andre, der opholder sig eller færdes i nærheden.

Forvaltningslovens § 19

Kan en part ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne eller vurderingerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne eller vurderingerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelse af den nævnte udtalelse.

Relateret document 5/5

Dokument Navn: Uddrag af Byfornyelsesloven og dens bestemmelser omkring kondemnering og nedrivning mv.docx

Dokument Titel: Uddrag af Byfornyelsesloven og dens bestemmelser omkring kondemnering og nedrivning mv

Dokument ID: 7911013

Byfornyelsesloven og dens bestemmelser vedrørende kondemnering og nedrivning mv.

Kapitel 1 Lovens formål og kommunernes opgaver

§ 1. Lovens formål er at give kommunerne mulighed for at sikre gode boligsociale forhold både i og uden for vækstområder i byerne og på landet.

Stk. 2. Til opfyldelse af stk. 1 kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om:

- 1) Områdefornyelse, jf. kapitel 2.
- 2) Bygningsfornyelse, jf. kapitel 3-5 a.
- 3) Friarealer, jf. kapitel 6.

Stk. 3. Til opfyldelse af stk. 1 træffer kommunalbestyrelsen beslutning om kondemnering af sundheds- og brandfarlige boliger eller opholdsrum i overensstemmelse med retningslinjerne i kapitel 9.

Stk. 4. Kapitel 2-6 kan anvendes, når der foreligger det fornødne plangrundlag i henhold til lov om planlægning.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte kriterier for prioriteringen af ansøgninger om støtte til bygningsfornyelse efter stk. 2, nr. 2.

Kapitel 9 Kondemnering af sundheds- og brandfarlige boliger eller opholdsrum Kommunalbestyrelsens tilsyn

§ 75. Kommunalbestyrelsen skal efter retningslinjer, som den selv fastsætter, jf. dog stk. 6, føre tilsyn med ejendomme, som benyttes til beboelse og ophold, når det vurderes, at disse ejendomme ved deres beliggenhed, indretning eller andre forhold er sundhedsfarlige eller brandfarlige.

Stk. 2. Ved skønnet over, om benyttelsen af boliger og opholdsrum er forbundet med sundhedsfare, skal der navnlig tages hensyn til, om de pågældende boliger eller opholdsrum væsentligt afviger fra et eller flere af de mindstekrav, som er nævnt i stk. 3 og 4.

Stk. 3. Alle beboelses- og opholdsrum skal

- 1) yde tilfredsstillende beskyttelse mod fugtighed, kulde, varme og støj,
- 2) have fyldestgørende adgang for dagslys,
- 3) have forsvarlig adgang for luftfornyelse i almindelighed gennem et eller flere oplukkelige vinduer direkte til det fri,
- 4) have mulighed for tilstrækkelig opvarmning og
- 5) have et tilfredsstillende indeklima.

Stk. 4. Enhver lejlighed skal ud over mindstekravene i stk. 3

- 1) have adgang til godt og tilstrækkeligt drikkevand,
- 2) have behørigt afløb for spildevand og
- 3) have tilfredsstillende adgang til wc.

Stk. 5. Ved skønnet over, om personer, som opholder sig i en bygning, udsættes for brandfare, skal der især tages hensyn til byggemåden og indretningen af de enkelte lejligheder og rum samt adgangsforholdene.

Stk. 6. Boligministeren kan fastsætte regler for kommunalbestyrelsens tilsyn.

Byfornyelsesloven og dens bestemmelser vedrørende kondemnering og nedrivning mv.

Kondemnering

§ 76. Skønnes en bygnings benyttelse forbundet med sundhedsfare eller brandfare, jf. § 75, stk. 1-5, kan kommunalbestyrelsen nedlægge forbud mod, at bygningen eller en del af denne benyttes til beboelse eller ophold for mennesker (kondemnering). Forbud kan omfatte beboede og ubeboede bygninger. Kommunalbestyrelsen fastsætter samtidig en frist for fraflytning og rydning af de pågældende boliger eller opholdsrum.

Stk. 2. Fristen må ikke overstige 6 måneder, når fortsat benyttelse skønnes at være forbundet med nærliggende fare, og må i øvrigt ikke overstige 15 år. Et forbud kan dog begrænses således, at de nuværende brugere kan fortsætte den hidtidige benyttelse enten i et bestemt åremål eller til deres fraflytning eller død, såfremt der foreligger ganske særlige forhold, navnlig i tilfælde, hvor det, der kondemneres, udgør en lille del af en bygning eller den enkelte brugsenhed i bygningen.

Stk. 3. Forbud efter stk. 1, som skal indeholde oplysning om klageadgangen, jf. § 83, skal skriftligt meddeles ejeren, lejerne og de panthavere, hvis rettigheder fremgår af tingbogen. Ejeren og lejerne skal desuden have orientering om reglerne for at opnå erstatningsboliger og om økonomisk støtte til betaling af husleje, boligindskud m.v. Ved kondemnering af boliger, der er omfattet af § 78, skal kommunalbestyrelsen oplyse om reglerne for at opnå tilskud efter § 78.

Stk. 4. Meddelelsen til ejeren, jf. stk. 3, skal desuden indeholde en beskrivelse af de forhold, der begrundet kondemneringen, og oplysning om reglerne i stk. 7-9 og § 79.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal lade forbud efter stk. 1 tinglyse på ejendommen samtidig med meddelelsen herom til de i stk. 3 nævnte. Det tinglyste forbud, som ejeren skal have genpart af, skal indeholde oplysning om, at prioriteringsmuligheden er indskrænket i medfør af stk. 7-9.

Stk. 6. Forbud i medfør af stk. 1 skal respekteres af ejendommens ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet.

Stk. 7. En ejendom, på hvilken der er tinglyst forbud efter stk. 1, må ikke prioriteres eller omprioriteres ud over ejendommens grundværdi, jf. dog stk. 8 og 9.

Stk. 8. Stk. 7 kan fraviges med kommunalbestyrelsens samtykke,
1) hvis kun en mindre del af ejendommen er kondemneret, eller
2) hvis der foreligger et godkendt forslag til ombygning, jf. § 79.

Stk. 9. Stk. 7 finder ikke anvendelse på lån, der optages til afhjælpning af forhold, der har begrundet kondemneringen, jf. § 76, stk. 4.

Stk. 10. Har ejeren ikke ryddet de kondemnerede boliger eller opholdsrum inden for den fastsatte frist, kan kommunalbestyrelsen lade rydningen udføre for ejerens regning.

Byfornyelsesloven og dens bestemmelser vedrørende kondemnering og nedrivning mv.

Afspærring og nedrivning

§ 77. Samtidig med eller efter, at der er nedlagt forbud efter § 76, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen give ejeren påbud om inden en fastsat frist at lade foretage forsvarlig afspærring af kondemnerede lokaliteter, der ikke benyttes, eller at træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at ejendommen ikke tages i besiddelse af uvedkommende, såfremt ejendommen er helt eller delvis rømmet efter § 76.

Stk. 2. Samtidig med eller efter, at der er nedlagt forbud efter § 76, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen give ejeren påbud om inden en fastsat frist at lade bygningen eller en del af denne nedrive og grunden ryddeliggøre. Ved forbud alene mod beboelse, hvor anden benyttelse af det kondemnerede er lovlig eller ikke kan forhindres efter anden lovgivning, får nedrivningspåbud først virkning, hvis ejeren inden udløbet af en af kommunalbestyrelsen fastsat frist efter forbuddets ikrafttræden ikke har ladet de kondemnerede lokaliteter overgå til anden lovlig anvendelse.

Stk. 3. Påbud om afspærring, foranstaltninger til sikring mod, at ejendommen tages i besiddelse af uvedkommende, eller nedrivning skal skriftligt meddeles ejeren og de lejere, hvis lejemål er omfattet af påbuddet. Påbud om nedrivning skal tillige skriftligt meddeles de panthavere, hvis rettigheder fremgår af tingbogen. Påbuddet skal indeholde oplysning om klageadgangen, jf. § 83.

Stk. 4. Kondemnering efter § 76 medfører ikke adgang til erstatning.

Stk. 5. Ved påbud om nedrivning har ejeren ret til fuld erstatning med fradrag efter almindelige erstatningsretlige principper for eventuelle økonomiske fordele som følge af nedrivningen samt til at få dækket rimelige udgifter til nedrivning af bygningen og ryddeliggørelse af grunden. Ejeren har dog ikke ret hertil, når nedrivning påbydes, fordi det kondemnerede efter forbuddets ikrafttræden forvolder ulempe for de omboende eller andre, der opholder sig eller færdes i nærheden.

Stk. 8. Efterkommes påbud om afspærring, foranstaltninger til sikring mod, at ejendommen tages i besiddelse af uvedkommende, eller nedrivning efter stk. 1 og 2 ikke inden for den fastsatte frist, kan kommunalbestyrelsen lade foranstaltningerne udføre. Nedrivninger, der påbydes, fordi det kondemnerede efter forbuddets ikrafttræden forvolder ulempe for de omboende eller andre, der opholder sig eller færdes i nærheden, samt afspærringer og foranstaltninger til sikring mod, at ejendommen tages i besiddelse af uvedkommende, udføres for ejerens regning.

Kapitel 5a Opkøb af nedslidte ejendomme

Anvendelsesområde for dette kapitel

§ 38d. Kommunalbestyrelsen kan opkøbe nedslidte ejendomme med henblik på istandsættelse eller nedrivning.

Stk. 2. Staten refunderer 50 pct. af kommunalbestyrelsens udgifter efter stk. 1, såfremt kommunalbestyrelsen har fået tildelt en statslig udgiftsramme til byfornyelse, jf. § 94, stk. 1.

Bilagsforside

Dokument Navn:	Høringsnotat.docx
Dokument Titel:	Høringsnotat
Dokument ID:	7890728
Placering:	Geosager/Orientering om offentlig høring af udkast til Natura 2000-planer/Dokumenter
Dagsordens titel	Vedtagelse af Natura 2000 handleplaner
Dagsordenspunkt nr	5
Appendix nr	1
Relaterede Dokumenter:	1

Høringsnotat

Hvidbog

i forbindelse med offentlighedsfase til

Natura2000 handleplaner 2022-2027

Indkomne hørings svar	Centrets bemærkninger
<p>Bemærkninger fra Miljøstyrelsen N1 Skagen Gren</p> <p>1. Miljøstyrelsen skal gøre opmærksom på, at den nyeste bekendtgørelse af Miljømålsloven er blevet udstedt den 26. maj 2023 (lovbekendtgørelse nr. 692 af 26/05/2023), hvorfor lovhenvielsen bør opdateres. Miljøstyrelsen skal også gøre opmærksom på, at den nyeste bekendtgørelse af Naturbeskyttelsesloven er blevet udstedt den 4. oktober 2022 (lovbekendtgørelse nr. 1392 af 04/10/2022), hvorfor denne lovhenvielse også bør opdateres.</p>	<p>Ad. 1</p> <p>Miljøstyrelsens bemærkninger tages til efterretning. Lovhenvielsen opdateres.</p>
<p>2. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at gennemføre handleplanen. Der må ikke rejses tvivl om dette. Miljøstyrelsen ønsker derfor som medudgiver af planen at få indføjet <i>'som udgangspunkt'</i>, når der henvises til frivillige aftaler.</p>	<p>Ad. 2 Miljøstyrelsens ønske er taget til efterretning. Teksten rettes.</p>

<p>3. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at der mangler en nærmere beskrivelse af hvilke naturtyper der er sket bekæmpelse af invasive arter på og den valgte metode ift. naturtyperne. Der ønskes særligt en nærmere beskrivelse af bekæmpelses-metoden indenfor naturtyperne grå/grøn klit, klithede og havtornklit med fokus på arealer med en forekomst af invasive arter på over 10%.</p>	<p>Ad. 3. I afsnittet Redegørelse for gennemførelse af sidste Natura2000-handleplan er tilføjet en beskrivelse om knusning og opgravning af invasive arter indenfor de nævnte naturtyper.</p>
<p>4. Miljøstyrelsen pointerer, at der i handleplanens afsnit om redegørelse for gennemførelse af indsatser i sidste planperiode, mangler en nærmere beskrivelse af hvad der er gjort for de naturtyper/arter, der er i tilbagegang. Det gælder især naturtypen våd klitlavning</p>	<p>Ad. 4 I afsnittet for gennemførelse af sidste Natura2000-handleplan, er der tilføjet en beskrivelse af en hydrologisk forundersøgelse, som blev foretaget med det formål at forbedre de våde naturtyper. Undersøgelsen viste at de hydrologiske forhold ikke kunne forbedres yderligere.</p>
<p>5. Miljøstyrelsen har bemærkninger til afsnittet om planlagte indsatser i kommende planperiode. Her ønskes en nærmere beskrivelse af hvilke naturtyper der planlægges afbrænding på.</p>	<p>Ad. 5 I tabel 5 er tilføjet en bemærkning om at afbrændingen foretages indenfor hedearealer der bærer præg af næringsstofbelastning eller senil lyng.</p>

<p>Bemærkninger fra Miljøstyrelsen N2 Råbjerg Mile og Hulsig Hede</p> <p>6. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at gennemføre handleplanen. Der må ikke rejses tvivl om dette. Miljøstyrelsen ønsker derfor som medudgiver af planen at få indføjet 'som udgangspunkt', når der henvises til frivillige aftaler.</p>	<p>Ad. 6</p> <p>Miljøstyrelsens ønske er taget til efterretning. Teksten rettes.</p>
<p>7. Se pkt. 1</p>	<p>Ad.7Se pkt.1</p>
<p>8. Miljøstyrelsen ønsker en uddybning af afsnittet om redegørelse for gennemførelse af forrige handleplan med fokus på bekæmpelse af invasive arter indenfor de forskellige naturtyper, hede pleje og indsatser målrettet dagsommerfuglen hedepletvinge.</p>	<p>Ad.8</p> <p>Der er i afsnittet tilføjet hvilke naturtyper der er blevet ryddet for invasive arter. Ligeledes er der i afsnittet Foreløbig vurdering af gennemførelsen af forrige handleplan tilføjet en uddybende tekst som præciserer at der er foretaget afgræsning indenfor klitnaturtyper der bar præg af næringsstofbelastning, og at alle populationer af Rynket Rose er forsøgt bekæmpet.</p> <p>Genopretning af naturlig hydrologi er foretaget til fordel for bl.a. Dagsommerfuglen Hedepletvinge og dennes værtsplante Djævelsbid.</p>
<p>9. Miljøstyrelsen bemærker at der i tabel 4 står op til 1 ha for både skovnaturtypebevarende drift og pleje samt urørt skov. Begge tal bedes præciseret til 1,5 ha</p>	<p>Ad.9 Taget til efterretning. Tallene er rettet</p>
<p>Bemærkninger fra Miljøstyrelsen N3 Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose</p> <p>10. Se pkt. 1</p>	<p>Ad. 10</p> <p>Se pkt. 1</p>
<p>11. Se pkt. 2</p>	<p>Ad.11 Se pkt. 2</p>

<p>12. Miljøstyrelsen ønsker præciseret i hvilket omfang den forrige handleplan er realiseret. Det gælder særligt for naturtyperne tør og våd hede, tidvis våd eng, hængesæk, tørvelavning samt levesteder for hedepletvinge, mosehornsugle og plettet rørhvalte</p>	<p>Ad.12 I afsnittet om vurdering af forrige handleplan er indsat en tabel der sammenligner mål fra forrige handleplan og de gennemførte projekter.</p> <table border="1" data-bbox="772 371 1445 712"> <thead> <tr> <th></th> <th>Planlagte forvaltningstiltag i forrige planperiode</th> <th>Gennemførte forvaltningstiltag i forrige planperiode</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rydning af uønsket opvækst til fordel for hedenaturtyperne og jordrugende fugle herunder mosehornsugle og plettet rørhvalte</td> <td>ca. 437 ha</td> <td>ca. 875 ha</td> </tr> <tr> <td>Forbedring af hydrologi til fordel for våde naturtyper herunder våd hede, tidvis våd eng, hængesæk og tørvelavning.</td> <td>ca. 1100 ha</td> <td>581 ha</td> </tr> <tr> <td>Græsning eller høstet til fordel for klitnaturtyperne og hedepletvinges værtsplante djævelsbid</td> <td>ca. 879 ha</td> <td>571 ha</td> </tr> <tr> <td>Afskrælning eller afbrænding til fordel for klitheden</td> <td>op til 249 ha</td> <td>235 ha</td> </tr> <tr> <td>Bekæmpelse af invasive plantearter indenfor alle klitnaturtyperne</td> <td>0 ha</td> <td>ca. 3,5 ha</td> </tr> <tr> <td>Bekæmpelse af mink til fordel for jordrugende fugle</td> <td></td> <td>igangsat</td> </tr> </tbody> </table>		Planlagte forvaltningstiltag i forrige planperiode	Gennemførte forvaltningstiltag i forrige planperiode	Rydning af uønsket opvækst til fordel for hedenaturtyperne og jordrugende fugle herunder mosehornsugle og plettet rørhvalte	ca. 437 ha	ca. 875 ha	Forbedring af hydrologi til fordel for våde naturtyper herunder våd hede, tidvis våd eng, hængesæk og tørvelavning.	ca. 1100 ha	581 ha	Græsning eller høstet til fordel for klitnaturtyperne og hedepletvinges værtsplante djævelsbid	ca. 879 ha	571 ha	Afskrælning eller afbrænding til fordel for klitheden	op til 249 ha	235 ha	Bekæmpelse af invasive plantearter indenfor alle klitnaturtyperne	0 ha	ca. 3,5 ha	Bekæmpelse af mink til fordel for jordrugende fugle		igangsat
	Planlagte forvaltningstiltag i forrige planperiode	Gennemførte forvaltningstiltag i forrige planperiode																				
Rydning af uønsket opvækst til fordel for hedenaturtyperne og jordrugende fugle herunder mosehornsugle og plettet rørhvalte	ca. 437 ha	ca. 875 ha																				
Forbedring af hydrologi til fordel for våde naturtyper herunder våd hede, tidvis våd eng, hængesæk og tørvelavning.	ca. 1100 ha	581 ha																				
Græsning eller høstet til fordel for klitnaturtyperne og hedepletvinges værtsplante djævelsbid	ca. 879 ha	571 ha																				
Afskrælning eller afbrænding til fordel for klitheden	op til 249 ha	235 ha																				
Bekæmpelse af invasive plantearter indenfor alle klitnaturtyperne	0 ha	ca. 3,5 ha																				
Bekæmpelse af mink til fordel for jordrugende fugle		igangsat																				
<p>13. Miljøstørelsen anbefaler at der i afsnittet om Behov for indsatser, indsættes en sætning om, hvilken af indsatserne der er til gavn for hedepletvinge</p>	<p>Ad.13. Taget til efterretning. Der indsættes en sætning om at rydning og græsning er til gavn for hedepletvinge.</p>																					
<p>Miljøstyrelsens bemærkninger til N4 Hirsholmene, havet vest herfor og Elling Å's udløb</p> <p>14. Se pkt. 1</p>	<p>Ad. 14 Se pkt. 1</p>																					
<p>15. Se pkt.2</p>	<p>Ad. 15 Se pkt. 2</p>																					
<p>16. Miljøstyrelsen efterlyser en nærmere beskrivelse af de projekter der er foretaget i forrige planperiode med hensyn til forbedring af naturtypen rigkær og surt overdrev. Derudover mangler der også en beskrivelse af hvad der er foretaget for at forbedre levestederne for fuglene Havterne, Fjordterne, Splitter og Tejst samt dagsommerfuglen Hedepletvinge</p>	<p>AD. 16 Tabel1 viser en oversigt over foretagne naturplejeprojekter i forrige planperiode. I tabellen er udspecificeret hvilket naturtyper og arter den valgte pleje er til fordel for.</p> <p>Generelt er det naturstyrelsen som foretager indsatser for havfuglene i planområdet da de bedste levesteder findes indenfor arealer tilhørende naturstyrelsen. Indsatser for de nævnte fuglearter kan derfor ses i naturstyrelsens planer for området.</p>																					

<p>17. Miljøstyrelsen påpeger at afsnittet Behov for indsats, skal indeholde et interval i forhold til indsats for antal levesteder i god-høj naturtilstand, så det er muligt at vurdere, om indsatsen er fyldestgørende i forhold til kravet om, at 75% af levestederne skal være af tilstrækkelige kvalitet som levested.</p>	<p>Ad. 17</p> <p>I afsnittet om Behov for indsatser, er indsat en bemærkning om, at der planlægges naturpleje med det mål at opnå 75 % levesteder i god-høj naturtilstand.</p>
<p>Miljøstyrelsens bemærkninger til N8 Åsted Ådal Bangsbo Ådal og omliggende overdrevarsarealer</p> <p>18. Se pkt. 2</p>	<p>Ad. 18</p> <p>Se pkt. 2</p>
<p>19. Miljøstyrelsen gør opmærksom på at der mangler redegørelse for indsatser foretaget i forrige planperiode. Det gælder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skovtypebevarende drift og pleje på ikkefredskovspligtige arealer - Sammenhæng mellem forekomster af rigkær og overdrev - Grundlæggende indsats på hedearealer - Bekæmpelse af invasive arter på naturtypen surt overdrev 	<p>Ad. 19.</p> <p>I afsnittet Foreløbig vurdering af gennemførelsen af sidste handleplan er indsat en bemærkning om at der er skåret nåletræer ned indenfor ikkefredskovspligtige skovarealer, og at der ikke er bekæmpet andre invasive arter inden for området.</p> <p>Kommunen har ikke foretaget indsatser for sammenhæng mellem forekomst af rigkær og overdrev.</p>
<p>Bemærkninger fra Miljøstyrelsen N11 Solsbæk</p> <p>20. Se pkt.1</p>	<p>Ad.20</p> <p>Se pkt.1.</p>

<p>21. Miljøstyrelsen ønsker præciseret i hvilket omfang den forrige handleplan er realiseret. Det gælder særligt for naturtyperne grå/grøn klit og klitlavning i forbindelse med bekæmpelse af invasive arter.</p>	<p>Ad.21</p> <p>I tabel 1 er det præciseret hvilket naturtyper der er prioriteret ift. rydning og bekæmpelse af invasive arter.</p>
<p>22. Miljøstyrelsen ønsker en præcisering af indsatser på hedearealer med henblik på at forbedre naturtilstanden.</p>	<p>Ad. 22 Under afsnittet om Foreløbig vurdering af gennemførelsen af forrige handleplan, er kommunens vurdering af de gennemførte projekter uddybet i forhold til de nævnte naturtyper.</p>
<p>Miljøstyrelsens bemærkninger til N217 Nymølle Bæk og Nejsum Hede</p> <p>23. Se pkt. 2</p>	<p>Ad.23</p> <p>Se pkt. 2</p>
<p>24. Miljøstyrelsen ønsker at den endelige plan suppleres med en præcisering af indsatserne under forrige planperiode, herunder sammenhængen imellem forekomst af surt overdrev og rigkær med henblik på at gøre området mere robust overfor pludselige hændelser (ekstreme vejrforhold, klimaændringer, mindske randpåvirkning fra omkringliggende landbrugsarealer eller for at bidrage til større driftsenheder). Der ønskes ligeledes beskrevet specifik indsats for rigkær.</p>	<p>Ad. 24</p> <p>Der er i forrige planperiode ikke foretaget indsatser for rigkær i området og derfor er det ikke beskrevet i planen. Der er heller ikke foretaget indsatser for at sikre området imod pludselige hændelser hvorfor dette heller ikke er beskrevet i planen.</p>
<p>25. Miljøstyrelsen gør opmærksom på at kortgrundlaget i handleplanen ikke er opdateret</p>	<p>Ad. 25 Taget til efterretning. Kortbilaget tilrettes</p>

	<p>Ad. 1-25</p> <p>Fagcenteret foreslår, at alle rettelser og bemærkninger godkendes</p> <div data-bbox="821 526 1444 795" style="border: 1px solid black; background-color: #e0e0e0; padding: 5px;"><p>Center for Teknik og Miljø indstiller: At handleplanerne ændres, så bemærkningerne imødekommes</p></div>
--	--

Bilagsforside

Dokument Navn:	Oversigtskort over hørings svar - Ribberholt.pdf
Dokument Titel:	Oversigtskort over hørings svar - Ribberholt
Dokument ID:	7904234
Placering:	Geosager/Ribberholtvej 36, 9900 Frederikshavn: Udarbejdelse af lokalplan FRE.T.05.03.01 og kommuneplantillæg 15.104 med tilhørende miljørapport/miljøkonsekvensrapport, - Projekt Ribberholtvej - etablering af solcelleanlæg til elproduktion/Dokumenter
Dagsordens titel	Vedtagelse af kommuneplantillæg og lokalplan for solcelleanlæg ved Ribberholt, 9900 Frederikshavn
Dagsordenspunkt nr	6
Appendix nr	1

Relaterede Dokumenter:

8

© GST © DDO COWI © Frederikshavn Kommune Sagsnr. GEO-2021-01780

Der er desuden indkommet høringsvar fra Energinet.dk og Vendsyssel Historiske Museum.

Relateret document 2/8

Dokument Navn: Høringsnotat
Ribberholt_april2024.docx

Dokument Titel: Høringsnotat
Ribberholt_april2024

Dokument ID: 7905377

Høringsnotat

i forbindelse med offentlighedsfase til

Lokalplan FRE.T.05.03.01 og Kommuneplantillæg nr. 15.104 med tilhørende miljøvurdering/ miljøkonsekvensrapport for Solcelleanlæg Ribberholt

Indkomne hørings svar	Centrets bemærkninger
<p>1. Energinet Eltransmission, 7000 Fredericia</p> <p>Dok. nr. 7608878, 7608880, 7608879, 7608876, 7608875, 7608873</p> <p>Ønsker at gøre opmærksom på de eltransmissionsanlæg, Energinet Eltransmission har i området, således den påtænkte arealudnyttelse kan ske med hensyntagen til elanlæggenes tilstedeværelse.</p> <p>Påpeger at eltransmissionsanlæggene ikke er nævnt i kommuneplantillægget. anbefaler at der tilføjes et kort afsnit i kommuneplantillægget, der beskriver luftledningens tilstedeværelse samt de tilhørende restriktioner svarende til indholdet på lokalplanens side 8.</p> <p>Gør opmærksom på at elanlæg og høje objekter ikke må komme hinanden så nær, at der kan opstå fare eller ske skade for personer og elanlæg eller true forsyningssikkerheden. anbefaler derfor at</p> <ul style="list-style-type: none"> - høje objekter nær Eltransmissions luftledningsanlæg som minimum placeres i en afstand på objektets fulde højde fra respektafstanden langs luftledningsanlægget ("vælteafstand"). <p>Henviser i denne sammenhæng til at det i lokalplanens § 5.6 er anført at teknisk udstyr, så som afbrydere, koblingsudstyr og lynafledere med videre kan opføres med en højde på 20 m over terræn. Forventer at kommunen sikrer sig at placeringen af lynafledere og evt. andre høje objekter er i overensstemmelse med de ovenstående anbefalinger.</p> <p>Gør opmærksom på at hvis der skal placeres interne køreveje på de arealer, der af hensyn til elkabler er pålagt restriktioner i tinglyste</p>	<p>Ad. 1</p> <p>Det vurderes at de i hørings svaret anbefalede justeringer i planforslagene er relevante og bør imødekommes.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Center for Teknik og Miljø indstiller:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at der i Kommuneplantillæg 15.104 tilføjes følgende afsnit, før eksisterende afsnit "Nabohensyn": <p>"Eksisterende eltransmissionsanlæg i området:</p> <p><i>Der er i området placeret et luftledningsanlæg. Luftledningsanlægget er sikret i eksisterende lokalplan og tinglyst deklaration."</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -at lokalplanens § 5.6 ændres fra: <p><i>"§5.6 Øvrigt elektrisk udstyr, så som afbrydere, koblingsudstyr og lynafledere med videre kan opføres med en højde på op til 20 meter over terræn."</i></p> <p>Til</p> <p><i>"§5.6 Øvrigt elektrisk udstyr, så som afbrydere, koblingsudstyr og lynafledere med videre kan opføres med en højde på op til 20 meter over terræn. Der skal i forbindelse med placering nær eksisterende luftledningsanlæg sikres en afstand på mindst objektets fulde afstand til luftledningsanlægget"</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -at lokalplanens § 7.3 ændres fra: <p><i>"§7.3 Der skal etableres et 5 meter bredt beplantningsbælte langs grænsen af hele lokalplanområdet som vist i princippet på Kortbilag 2 – Lokalplankort."</i></p> </div>

<p>servitutter (både for jord- og luftledninger), kræver dette dispensation fra Energinet Eltransmission.</p> <p>Henviser til at der gælder restriktioner for etablering af beplantning inden for de servitutbelagte arealer. anbefaler kraftigt at man har respektafstanden på 15 meter in mente, når man planlægger beplantning. Foreslår i den forbindelse at lokalplanens § 7.3 revideres, da den kan give anledning til fortolkningstvivil. anbefaler at ordet "hele" slettes i § 7.3 og at der tilføjes en ny bestemmelse, hvoraf det fremgår at luftledningens servitutareal er undtaget for etablering af beplantningsbælte som beskrevet i § 7.3.</p> <p>Anbefaler at bygherre vurderer om jording af anlægget er nødvendig og undersøger anlæggets følsomhed over for inducerede spændinger i anlæggets dc-ledninger.</p> <p>Henviser desuden til at det er bygherres ansvar at udføre nærføringsberegninger og at afhjælpe evt. nærføringsproblemer og at evt. skader som følge af nedfaldende is fra luftledninger er Energinet Eltransmission uvedkommende.</p>	<p>Til</p> <p><i>"§7.3 Der skal etableres et 5 meter bredt beplantningsbælte langs grænsen af lokalplanområdet som vist i princippet på Kortbilag 2 – Lokalplankort. Inden for servitutarealet ved den eksisterende luftledning gennem området (jf kortbilag 2), må der dog ikke etableres beplantning, der kan blive højere end 3 meter."</i></p>
<p>2. Vendsyssel Historiske Museum, 9800 Hjerring</p> <p>Dok. nr. 7478274 og 7478275.</p> <p>Gør opmærksom på at der er registreret 2 fortidsminder inden for selve det område, der er omfattet af planforslagene og at der er yderligere 6 fortidsminderegistreringer på arealerne i nærområdet til planforslagene, op til ca. 500 meter fra arealets afgrænsning (rester af gravhøje, bebyggelsesspor m.v.).</p> <p>Museet oplyser at de mange registreringer i databasen over fund og fortidsminder viser at der har været stor kulturhistorisk aktivitet i området igennem flere af oldtidens perioder. På denne baggrund vurderer museet at det er meget sandsynligt at der ligger skjulte fortidsminder i området. Det vurderes desuden</p>	<p>Ad. 2</p> <p>Høringssvaret giver ikke anledning til bemærkninger. Høringssvaret er videregivet til bygherre.</p> <p>Center for Teknik og Miljø indstiller:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At der ikke foretages ændringer i planforslagene.

<p>at det på grund af den forholdsvist skånsomme udnyttelse af landskabet er sandsynligt at fortidsminderne kan være velbevarede.</p> <p>På baggrund af det ovenstående anbefaler museet at bygherren forud for eventuel anlægsaktivitet lader museet gennemføre en arkæologisk forundersøgelse, for at få af- eller bekræftet tilstedeværelsen af skjulte fortidsminder indenfor det pågældende anlægsområde, jf. museumslovens § 25-26.</p> <p>Museet oplyser at hvis det samlede anlægsareal overstiger 5.000 m² skal udgiften til en forundersøgelse bekostes af bygherren. Museet udarbejder gerne på bygherres ønske et konkret maksimumbudget for forundersøgelsen, der har gyldighed i 1 år.</p> <p>I høringssvaret forklarer museet desuden nærmere omkring proceduren ved udførelse af forundersøgelser og ved evt. efterfølgende konstatering af fortidsminder på arealerne.</p>	
<p>3. Fogh-Andersen advokatfirma på vegne af ejer af ejendommen Ribberholtvej 42, 9900 Frederikshavn</p> <p>Dok. nr. 7804305</p> <p>Henviser til at det af lokalplandokumentet fremgår at høringen forløber frem til den 6. marts 2024, mens høringsfristen på kommunens hjemmeside er angivet til den 2. februar 2024. Refererer til at ejeren af Ribberholtvej 42 ved et orienteringsmøde den 1. februar har fået oplyst at høringsfristen udløber den 2. februar kl. 9:00.</p> <p>Ønsker at få bekræftet at fristen for at fremsende bemærkninger først udløber den 6. marts 2024, men fremsender alligevel for en sikkerheds skyld bemærkninger til planforslagene. Ønsker senere at uddybe bemærkningerne. Henviser også til bemærkninger fremsendt til foroffentlighedsfasen.</p> <p><u>Ønsker desuden at få oplyst:</u></p>	<p>Ad. 3</p> <p>Høringssvaret er indsendt den 2. februar 2024. Fagcentret konstaterede på baggrund af høringssvaret, at ejer af ejendommen Ribberholtvej 42 ved en fejl ikke havde modtaget høringen, da høringsbrevet udelukkende var tilgået beboere/ejere indenfor høringszonen omkring det nærliggende solcelleområde "Starbakke", der også var fremlagt til offentlig høring i samme periode. Herved havde kommunen ikke opfyldt sine forpligtelser efter Planlovens § 26 for planforslagene vedr. solcelleområdet ved Ribberholt.</p> <p>Som følge af det ovenstående har planforslagene været fremlagt i supplerende høring i perioden fra den 22. februar til den 18. april 2024.</p> <p>Ejendommen Ribberholtvej 42 grænser op til lokalplanområdet og boligen på ejendommen er placeret 200 meter fra området.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • om det i forbindelse med planlægningen er taget i betragtning at ejeren af Ribberholtvej 42 begrænses i sine muligheder for at drive virksomhed med landbrug og derfor påføres et stort tab? • om nødvendigheden af hegn er vurderet? • om der er sikret passagemuligheder for vildt? • hvorfor der ikke har været nogen forudgående dialog om anlæggets udformning? • Hvad forskellen er på det aktuelle område, der ønskes fremmet og det tidligere forkastede forslag til udpegning af et område til solcelleanlæg ved Dybvad? <p>Finder at der bør stilles specifikke krav til høj- og lavfrekvent støj. Finder desuden at lokaliseringen af anlægget virker tilfældig og at man ved gennemførelsen af den konkrete planlægning ofrer et godt landbrugsareal til fordel for et lavt producerende solcelleanlæg. Mener solcelleanlæg i stedet bør prioriteres placeret på lavbundsarealer.</p> <p>Finder desuden at forslaget burde indeholde en henvisning til kommunens retningslinjer for placering af anlæg, jf. høring i 2019. Ønsker oplyst, hvor man kan finde kommuneplanens retningslinjer for solcelleanlæg.</p>	<p>Udlægningen af arealerne i planforslagene til solcelleanlæg vil ikke give anledning til begrænsninger i produktionen på staldanlægget på Ribberholtvej 42 i medfør af husdyrbrugsloven eller husdyrgødningsbekendtgørelsen.</p> <p>Lokalplanens § 7.7 stiller krav om at der skal etableres trådhegn på den indvendige side af beplantningsbæltet, rundt om solcelleanlægget.</p> <p>Det fremgår af miljøkonsekvensrapportens side 15 at der, for at sikre spredningsmulighederne for mellemstore pattedyr, skal laves passagemuligheder igennem området ved at hæve trådhegnet 15 cm over terræn. Det er desuden i miljøkonsekvensrapporten vurderet at etableringen af solcelleanlægget ikke vil få en væsentlig effekt på spredningsmulighederne for lokale bestande af rådyr og andre hjorte.</p> <p>Området ved Ribberholt har tidligere - i kommuneplantillæg 15.80 "Temaplan for udpegning af arealer til større solcelleanlæg" - været udpeget som område til opstilling af solcelleanlæg. I processen med udarbejdelsen af kommuneplantillægget var der oprindeligt foreslået udpegning af 5 nye områder til etablering af solcelleanlæg. 2 af områderne – et område ved Præstebro og et område ved Dybvad - blev udtaget af planforslaget i forbindelse med den endelige vedtagelse.</p> <p>Vedtagelsen af kommuneplantillæg 15.80 blev påklaget til Planklagenævnet og nævnet ophævede i 2021 kommuneplantillægget.</p> <p>Efterfølgende traf Plan- og Miljøudvalget den 31. januar 2022 – som opfølgning på klagenævnsafgørelsen - beslutning om at forslag til lokalplan, kommuneplantillæg og miljøvurderingsrapport for de 3 områder, der før klagenævnsafgørelsen havde været udpeget i temaplanen, skulle udarbejdes, så de også indeholder den overordnede</p>
---	---

	<p>kommuneplanudpegning af området og miljøvurdering deraf.</p> <p>Der blev i perioden fra den 20. juni til den 3. august 2022 afholdt foroffentlighedsfase og afgrænsningshøring for planlægningen og projektet. Ejeren af Ribberholtvej 42 indsendte ikke bemærkninger i den forbindelse.</p> <p>De tidligere indsendte bemærkninger, der er henvist til i høringssvaret, blev indsendt i 2020 i forbindelse med høringen af forslaget til det tidligere vedtagne, men nu ophævede kommuneplantillæg 15.80 "Temaplan for udpegning af større solcelleanlæg". Disse bemærkninger og administrationens kommentering af dem, fra den tidligere planproces, fremgår af det vedlagte bilag til høringsnotatet.</p> <p>Center for Teknik og Miljø indstiller: At der i § 25-tilladelsen indføres følgende vilkår, for at præcisere kravene til hegning:</p> <p>"Lokalplanens § 7.7 stiller krav om at der skal etableres trådhegn på den indvendige side af beplantningsbæltet, rundt om solcelleanlægget. For at sikre spredningsmulighederne for mellemstore pattedyr, skal der sikres passagemuligheder igennem området ved at hæve trådhegnet 15 cm over terræn."</p> <p>At der i § 25-tilladelsen indføres følgende vilkår omkring støj:</p> <p>"Støjende anlæg som invertere og transformere skal placeres med størst mulig afstand til naboer, for at undgå støjgener."</p> <p>"Solcelleanlægget med tilhørende tekniske anlæg skal overholde de vejledende grænseværdier for virksomhedsstøj, som fremgår af Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 'Ekstern støj fra virksomheder'."</p> <p>"Solcelleanlægget med tilhørende tekniske anlæg skal overholde de foreslåede</p>
--	---

	<p>grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd, som fremgår af Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9/1997 'Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø'."</p>
--	--

Relateret document 3/8

Dokument Navn: Bilag til høringsnotat - tidligere hørings svar og bemærkninger.pdf

Dokument Titel: Bilag til høringsnotat - tidligere hørings svar og bemærkninger

Dokument ID: 7905062

Lars Enevoldsen

Fra: Lars Fogh-Andersen <lfa@LFALAW.dk>
Sendt: 28. august 2020 14:44
Til: post@frederikshavn.dk; tf@frederikshavn.dk
Cc: Lone Spangenberg Nielsen; hans@jncomputer.dk
Emne: Vedr. ID Geo-2019-03388 Høring vedr. forslag til kommuneplantillæg vedr. solcelleanlæg 15.80. "Område Ribberholt". J.nr. 401.736-50
Vedhæftede filer: iomanager_metadata.xml

Att. Center for Teknik og Miljø,

Lars Enevoldsen.

Jeg er blevet kontaktet af ejeren af landbrugsejendommen Ribberholtvej 42, matr. 15a den østlige del Åsted, der er nabo til Ribberholt solcelle-området og skal på dennes vegne afgive følgende høringsvar:

Det omhandlede område ligger nord og øst for min klients ejendom.

Min klient har på sin ejendom et større staldanlæg, der i dag benyttes til svineproduktion m.v. Affaldsprodukterne herfra – i det væsentligste svinegylle – udbringes på de arealer der i.h.t. planforslaget skal udlægges til solceller og som i dag benyttes til konventionel landbrugsdrift. Det er en helt afgørende forudsætning for en fornuftig økonomi i svineproduktionen på min klients ejendom at udbringningen af affaldsprodukterne kan ske på nærliggende arealer, så udgiften til transport af gyllen minimeres og det er samtidig ensbetydende med et fornuftigt energiforbrug med lavt CO2 aftryk.

Muligheden for udbringning på nærliggende arealer minimerer i øvrigt de trafikale gener samt det slid på vejanlæg mv. som er forbundet med gylletransport med tungt langsomt kørende materiel over længere afstande.

Etableres der et solcelleanlæg i overensstemmelse med planforslaget vil muligheden for at benytte min klients staldanlæg til fortsat svineproduktion i praksis være ikke eksisterende, ligesom en rationel udnyttelse af den min klient tilhørende dyrkningsjord vil blive vanskeliggjort.

Som følge heraf finder min klient det stærkt problematisk, hvis planforslaget vedr. Ribberholt vedtages, idet han med sikkerhed påføres et betragteligt økonomisk tab.

Samtidig finder min klient det principielt meget uheldigt at god dyrkningsjord som den aktuelle anvendes til etablering af solcelleanlæg.

Forud for en politisk beslutning om vedtagelse bør det detaljeret belyses efter hvilke kriterier og i hvilket omfang min klient og andre kan forvente at modtage kompensation for et økonomiske tab ved etableringen af solcelle anlæg på naboejendomme. Det nye regelgrundlag herfor er ikke lysende klart pt. Min klient og hans familie bebor i dag ejendommen, men omfatter overtagelsespligten iflg. regelgrundlaget også overtagelse af en samlet landbrugsejendom og de aktiviteter der drives herfra? Bolig og landbrug vil normalt ikke kunne adskilles. Der bør fremlægges cases med illustrerende eksempler på erstatningsberegning.

Vil min klients (andres?) ejendom(me) kunne pålægges restriktioner vedr. evt. beplantning udenfor planområdet, beplantning der potentielt vil kunne skygge for solcelleanlægget?

Da net tilslutningen af solcelleparken ikke finder sted i direkte tilknytning til solcelleparken men flere kilometer væk bør det forud for en eventuel vedtagelse belyses, hvad afstanden til tilslutningsstedet betyder for anlæggets økonomi ligesom evt. synlige installationer udover solcellerne bør beskrives. Det bør oplyses hvad der er en

realistisk maksimal afstand til nærmeste tilslutningsted ud fra tekniske og økonomiske kriterier, idet en belysning heraf måske vil kunne bringe mere egnede placeringer ind i billedet.

Endelig bør fordele og ulemper ved spredning af de enkelte solcelle områder belyses, idet det alt andet lige – både i relation til minimering af nabogener, service-, anlægs- og nettilslutningsudgifter - vil være en åbenbar fordel med et stort samlet anlæg i et område med få naboer. Med en hensigtsmæssig placering af et sådant stort anlæg kunne man måske kombinere anlægget med et anlæg til opstuvning af regnvand som et led i klimasikringsindsatsen, således at arealet kunne tjene et dobbelt formål. Endelig kan en korrekt placering være et instrument til reduktion af udvaskning af nitrat og pesticider i områder der er følsomme heroverfor.

Med venlig hilsen
Lars Fogh-Andersen
Advokat (H)
lfa@lfa-law.dk

Fogh-Andersen | Advokatfirma ApS

Kattegat Silo
Silovej 8, 3.
9900 Frederikshavn
Tlf.: 35 14 97 28 - **Mobil: 40 15 97 28**
Bank: 3201 4780305681 – CVR: 34699828

<p>Høringssvarene i punkt 5- 12 vedrører rammeområde FRE.T.05.02 "Ribberholt"</p>	
<p>5. Advokat Lars Fogh Andersen på vegne af ejer af Ribberholtvej 42, 9900 Frederikshavn</p> <p>Dok. Nr. 4164979</p> <p>Anfører at der på ejendommen, Ribberholtvej 42 findes et større staldanlæg, der i dag benyttes til svineproduktion m.v. Svinegyllen fra denne produktion udbringes på de arealer nord og øst for ejendommen, der i planforslaget foreslås udlagt som område til opstilling af større solcelleanlæg. Anfører at det i forbindelse med driften af ejendommen er af helt afgørende betydning for rentabiliteten at der er mulighed for at udbringningen af affaldsprodukterne fra svineproduktionen kan ske på nærliggende arealer, så udgiften til transport af gyllen minimeres og der samtidig opnås et lavt co2 - aftryk.</p> <p>Som en følge af det ovenstående finder ejeren det stærkt problematisk og forventer et</p>	<p>Ad. 5</p> <p>Ejendommen Ribberholtvej 42 grænser direkte op til rammeområde FRE.T.05.02 "Solcelleanlæg, Ribberholt" og boligen på ejendommen er placeret ca. 90 meter vest for området.</p> <p>Udlægningen af arealerne i planforslaget til solcelleanlæg vil ikke give anledning til begrænsninger i produktionen på staldanlægget i medfør af Husdyrbrugsloven eller Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Dette skyldes at planforslaget ikke udlægger arealerne til miljøfølsomme formål som f.eks. beboelse, institutioner eller rekreative formål.</p> <p>I forhold til udbringning af husdyrgødning er det fagcentrets vurdering, at der er tilstrækkelig landbrugsjord i området. Det vurderes således at udbringning af husdyrgødning fra ejendommen Ribberholtvej 42 fortsat vil kunne ske i</p>

<p>betragteligt økonomisk tab, hvis planforslaget vedtages og der udlægges et område til solceller ved Ribberholt (Rammeområde FRE.T.05.02 "Solcelleanlæg, Ribberholt").</p> <p>Finder det samtidig meget uheldigt at god dyrkningsjord som den aktuelle anvendes til etablering af solcelleanlæg.</p> <p>Mener at der forud for en politisk beslutning om vedtagelse detaljeret bør belyses:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efter hvilke kriterier naboer vil kunne modtage kompensation for et økonomisk tab ved etablering af solcelleanlæg på naboejendomme. Herunder om en evt. overtagelsespligt omfatter den samlede landbrugsejendom eller kun boligen? Henviser i denne sammenhæng til at det normalt vil være vanskeligt at adskille bolig og landbrug. • Vil ejendomme, der grænser op til arealer udlagt til solcelleanlæg kunne blive pålagt restriktioner om begrænsning af beplantning, der potentielt vil kunne skygge for solcelleanlægget? • Hvilken betydning afstanden til nettilslutningen har for anlæggets økonomi, lige som evt. synlige installationer ud over solcellerne bør beskrives. • Hvad der er en realistisk maksimal afstand til nærmeste tilslutningssted, ud fra tekniske og økonomiske kriterier, da dette måske vil kunne bringe mere egnede placeringer ind i billedet. • Fordele og ulemper ved spredning af de enkelte solcelleområder. Anfører at det alt andet lige vil være en åbenbar fordel med et stort samlet anlæg i et område med få naboer. Foreslår at et stort anlæg evt. kunne kombineres med anlæg til opstuvning af regnvand som et led i klimasikringsindsatsen, således at arealet kunne tjene et dobbelt formål.	<p>overensstemmelse med bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen og uden at give anledning til væsentlige gener for hverken husdyrbruget eller omgivelserne.</p> <p>Ordningerne vedrørende værditabsordning og salgsoptionsordning administreres af Energistyrelsen. Salgsoptionsordningen indebærer bl.a. at naboer i afstanden 0-200 meter fra større solcelleanlæg kan vælge at sælge deres beboelsesejendom til opstilleren af det vedvarende energianlæg i op til et år efter 1 kWh er produceret fra anlægget. Beboelsesejendommens værdi vurderes af den uafhængige taksationsmyndighed, der også foretager vurdering af værditab. Det er kun ejendomsejere, der har fået tildelt værditab på over 1 pct. af ejendommens værdi af taksationsmyndigheden, der kan gøre brug af salgsoptionen.</p> <p>Såfremt der skal pålægges restriktioner om begrænsning af højden på eksisterende beplantning for naboerne uden for de arealer, der er omfattet af planforslaget, vil dette skulle ske på baggrund af privatretlige aftaler.</p> <p>Der er i planforslaget udpeget arealer, der ligger inden for en overskuelig afstand fra de to eksisterende transformerstationer ved hhv. Starbakke (Mariendalsvej 83) og Dybvad (Ålborgvej 311). Dette er for at optimere mulighederne for nettilslutning af områderne til det overordnede eltransmissionsnet og er sket i forhold til anbefalinger i foroffentlighedsfasen fra Nordenergi Net.</p> <div data-bbox="821 1608 1445 1753" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"><p>Center for Teknik og Miljø indstiller: At der ikke foretages ændringer i planforslaget.</p></div>
---	--

<p>Anfører at en korrekt placering vil kunne være et instrument til reduktion af udvaskning af nitrat og pesticider i områder, der er følsomme over for dette.</p>	
--	--

Relateret document 4/8

Dokument Navn: Sammenfattende redegørelse
Ribberholt april 2024.docx

Dokument Titel: Sammenfattende redegørelse
Ribberholt april 2024

Dokument ID: 7910771

Miljøvurdering af lokalplan FRE.T.05.03.01 og
kommuneplantillæg nr. 15.104
Solcelleanlæg Ribberholt

Sammenfattende redegørelse

april 2024

Sagsnr. GEO-2021-01780/LAEN

1 Indledning

Lokalplan nr. FRE.T.05.03.01 og kommuneplantillæg nr. 15.104 for et solcelleanlæg ved Ribberholt har været offentliggjort som planforslag ledsaget af en miljøvurdering i henhold til miljøvurderingsloven.

Formålet med lokalplanen og kommuneplantillægget er at skabe mulighed for at etablere et solcelleanlæg ved Ribberholt. Formålet med lokalplanen er desuden at sikre, at anlægget placeres under hensyn til landskabs- og naturinteresser herunder at sikre afskærmende beplantning, der visuelt skal afskærme solcelleanlægget mod omgivelserne samt at sikre at anlægget retableres, når driften af anlægget ophører.

Frederikshavn Kommune har vurderet, at lokalplanen og kommuneplantillægget er miljøvurderingspligtige iht. miljøvurderingslovens¹ § 8, stk. 1, nr. 1, da planen potentielt vil kunne have væsentlig indvirkning på miljøet. Bygherre har desuden anmodet om at det konkrete projekt underkastes en frivillig miljøkonsekvensvurdering (VVM) efter miljøvurderingslovens § 18.

Der er derfor gennemført en miljøvurdering af plangrundlaget og det konkrete projekt efter miljøvurderingslovens afsnit II og III.

Forslag til lokalplan og kommuneplantillæg har således været ledsaget af en miljørapport, som har været i offentlig høring i perioden fra den 15.11.2023 til den 02.02.2024. På grund af at høringsmaterialet ikke blev udsendt korrekt, har forslagene efterfølgende været udsendt i supplerende høring i perioden fra den 22. februar til 18. april 2024.

Miljørapporten omfatter en vurdering af de miljømæssige konsekvenser ved planforslagenes realisering, samt en vurdering af eksisterende miljømæssige forhold (0-alternativet).

Ifølge miljøvurderingslovens § 13, stk. 2, skal der i forbindelse med den endeligt vedtagne plan udarbejdes en sammenfattende redegørelse, som beskriver:

- Hvordan miljøhensyn er integreret i planen;
- Hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning;
- Hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

- Hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

Den sammenfattende redegørelse skal offentliggøres samtidig med den endelige vedtagelse af lokalplanen og kommuneplantillægget.

2 Integration af miljøhensyn

Miljøvurderingen er gennemført med henblik på at sikre en integration af miljøforhold i planforslagene. Emnerne i miljørapporten er fastsat i afgrænsningsrapporten, hvor det blev vurderet, at påvirkningen på følgende miljøfaktorer skal indgå i miljøvurderingen: landskab og visuelle konsekvenser samt natur og beskyttede arter.

Planerne integrerer miljøhensyn på flere måder, herunder gennem lokaliseringshensyn. Placeringen af solcelleanlægget er valgt på baggrund af en overordnet vurdering af de landskabelige og visuelle påvirkninger.

Derudover indgår miljøhensyn i planlægningen på følgende måder:

- Lokalplanen fastlægger områdets anvendelse til teknisk anlæg i form af solcelleanlæg til produktion af grøn strøm til elnettet.
- Lokalplanen sikrer, at der etableres afskærmende beplantning omkring solcelleanlægget, så de landskabelige konsekvenser mindskes. Desuden stilles krav til, at solcellepanelerne er antirefleksbehandlede, og at tekniske bygninger opføres i diskrete farver.
- Lokalplanen sikrer, at området reetableres, når solcelleanlægget ikke længere er i drift.

3 Offentlighedsfasen og indkomne hørings svar

Miljørapporten har fungeret som et oplysningsgrundlag for udarbejdelsen, vedtagelsen og fremlæggelsen af planforslagene.

I høringsfasen er der indkommet 3 hørings svar, der er resumeret og kommenteret af Frederikshavn Kommune i et høringsnotat, der foreligger som separat dokument. Hørings svarene er fra henholdsvis Energinet Eltransmission, Nordjyllands Historiske Museum og advokatfirmaet Fogh-Andersen på vegne af ejer af Ribberholtvej 42

- Hørings svaret fra Energinet har ledt til en tilføjelse i kommuneplantillægget, hvor det nævnes at der i området er placeret et luftledningsanlæg, der er sikret ved lokalplan og tinglyst deklaration. Der er desuden foretaget præciseringer af forskellige bestemmelser i lokalplanen, for at sikre at høje genstande placeres, så de ikke kan udgøre en sikkerhedsmæssig risiko for de eksisterende anlæg i området og således at den skærmende beplantning rundt om solcelleanlægget etableres under hensyntagen til de eksisterende luftledninger.
- I hørings svaret fra Vendsyssel Historiske Museum gøres der opmærksom på at der er registreret 2 fortidsminder inden for lokalplanområdet og inden for en afstand på op til 500 meter fra området er der desuden 6 fortidsminderegistreringer (rester af gravhøje, bebyggelsesspor m.v.) På denne baggrund vurderer museet at det er meget sandsynligt at der ligger skjulte fortidsminder i området.

Det vurderes desuden at det på grund af den forholdsvist skånsomme udnyttelse af landskabet er sandsynligt at fortidsminderne kan være velbevarede. På denne baggrund anbefaler museet at bygherren forud for eventuel anlægsaktivitet lader museet gennemføre en arkæologisk undersøgelse, for at få af- eller bekræftet tilstedeværelsen af skjulte fortidsminder indenfor det pågældende anlægsområde jf. museumslovens § 25-26. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i planforslagene.

- I høringssvaret fra Advokatfirmaet Fogh-Andersen på vegne af ejer af Ribberholtvej 42 er der fremsat forskellige synspunkter på planlægningen. Høringssvaret har givet anledning til at der er foretaget en supplerende høring på 8 uger, da det blev konstateret at den oprindelige høring ikke blev udsendt korrekt. Ud over dette, er der i høringssvaret bl.a. udtrykt bekymring for støjpåvirkningen fra anlægget og spurgt nærmere ind til hegningen rundt om anlægget.

Høringssvaret har givet anledning til at det er indstillet at der i § 25-tilladelsen stilles vilkår vedrørende sikring af hegningen foretages, så passagemuligheder for mindre dyr er sikret og at der stilles vilkår til sikring af at støjen fra anlægget ikke overstiger de vejledende grænseværdier for støj.

Ud over det ovenstående foretages der ikke ændringer i de endelige planer.

På den baggrund vurderes det, at miljørapportens vurderinger af de miljømæssige påvirkninger er dækkende for de endelige planer.

4 Alternativer

Miljørapporten skal ifølge miljøvurderingsloven indeholde en beskrivelse af referencescenariet (0-alternativet). 0-alternativet medtages i miljøvurderingen som referenceramme for at kunne sammenholde konsekvenserne af en udvikling uden vedtagelse af planforslagene. 0-alternativet beskriver det scenarie, at planforslagene ikke vedtages, så eksisterende forhold videreføres.

Ved 0-alternativet fortsætter de eksisterende forhold inden for planområdet uden mulighed for udnyttelse af planområdet til solcelleanlæg. Området vil således fortsat blive anvendt til jordbrugsformål.

Der er ikke belyst andre alternativer til planlægningen ud over 0-alternativet.

Miljøvurderingen er således baseret på de offentliggjorte planforslag, og der har ikke været vurderet på andre alternativer. Arealets udnyttelse, bebyggelse og etablering af anlæg mv. fra planforslagene er således fastholdt i de endelige planer.

De endelige planer er valgt, da det på baggrund af miljøvurderingen er fundet, at der ikke er væsentlige miljømæssige påvirkninger som følge af en realisering af planerne.

5 Overvågning

I henhold til § 12, stk. 4, i miljøvurderingsloven skal myndigheden overvåge de væsentlige miljøpåvirkninger af planens eller programmets gennemførelse.

Miljøvurderingen af planforslagene har vist, at der ikke forventes at være væsentlige miljøpåvirkninger fra de aktiviteter og anlæg, som planerne muliggør. Der vil derfor ikke være behov for særskilte overvågningstiltag.

Flere forhold overvåges gennem kommunens almindelige planlægning og administration. Dette gælder f.eks. i medfør af byggelovgivningen og miljøbeskyttelseslovgivningen.

Relateret document 5/8

Dokument Lokalplan_ribberholt_PMU05092023.pdf
Navn:

Dokument Lokalplan_ribberholt_PMU05092023
Titel:

Dokument 7328305
ID:

UDKAST

Lokalplan FRE.T.05.03.01 Solcelleanlæg Ribberholt

SEPTEMBER 2023

Indholdsfortegnelse

Forord	1
Hvad er en lokalplan?	2
Lokalplanredegørelse	4
Lokalplanens baggrund og formål	5
Området	6
Lokalplanens indhold	9
Lokalplanens sammenhæng med anden planlægning og lovgivning	12
Servitutter	20
Forslagets midlertidige retsvirkninger	21
Lokalplanbestemmelser	22
1. Formål	23
2. Område- og zonestatus	24
3. Arealanvendelse	25
4. Udstykning	26
5. Bebyggelsens omfang og placering	27
6. Bebyggelsens udseende	28
7. Ubebyggede arealer	29
8. Veje, stier og parkering	30
9. Tekniske anlæg	31
10. Grundejerforening	32
11. Betingelser for at ny bebyggelse må tages i brug	33
12. Bonusvirkning	34
13. Tilladelser fra andre myndigheder	35
14. Servitutter	36
15. Retsvirkninger	37
Vedtagelsespåtegning	38
Kort og bilag	39
Kortbilag 1 - Matrikelkort	40
Kortbilag 2 - Lokalplankort	41
Kortbilag 3 - Illustrationsplan A	42
Kortbilag 4 - Illustrationsplan B	43
Kortbilag 5 - Opstalter	44

Forord

Denne lokalplan er udarbejdet med henblik på at give mulighed for etablering af en større terrænplaceret solcellepark ved Ribberholtvej, umiddelbart nordøst for Ravnshøj.

Solcelleparken består af ca. 29 ha terrænplacerede solcellepaneler, stepup transformere og teknikbygninger, samt andre mindre tekniske enheder til anlæggets drift.

Lokalplanområdet består i dag af landbrugsmarker og ligger i landzone, og området forbliver i landzone efter lokalplanens endelige vedtagelse. I forbindelse med lokalplanen udarbejdes der et tillæg til Kommuneplan 2015.

Byrådet har fremlagt lokalplanforslag nr. FRE.T.05.03.01 til offentlig debat i perioden fra den xx. xx til den xx. xx 202x. I denne periode er det muligt for alle interesserede at komme med bemærkninger, indsigelser og ændringsforslag.

Lokalplanforslaget kan ses på bibliotekerne i Frederikshavn, Skagen og Sæby eller på Frederikshavn Kommunes hjemmeside med adressen: www.frederikshavn.dk

Spørgsmål til lokalplanforslaget kan rettes til Center for Teknik og Miljø på emailadressen tf@frederikshavn.dk eller til planafdelingen på 98456382.

Bemærkninger, indsigelser og ændringer skal være Frederikshavn Kommune i hænde senest den xx. xx 202x og kan sendes via e-Boks eller til følgende adresse:

Frederikshavn Kommune
Center for Teknik og Miljø
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn.
E-mail: tf@frederikshavn.dk

Husk ved fremsendelse af bemærkninger via e-boks eller email at angive sagsnr: GEO-2021-01780

Hvad er en lokalplan?

Lokalplaners indhold

En lokalplan er en plan for et afgrænset område af kommunen, der fastsætter forskellige bindende bestemmelser for grundejere, lejere og brugere indenfor området. Det drejer sig hovedsageligt om regulering af den fremtidige arealanvendelse og regulering af den fremtidige bebyggelse på de enkelte ejendomme. Det vil sige, om der må bygges boliger, erhverv, offentlige institutioner, hvor der må bygges, hvordan bebyggelsen skal se ud, eller om der eventuelt slet ikke må bygges. En lokalplan kan tillige indeholde bestemmelser om vej-, sti- og parkeringsforhold og eventuelle forudsætninger for at tage ny bebyggelse i brug. Sådanne forudsætninger kan f.eks. dreje sig om etablering af afskærmningsforanstaltninger eller tilslutning til fællesanlæg.

Eksisterende lovlig anvendelse kan fortsætte

Tilvejebringelse af en lokalplan medfører ikke forbud mod fortsættelse af eksisterende lovlig anvendelse af en ejendom. Men skal der foretages ændringer i de eksisterende forhold, for eksempel ved nybyggeri eller ved ændret anvendelse af bestående bygninger, må de kun ske i overensstemmelse med lokalplanen. En lokalplan er således ikke en handlingsplan, der medfører handlepligt for grundejerne, og man kan af samme grund ikke se af planen, hvornår en given foranstaltning eventuelt gennemføres.

Lovgrundlag

Indholdet og proceduren for at vedtage en lokalplan fremgår af "Lov om planlægning" (lov nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer).

Lokalplanpligt

Byrådet har pligt til at udarbejde en lokalplan inden et større byggeri, anlægsarbejde eller udstykning sættes i gang. Hensigten med denne pligt er at sikre større sammenhæng i og offentlighedens kendskab til den kommende planlægning. Overførsel af arealer fra landzone til byzone og sommerhusområde sker også ved en lokalplan.

Borgerdeltagelse

Gennemførelse af en lokalplanprocedure er en del af den demokratiske proces, der sikrer kommunens borgere indsigt i og mulighed for indflydelse på den løbende planlægning, der foregår i kommunen. Derfor skal alle lokalplaner være fremlagt i en offentlig høringsperiode, inden planen kan vedtages endeligt.

Kommuneplanen

Lokalplaner skal som udgangspunkt udarbejdes indenfor de rammer, der er fastlagt i kommuneplanen. Er en lokalplan ikke i overensstemmelse med kommuneplanen, kræver lokalplanens vedtagelse en ændring af kommuneplanen i form af et tillæg til kommuneplanen.

Plandata

Når Byrådet har endelig vedtaget en lokalplan, bliver den offentliggjort på Frederikshavn Kommunes hjemmeside og på plandata.dk.

Hvordan er en lokalplan opbygget?

En lokalplan består oftest af tre dele:

- En redegørelse
- En række bestemmelser og
- Et sæt kortbilag

Redegørelsen findes forrest i lokalplanen. Redegørelsen indeholder:

- En kort beskrivelse af lokalplanens hovedindhold,
- En beskrivelse af planens forhold til anden planlægning for området, f.eks. kommuneplanen og lovgivning, som er gældende for det pågældende område, og som har indflydelse på udformningen af de efterfølgende lokalplanbestemmelser og
- En redegørelse for lokalplanens midlertidige retsvirkninger

Redegørelsen skal i almindelige vendinger godtgøre, hvorfor de efterfølgende lokalplanbestemmelser har fået det indhold, de har. Redegørelsen indeholder tillige et afsnit, der viser resultatet af miljøscreeningen. Miljøscreeningen er vedhæftet som bilag til lokalplanforslaget. Fører miljøscreeningen til, at der skal gennemføres en miljøvurdering, vedhæftes denne til lokalplanforslaget.

Lokalplanens bestemmelser gør skridt for skridt rede for, hvad formålet med lokalplanen er, hvilke ejendomme, der er omfattet af planen, hvad ejendommene må anvendes til osv. Det er lokalplanens bestemmelser, der er juridisk bindende for de pågældende ejendomme.

Kortbilagene findes bagerst i lokalplanen. Som hovedregel består kortbilagene af:

- Et oversigtskort, der viser hvilke ejendomme lokalplanen omfatter,
- Et plankort, der viser, hvordan området er planlagt. Kortet understøtter og præciserer lokalplanens bestemmelser, og
- Et illustrationskort, der anskueliggør, hvordan området kan komme til at se ud.

Lokalplanredegørelse

I redegørelsen beskrives baggrunden for lokalplanen og hensigten med lokalplanens hovedindhold. I redegørelsen beskrives desuden en række forhold, der har betydning for udformning af lokalplanen og lokalplanens virkeliggørelse. Det gælder bl.a. lokalplanens forhold til kommuneplanen og til anden lovgivning, som fx naturbeskyttelsesloven eller miljølovgivningen.

Lokalplanens redegørelse er ikke juridisk bindende og beskriver de forhold, der er gældende ved lokalplanens udarbejdelse.

Lokalplanens baggrund og formål

Frederikshavn Byråd ønsker med denne lokalplan og tilhørende kommuneplantillæg at imødekomme en ansøgning om at etablere et ca. 29 ha stort jordbaseret solcelleanlæg nordøst for Ravnhøj, ved Ribberholt. Anlægget forventes at kunne producere ca. 29.000 MWh årligt, svarende til elforbruget for ca. 7.000 husstande. Området anvendes i dag som landbrugsjord.

Baggrunden for planen er kommunens ønske om at fremme mulighederne for etablering af bæredygtig energiproduktion.

Lokalplanen har til formål, at åbne mulighed for at anvende området til tekniske anlæg i form af et jordbaseret solcelleanlæg. I tilknytning til anlægget kan der etableres teknikbygninger, transformere og andre tilhørende installationer, der er nødvendige for anlæggets drift. Herudover skal lokalplanen sikre at solcelleanlægget afskærmes med beplantning. Lokalplanen indeholder bonusvirkning som erstatter de nødvendige landzonetilladelser til projektet.

Området

Formålet med afsnittet er af beskrive lokalplanens område og omgivelserne.

Oversigtskort

Lokalplanens område. Luftfoto 2022.

Lokalplanområdet

Lokalplanområdet ligger i landzone og udgør ca. 29 ha, der omfatter matrikel nr. 15ad Den østlige del, Åsted.

Lokalplanområdet ligger ca. 500 meter nordøst for Ravnshøj og 1,1 km sydøst for Kvissel. Området består i dag af landbrugsmarker.

Lokalplanområdet ligger også ca. 420 meter syd for jernbane Aalborg - Hjørring - Frederikshavn (jyske længdebane).

Der er placeret 2 vindmøller umiddelbart øst for området og Ravnshøj losseplads ligger sydøst for området.

Lokalplanområdet set fra Ribberholtvej

Lokalplanområdet gennemskæres af en 150 kV luftledning med gittermaster på op til 45 meter. Dette tracé er sikret gennem lokalplan FRE.900-2. Anvendelsen af området til solcelleanlæg forudsætter at indholdet i lokalplanen og den tilhørende højspændingsdeklaration, der er tinglyst på arealerne, respekteres.

Området er beliggende på arealer, der i kommunens landskabskortlægning er kortlagt som storskalalandskab i form af storbakket morænelandskab.

Den nordligste del af lokalplanområdet falder mod nord, og af hensyn til den visuelle fremtræden af området set fra nord sikre lokalplanen at der etableres afgrænsende beplantning for at opnå en hensigtsmæssig visuel fremtræden af området set fra nord og nordvest.

Lokalplanens indhold

Formålet med dette afsnit er at redegøre for hvad lokalplanen optager bestemmelser om. Med andre ord, hvad lokalplanen helt præcist muliggør og tillader.

Bebyggelse

Solcellepaneler, herunder teknikbygninger og mindre transformere skal opføres inden for de angivne byggefelter. I området udlægges tillige et byggefelt til placering af en stepup-transformer med teknikhus og eventuelt lynafledere.

Solcellepanelernes samlede højde er maks. 3,2 meter over terræn. Højden afhænger af eksisterende terræn, idet mindre terrænspring og ujævnheder søges optaget i profilerne, så modulerne i videst muligt omfang danner en ensartet flade.

I den sydlige del af lokalplanområdet er der en skovbyggelinje, der begrænser byggeri mm. Etablering/opførelse af de i lokalplanen beskrevne anlæg og bebyggelser kræver derfor dispensation fra skovbyggelinjen.

Vejadgang og veje

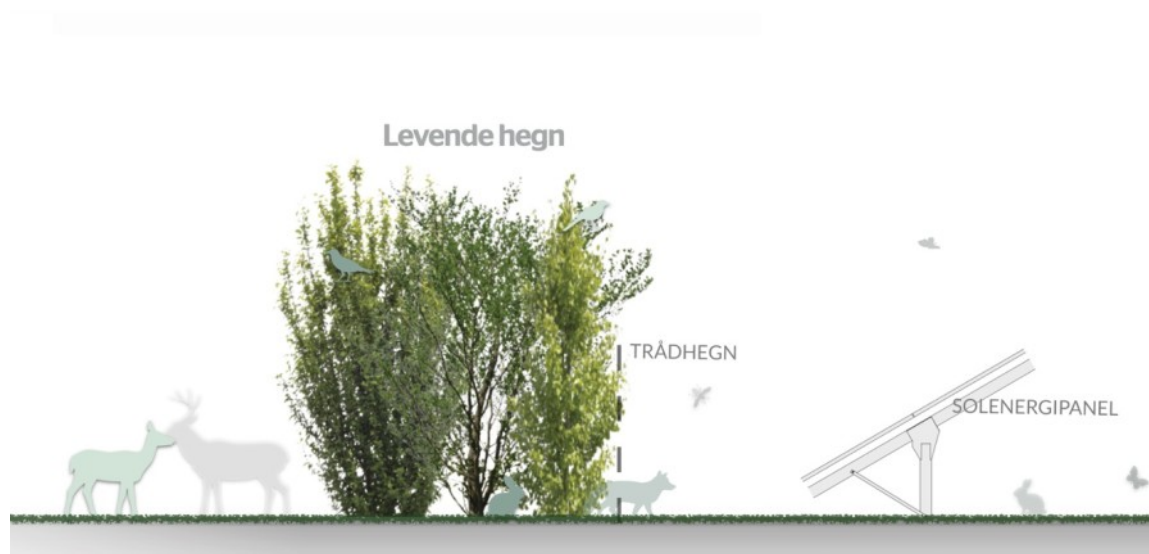
Vejadgang til lokalplanområdet er fastlagt fra den kommunale vej Ribberholtvej via den private fællesvej Starbakvej. Der gives mulighed for interne veje i lokalplanområdet til driften af solcelleanlægget.

Interne veje skal udføres i grus eller græs i en bredde på op til 5 meter. Veje til stepup-transformer kan dog udføres i en bredde af op til 7 meter.

Ubebyggede arealer

Arealer mellem og under solcellepaneler, som ikke anvendes til interne serviceveje, skal fremstå med græs og urter. Arealerne kan afgræsses med dyrehold som fx får.

For at sikre at solcelleanlægget tilpasses landskabet, fastlægger lokalplanen, at der skal etableres afskærmende beplantning langs lokalplanområdets grænse. Af sikkerhedshensyn stilles der i lokalplanen krav om opsætning af trådhegn på indersiden af beplantningsbæltet. Trådhegnet skal være et bredmasket vildthejn der tillader mindre dyrs bevægelighed igennem lokalplanområdet.

Princip for placering af beplantning og trådhegn

Bæredygtighed

Byrådet har vedtaget, at Frederikshavn Kommune skal gennemføre en række tiltag med henblik på at basere det samlede energiforbrug udelukkende på vedvarende energi i år 2030. Beslutningen omfatter hele Frederikshavn Kommunes geografiske udstrækning.

Nærværende lokalplan understøtter ovenstående ved at muliggøre solcelleanlæg.

Recycling City

Frederikshavn Kommune arbejder med udvikling af visioner og potentialer for evt. etablering af et område til placering af recycling-virksomheder i området mellem Frederikshavn og Ravnhøj. Projektet benævnes Recycling City.

På disse arealer er også de to solcelleprojekter, Ribberholt og Starbakke beliggende.

Projektet med Recycling City er i en indledende afklarings-/visionsfase og det er endnu ikke konkretiseret, hvilke konkrete projekter og virksomheder, der evt. vil kunne etablere sig i et kommende erhvervsområde på arealerne. Realiseringen af Recycling City vil forudsætte at projektet indarbejdes i kommuneplanens retningslinjer og at der udarbejdes forslag til kommuneplantillæg og lokalplaner. Planlægningen og udviklingen af Recycling City vil desuden blandt andet skulle holde sig inden for rammerne af Lov om miljøvurdering af planer, programmer og af konkrete projekter (VVM). Dette vil indebære at der efter al sandsynlighed vil skulle udarbejdes miljøkonsekvensvurdering for de evt. kommende recycling-projekter og den tilknyttede planlægning på arealerne mellem Frederikshavn og Ravnhøj.

Som en følge af at udviklingen af Recycling City er på et meget indledende og afklarende stade, er det der ikke grundlag for at inddrage kumulative påvirkninger fra evt. kommende recyclingprojekter i området i miljøkonsekvensrapporten for de to aktuelle solcelleprojekter. Når/hvis der skal udarbejdes konkret planlægning for etablering af Recycling City, vil denne skulle forholde sig til de kumulative effekter med de to solcelleparker.

Lokalplanens sammenhæng med anden planlægning og lovgivning

Formålet med dette afsnit er at give læseren det bedst mulige grundlag for at kunne vurdere lokalplanen i en større sammenhæng.

Kommuneplanens retningslinjer

Lokalplanområdet er beliggende på arealer, der i kommuneplan 2015 er udpeget som område til flersidig anvendelse.

Det er i retningslinje 17.5 fastsat, at der inden for disse områder skal søges mod at tage et samtidigt hensyn til eksempelvis natur, miljø, landskab og rekreative værdier samt fortsat bosætning og erhverv.

Arealerne, der ligger nord for området, er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde og er desuden registreret som et landskab, der er sårbart over for tekniske anlæg, yderligere plantning af læhegn m.v. Afgrænsningen af området til solcelleanlæg er foretaget således at værdifuldt landbrugsområde og landskabsudpegningen friholdes for solcelleanlæg.

Kommuneplan

Lokalplanområdet er ikke omfattet af et rammeområde og der udarbejdes derfor i forbindelse med denne lokalplan et tillæg til kommuneplan 2015, der udlægger arealet til tekniske anlæg i form af solcelleanlæg.

Andre lokalplaner i området

Nærværende lokalplan overlapper gældende lokalplan nr. FRE.900-2, der omfatter den eksisterende 150 kV luftledning med gittermaster på op til 45 meter. Den gældende lokalplan strider ikke imod nærværende lokalplan og ophæves ikke.

Gældende lokalplan FRE.900-2 for eksisterende højspændingsledning (vist med rød flade) gennemskærer lokalplanområdet (vist med sort prikket linje).

Klimatilpasningsplan

I forbindelse med klimaforandringerne vil der være en øget risiko for oversvømmelse både fra grundvand, vandløb og regnvand.

Oversvømmelser sker typisk i forbindelse med skybrudshændelser i sommerhalvåret. Det er ejers eget ansvar at beskytte sin ejendom mod disse ekstremhændelser.

Det kan ikke udelukkes at der ved ekstreme regn hændelser vil stå vand i lavningerne indenfor lokalplanområdet, men dette vurderes ikke at skabe konflikt for anvendelse til solcelleanlæg. Vandløb skal respekteres i henhold til gældende regulativer og servitutter.

Lov om Miljøvurdering af Planer og Programmer og af konkrete projekter (VVM)

Som følge af lov om miljøvurdering af planer og programmer skal bl.a. kommune- og lokalplaner, der kan få væsentlig indvirkning på miljøet, miljøvurderes.

Som hovedregel er planer, der fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter, omfattet af Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021).

Solcelleanlæg er anført på lovens Bilag 2, pkt. 3, litra a) Industrianlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand. Området vurderes på baggrund af sin størrelse ikke at være et mindre område på lokalt plan. Frederikshavn Kommune har vurderet, at planforslagene er omfattet af pligt til miljøvurdering i henhold til miljøvurderingslovens § 8 stk. 1, nr. 1. Der er derfor gennemført miljøvurdering af planforslagene.

Miljørapportens indhold er på baggrund af et afgrænsningsnotat og høring af berørte myndigheder afgrænset til at beskrive og vurdere den sandsynlige væsentlige indvirkning på følgende miljøemner:

- Biologisk mangfoldighed, fauna og flora
- Støj (Befolkningens sundhed)
- Eventuel grundvandssænkning (vand)
- Klimatiske faktorer
- Landskab og visuel påvirkning
- Faktorenes indbyrdes forhold

Bygherre har desuden anmodet om at det konkrete projekt underkastes en frivillig miljøkonsekvensvurdering (VVM) efter miljøvurderingslovens § 18.

Miljøvurderingen af planerne og miljøkonsekvensvurdering af projektet er udført som en samlet rapport, der er offentliggjort sammen med planforslagene i offentlig høring.

Kystnærhedszonen

Lokalplanområdet ligger uden for kystnærhedszonen.

Natura 2000-områder

Ca. 1 km syd for lokalplanområdet ligger Natura 2000-område 8, Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder.

Frederikshavn kommune vurderer, at planen eller projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-området og arterne på udpegningsgrundlaget væsentligt. Planens påvirkning af Natura 2000-områder vurderes nærmere i miljøvurderingsrapporten.

§ 3-beskyttet natur og bilag IV-arter

Lokalplanområdet er tilpasset omkring de tre tilgrænsende beskyttede naturområder mod vest, og sikrer med placering af byggefelter og beplantningsbælter, at der holdes en respektafstand på 5 meter til naturtyperne.

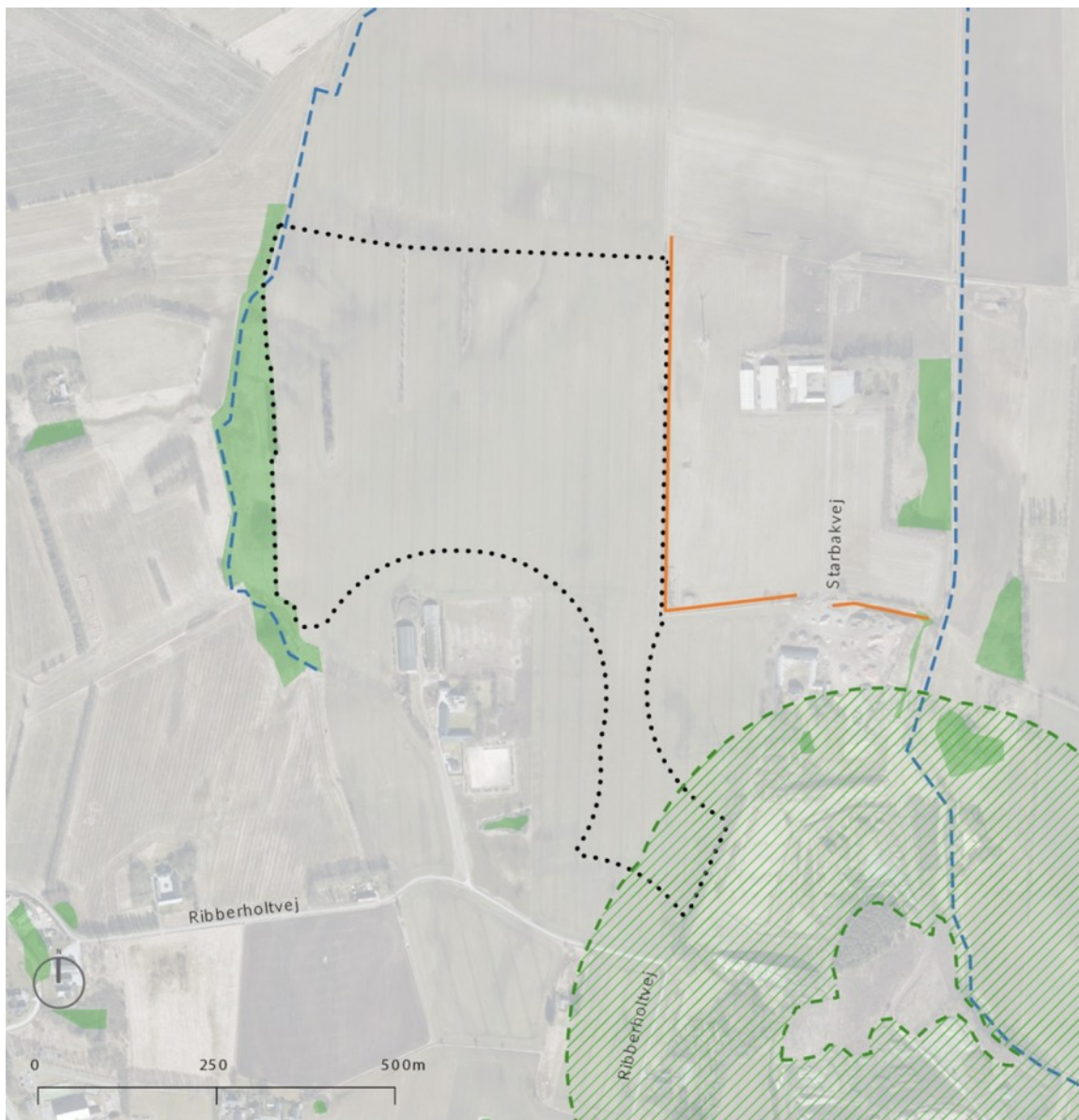
Frederikshavn Kommune har ikke registreret bilag IV-arter indenfor lokalplanområdet, det kan dog ikke udelukkes, at der er arter i området. Frederikshavn Kommune vurderer, at solcelleanlægget ikke vil have en påvirkning på eventuelle beskyttede arter, da der holdes afstand til potentielle levesteder.

Områdets flora og fauna er nærmere beskrevet i miljøvurderingsrapporten.

Fredskov og skovbyggelinje

Dele af planområdet er omfattet af skovbyggelinjer, der afkastes af et mindre skovsareal syd for planområdet. Lokalplanområdets grænse ligger i en afstand af mindst 200 m fra skovbrynet på skovsarealet.

Etablering af bebyggelse og anlæg, herunder solcelleanlæg, inden for skovbyggelinje kræver dispensation i hvert enkelt tilfælde. Planlægningens påvirkning af skovbyggelinjer er behandlet i miljøvurderingsrapporten, som er udarbejdet i forbindelse med nærværende planlægning.

Skovbyggelinje (grøn skravering), §3 beskyttet natur (grøn flade), beskyttet dige (orange linje) og beskyttet vandløb (blå stiplede linje) set i forhold til lokalplanområdet (vist med sort prikket linje).

Spildevand

Lokalplanområdet er ikke omfattet af Frederikshavn Kommunes spildevandsplan. Da området ikke vil få afledning af spildevand og da regnvand nedsives på terræn, vil der ikke være behov for at tilføje oplandet i spildevandsplanen.

Grundvandsbeskyttelse

Lokalplanområdet ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD). Der berøres ingen indvindingsområder.

Opstilling af solcelleanlæg og tilhørende teknikbygninger vurderes ikke at have en negativ påvirkning på grundvandet. Udtagning af arealerne fra intensiv landbrugsdrift og overgang til ekstensiv drift af arealerne under solcellepanelerne kan have en positiv indvirkning på grundvandet. Det anmeldte projekt indebærer desuden, at arealerne ikke gødes eller sprøjtes, hvilket yderligere vil have en positiv indvirkning på grundvandet.

Solcellepanelerne består af hærdet glas på både for- og bagside og har dermed ingen bagsidefolie, der kan indeholde skadelige stoffer som eksempelvis PFAS.

Da panelernes største overflade er lukket, vil eventuelle grundvandsforurenende stoffer inde i panelet, dermed heller ikke blive udvasket.

Hvis der i sjældne tilfælde er behov for rengøringen af solcellemodulerne, foregår dette med rent vand og regnvand, hvilket ikke vil medføre en påvirkning af grundvandet.

Renovation

Området indgår i Frederikshavn Kommunes renovationsordning. Opbevaring, sortering og bortskaffelse af affald skal ske i henhold til gældende regulativ. Yderligere oplysninger kan findes på www.forsyningen.dk.

Støjforhold

Krav til anlæggets støjmissioner reguleres efter miljøbeskyttelseslovens bestemmelser og Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for ekstern støj fra virksomheder.

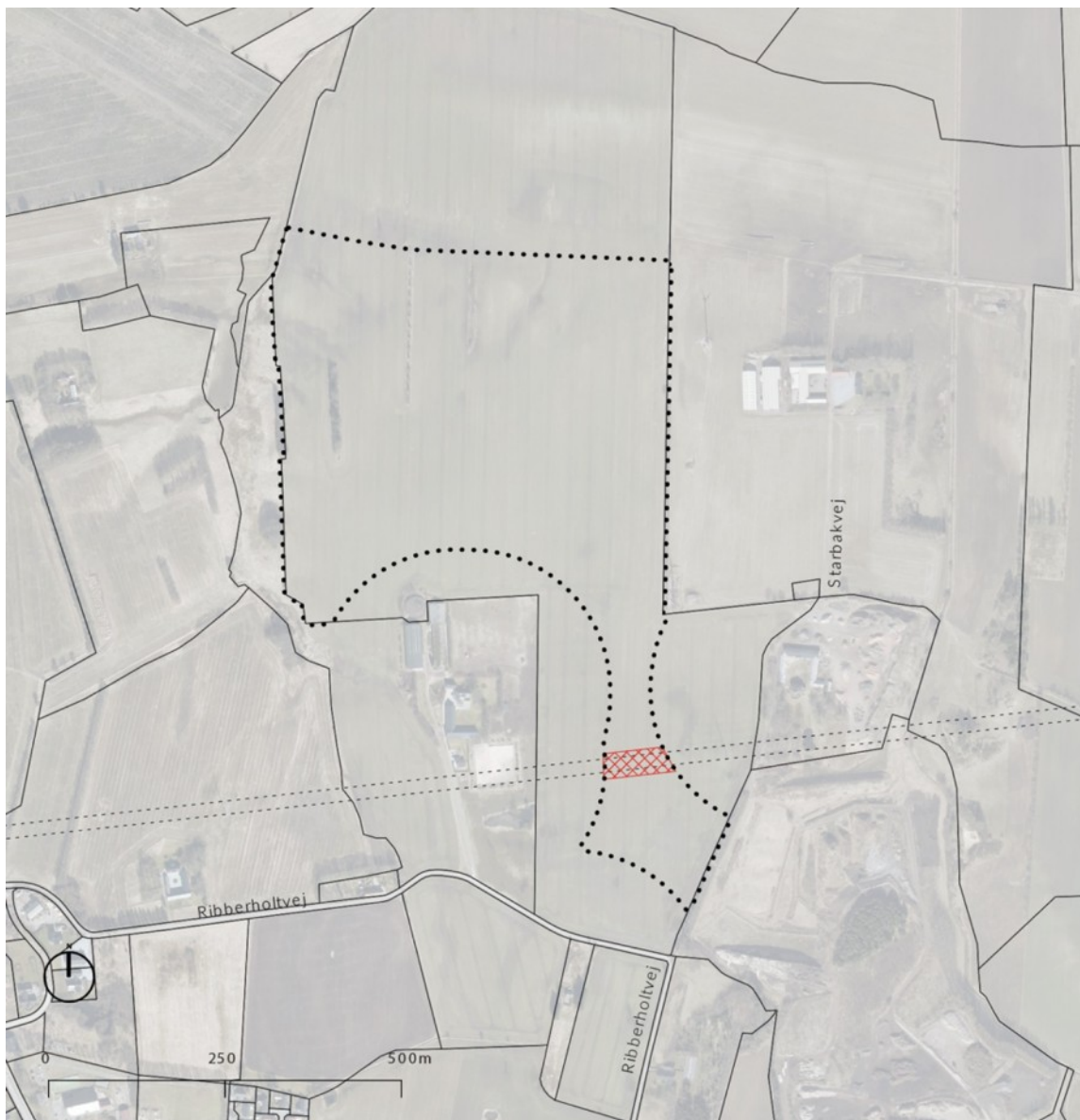
Jordforurening

Der er ikke kortlagt jordforurening indenfor lokalplan området iht. Lov om forurennet jord. Driften af solcelleanlægget vurderes ikke at medføre risiko for jordforurening. Anlæggets transformere indeholder olie, men er hermetisk lukkede og skal ikke påfyldes olie i driftsperioden. Under stepup-transformeren er desuden installeret et olieopsamlingskar, så eventuel lækage opsamles.

Afledning af overfladevand fra opsamlingskarret kræver tilladelse jf. miljøbeskyttelsesloven.

Servitutter

For matr.nr. 15ad Den østlige del, Åsted, er der tinglyst et deklarationsareal vedr. den 150 kV luftledning der gennemskærer lokalplanplanområdet.

Deklarationsareal (vist med rød skravering) vedr. den 150 kV luftledning der gennemgennemskærer lokalplanplanområde.

Der kan ikke uden dispensation fra servitutten etableres anlæg, beplantning mv. under luftledningen. Der skal friholdes et bælte på 36 m jf. kort neden for. Luftledningen er omfattet af lokalplan nr. FRE.900-2.

Servitutareal om luftledningen er vist på kortbilag 2 i lokalplanen. Der kan ikke etableres solcelleanlæg indenfor servitutarealet omkring 150 kV luftledningen.

I området findes også en 10kV kabelforbindelse. For 10 kV kablet gælder, at adgang til service og vedligehold eller udskiftning kræver 1 m på hver side af kablet. Se kortbilag 2 i lokalplanen.

10 kV kablet vil kunne flyttes og og tinglyses i nyt tracé for bygherres regning, så det tilpasses udlægningen af solpaneler.

Ovennævnte respektafstand overholdes, og lokalplanen ophæver ingen servitutter.

Tilladelser fra andre myndigheder

Etablering, flytning og ændret benyttelse af vejadgange kræver Frederikshavn Kommunes tilladelse i henhold til vejlovgivningen.

Servitutter

Ejere og bygherrer må selv sikre sig overblik over tinglyste servitutter, der har betydning for bygge- og anlægsarbejder. Man skal være opmærksom på, at ikke alle rør, kabler eller ledninger er tinglyste. Derfor bør relevante forsyningsselskaber høres, inden jordarbejder påbegyndes. Det kan f.eks. dreje sig om elkabler, telefon-, tele- og Tv-kabler, vandledninger, fjernvarmeledninger, gasledninger, drænledninger og spildevandsledninger. Kommunen kan være behjælpelig med at oplyse, hvilke forsyningsselskaber, der dækker det pågældende område.

Ved uoverensstemmelse imellem lokalplanen og private byggeservitutter (dvs. servitutter, der sikrer en bestemt tilstand opretholdt) samt andre tilstandsservitutter, er lokalplanen gældende og servitutterne skal aflyses.

Rådighedsservitutter (dvs. servitutter, der giver ret til at råde over en andens ejendom) kan ikke ophæves med lokalplanen men kan ifølge planlovens § 47 eksproprieres af kommunen, når det er væsentligt for at gennemføre planen.

Forslagets midlertidige retsvirkninger

Indtil forslaget er endeligt vedtaget af byrådet, må de ejendomme, der er omfattet af forslaget, ikke udnyttes på en måde, der kan foregribe indholdet af den endelige plan. Der gælder efter planlovens §17, stk. 1, et midlertidigt forbud mod udstykning, bebyggelse og ændring af anvendelsen. Den eksisterende lovlige anvendelse af ejendomme kan fortsætte som hidtil.

Oplysninger om lokalplanforslagets midlertidige retsvirkninger udgår når lokalplanen er vedtaget endeligt.

Når fristen for fremsættelse af indsigelser og ændringsforslag til lokalplanforslaget er udløbet, kan kommunalbestyrelsen efter planlovens § 17, stk. 2, give tilladelse til at en ejendom udnyttes i overensstemmelse med forslaget.

Denne mulighed kan ikke udnyttes hvis der er tale om at påbegynde et byggearbejde mv. som er lokalplanpligtigt, hvis lokalplanforslaget forudsætter tillæg til kommuneplanen, eller hvis det pågældende område skal inddrages i byzone. I sådanne tilfælde skal oplysningen udelades.

Disse midlertidige retsvirkninger gælder fra [dato for forslagets offentliggørelse] og indtil den endeligt vedtagne lokalplan er offentliggjort, dog senest indtil (dato:Højst et år efter offentliggørelsen af forslaget).

Lokalplanbestemmelser

Lokalplanens bestemmelser er den juridiske del af lokalplanen, der bl.a. fastlægger rammerne for områdets anvendelse, udstykning og bebyggelse. Bestemmelserne fastlægges i henhold til Lov om planlægning.

Bestemmelserne er juridisk bindende overfor områdets ejere og brugere. Der må derfor ikke etableres forhold, der er i strid med lokalplanen.

Der kan i nogle tilfælde meddeles dispensation fra lokalplanens bestemmelser, hvis dispensationen ikke er i strid med de grundlæggende principper i lokalplanen.

Tekst i kursiv har til formål at forklare og illustrere lokalplanbestemmelserne. Tekst skrevet i kursiv er altså ikke lokalplanbestemmelser og er således ikke bindende.

1. Formål

Lokalplanens formål er at sikre:

§1.1 At lokalplanområdet kan anvendes til opstilling af solcelleanlæg og de for anlæggets drift nødvendige teknikbygninger, transformere og andre tilhørende installationer.

At anlægget placeres under hensyn til landskabs- og naturinteresser.

At anlægget afskærmes mod omgivelserne af beplantningsbælter.

At området reetableres, når driften af anlægget ophører.

2. Område- og zonestatus

---

§2.1 Lokalplanområdet afgrænses som vist på Kortbilag 1 - Matrikelkort.

Lokalplanens område omfatter dele af matr.nr. 15ad Den østlige del, Åsted

Lokalplanen omfatter desuden alle parceller, der efter den 01.06.2023 udstykkes fra de nævnte ejendomme.

§2.2 Området ligger i landzone og skal forblive i landzone.

Lokalplanen indeholder bonusvirkning og erstatter landzonetilladelse til bebyggelse, udstykning og ændret anvendelse i landzonen, som er nødvendig for lokalplanens virkeliggørelse, herunder:

- Anvendelse af lokalplanområdet til tekniske anlæg i form af solcelleanlæg, jf. § 3
- Mulighed for udstykning, jf. § 4
- Placering og omfang, samt udseende af solcelleanlæg, transformere og øvrige tekniske installationer og konstruktioner, jf. § 5 og §6
- Mulighed for terrænregulering, jf. § 7.1
- Etablering af beplantningsbælter og hegn, jf. § 7.2 – 7.5.
- Etablering af interne veje, jf. § 8

Bonusvirkningen meddeles på betingelse af, at arealet reetableres, når det ikke længere er i brug til solcelleanlæg. Ved ophør af brug af solenergianlægget og øvrige tekniske anlæg skal disse inklusive fundamenter, trådhegn, skilte og veje, der alene anvendes som led i anlæggets drift, fjernes af grundejer inden ét år efter, at driften er ophørt. Sker dette ikke, kan kommunen lade arbejdet udføre for grundejers regning.

3. Arealanvendelse

---

§3.1 Lokalplanområdet må kun anvendes til tekniske anlæg for energiforsyning i form af solceller med tilhørende tekniske anlæg, samt byggeri og anlæg der er nødvendige for solcelleanlæggets drift.

Hele lokalplanområdet kan anvendes til landbrugsmæssig anvendelse, herunder afgræsning af dyr med tilhørende opstilling af læskure.

Note til §3.1

Der kan som hovedregel altid etableres tekniske anlæg til lokalplanrådets egen forsyning, og mindre bygninger og anlæg, der knytter sig til den generelle anvendelse.

4. Udstykning

---

§4.1 Lokalplanområdet kan udstykkes som helhed.

5. Bebyggelsens omfang og placering

- §5.1** Der må opstilles solceller med tilhørende tekniske installationer, herunder transformere, lynafledere og teknikbygninger inden for byggefeltene A og B som vist på Kortbilag 2 – Lokalplankort.
- §5.2** Solcellerne skal så vidt muligt opstilles med samme indbyrdes afstand i parallelle lige rækker eller i bløde buer, som følger det eksisterende terræn.
- §5.3** Solcellepaneler må maksimalt gives en højde på 3,2 meter over terræn. Mindre terrænspring og niveauforskelle skal så vidt muligt optages i solcellepanelernes profiler, så profilerne udligner disse, og at solcelleanlæggets overflade følger terrænet i bløde kurver.
- §5.4** Teknikbygninger og transformere, må have en maksimal højde på 3,2 meter over terræn.
- §5.5** Inden for byggefelt B som vist i princippet på Kortbilag 2 – Lokalplankort kan der placeres en stepup-transformer med tilhørende teknikhuse med en maksimal højde på 7,5 meter over terræn.
- §5.6** Øvrigt elektrisk udstyr, så som afbrydere, koblingsudstyr og lynafledere med videre kan opføres med en højde på op til 20 meter over terræn.
- §5.7** Teknikbygninger og transformere, jf. 5.4, samt stepup-transformer og teknikhuse, jf. 5.5, kan etableres på sokkel med en højde over terræn på maksimalt 1 meter, hvis disse placeres i lavninger med risiko for oversvømmelse ved store regnskyl. Højder jf. 5.4 måles fra oprindeligt terræn.
- §5.8** Der må opføres mindre læskure til dyr, som afgræsser området. Læskurene må have en maksimal højde på 3 meter og et grundareal på op til 10 m² pr. enhed.

6. Bebyggelsens udseende

- §6.1** Solcellerne skal fremtræde ens, hvad angår, højde, hældning og farve.
- §6.2** Solcellepanelerne skal være antirefleksbehandlet.
- §6.3** Tekniske bebyggelser skal fremtræde ensartet i materiale og udformning. De skal gives en afdæmpet mørk farve.
- §6.4** Elledninger og anden ledningsføring til solcelleanlægget skal graves ned eller føres i kabelbakker under solcellepanelerne.

7. Ubebyggede arealer

- §7.1** Det naturlige terræn skal i videst muligt omfang bevares. Der må ikke foretages terrænreguleringer på mere end +/- 1 m i forhold til det naturlige terræn.
- §7.2** Arealer mellem og under solcellepaneler, som ikke anvendes til interne serviceveje, skal fremstå med græs og urter. Eksisterende beplantning bevares så vidt muligt.
- §7.3** Der skal etableres et 5 meter bredt beplantningsbælte langs grænsen af hele lokalplanområdet som vist i princippet på Kortbilag 2 - Lokalplankort.
- §7.4** Beplantningsbæltet skal bestå af minimum 3 rækker, der i fuld udvokset stand har en højde på minimum 4 meter. Nordvendte beplantningsbælter skal i fuld udvokset stand have en højde på minimum 6 meter. Eksisterende læhegn kan indgå heri. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende træ- og buskarter, som fx havtorn, alm. syren, alm hyld, alm hæg, vrietorn, femhannet pil, seljepil og gråpil.
- §7.5** I det tilfælde, at beplantning forgår som følge af sygdom, alder- dom, beskadigelse el. lign skal der ske genplantning.
- §7.6** De planlagte beplantningsbælter skal plantes/vedligeholdes på en sådan måde, at oversigtsforholdene ved de planlagte vejoverkørsler ikke hindres/forringes.
- §7.7** Der skal etableres trådhegn på den indvendige side af beplantningsbæltet. Hegnet skal udføres som bredmasket vildthegn og have en maksimal højde på 2,0 meter.
- §7.8** Der må ikke opføres solcelleanlæg eller beplantningsbælter indenfor en afstand af 5 m fra tilgrænsende beskyttede naturtyper jf. Naturbeskyttelseslovens § 3.
- §7.9** Der må ikke etableres belysning indenfor lokalplanområdet.

8. Veje, stier og parkering

- §8.1** Vejadgang kan ske fra den kommunale Ribberholtvej via den private fællesvej Starbakvej, som vist i princippet på Kortbilag 2 - Lokalplankort. Placeringen af kan dermed rykkes nogle meter.
- §8.2** Der kan etableres de for anlægget nødvendige interne veje til servicering af solcelleanlægget inden for lokalplanområdet.
- §8.3** Interne veje skal udføres i grus eller som græsklædte arealer i en maksimal bredde på 5 meter. Veje til stepup-transformer kan dog udføres i en maksimal bredde af 7 meter.

9. Tekniske anlæg

Ingen bestemmelser

10. Grundejerforening

Ingen bestemmelser

11. Betingelser for at ny bebyggelse må tages i brug

---

§11.1 Ny bebyggelse må ikke tages i brug, før det i § 7 nævnte beplantningsbælte er etableret. Hvis anlægget etableres på en årstid, hvor det er uhensigtsmæssigt at plante beplantningsbæltet, kan beplantningsbæltet etableres i førstkommende plantesæson forår eller efterår efter at solcelleanlægget er opført.

Etablering af bebyggelse inden for skovbyggelinjen forudsætter, at byrådet i Frederikshavn Kommune giver dispensation efter reglerne i naturbeskyttelseslovens § 65 stk. 1.

12. Bonusvirkning

---

§12.1 Lokalplanen erstatter, jf. § 2.3, de tilladelser efter Planlovens § 35, stk. 1, der er nødvendige for lokalplanens virkeliggørelse m.h.t. udstykning, samt etablering/opførelse af de i lokalplanen beskrevne anlæg og bebyggelser, i overensstemmelse med lokalplanens kortbilag 2 - Lokalplankort og i princippet som vist på kortbilag 3 – Illustrationsplan A, kortbilag 4 – Illustrationsplan B og Kortbilag 5 - Opstalter.

13. Tilladelser fra andre myndigheder

---

§13.1 Uanset foranstående bestemmelser må der ikke foretages ændringer af eksisterende lovlige forhold, før der er opnået tilladelse hertil fra:

Vejmyndighed.

Etablering af vejadgange forudsætter tilladelse fra Frederikshavn Kommune som vejmyndighed i henhold til vejlovgivningen.

14. Servitutter

Inden for lokalplanområdet findes servitutter for en 150 kV luftledningen og en 10 kV kabelforbindelse. Ledningsanlæggene er omfattet af servitutarealer der skal friholdes for bygningsværker, for personsikkerhed, forsyningsikkerhed og for at sikre fremtidigt vedligehold. Se kortbilag 2.

Lokalplanen ophæver ingen servitutter.

15. Retsvirkninger

Lokalplanforslaget (midlertidige retsvirkninger)

I perioden fra lokalplanforslaget offentliggøres og indtil den endeligt godkendte lokalplan er offentligt bekendtgjort, gælder der midlertidige retsvirkninger. Det betyder, at ejendomme, der er omfattet af forslaget, ikke må bebygges eller i øvrigt udnyttes på en måde, der skaber risiko for at foregribe den endelige plans indhold.

Efter udløbet af indsigelsesfristen kan kommunen tillade, at en ejendom, der er omfattet af lokalplanforslaget, bebygges eller udnyttes efter forslaget. Det forudsætter dog, at det aktuelle projekt er i overensstemmelse med kommuneplanen, og at der ikke er tale om at påbegynde et større byggearbejde.

Lokalplanens midlertidige retsvirkninger gælder i højst 1 år fra offentliggørelsen af lokalplanforslaget.

ERSTATTES MED:

Når lokalplanen er endeligt vedtaget og offentliggjort, må ejendomme der er omfattet af planen, ifølge planlovens §18 kun udstykkes, bebygges eller anvendes i overensstemmelse med planens bestemmelser. Den eksisterende lovlige anvendelse af en ejendom kan fortsætte som hidtil uanset planens bestemmelser.

Lokalplanen medfører heller ikke i sig selv pligt til at udføre de anlæg der er indeholdt i planen.

Når det i en lokalplan er bestemt, at en bebyggelse ikke må nedrives uden tilladelse fra byrådet, og tilladelsen nægtes, kan ejeren

forlange ejendommen overtaget af kommunen mod erstatning.

Overtagelsespligten påhviler dog kun kommunen, hvis der er et væsentligt misforhold mellem ejendommens afkastningsgrad og afkastningsgraden for ejendomme med en lignende beliggenhed og benyttelse, som ikke er omfattet af et nedrivningsforbud.

Byrådet kan dispensere fra lokalplanens bestemmelser hvis dispensationen ikke er i strid med principperne i planen. Større fravigelser fra lokalplanen kan kun gennemføres ved en ny lokalplan.

Vedtagelsespåtegning

Forslaget er vedtaget til offentlig fremlæggelse den **xx. xx. xxxx** i henhold til planlovens §24.

På byrådets vegne

Birgit Hansen
Borgmester

Thomas Eriksen
Kommunaldirektør

Kort og bilag

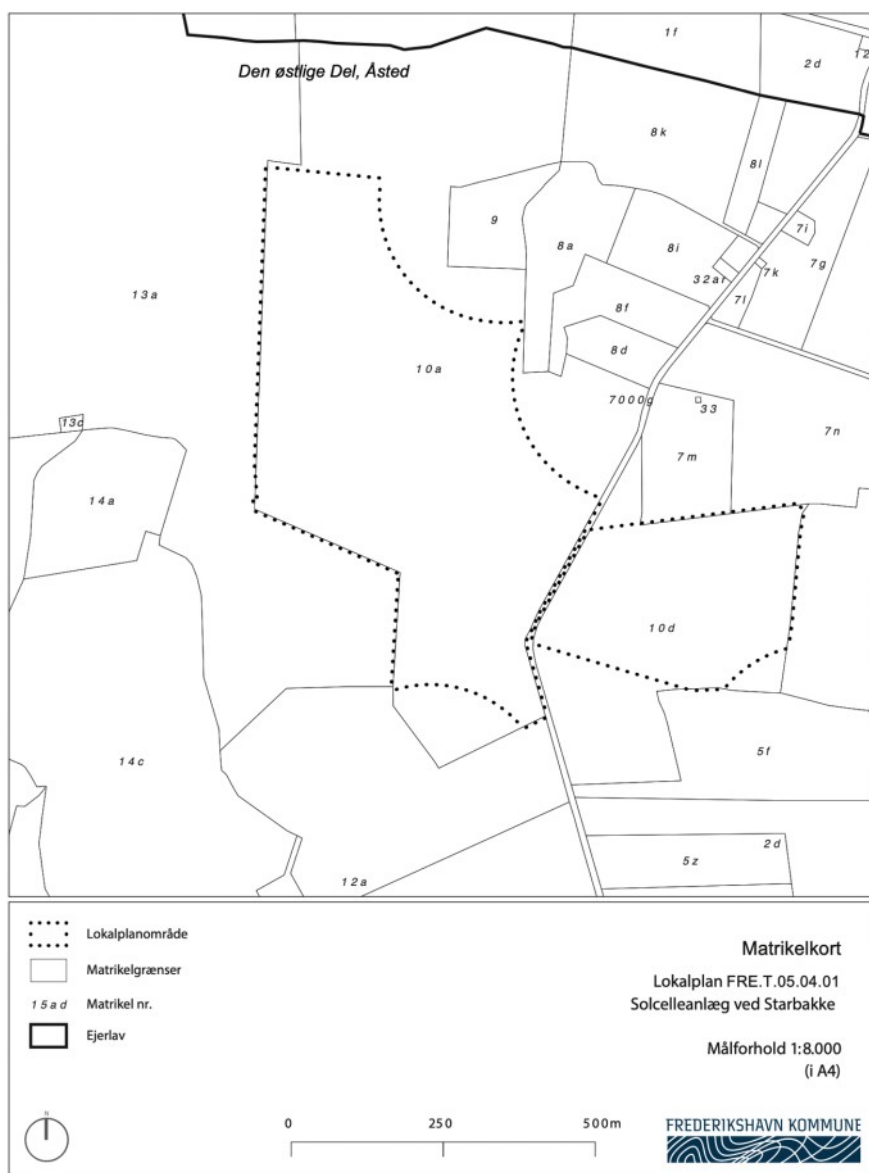

Lokalplanbestemmelserne understøttes af en række kortbilag mv., der viser lokalplanens fysiske afgrænsning og disponering af området.

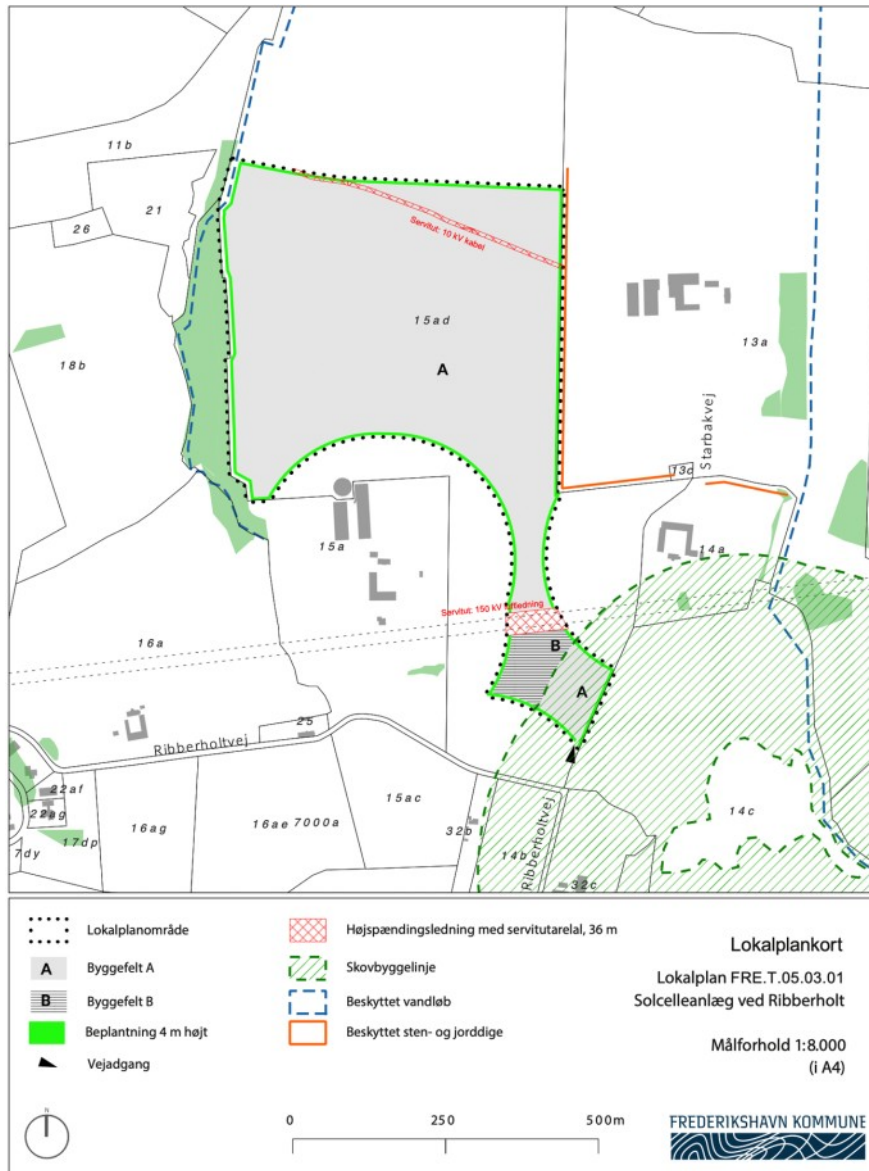
Der kan desuden være illustrationsbilag, der viser et eksempel på, hvordan bebyggelse og anlæg kan udformes efter planen. Illustrationsskitser er til vejledning og inspiration og er derfor ikke bindende.

Afhængig af den enkelte lokalplan, kan der også være andre bilag.

Kortbilag 1 - Matrikelkort

Kortbilag 2 - Lokalplankort

Kortbilag 3 - Illustrationsplan A

Illustrationsplan der viser princippet for etablering/opførelse af de i lokalplanen beskrevne anlæg og bebyggelser, illustreret med hvide markeringer for solceller opstillet på faste stativer, stepup-transformer samt teknikbygninger og transformere. Beplantningsbælte etableret med af minimum 3 rækker illustreret med grønne markeringer.

Illustrationsplan A
Lokalplan FRE.T.05.03.01
Solcelleanlæg ved Ribberholt

Målforshold 1:8.000
(i A4)

0 250 500m

FREDERIKSHAVN KOMMUNE

Kortbilag 4 - Illustrationsplan B

Illustrationsplan der viser princippet for etablering/opførelse af de i lokalplanen beskrevne anlæg og bebyggelser, illustreret med hvide markeringer for solceller opstillet på trackere, stepup-transformer samt teknikbygninger og transformere. Beplantningsbælte etableret med af minimum 3 rækker illustreret med grønne markeringer.

Illustrationsplan B

Lokalplan FRE.T.05.03.01
Solcelleanlæg ved Ribberholt

Målforhold 1:8.000
(i A4)

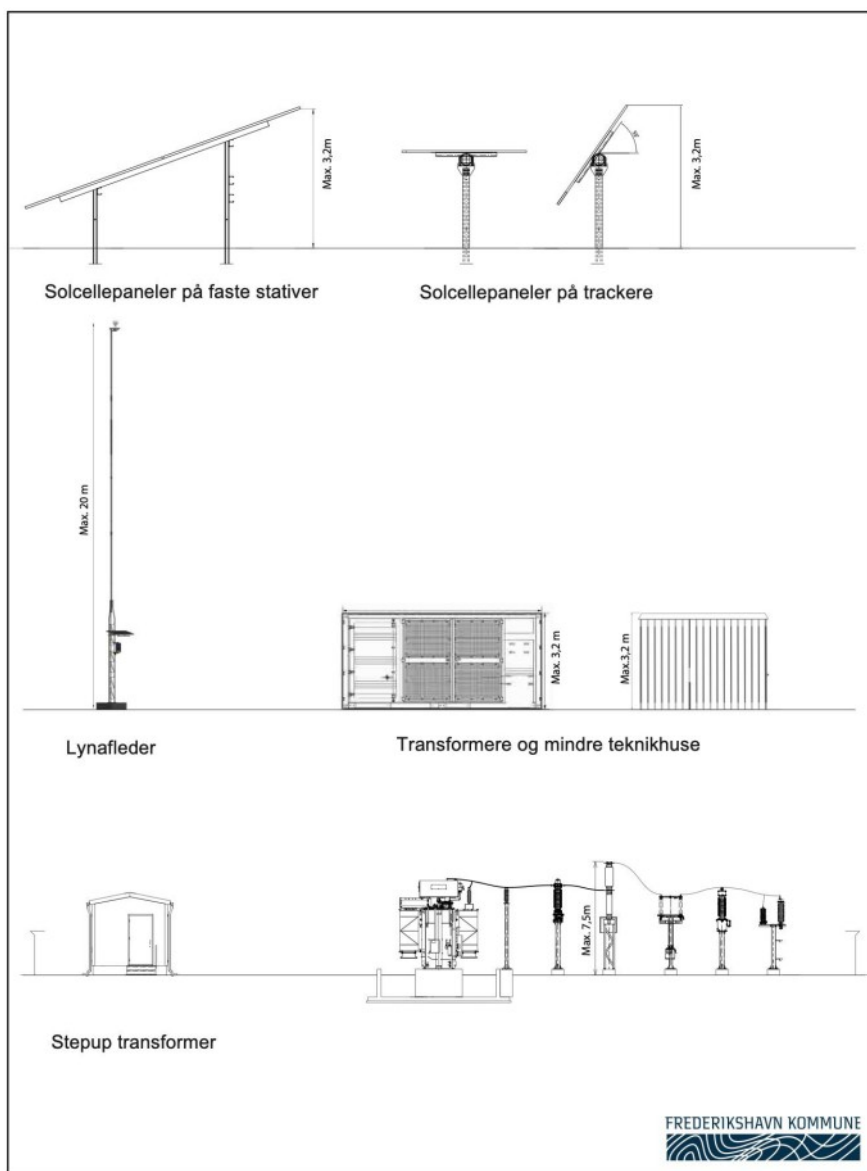

0 250 500m

Kortbilag 5 - Opstalter

Bilagsliste

Bilag 1

Kortbilag 1 - Matrikelkort

Kortbilag 1 - Matrikelkort

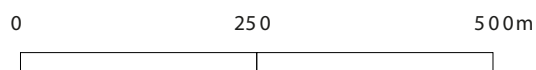

- Lokalplanområde
- Matrikelgrænser
- 15 ad* Matrikel nr.
- Ejerlav

Matrikelkort

Lokalplan FRE.T.05.03.01
Solcelleanlæg ved Ribberholt

Målforhold 1:8.000
(i A4)

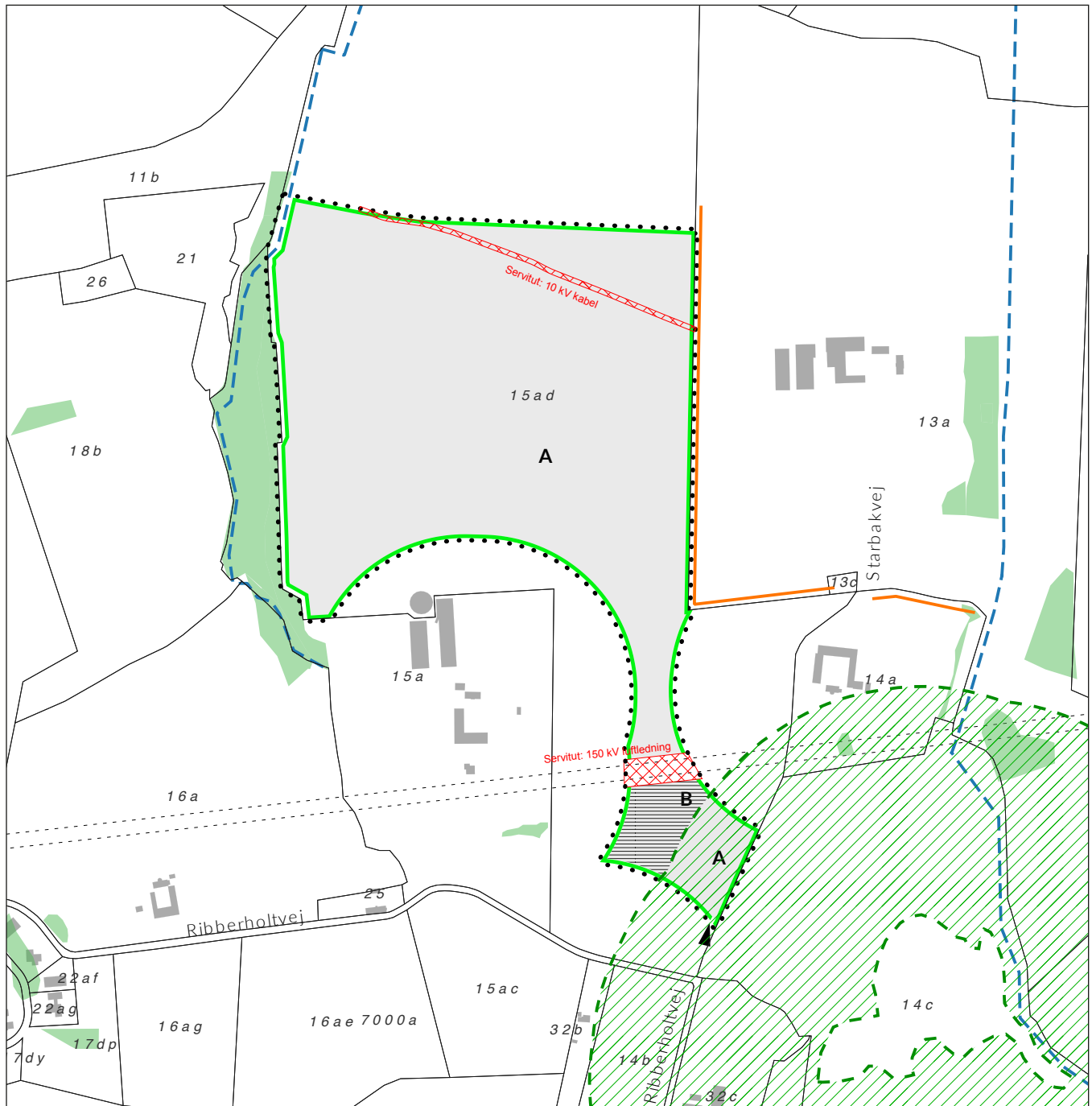

Bilag 2

Kortbilag 2 - Lokalplankort

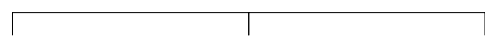
Kortbilag 2 - Lokalplankort

<ul style="list-style-type: none"> Lokalplanområde A Byggefelt A B Byggefelt B Beplantning 4 m højt Vejadgang 	<ul style="list-style-type: none"> Højspændingsledning med servitutareal, 36 m Skovbyggelinje Beskyttet vandløb Beskyttet sten- og jorddige 	<p>Lokalplankort Lokalplan FRE.T.05.03.01 Solcelleanlæg ved Ribberholt Målforhold 1:8.000 (i A4)</p>
--	---	---

0   250   500m

Bilag 3

Kortbilag 3 - Illustrationsplan A

Kortbilag 3 - Illustrationsplan A

Illustrationsplan der viser princippet for etablering/opførelse af de i lokalplanen beskrevne anlæg og bebyggelser, illustreret med hvide markeringer for solceller opstillet på faste stativer, stepup-transformer samt teknikbygninger og transformere. Beplantningsbælte etableret med af minimum 3 rækker illustreret med grønne markeringer.

Illustrationsplan A
Lokalplan FRE.T.05.03.01
Solcelleanlæg ved Ribberholt

Målforhold 1:8.000
(i A4)

0 250 500m

A horizontal scale bar with three segments. The first segment is labeled '0', the second '250', and the third '500m'.

FREDERIKSHAVN KOMMUNE

The logo of Frederikshavn Kommune, featuring the text 'FREDERIKSHAVN KOMMUNE' above a stylized blue and white graphic of wavy lines.

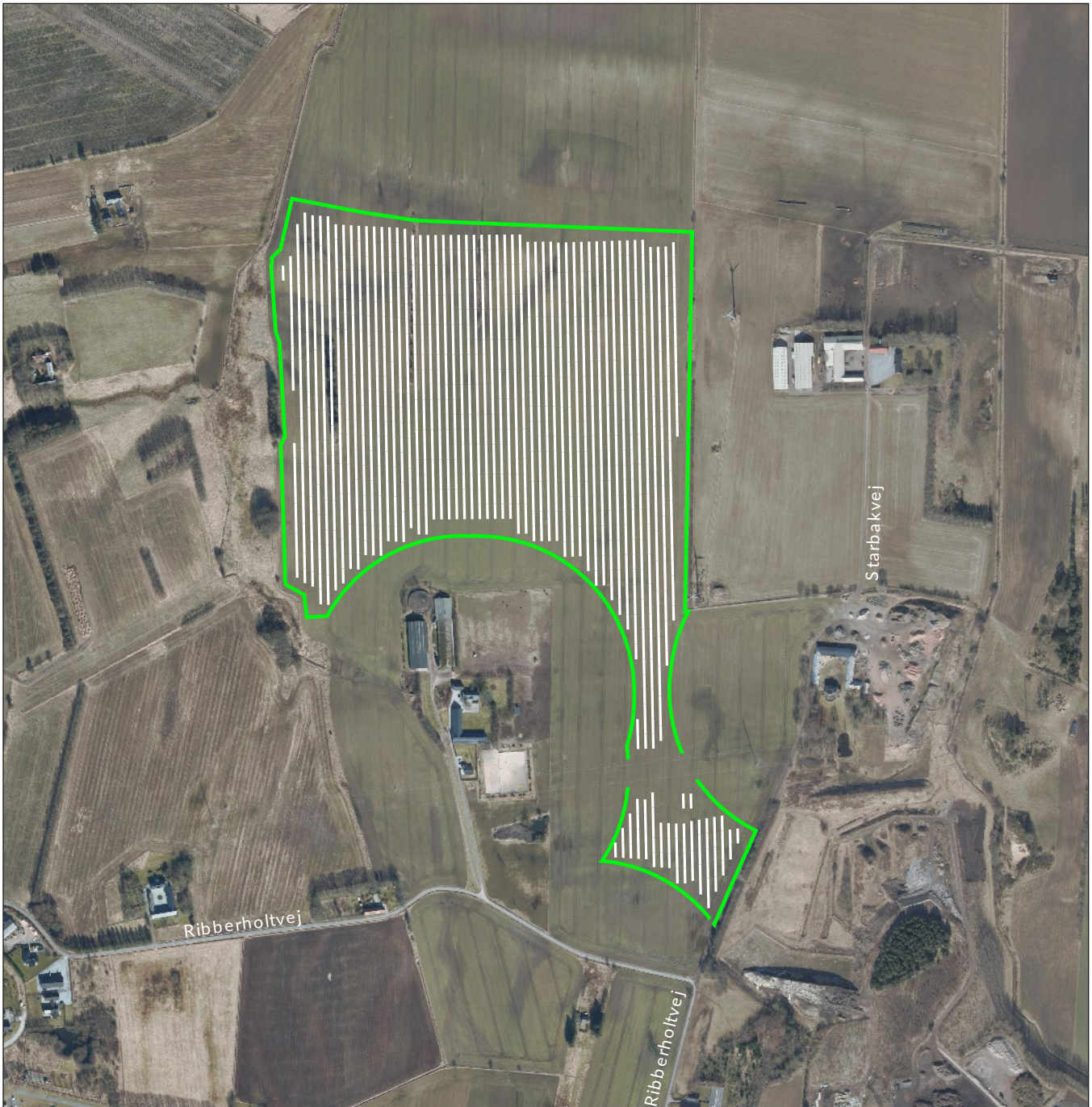

Bilag 4

Kortbilag 4 - Illustrationsplan B

Kortbilag 4 - Illustrationsplan B

Illustrationsplan der viser princippet for etablering/opførelse af de i lokalplanen beskrevne anlæg og bebyggelser, illustreret med hvide markeringer for solceller opstillet på trackere, stepup-transformer samt teknikbygninger og transformere. Beplantningsbælte etableret med af minimum 3 rækker illustreret med grønne markeringer.

Illustrationsplan B

Lokalplan FRE.T.05.03.01
Solcelleanlæg ved Ribberholt

Målforhold 1:8.000
(i A4)

0 250 500m

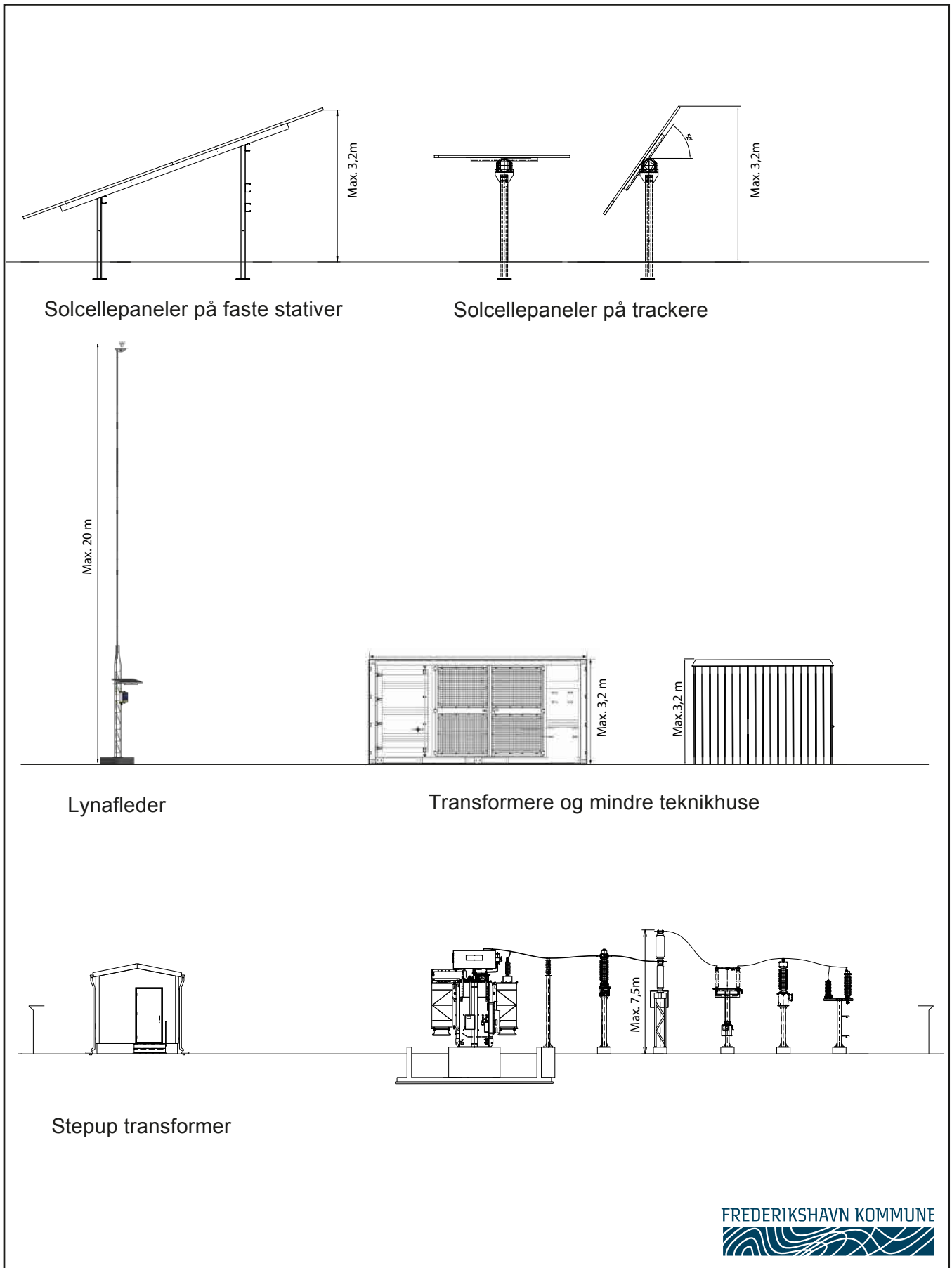
FREDERIKSHAVN KOMMUNE

Bilag 5

Kortbilag 5 - Opstalter

Kortbilag 5 - Opstalter

Relateret document 6/8

Dokument Navn: Kommpl_till_15_104_solcelleanlæg_ribberholt.pdf

Dokument Titel: Kommpl_till_15_104_solcelleanlæg_ribberholt

Dokument ID: 7328777

Tillæg nr. 15.104 - Solcelleanlæg Ribberholt

Kommuneplan 2015

TILLÆGGET ER UNDER UDARBEJDELSE

Kommuneplantillæg nr. 15.104 blev godkendt som forslag den **indsæt dato**.

Tillægget er i offentlig høring i perioden fra den **indsæt dato** til den **indsæt dato**.

Yderligere informationen om offentliggørelsen samt vejledning til indsendelse af bemærkninger findes **her** (**Indsæt link til annoncen på kommunens hjemmeside via "her"**)

Ovenstående tekst slettes og erstattes med nedenstående tekst ved endelig vedtagelse

Kommuneplantillæg nr. 15.104 blev godkendt som forslag den **indsæt dato**. Tillægget har været i offentlig høring i perioden fra den **indsæt dato** til den **indsæt dato**.

Der er ikke indkommet indsigelser i høringsperioden, der har givet anledning til ændringer i kommuneplantillægget/Der er i høringsperioden indkommet indsigelser, der har medført mindre ændringer i kommuneplantillægget, herunder **xxxx**. (**Vælg én af formuleringerne**).

Kommuneplantillæg nr. 15.104 blev endelig vedtaget den **indsæt dato** og offentliggjort på Frederikshavns Kommunes hjemmeside den **indsæt dato**.

Redegørelse

Baggrund

Dette tillæg til Frederikshavn Kommuneplan 2015 er udarbejdet i forbindelse med lokalplan FRE.T.05.03.01 "Solcelleanlæg ved Ribberholt". Frederikshavn Kommune ønsker med planlægningen at give mulighed for at etablere et teknisk anlæg i form af et jordbaseret solcelleanlæg ved Ribberholtvej, nordøst for Ravnshøj.

Foroffentlighedsfase

Da der er tale om væsentlige ændringer i forhold til kommuneplanen, har der fra den 23. juni til 3. august 2022 været gennemført en foroffentlighedsfase, jf. Planlovens § 23 c.

Kommunen modtog 5 høringssvar i foroffentlighedsfasen. Hovedparten omhandlede beskyttelse af natur, drikkevandsinteresser og landskabelige forhold.

Opfølgning på foroffentlighedsfasen blev politisk behandlet den 5. september 2022, hvor det blev besluttet, at der udarbejdes forslag til kommuneplantillæg, lokalplan og miljøvurderingsrapport.

Ændringer i forhold til den gældende kommuneplan

Formålet med dette forslag til tillæg er at udlægge et nyt rammeområde FRE.T.05.03. Området kan anvendes til tekniske anlæg i form af et jordbaseret solcelleanlæg med tilhørende tekniske bygninger og transformere.

Der er ingen eksisterende kommuneplanrammer i området og der aflyses derfor ingen kommuneplanrammer med dette tillæg.

Kommuneplan 2015 for Frederikshavn Kommune, afsnit 19 "Solenergi" suppleres med følgende nye retningslinjer:

19.3 Større Solcelleanlæg

Der udpeges 2 nye områder til større solcelleanlæg i Frederikshavn Kommune:

FRE.T.05.04 Solcelleanlæg Starbakke

FRE.T.05.03 Solcelleanlæg, Ribberholt

Områderne supplerer de eksisterende udlæg i rammeområde SKA.T.11.04 "Solcelleanlæg nord for Ålbæk", der er udpeget i 2019 og SAE.T.08.03 "Solcelleanlæg Havensvej/Badskær", der er udpeget i 2022.

Anvendelsen af de enkelte nye områder skal ske på baggrund af konkrete lokalplaner for områderne.

Ny kommuneplanramme efter vedtagelsen af tillæg nr. 15.104

Forhold til anden planlægning

Kommuneplan 2015's retningslinjer

Beskyttelse af grundvandet

Rammeområdet ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD). Der berøres ingen indvindingsoplande.

Opstilling af solcelleanlæg og tilhørende teknikbygninger vurderes ikke at have en negativ påvirkning på grundvandet. Udtagning af arealerne fra intensiv landbrugsdrift og overgang til ekstensiv drift af arealerne under solcellepanelerne kan have en positiv indvirkning på grundvandet. Det anmeldte projekt indebærer desuden, at arealerne ikke gødes eller sprøjtes, hvilket yderligere vil have en positiv indvirkning på grundvandet.

På det grundlag vurderes, at planlægningen er i overensstemmelse med statens interesser for beskyttelse af drikkevandsinteresser.

Natura 2000-område

EU's fuglebeskyttelsesdirektiv og habitatdirektiv pålægger EU's medlemslande at bevare en række arter og naturtyper, som er sjældne, truede eller karakteristiske. Det sker ved at udpege særlige områder, hvor disse arter og naturtyper er beskyttede. Ramsar-, habitat- og fuglebeskyttelsesområderne udgør tilsammen Natura 2000-områderne.

Der gælder særlige regler for disse internationale beskyttelsesområder. I Natura 2000-områder må der bl.a. ikke planlægges for

- nye arealer til byzone eller sommerhusområde
- nye større vejanlæg, trafik anlæg, tekniske anlæg m.v.

Nærmeste Natura 2000 område nr. 8 " Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder" ligger ca. 1 km syd for rammeområdet.

Frederikshavn Kommune vurderer, at planen ikke påvirker Natura 2000-området og arterne på udpegningsgrundlaget væsentligt pga. afstanden og, at her er tale om arealer som har været brugt til intensiv landbrugsdrift. Se yderligere i den tilhørende miljøvurdering.

Bilag IV-arter

Bilag IV i EU's habitatdirektiv indeholder en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til at beskytte både inden for og uden for Natura 2000-områderne. Det handler bl.a. om forbud mod ødelæggelse af yngle-/rasteområder og mod at forstyrre arterne.

Frederikshavn Kommune har ikke registreret bilag IV- arter inden for rammeområdet, det kan dog ikke udelukkes, at der er arter i området. Frederikshavn Kommune vurderer, at solcelleanlægget ikke vil have en påvirkning på eventuelle beskyttede arter, da der holdes afstand til potentielle levesteder. Områdets flora og fauna er nærmere beskrevet i miljøvurderingsrapporten.

Skovbyggelinje

Dele af planområdet er omfattet af skovbyggelinjer, der afkastes af et mindre skovområde sydøst for planområdet.

Planområdets grænse ligger i en afstand af 200 meter fra skovbrynet. Etablering af bebyggelse og anlæg, herunder solcelleanlæg, inden for skovbyggelinje kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 17 i hvert enkelt tilfælde. Planlægningens påvirkning af skovbyggelinjer er behandlet i miljøvurderingsrapporten, som er udarbejdet i forbindelse med nærværende planlægning.

Frederikshavn Kommune er indstillet på at meddele dispensation fra skovbyggelinjerne til realisering af nærværende planlægning.

Nabohensyn

I forbindelse med lokalplanlægningen af området skal der foreligge en skriftlig aftale med ejerne af de relevante nabobeboelser, hvis der skal kunne opstilles solcelleanlæg på de dele af rammeområdet, der ligger mindre end 200 meter fra nabobeboelse. Uanset det ovenstående kan der på arealerne, der ligger nærmere end 200 meter fra nabobeboelser, etableres beplantningsbælter, adgangsveje og lignende.

Miljøvurdering

Som følge af lov om miljøvurdering af planer og programmer skal bl.a. kommune- og lokalplaner, der kan få væsentlig indvirkning på miljøet, miljøvurderes.

Som hovedregel er planer, der fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter, omfattet af Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021).

Solcelleanlæg er anført på lovens Bilag 2, pkt. 3, litra a) Industri anlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand. Området vurderes på baggrund af sin størrelse ikke at være et mindre område på lokalt plan.

Frederikshavn Kommune har vurderet, at planforslagene er omfattet af pligt til miljøvurdering i henhold til miljøvurderingslovens § 8 stk. 1, nr. 1. Der er derfor gennemført miljøvurdering af planforslagene.

Miljørapportens indhold er på baggrund af et afgrænsningsnotat og høring af berørte myndigheder afgrænset til at beskrive og vurdere den sandsynlige væsentlige indvirkning på følgende miljøemner:

- Landskab og visuelle konsekvenser
- Natur, fauna og beskyttede arter
- Grundvandsforhold
- Trafikale forhold
- Støj
- Klimaeffekt

Bygherre har desuden anmodet om at det konkrete projekt underkastes en frivillig miljøkonsekvensvurdering (VVM) efter miljøvurderingslovens § 18.

Miljøvurderingen af planerne og miljøkonsekvensvurdering af projektet er udført som samlet rapport, der er offentliggjort sammen med planforslagene i offentlig høring.

Vedtagelsespåtegning

Forslag til kommuneplantillæg er godkendt til offentlig fremlæggelse i henhold til planlovens § 24 den **indsæt dato**.

Birgit S. Hansen

Borgmester

Kommunaldirektør

Thomas Eriksen

Kommuneplantillægget er vedtaget henhold til planlovens § 27 den **indsæt dato**.

Birgit S. Hansen

Borgmester

Kommunaldirektør

Thomas Eriksen

Forslag til kommuneplantillæg er godkendt til offentlig fremlæggelse i henhold til planlovens § 24 den **indsæt dato**.

Birgit S. Hansen

Borgmester

Thomas Eriksen

Kommunaldirektør

Kommuneplantillægget er vedtaget henhold til planlovens § 27 den **indsæt dato**.

Birgit S. Hansen

Borgmester

Thomas Eriksen

Kommunaldirektør

Relateret document 7/8

Dokument Navn: Miljøvurdering_Solcelleanlæg
ved Ribberholt og
Starbakke_30-08-2023.pdf

Dokument Titel: Miljøvurdering_Solcelleanlæg
ved Ribberholt og
Starbakke_30-08-2023

Dokument ID: 7320792

Miljøvurdering

Solenergianlæg ved Starbakke og Ribberholt

Miljøvurdering af kommuneplantillæg
nr. 15.104 og nr. 15.105 til
Kommuneplan 2015 for
Frederikshavn Kommune og lokalplan
FRE.T.05.03.01 og FRE.T.05.04.01

Samt miljøvurdering af de konkrete
projekter

August 2023

Miljøvurdering

Solenergianlæg ved Starbakke og Ribberholt

Miljøvurdering af kommuneplantillæg nr. 15.104 og nr. 15.105 til Kommuneplan 2015 for Frederikshavn Kommune og lokalplan FRE.T.05.03.01 og FRE.T.05.04.01
Samt miljøvurdering af de konkrete projekter

Ansøger for Starbakke:

GreenGo Energy A/S

Ansøger for Ribberholt:

European Energy A/S

Rådgiver:

Planplus.dk

Version: August 2023

Indhold

1	Indledning	4
1.1	Baggrund	4
1.2	Læsevejledning	4
1.3	Miljørapport og miljøkonsekvensrapport (VVM)	5
2	Ikke teknisk resume	7
2.1	Projektbeskrivelse	7
2.2	Alternativer	9
2.3	Afgrænsning af miljøvurderingen	9
2.4	Vurderingsmetode	9
2.5	Gennemgang af miljøvurderingerne	10
3	Miljøredegørelsens indhold og afgrænsning	19
3.1	Miljøbegrebet	19
3.2	Proces	19
3.3	Afgrænsning af miljøredegørelsen	20
3.4	Vurderingsmetode	21
3.5	Alternativer og referencescenariet	21
4	Planområderne	23
4.1	Planlægningens indhold	24
5	Projektbeskrivelser	25
5.1	Solenergianlæggene	28
5.2	Aktiviteter i anlægsfasen	33
5.3	Aktiviteter i driftsfasen	35
5.4	Aktiviteter i demonteringsfasen og reetablering efter endt drift	38
5.5	Sårbarhed over for større ulykker og/eller katastrofer	39
5.6	Referencer	39
6	Forhold til anden planlægning	40
6.1	Landsplanlægning	40
6.2	Kommuneplan 2015	41
6.3	Eksisterende planlægning	42
7	Landskab og visuel påvirkning	43
7.1	Metode	43
7.2	Miljømål og eksisterende forhold	43
7.3	Opsamling landskabsbeskrivelse	55
7.4	Anlæggets synlighed	56
7.5	Vurdering	63
7.6	Miljøvurdering af planforslagene	65
7.7	Afværgende foranstaltninger og overvågning	65
7.8	Samlet vurdering landskab og visuel påvirkning	65
7.9	Referencer	68
8	Natur	69
8.1	Metode	69
8.2	Miljømål og eksisterende forhold	69
8.3	Vurdering af solcelleanlæggenes påvirkning	78
8.4	Miljøvurdering af planforslagene	85
8.5	Afværgeforanstaltninger	85
8.6	Overvågning	85
8.7	Samlet vurdering	85
8.8	Referencer	90
9	Grundvand	92
9.1	Metode	92
9.2	Eksisterende forhold	92
9.3	Vurdering	93
9.4	Miljøvurdering af planforslagene	96
9.5	Afværgende foranstaltninger og overvågning	96

9.6	Samlet vurdering – grundvand	96
9.7	Referencer.....	97
10	Trafikale forhold	98
10.1	Metode.....	98
10.2	Eksisterende forhold.....	98
10.3	Vurdering.....	98
10.4	Miljøvurdering af planforslagene	100
10.5	Afværgende foranstaltninger og overvågning	100
10.6	Samlet vurdering for trafikale forhold	100
11	Sammenfatning kumulative effekter	102
11.1	Anlægsfase	102
11.2	Driftsfase	103
11.3	Demonteringsfase.....	103
12	Sammenfatning afværgeforanstaltninger	104
12.1	Anlægsfase	104
12.2	Driftsfase	104
12.3	Demonteringsfase.....	104
13	Sammenfatning overvågning	105
13.1	Landskab	105
13.2	Områdets dyreliv.....	105

Bilag

Appendiks I Visualiseringer

Appendiks II Naturforhold i og omkring plan- og projektområderne

Appendiks III Udpegningsgrundlag for nærliggende Natura2000 områder

1 Indledning

1.1 Baggrund

European Energy A/S har anmodet Frederikshavn Kommune om tilladelse til at opføre et solenergianlæg ved Ribberholt, og GreenGo Energy A/S har anmodet Frederikshavn Kommune om tilladelse til at opføre et solenergianlæg ved Starbakke. De to projektforslag omfatter opstilling af hhv. 29 ha og 37 ha solceller, med en årlig strømproduktion på hhv. ca. 29.000 MWh og 37.000 MWh svarende til elforbruget for hhv. ca. 7.000 husstande og 9.000 husstande.

Frederikshavn Kommune har udarbejdet forslag til kommuneplantillæg 15.104 til Kommuneplan 2015 og forslag til lokalplan FRE.T.05.03.01 for et område til teknisk anlæg (solcelleanlæg) ved Ribberholt. Parallelt med dette har Frederikshavn Kommune udarbejdet forslag til kommuneplantillæg 15.105 til Kommuneplan 2015 og forslag til lokalplan FRE.T.05.04.01 for et område til teknisk anlæg (solcelleanlæg) ved Starbakke.

Frederikshavn Kommune har truffet afgørelse om at anlæggene ikke er mindre anlæg, og er derfor omfattet af miljøvurderingspligten, hvorfor der skal udarbejdes en miljøvurdering af planforslagene.

Ansøgerne for de to projektforslag har anmodet om, at projekterne ligeledes skal undergå en miljøkonsekvensvurdering, hvorfor der skal udarbejdes miljøkonsekvensvurdering af projekterne.

Nærværende miljøvurdering behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved både planlægningen og de konkrete projekter – Solceller ved Ribberholt og Solceller ved Starbakke. Miljøvurderingen er udarbejdet i henhold til bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

Miljøvurderingen indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som planlægningens og projekternes gennemførelse vurderes at medføre. Redegørelsen er dermed grundlaget for udkastet til to §25-tilladelser, som kommer i høring sammen med planforslagene og nærværende miljøvurdering.

Denne miljøvurdering indeholder en miljøvurdering af kommuneplantillæg nr. 15.104 og nr. 15.105 og lokalplan FRE.T.05.03.01 og FRE.T.05.04.01, samt en miljøvurdering af projekterne – Solceller ved Ribberholt og Solceller ved Starbakke. Miljøvurderingen udgør dermed to miljørapporter og to miljøkonsekvensrapporter samlet i et dokument.

1.2 Læsevejledning

Et ikke teknisk resumé af miljøredegørelse kan ses i kapitel 2. Resuméet giver i korte træk en gennemgang af miljøvurderingen og kan således læses særskilt, men det medtager ikke alle detaljer.

Miljøredegørelsens kapitel 3 indeholder en beskrivelse af baggrunden, formålet og indholdet, af planlægningen og de konkrete anlæg, miljøredegørelsens afgrænsning, indhold, og metode, samt relevante alternativer, herunder referencescenariet.

Herefter følger kapitel 4, som omhandler en gennemgang af plangrundlaget. Dette udgøres af de nye forslag til kommuneplantillæg og lokalplaner. For at projekterne kan gennemføres, er det en forudsætning, at disse planer vedtages.

Kapitel 5 rummer selve projektbeskrivelserne, hvor de ansøgte anlæg beskrives, herunder formål og placering, areal- og materialebehov, samt emissioner i anlægs- og driftsfase.

Af kapitel 6 fremgår forholdet til relevant lands-, region- og kommuneplanlægning, og der redegøres ligeledes for eventuel eksisterende planlægning, der omfatter plan- og projektområderne.

Selve miljøvurderingen fremgår af kapitel 7-13. Under hvert miljøtema er relevant lovgivning og regulering introduceret sammen med en beskrivelse af de eksisterende forhold, hvorefter der er foretaget en vurdering af planlægningens og projektets miljøpåvirkning, og eventuelle kumulative forhold, i forhold til referencescenariet.

Som opsamling på vurderingen af miljøpåvirkningerne er der under de enkelte miljøtemaer udarbejdet en samlet vurdering, hvoraf vurderingerne af miljøpåvirkningerne fremgår skematisk gengivet i forhold til påvirkningens omfang. Desuden er for miljøtemaet oplyst eventuelle behov for afværgeforanstaltninger og overvågning, samt referencer.

1.3 Miljørapport og miljøkonsekvensrapport (VVM)

I forlængelse af hhv. European Energys og GreenGo Energys ønske om at foretage en miljøvurdering af de konkrete projekter og Frederikshavn Kommunes beslutning om ligeledes at foretage en miljøvurdering af plangrundlagene, har Frederikshavn Kommune besluttet, at de to miljøvurderinger sammenskrives i et dokument: Miljøvurdering af kommuneplantillæg nr. 15.104 og nr. 15.105 til Kommuneplan 2015 for Frederikshavn Kommune og lokalplan FRE.T.05.03.01 og FRE.T.05.04.01, samt miljøvurdering af de konkrete projekter (herefter Miljøvurdering(en)).

Beslutningen er truffet uagtet de 2 miljøvurderinger proceduremæssigt og indholdsmæssigt ikke er helt ens og uagtet kommunens og ansøgers ansvar for de enkelte elementer er forskelligt. Miljøvurderingen af plangrundlaget er kommunens ansvar og foretages efter Afsnit II i LBK nr. 1976 af 27/10/2021 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Miljøvurderingen af det konkrete projekt er bygherrens ansvar og foretages efter samme lovs Afsnit III.

Beslutningen om sammenskrivning er sket for at gøre den samlede miljøvurdering inklusive afgrænsning af, hvilke emner der skal vurderes, redegørelser for de offentlige høringer og overvågningsprogrammet mere overskuelig for borgere og myndigheder – og fordi de to områder ligger tæt på hinanden og at der derfor er kumulative forhold.

Indholdet i Miljøvurderingen er afgrænset via en høring af berørte myndigheder og offentligheden samtidig med den forudgående offentlige høring om udarbejdelse af et tillæg til kommuneplanen.

Miljøvurderingen fremlægges som forslag i offentlig høring og hos berørte myndigheder sammen med planforslagene tillige med forslag til tilladelser til de ansøgte projekter efter Miljøvurderingslovens § 25.

Hvis det efterfølgende besluttet at arbejde videre med sagerne, udarbejdes en redegørelse for den offentlige høring og der foretages eventuelle nødvendige rettelser i planerne, projekterne og § 25-tilladelserne. Desuden fastlægges evt. overvågningsprogrammer som bygherre skal iværksætte mens kommunen skal føre tilsyn med evt. iværksatte overvågningsprogrammer.

Vurderes et eller begge projekter at have væsentlige miljøpåvirkninger, kan bygherren tillige pålægges et overvågningsprogram for disse.

Miljøvurderingen skal ikke godkendes af Byrådet. Miljøvurdering er en faglig vurdering, som skal give politikerne mulighed for at træffe beslutning om plangrundlag og projekttilladelse på et oplyst grundlag.

Nedenfor følger en oversigt over, hvem der er ansvarlig for Miljøvurderingens forskellige afsnit og bilag.

Afsnit	Frederikshavn Kommune	Ansøger	Begge
1. Indledning			x
2. Ikke-teknisk resume			x
3. Miljøvurderingens indhold og afgrænsning	x		
4. Plangrundlag	x		
5. Projektbeskrivelse		x	
6. Forhold til anden planlægning	x		
7. Natur			x
8. Landskab og visuel påvirkning			x
9. Grundvand			x
10. Trafik			x
11. Sammenfatning kumulative forhold			x
12. Sammenfatning afværgeforanstaltninger			x
13. Sammenfatning overvågning			x
Appendiks I – Visualiseringssamling		x	
Appendiks II – Naturforhold		x	
Appendiks III – Udpegningsgrundlag Natura2000		x	

Tabel 1 Oversigt over, hvem der er afsender på rapportens afsnit.

2 Ikke teknisk resume

European Energy A/S har anmodet Frederikshavn Kommune om tilladelse til at opføre et solenergianlæg ved Ribberholt, og GreenGo Energy A/S har anmodet Frederikshavn Kommune om tilladelse til at opføre et solenergianlæg ved Starbakke. De to projektforslag omfatter opstilling af hhv. 29 ha og 37 ha solceller, med en årlig strømproduktion på hhv. ca. 29.000 MWh og 37.000 MWh svarende til elforbruget for hhv. ca. 7.000 husstande og 9.000 husstande.

Frederikshavn Kommune har udarbejdet forslag til kommuneplantillæg 15.104 til Kommuneplan 2015 og forslag til lokalplan FRE.T.05.03.01 for et område til teknisk anlæg (solcelleanlæg) ved Ribberholt. Parallelt med dette har Frederikshavn Kommune udarbejdet forslag til kommuneplantillæg 15.105 til Kommuneplan 2015 og forslag til lokalplan FRE.T.05.04.01 for et område til teknisk anlæg (solcelleanlæg) ved Starbakke.

Frederikshavn Kommune har truffet afgørelse om at anlæggene ikke er mindre anlæg, og er derfor omfattet af miljøvurderingspligten, hvorfor der skal udarbejdes en miljøvurdering af planforslagene

Ansøgerne for de to projektforslag har anmodet om, at projekterne ligeledes skal undergå en miljøkonsekvensvurdering, hvorfor der skal udarbejdes miljøkonsekvensvurdering af projekterne.

Nærværende miljøvurdering behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved både planlægningen og de konkrete projekter – Solceller ved Ribberholt og Solceller ved Starbakke. Miljøvurderingen er udarbejdet i henhold til bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

2.1 Projektbeskrivelse

Solenergianlæggene består af solpaneler som monteres på markstativer, der opstilles på parallelle rækker med ensartet udseende og hældning, afhængig af om det er faste paneler eller trackersystemer.

Solenergianlæggene afskærmes mod omgivelserne af levende hegn. Beplantningen har til formål at afskærme anlægget mod omgivelserne men vil tillige kunne fungere som føde- og rasteområde for dyr, fugle og insekter.

Beplantningsbælterne rundt om solcelleanlæggene vil bestå af både ny og eksisterende beplantning.

Ny beplantning etableres som et 3 rækket, 5 meter bredt, beplantningsbælte som skal omfatte både buske og træer. Beplantningsbæltet skal holdes i en højde på mindst 4 meter, så det dækker for anlægget samtidigt med, at det ikke skygger for solcellerne. Dog maksimalt 3 meter, hvor der er luftledninger, og der må ikke tilplantes med arter med dybdegående rødder ved jordkabler.

Hele anlægsfasen vil formentlig strække sig over 30 uger for hvert projekt, før alle aktiviteter er tilendebragt. Det vil sige, til solenergianlægget er stillet op, tilsluttet elnettet, sat i drift og de levende hegn er etableret.

De første tiltag i hvert projektområde er etablering af den nødvendige service- og adgangsvej til opsætning af solcelleanlæggene samt etablering af interne serviceveje.

Figur 1: Afgrænsning af de to plan- og projektområder er vist med hvide prikker. Indenfor projektafgrænsningerne ses, med lys grå flade, byggefelter for placering af solenergianlægget, samt adgangsveje med orange markeringer.

Nye interne serviceveje udlægges som enten græs eller grusbelagte veje. Etableringen forventes at tage ca. 2 uger.

Det samlede transportarbejde til solcelleanlæggene i anlægsfasen forventes på baggrund af erfaringer fra lignende anlæg at udgøre hhv. ca. 190 transporter for Ribberholt og ca. 240 transporter for Starbakke, hvilket omfatter levering af solcellepaneler og stativer, transformere, barrodsplanter samt trådhegn.

Med en forventet anlægsperiode på 30 uger forventes dermed trafik til og fra hvert projektområde svarende til 1-2 transporter om dagen i anlægsperioden i gennemsnit.

Hvis transportbehovet periodevis er to-tre gange så højt, vil dette give anledning til 2-6 transporter pr. hverdag. Dette vil ske, når der er perioder med mange leverancer og efterfølgende vil der være perioder med opsætningsarbejde uden leverancer.

I forbindelse med anlægsarbejdet er det tilstræbt af hensyn til fremdriften i montagearbejdet at have en jævn fordeling af transporter til og fra området igennem hele anlægsperioden, for derved at undgå behov for store opmagasineringsarealer til komponenter der afventer montage.

Trafikken til og fra området vil alt overvejende foregå i perioden fra 07-18 i hverdage.

Den almindelige trafik af teknikere og håndværkere vil ikke udgøre nogen mærkbar forøgelse af trafikmængden samlet set.

Alt transport i forbindelse med anlægsfasen foregår fra hhv. Ribberholtvej for Ribberholt-projektet og fra Mariendalsvej for Starbakke projektet.

2.2 Alternativer

Der er ikke reelle alternative projektforslag ud over 0-alternativet, også kaldt referencescenariet. Dette vurderes på baggrund af, at der ikke findes alternative nærliggende matrikler, der er hensigtsmæssige at inddrage i plan- og projektområderne, enten på grund af bindinger og udpegninger på arealerne, grundet arealernes udformning eller fordi bygherre ikke har råderet over disse arealer.

Referencescenariet

Referencescenariet kaldes også 0-alternativet, og beskriver det scenarie, at projektforslagene ikke realiseres, så eksisterende forhold videreføres.

Ved referencescenariet fortsætter de eksisterende forhold uden solenergianlæg i området. Det må forventes, at projektområderne fortsat anvendes til landbrugsmæssig drift.

2.3 Afgrænsning af miljøvurderingen

Frederikshavn Kommune har, forud for udarbejdelsen af miljøvurderingen, foretaget en afgrænsning af miljøvurderingens indhold.

I afgrænsningen er de miljøfaktorer, der potentielt kan blive påvirket af planlægningen og det konkrete projekt, identificeret og fastlagt.

De udpegede miljøtemaer er:

- Biologisk mangfoldighed, fauna og flora
- Støj (Befolkningens sundhed)
- Eventuel grundvandssænkning (vand)
- Klimatiske faktorer
- Landskab og visuel påvirkning
- Faktorenes indbyrdes forhold

2.4 Vurderingsmetode

I denne miljøvurdering anvendes fem grader af påvirkning:

1. Positiv påvirkning: projektet vil indebære en påvirkning, som vurderes at få positive konsekvenser for det omgivende miljø.
2. Ingen/meget lille påvirkning: projektet vil indebære ingen påvirkning i forhold til udgangspunktet, eller meget små positive og negative effekter der ophæver hinanden.
3. Lille negativ påvirkning: projektet vil indebære en mindre påvirkning, der dog ikke vil få væsentlige konsekvenser for det omgivende miljø. Der vil ikke være brug for afværgetiltag.
4. Moderat negativ påvirkning: projektet vil indebære en moderat påvirkning, som kan få ikke uvæsentlige konsekvenser for det omgivende miljø. Påvirkningen har et omfang, hvor afværgeforanstaltninger kan være påkrævede.

5. Væsentligt negativ påvirkning: projektet vil indebære en væsentlig påvirkning, som vurderes at få betydelige konsekvenser for det omgivende miljø. Påvirkningen er så alvorlig, at ændringer af projektet bør overvejes. Hvis dette ikke er muligt, vil afværgeforanstaltninger være påkrævede, eller føre til at projektet ikke gennemføres.

Den overordnede påvirkning vurderes ud fra en samlet afvejning af graden af påvirkning og påvirkningens omfang samt varighed.

2.5 Gennemgang af miljøvurderingerne

Visuel påvirkning af oplevelsen af landskabet – nærzone

Nyetableret anlæg

Ribberholt

Lille negativ påvirkning:

Anlægget vil øge oplevelsen af tekniske anlæg i landskabet. Anlægget kan skærme for udsigter over det åbne landskab og forandre landskabsoplevelsen.

Starbakke

Moderat negativ påvirkning:

Fra dele af Mariendalsvej vil der være en moderat visuel påvirkning af landskabsoplevelsen, idet anlægget skærmer for udsigt over det åbne landskab. Fra nord og nordøstlige del af Starbakvej vil oplevelsen af landskabet være forandret, og der vil fra en kort strækning være en moderat påvirkning af landskabsoplevelsen.

Ved fuld etableret beplantning

Ribberholt

Lille negativ påvirkning:

Anlæggets synlighed vil reduceres og i de fleste tilfælde vil det være skjult, specielt i sommerhalvåret. Landskabet vil opleves mere lukket end under eksisterende forhold.

Starbakke

Lille negativ påvirkning:

Anlægget vil være mindre synligt, specielt i sommerhalvåret. Fra Mariendalsvej vil landskabet opleves mere lukket, specielt ved færdsel gennem plan- og projektområdet, hvor der vil være levende hegn på begge sider af vejen. Mod nord, fra Starbakvej vil anlægget kunne opleves delvist i terrænet over beplantningen.

Visuel påvirkning af oplevelsen af landskabet – mellem- og fjernzone

---

Beboelser

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

Anlægget kan være delvist synligt fra få boligbebyggelser. Der vil ikke være en væsentlig visuel påvirkning.

Starbakke

Lille negativ påvirkning:

Anlægget kan være delvist synligt fra indkørsler til boliger mod syd. Der vil ikke være en væsentlig visuel påvirkning.

Nyetableret anlæg

Ribberholt

Lille negativ påvirkning - Ingen/meget lille påvirkning:
Syd, vest og øst for området vil dele af anlægget være punktvis synligt. Dette medfører ikke en væsentlig påvirkning af oplevelsen af landskabet, men oplevelsen af landskabet kan være forandret.

Fra landskabet mod nord kan solcelleanlægget sløre oplevelsen af terrænstigningen mellem det flade marine forland og den hævede havbund langs stenalderhavets kystlinje. Landskabets karaktertræk vil ikke blive påvirket væsentligt. Anlægget har en lille udstrækning i det samlede landskab.

Starbakke

Lille negativ påvirkning - Ingen/meget lille påvirkning:
Fra landskabet syd for anlægget vil der ikke være en væsentlig påvirkning af landskabsoplevelsen.

Fra landskabet øst for anlægget vil der ikke være en visuel påvirkning.

Vest for området kan der fra den nordlige del af Starbakvej være en mindre punktvis visuel påvirkning.

Fra landskabet nord for anlægget vil der være en lille visuel påvirkning, da anlægget har en lille udstrækning der kan være synlig.

Bortset fra landskabet mod nord vil der ikke være en visuel påvirkning fra fjernzonen.

Ved fuld etableret beplantning

Ribberholt

Lille negativ påvirkning - Ingen/meget lille påvirkning:
Fra syd, vest og øst vil anlægget ikke være synligt i landskabet, der på grund af beplantningen vil fremstå mere lukket.

Fra nord vil beplantningen skærme for en del af anlægget, men på grund af terrænet vil de øverste dele fortsat være synlige. Oplevelsen af terrænets bevægelse vil være sløret i mindre grad.

Starbakke

Lille negativ påvirkning - Ingen/meget lille påvirkning:
Anlægget vil oftest være skjult af beplantningen, dog kan de højest beliggende solceller i den nordlige del være synlige over beplantningen fra nord og nordøst.

Samlede visuelle påvirkning fra de to anlæg

Lille negativ påvirkning:
Det tekniske præg og oplevelsen af solceller i landskabet vil øges fra landskabet mod nord, hvor de to anlæg opleves i landskabet samtidig. Det er vurderet, at den samlede visuelle påvirkning fra de to anlæg, ikke har en væsentlig negativ visuel påvirkning.

Landskab generelt

Skovbyggelinje	Der er ingen visuel påvirkning af skovbyggelinjer.
Samspil med øvrige tekniske elementer	Solenergianlæggene vil øge oplevelsen af tekniske anlæg i landskabet, der i forvejen er præget af forskellige tekniske anlæg.
Ved fuld etableret beplantning	<p>Det levende hegn indpasses den øvrige beplantning i området og der vil ikke være en påvirkning af landskabets overordnede karaktertræk.</p> <p>Omkring projektområderne vil oplevelsen af det åbne landskab forandres til at være mere lukket med beplantning, der vil skærme for vidstrakte udsigter. Dermed vil landskabets karaktertræk ændres i det nære landskab omkring plan- og projektområderne.</p> <p>Fra nord vil oplevelsen af terrænet sløres, idet beplantningen etableres langs terrænstigningerne og dermed skærmer for indkig. Dog vil de nord-sydgående beplantningsbælter følge terrænet og understrege terrænet. Der vil dog ikke være en påvirkning af landskabets karaktertræk.</p>
Internationale naturbeskyttelse	
Natura 2000 Anlægs- og demonterings-fase	<p>Ribberholt Ingen/meget lille påvirkning: Arbejdet i anlægs- og demonteringsfasen vil ikke påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for de nærmeste Natura 2000-områder N2, N3, N4, N5, N8, N214, N215 og N217, da der ikke ødelægges eller beskadiges levesteder for udpegede arter, og ingen af de udpegede naturtyper findes i de to plan- og projektområder. Anlægs- og demonteringsfasen medfører heller ikke trafikdrab af vandrende odder, stor vandsalamander eller andre udpegningsarter.</p> <p>Starbakken Ingen/meget lille påvirkning: Arbejdet i anlægs- og demonteringsfasen vil ikke påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for de nærmeste Natura 2000-områder N2, N3, N4, N5, N8, N214, N215 og N217, da der ikke ødelægges eller beskadiges levesteder for udpegede arter, og ingen af de udpegede naturtyper findes i de to plan- og projektområder. Anlægs- og demonteringsfasen medfører heller ikke trafikdrab af vandrende odder, stor vandsalamander eller andre udpegningsarter.</p>
Natura 2000 Driftsfase	<p>Ribberholt Ingen/meget lille påvirkning: I driftsfasen vil solcelleanlægget ikke påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne N2, N3, N4, N5, N8, N214, N215 og N217 væsentligt, da</p>

---

solcelleanlægget ikke vil medføre habitattab for odder og stor vandsalamander eller andre udpegningsarter.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

I driftsfasen vil solcelleanlægget ikke påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne N2, N3, N4, N5, N8, N214, N215 og N217 væsentligt, da

solcelleanlægget ikke vil medføre habitattab for odder og stor vandsalamander eller andre udpegningsarter.

Bilag IV-arter Anlægs- og demonterings-fase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

Under anlæggelsen og demonteringen af solcelleanlægget fjernes der ikke bygninger eller træer, som kan være raste- eller yngleplads for flagermus, som alle er på bilag IV. Støj, arbejdskørsel og andre menneskelige forstyrrelser i anlægs- og demonteringsfasen vil heller ikke påvirke flagermus i plan- og projektområdet væsentligt. Anlægs- og demonteringsarbejdet vil ikke medføre trafikdrab af bilag IV-padder.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

Under anlæggelsen og demonteringen af solcelleanlægget fjernes der ikke bygninger eller træer, som kan være raste- eller yngleplads for flagermus, som alle er på bilag IV. Støj, arbejdskørsel og andre menneskelige forstyrrelser i anlægs- og demonteringsfasen vil heller ikke påvirke flagermus i plan- og projektområdet væsentligt. Anlægs- og demonteringsarbejdet vil ikke medføre trafikdrab af bilag IV-padder.

Bilag IV-arter Driftsfase

Ribberholt

Ingen/positiv påvirkning:

I driftsfasen vil solcelleanlægget ikke påvirke bilag IV-arter væsentligt negativt. Beplantningen rundt om solcelleanlægget kan i løbet af driftsfasen blive velegnet som fourageringshabitat for flagermus, og dermed få en positiv effekt på områdets flagermus.

Starbakken

Ingen/positiv påvirkning:

I driftsfasen vil solcelleanlægget ikke påvirke bilag IV-arter væsentligt negativt. Beplantningen rundt om solcelleanlægget kan i løbet af driftsfasen blive velegnet som fourageringshabitat for flagermus, og dermed få en positiv effekt på områdets flagermus.

National naturbeskyttelse

---

§3-natur Anlægs- og demonte **Ribberholt**

Ingen/meget lille påvirkning:

Der findes ingen §3-naturtyper eller beskyttede vandløb i plan- og projektområdet. Anlæggelsen og demonteringen af solcelleanlægget kræver ikke grundvandssænkning eller andre

---

store miljøpåvirkninger, og vil derfor ikke påvirke omkringliggende naturtyper.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

Der findes ingen §3-naturtyper eller beskyttede vandløb i plan- og projektområdet. Anlæggelsen og demonteringen af solcelleanlægget kræver ikke grundvandssænkning eller andre store miljøpåvirkninger, og vil derfor ikke påvirke omkringliggende naturtyper.

---

§ 3-natur Driftsfase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

Da der ikke er §3-naturtyper eller beskyttede vandløb i plan- og projektområdet, vil driftsfasen ikke medføre påvirkninger af disse.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

Da der ikke er §3-naturtyper eller beskyttede vandløb i plan- og projektområdet, vil driftsfasen ikke medføre påvirkninger af disse.

Øvrige arter og udpegninger

Fugle

Anlægs- og demonterings-
fase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

Der er ingen sjældne ynglefugle eller store regelmæssige forekomster af rastende svaner, gæs og vadefugle i eller omkring plan- og projektområdet, og anlægs- og demonteringsfase vurderes ikke at få væsentlige negative effekter for områdets fugleliv.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

Der er ingen sjældne ynglefugle eller store regelmæssige forekomster af rastende svaner, gæs og vadefugle i eller omkring plan- og projektområdet, og anlægs- og demonteringsfase vurderes ikke at få væsentlige negative effekter for områdets fugleliv.

Fugle Driftsfase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

I driftsfasen vil solcelleanlægget ikke få væsentlige negative effekter for de almindelige fuglearters reproduktion og overlevelse i plan- og projektområdet, da driften af anlægget ikke vil forstyrre fuglene væsentligt.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

I driftsfasen vil solcelleanlægget ikke få væsentlige negative effekter for de almindelige fuglearters reproduktion og

---

---

overlevelse i plan- og projektområdet, da driften af anlægget ikke vil forstyrre fuglene væsentligt.

Pattedyr

Anlægs- og demonterings-
fase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:
Støj og øget menneskelig aktivitet i forbindelse med arbejdet vil ikke påvirke området pattedyr væsentligt, og anlægs- og demonteringsfasen vil være forholdsvis kortvarige. Anlægs- og demonteringsarbejdet vurderes derfor ikke at få væsentlige negative populationseffekter for området pattedyr.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:
Støj og øget menneskelig aktivitet i forbindelse med arbejdet vil ikke påvirke området pattedyr væsentligt, og anlægs- og demonteringsfasen vil være forholdsvis kortvarige. Anlægs- og demonteringsarbejdet vurderes derfor ikke at få væsentlige negative populationseffekter for området pattedyr.

Pattedyr Driftsfase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:
For at sikre spredningsmulighederne for mellemstore pattedyr, laves der passagemuligheder igennem området ved at hæve trådhegnet 15 cm over terræn.
Solcelleanlægget er forholdsvis lille, og hjorte kan bevæge sig over store afstande i løbet af kort tid. I driftsfasen vurderes solcelleanlægget derfor ikke at få en væsentlig effekt på spredningsmulighederne for lokale bestande af rådyr og andre hjorte.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:
For at sikre spredningsmulighederne for mellemstore pattedyr, laves der passagemuligheder igennem området ved at hæve trådhegnet 15 cm over terræn.
Solcelleanlægget er forholdsvis lille, og hjorte kan bevæge sig over store afstande i løbet af kort tid. I driftsfasen vurderes solcelleanlægget derfor ikke at få en væsentlig effekt på spredningsmulighederne for lokale bestande af rådyr og andre hjorte.

Øvrige udpegninger

Anlægs- og demonterings-
fase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

Et lille område i den sydlige del af plan- og projektområdet er omfattet af skovbyggelinje omkring skove sydøst for området. På grund af afstanden til disse skove, vil solcelleanlæggets anlægs- og demonteringsfase ikke påvirke disses skovbryn og deres funktion som værdifulde levesteder for dyr- og planter.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

Et lille område i den østlige del af plan- og projektområdet er omfattet af skovbyggelinje omkring skove sydøst for området. På grund af afstanden til disse skove, vil solcelleanlæggets anlægs- og demonteringsfase ikke påvirke disses skovbryn og deres funktion som værdifulde levesteder for dyr- og planter.

Øvrige udpegninger

Driftsfase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

Et lille område i den sydlige del af plan- og projektområdet er omfattet af skovbyggelinje omkring skove sydøst for området. På grund af afstanden til disse skove, vil solcelleanlæggets driftsfase ikke påvirke disses skovbryn og deres funktion som værdifulde levesteder for dyr- og planter.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

Et lille område i den østlige del af plan- og projektområdet er omfattet af skovbyggelinje omkring skove sydøst for området. På grund af afstanden til disse skove, vil solcelleanlæggets driftsfase ikke påvirke disses skovbryn og deres funktion som værdifulde levesteder for dyr- og planter.

Samlet påvirkning på natur fra de to anlæg

Tilsammen kan de to solcelleanlæg ved Ribberholt og Starbakken potentielt få kumulative effekter på naturen i lokalområdet. De to største kumulative effekter solcelleanlæg vil have på naturen er habitattab og barriereeffekter. Landbrugsarealerne i plan- og projektområderne ved Ribberholt og Starbakken er ikke vigtige raste-, fouragerings- eller yngleområder for svaner, gæs, vadefugle eller andre fugle og dyr. De to projektet vil derfor ikke medføre væsentlige kumulative påvirkninger i form af betydelige habitattab for fugle og dyr.

Solcelleanlægs barriereeffekt opstår, fordi de fleste solcelleanlæg omgives af trådhegn, som rådyr og andre hjorte ikke kan passere. Solcelleanlæggene ved Ribberholt og Starbakken er forholdsvis små, og den beskyttede og øvrige natur mellem de to plan- og projektområder vil være velegnet som spredningskorridor for hjorte. De to solcelleanlæg vurderes derfor ikke at få væsentlige kumulative effekter på grund af barriereeffekter.

Grundvand

Grundvand – Anlægs- /demonteringsfase	<p>Ribberholt Ingen/meget lille påvirkning: I anlægs-/afmonteringsfasen vil der forventeligt ikke være behov for en midlertidig grundvandssænkning i forbindelse med etablering af fundament til stepup transformeren.</p> <p>Opstilling og nedtagning af solenergianlægget med tilhørende stepup transformer vurderes ikke at medføre en påvirkning af grundvandsforhold.</p>
	<p>Starbakke Ingen/meget lille påvirkning: I anlægs-/afmonteringsfasen vil der forventeligt ikke være behov for en midlertidig grundvandssænkning i forbindelse med etablering af fundament til stepup transformeren.</p> <p>Opstilling og nedtagning af solenergianlægget med tilhørende stepup transformer vurderes ikke at medføre en påvirkning af grundvandsforhold.</p>
Grundvand – Driftsfase	<p>Ribberholt Positiv påvirkning: I driftsfasen af solcelleanlægget vil gødsning og sprøjtning af landbrugsarealerne ophøre.</p> <p>Risikoen for spild og påvirkning af grundvandet i driftsfasen vurderes at være ubetydelig, da de olieholdige enheder i anlæggets transformere er hermetisk lukkede og elektronisk overvåget, stepup-transformer er udført med opsamlingskar, solcellepanelerne ikke indeholder væsker, og der anvendes rent vand til rengøring.</p>
	<p>Starbakke Positiv påvirkning: I driftsfasen af solcelleanlægget vil gødsning og sprøjtning af landbrugsarealerne ophøre.</p> <p>Risikoen for spild og påvirkning af grundvandet i driftsfasen vurderes at være ubetydelig, da de olieholdige enheder i anlæggets transformere er hermetisk lukkede og elektronisk overvåget, stepup-transformer er udført med opsamlingskar, solcellepanelerne ikke indeholder væsker, og der anvendes rent vand til rengøring.</p>
Trafikale forhold	
Trafik – Anlægs- /demonteringsfase	<p>Ribberholt Lille negativ påvirkning: I anlægs-/demonteringsfasen vil der ske en midlertidig øgning af trafikmængden i forbindelse med transport af materialer, hvilket samlet set vurderes at medføre en lille negativ påvirkning for primære omgivelser.</p> <p>For beboelse langs adgangsvejen på Ribberholtvej, der i anlægs- og demonteringsfasen er udsat for en øget trafikmængde, med deraf følgende støj- og støvgene, vurderes påvirkningen lokalt at</p>

---

være af mindre negativ betydning, set i forhold til den eksisterende daglige trafik der passerer hhv. Ribberholtvej.

For at minimere risiko for støv skal adgangsvejen vandes eller dækkes med køreplader i tørre perioder for derved at minimere risikoen for støvdannelse.

Starbakke

Lille negativ påvirkning:

I anlægs-/demonteringsfasen vil der ske en midlertidig øgning af trafikmængden i forbindelse med transport af materialer, hvilket samlet set vurderes at medføre en lille negativ påvirkning for primære omgivelser.

For beboelse langs adgangsvejen på Mariendalsvej, der i anlægs- og demonteringsfasen er udsat for en øget trafikmængde, med deraf følgende støj- og støvgene, vurderes påvirkningen lokalt at være af mindre negativ betydning, set i forhold til den eksisterende daglige trafik der passerer hhv. Mariendalsvej.

For at minimere risiko for støv skal adgangsvejen vandes eller dækkes med køreplader i tørre perioder for derved at minimere risikoen for støvdannelse.

Trafik – Driftsfase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

I driftsfasen vil tung trafik i området være meget begrænset.

Starbakke

Ingen/meget lille påvirkning:

I driftsfasen vil tung trafik i området være meget begrænset.

---

3 Miljøredegørelsens indhold og afgrænsning

3.1 Miljøbegrebet

Det er miljøvurderingsloven, der fastsætter kravene til proces og indhold af miljøvurderingen.

I henhold til lovens formål skal miljøvurderingen baseres på den forventede væsentlige indvirkning inden for et bredt miljøbegreb, der omfatter biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed og sikkerhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk arv og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer.

3.2 Proces

Miljøkonsekvensrapporten skal som minimum indeholde de oplysninger, der er listet i miljøvurderingslovens §20, stk. 2, men omfanget og detaljeringsgraden af de oplysninger og beskrivelser, som bygherren skal fremlægge i rapporten, fastsættes af miljømyndigheden i en afgrænsningsudtalelse, jf. miljøvurderingslovens §23, som fremsendes til bygherre. Afgrænsningen skal foretages på baggrund af offentlig høring og høring af berørte myndigheder.

Offentlig høring og offentliggørelser

Planforslagene skal efter udarbejdelsen politisk godkendes i Byrådet, hvorefter de sendes i offentlig høring sammen med miljøredegørelsen samt udkast til §25-tilladelser iht. Miljøvurderingslovens §32 nr. 3, §35, stk. 1, nr. 3 og §38.

Således fremlægges følgende dokumenter i en samlet offentlig høring:

- Forslag til kommuneplantillæg 15.104 til Kommuneplan 2015 for Frederikshavn Kommune,
- Forslag til kommuneplantillæg 15.105 til Kommuneplan 2015 for Frederikshavn Kommune,
- Forslag til lokalplan nr. FRE.T.05.03.01,
- Forslag til lokalplan nr. FRE.T.05.04.01,
- Miljøvurdering af kommuneplantillæg nr. 15.104 og nr. 15.105 til Kommuneplan 2015 for Frederikshavn Kommune og lokalplan FRE.T.05.03.01 og FRE.T.05.04.01
Samt miljøvurdering af de konkrete projekter,
- Bygherres projektansøgninger, og
- Frederikshavn Kommunes udkast til §25-tilladelser til de to projekter.

Formålet med den offentlige høring, er at offentligheden og berørte myndigheder får mulighed for at udtale sig om planlægningen og projektet.

På baggrund af den offentlige høring, udarbejder myndigheden en sammenfattende redegørelse for planlægningen iht. Miljøvurderingslovens §13, stk. 2.

Planlægningen skal politisk behandles, hvorved det beslutes om planerne skal endeligt vedtages. Samtidig tages stilling til eventuelle krav om overvågning af planlægningens og de konkrete projekters miljømæssige konsekvenser, et såkaldt overvågningsprogram. De endeligt vedtagne planer, miljøredegørelsen, den sammenfattende redegørelse samt klageregler og frist herfor, offentliggøres dernæst af Frederikshavn Kommune, og fremsendes til de berørte myndigheder jf. miljøvurderingslovens §34.

På baggrund af bygherrens ansøgning, miljøvurdering af projektet, eventuelle supplerende oplysninger og resultatet af de høringer, der er foretaget træffer Frederikshavn Kommune afgørelse om tilladelse til projektet kan imødekommes iht. Miljøvurderingslovens §25. Når der er

truffet afgørelse, offentliggøres indholdet af afgørelsen samt eventuelle betingelser der er knyttet hertil iht. Miljøvurderingslovens §37 stk. 1.

Hvis en afgørelse om §25-tilladelse ikke er udnyttet inden 3 år efter den er meddelt, eller ikke er udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder denne jf. miljøvurderingslovens §39.

3.3 Afgrænsning af miljøredegørelsen

Høring af berørte myndigheder og offentligheden

Forud for afgrænsningen af miljøvurderingens indhold ifm. Solceller ved Ribberholt og Solceller ved Starbakke har Frederikshavn Kommune gennemført en høring af berørte myndigheder og offentligheden jf. miljøvurderingslovens §32, stk. 1, punkt 2 og §35, stk. 1, punkt 2.

Idet det er nødvendigt at udarbejde tillæg til kommuneplanen, er der ligeledes gennemført høring af offentligheden jf. planlovens §23c.

I løbet af forhøringen havde privatpersoner, virksomheder, foreninger, organisationer og myndigheder mulighed for at komme med bemærkninger og forslag til det fremtidige plangrundlag for det ansøgte projekt. Relevante myndigheder er desuden blevet hørt som en del af foroffentlighedsfasen.

Miljøvurderingens indhold

Frederikshavn Kommune har, forud for udarbejdelsen af miljøvurderingen, foretaget en afgrænsning af miljøvurderingens indhold.

I afgrænsningen er de miljøfaktorer, der potentielt kan blive påvirket af planlægningen og det konkrete projekt, identificeret og fastlagt.

De udpegede miljøtemaer er:

- Støj (Befolkningens sundhed), se kapitel 5.2 og 5.3 støj under anlægsfasen og støj under driftsfasen
- Klimatiske faktorer, se kapitel 5.3 Reduktion af klimagasser
- Landskab og visuel påvirkning, se kapitel 7 Landskab og visuel påvirkning
- Biologisk mangfoldighed, fauna og flora, se kapitel 8 Natur
- Eventuel grundvandssænkning (vand), se kapitel 9 Grundvand
- Faktorenes indbyrdes forhold, se kapitel 11 Sammenfattende kumulative effekter

Kumulative forhold

Som en del af miljøvurderingen af projektet skal der redegøres for eventuelle kumulative effekter af projektets virkninger med andre planlagte, eksisterende og/eller godkendte projekter jf. miljøvurderingslovens bilag 7, idet der tages hensyn til eventuelle eksisterende miljøproblemer i forbindelse med områder af særlig miljømæssig betydning, som kan forventes at blive berørt, eller anvendelsen af naturressourcer. Hermed undersøges om, der vil være en samlet indvirkning på miljøet, som følge af samspillet mellem projektet og allerede eksisterende forhold eller planlagte projekter.

De kumulative effekter ved realiseringen af både Ribberholt og Starbakke vil indgå i miljøvurderingen under de enkelte miljøemner. I kapitel 11 er de kumulative effekter opstillet i forhold til anlægs- drifts- og demonteringsfasen.

Det er ikke kendskab til hvornår de to solcelleprojekter etableres, men i miljøvurderingen antages at begge projekter etableres samtidigt og at planområderne udnyttes fuldt ud. Derved er der tillagt en worst case betragtning i forhold til eventuelle kumulative effekter mellem de to plan- og projektområder.

Udover nærværende plan- og projektområder, vurderes, at der ikke er andre planer eller projekter i nærheden af plan- og projektområderne, der sammen med de aktuelle solenergianlæg vil kunne medføre relevante kumulative virkninger.

3.4 Vurderingsmetode

I nærværende miljøvurdering er miljøpåvirkningen vurderet på baggrund af projektet, som det fremgår af projektbeskrivelse, det vil sige før gennemførelse af eventuelle afværgeforanstaltninger.

Vurdering af miljøpåvirkninger i miljøredegørelsen omfatter mennesker, flora og fauna, jordbund, vand, luft, klima, landskab, materielle goder og kulturarv.

I denne miljøvurdering anvendes fem grader af påvirkning:

- I. Positiv påvirkning: projektet vil indebære en påvirkning, som vurderes at få positive konsekvenser for det omgivende miljø.
- II. Ingen/meget lille påvirkning: projektet vil indebære ingen påvirkning i forhold til udgangspunktet, eller meget små positive og negative effekter der ophæver hinanden.
- III. Lille negativ påvirkning: projektet vil indebære en mindre påvirkning, der dog ikke vil få væsentlige konsekvenser for det omgivende miljø. Der vil ikke være brug for afværgetiltag.
- IV. Moderat negativ påvirkning: projektet vil indebære en moderat påvirkning, som kan få ikke uvæsentlige konsekvenser for det omgivende miljø. Påvirkningen har et omfang, hvor afværgeforanstaltninger kan være påkrævede.
- V. Væsentligt negativ påvirkning: projektet vil indebære en væsentlig påvirkning, som vurderes at få betydelige konsekvenser for det omgivende miljø. Påvirkningen er så alvorlig, at ændringer af projektet bør overvejes. Hvis dette ikke er muligt, vil afværgeforanstaltninger være påkrævede, eller føre til at projektet ikke gennemføres.

Den overordnede påvirkning vurderes ud fra en samlet afvejning af graden af påvirkning og påvirkningens omfang samt varighed.

Vurderingen af den overordnede betydning af en påvirkning er nært knyttet til vurderingen af behovet for afværgeforanstaltninger. Ved moderate eller væsentlige påvirkninger kan det være nødvendigt at gennemføre foranstaltninger for at undgå, nedbringe eller neutralisere de skadelige påvirkninger på miljøet.

3.5 Alternativer og referencescenariet

Dette afsnit indeholder begrundelser for at fravælge eller tilvælge alternative projektmuligheder, jf. bilag 7, pkt. 2 i miljøvurderingsloven, samt en beskrivelse af referencescenariet med den nuværende miljøstatus og den potentielle udvikling, hvis projektet ikke gennemføres (lovens bilag 7, pkt. 3).

Alternativer

Området til opstilling af solceller er valgt ud fra flere parametre, der spiller ind, når der fra bygherres side søges efter gode områder til opstilling af solceller. Der er flere faktorer der tages med i afsøgningen af potentielle gode områder til solceller. Herunder er oplistet en del af de

faktorer, der har betydning, og som har medført, at områderne ved hhv. Ribberholt og Starbakke er valgt:

- Størst mulig produktion opnås ved at placere solcelleparkerne i områder med høj solindstråling.
- Gode forbindelser til tilkobling på det offentlige elnet
- Områder uden landskabelig og kulturelle udpegninger
- Områder uden beskyttet natur (nærhed til beskyttet natur vurderes ikke at medføre væsentlig påvirkning)
- Områderne skal være placeret, så anlægget bedst muligt kan tilpasses landskabet
- Færrest mulige naboer med indkig til projektet
- Mulighed for aftaler med jordejer

Ud fra ovenstående punkter er det vurderet, at der ikke er reelle alternative projektforslag ud over referencescenariet. Dette vurderes på baggrund af, at der ikke findes alternative nærliggende matrikler, der er hensigtsmæssige at inddrage på grund af bindinger og udpegninger i områderne samt arealernes udformning. Desuden har bygherre ikke råderet over disse arealer.

Referencescenariet

Lovens krav til alternativer er først og fremmest et krav om at beskrive referencescenariet, det såkaldte 0-alternativ.

Referencescenariet beskriver det scenarie, at planforslaget ikke vedtages, så eksisterende forhold videreføres.

Ved referencescenariet fortsætter de eksisterende forhold uden solenergianlæg i området. Det må forventes, at plan- og projektområderne fortsat anvendes til landbrugsmæssig drift.

Under hvert emne i Miljøvurderingen beskrives den nuværende miljøstatus i plan- og projektområdet. Denne miljøstatus udgør en beskrivelse af miljøtilstanden ved referencescenariet, og udgør dermed en referenceramme for beskrivelsen af de potentielle konsekvenser ved gennemførelse af planerne og projekterne.

4 Planområderne

Kort 4.1: Afgrænsning af planområderne er vist med hvide prikker. De to eksisterende vindmøller er vist med blå symboler. Med gul stiplede linje ses det eksisterende højspændningstrace der gennemskærer de to planområder.

Ribberholt

Planområdet ligger i landzone og udgør ca. 29 ha, der omfatter matrikel nr. 15ad Den østlige del, Åsted. Planområdet ligger ca. 500 meter nordøst for Ravnshøj og 1,1 km sydøst for Kvissel. Området består i dag af landbrugsmarker.

Der er placeret 2 vindmøller umiddelbart øst for området og Ravnshøj losseplads ligger sydøst for området. De to planområder gennemskæres af et eksisterende højspændningstrace.

Starbakke

Planområdet ligger i landzone og udgør ca. 37 ha, der omfatter matrikel nr. 10a samt 10d, Den østlige del, Åsted.

Lokalplanområdet ligger ca. 1,1 meter nordøst for Ravnshøj og 1,6 km vest for Frederikshavn. Området består i dag af landbrugsmarker.

Vest for arealerne er der opstillet 2 vindmøller og Ravnshøj losseplads er beliggende sydvest for planområdet.

4.1 Planlægningens indhold

For at muliggøre etableringen af et solenergianlæg ved hhv. Ribberholt og Starbakke, er der udlagt to nye rammeområder til teknisk anlæg i form af solenergianlæg, med dertil hørende retningslinjer og rammebestemmelser, i hhv. forslag til tillæg nr. 15.104 og nr. 15.105 til Frederikshavn Kommuneplan 2015.

Der er ligeledes udarbejdet forslag til lokalplanbestemmelser for solenergianlæggene, med tilhørende tekniske anlæg, i forslag til lokalplan FRE.T.05.03.01 og FRE.T.05.04.01.

Forslag til kommuneplantillæg

Den grønne omstilling sker blandt andet gennem omlægning af energiproduktionen fra fossile brændsler til vedvarende energikilder som vind- og solenergi, biomasse og geotermisk varme fra undergrunden. Hertil kommer en omfattende omlægning af måden hvorpå energi produceres og forbruges.

Formålet med forslag til tillæg nr. 15.104 og nr. 15.105 til Kommuneplan 2015 er at give mulighed for etablering af et solenergianlæg med tilhørende tekniske anlæg ved hhv. Ribberholt og Starbakke. Dette sikres, ved udlæg af to nye rammeområder til tekniske anlæg – solenergianlæg ved Ribberholt og solenergianlæg ved Starbakke.

Med de nye rammeområder fastsættes de overordnede rammebestemmelser for solenergianlæg ved Ribberholt og Starbakke, herunder maksimale højder og fremtræden.

Forslag til lokalplaner

Med lokalplanerne FRE.T.05.03.01 og FRE.T.05.04.01 gives mulighed for opstilling af to solenergianlæg med henblik på at fremme en CO₂-neutral energiproduktion, i tråd med Frederikshavn Kommunes visioner. Med forslag til lokalplanerne FRE.T.05.03.01 og FRE.T.05.04.01, fastsættes bestemmelser for solenergianlæg med tilhørende tekniske anlæg. Desuden fastsættes bestemmelser for solenergianlæggets omfang og placering.

Det er lokalplanernes formål at udlægge områder til to solenergianlæg med tilhørende tekniske anlæg. Desuden er det lokalplanernes formål at sikre mulighed for vejforbindelse til planområderne, samt at opførelse af solenergianlæggene tager hensyn til omkringliggende nabobebyggelse, natur og landskab.

Lokalplanerne har ligeledes til formål at sikre, at der tinglyses deklaration om, at solenergianlæggene med dertil hørende tekniske anlæg fjernes ved ophør af elproduktion i området.

Med lokalplanerne sikres, at arealer, der ikke benyttes til tekniske anlæg, veje, arbejdsarealer, landbrug eller beplantning, skal fremstå i permanent vegetation.

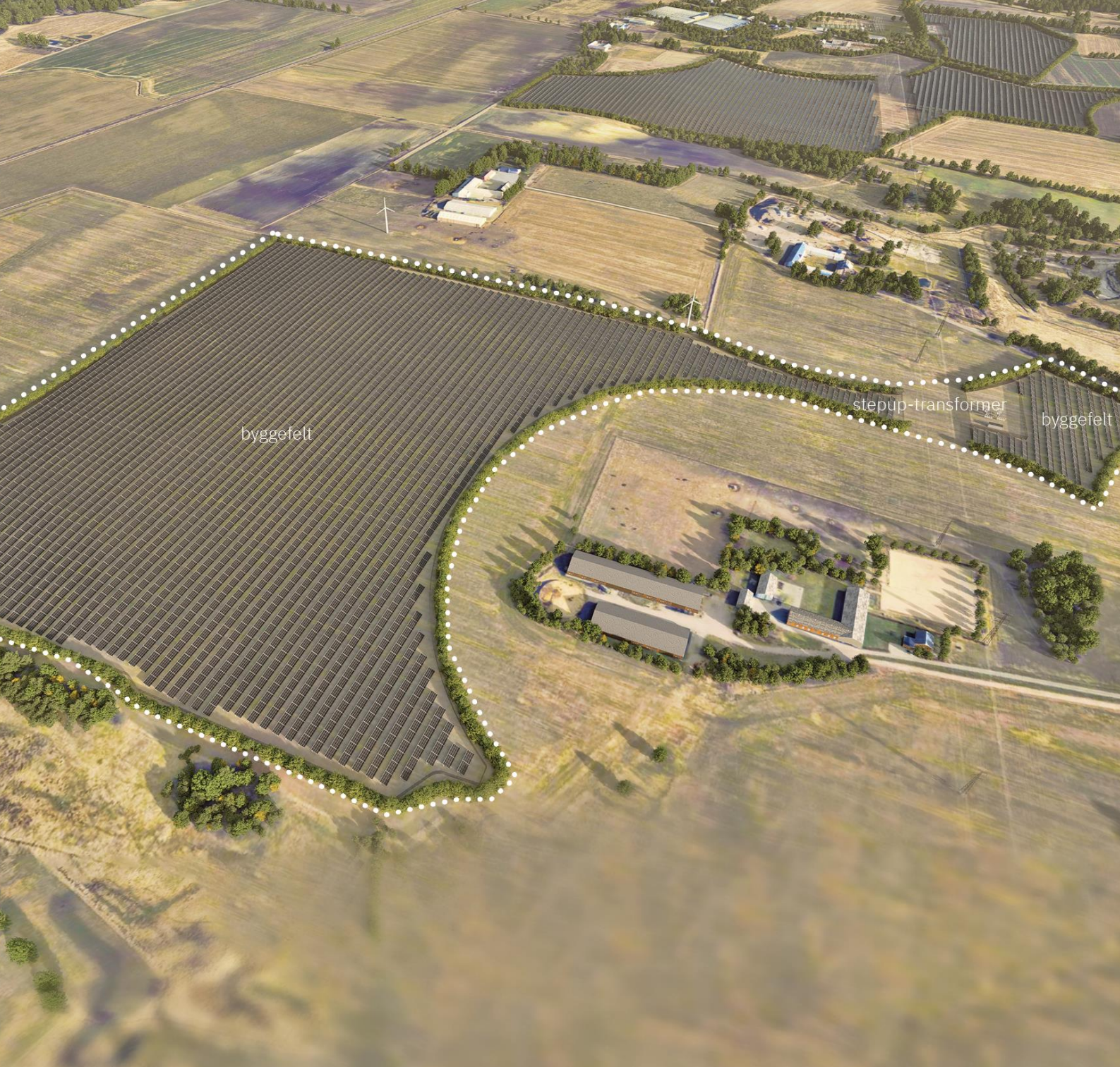
5 Projektbeskrivelser

Projekterne omfatter etablering af hhv. ca. 29 og 37 ha jordbaserede solenergianlæg hhv. 0,5 km og 1,1 km nordøst for Ravnshøj. Med solenergianlæggene vil man kunne producere, hvad der svarer til hhv. ca. 7.000 husstande og 9.000 husstandes årlige elforbrug.

Figur 5.1: Afgrænsning af projektområderne er vist med hvide prikker. Indenfor projektafgrænsningerne ses, med lys skravering, byggefelter for placering af solenergianlæggene, samt adgangsveje med orange markeringer.

Figur 5.2 Skitse illustration der viser det samlede plan- og projektområde ved Ribberholt, set fra luften. Bagerst i billedet ses plan- og projektområde ved Starbakke

Figur 5.3 Skitse illustration der viser det samlede plan- og projektområde ved Starbakke, set fra luften. Bagerst i billedet ses plan- og projektområde ved Ribberholt.

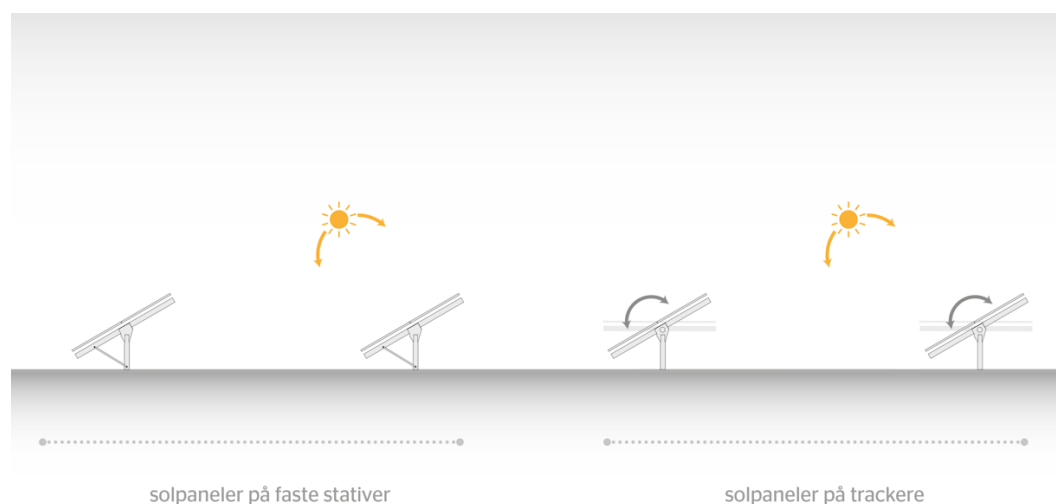
5.1 Solenergianlæggene

Begge projekter består af solcellepaneler, der opstilles på stativer i lige, parallelle rækker med samme indbyrdes afstand. Solcellepanelerne er bygget op i tynde lag af halvledere, glas og en aluminiumsramme.

Solcellepanelerne placeres på piloterede stålstativer, der forankres i jorden i en dybde af ca. 1 meter under terræn, alternativt kan der være tale om at der på særligt bløde arealer anvendes punktfundering med beton. Enhedernes samlede højde er maks. 3,2 meter over terræn. Højden afhænger af eksisterende terræn, idet mindre terrænspring og ujævnheder søges optaget i profilerne, så modulerne i videst muligt omfang danner en ensartet flade. Der foretages ikke terrænregulering ud over en mindre regulering omkring transformere og skure.

Solcellepanelerne er anti-refleksbehandlet og optimeret til ikke at reflektere solens stråler, hvilket betyder at der generelt ikke vil forekomme refleksionsgener for naboer omkring projektområdet, forbi passerende – eller påvirke lufttrafikken.

Der kan blive tale om paneler på faste stativer eller paneler monteret på stativer, som kan vippe efter solen – de såkaldte trackere.

Figur 5.4: Illustration der viser hhv. solpaneler monteret på faste stativer og stativer der kan vippe efter solens bevægelse fra øst til vest. Systemet med trackere opstilles i rækker som løber i en nord-sydlig retning, mens rækkerne ved faste stativer er orienteret i en øst-vestlig retning, med panelerne pegende mod syd.

Tekniske bygninger

Ud over solcellerne etableres i hvert projekt det for driften nødvendige antal tekniske småbygninger i form af for eksempel transformer-kioske med højder på maksimalt 3,2 meter. Transformer-kioskene etableres med en afdæmpet jordfarve, som f.eks. mørk grøn, grå, brun eller sort, så de falder naturligt ind i omgivelserne.

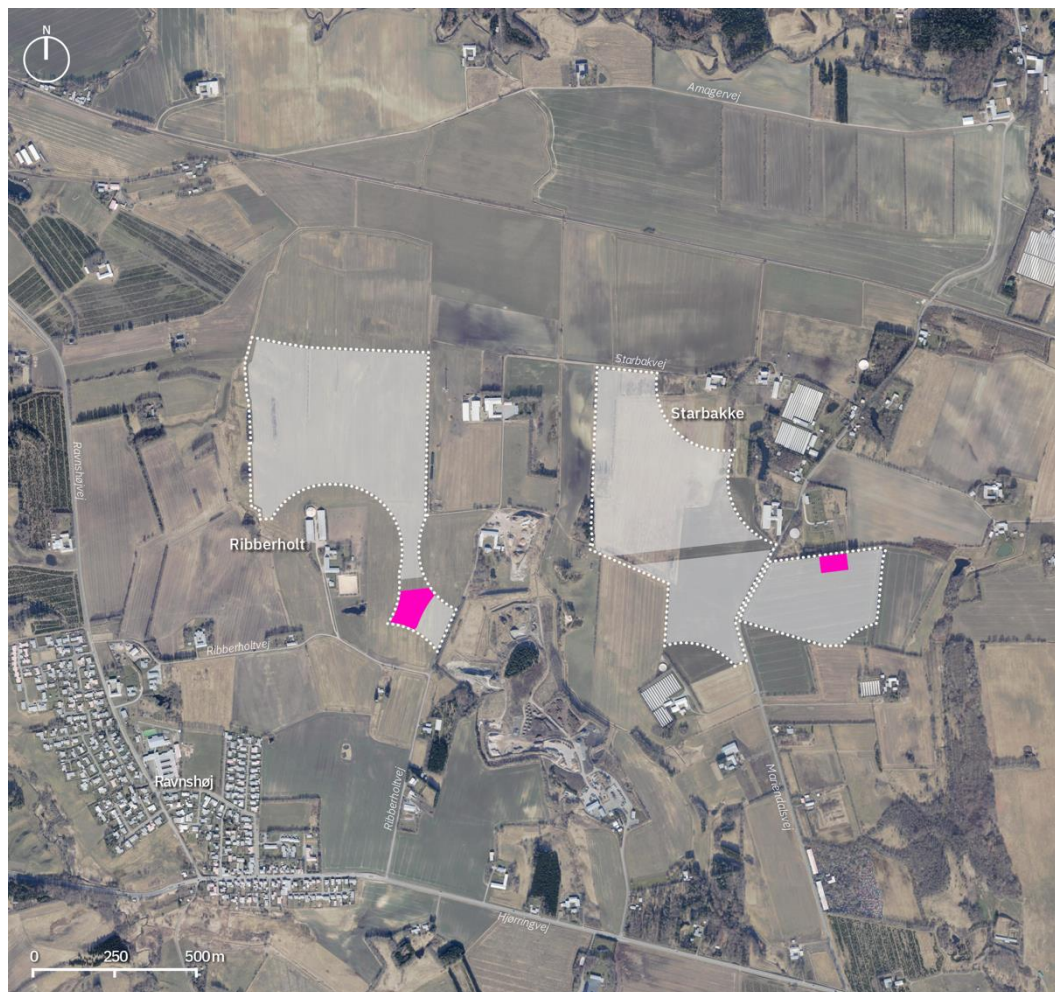
Stepup transformer og opkobling til el-nettet

Stepup transformer

Der kan for begge projekter blive tale om at nettilslutte på enten 10kV eller 60kV. Ved 60 kV placeres centralt i hvert projektområde en såkaldt stepup transformator, som skal samle strømmen fra de mindre transformer-kioske rundt i området inden strømmen sendes videre til

transmissionsnettet. Stepup transformeren placeres inden for et byggefelt og bag ved afskærmende beplantning. Se figur 5.5.

Stepup transformeren består af et transformatorhus på ca. 250 m², med en maksimal højde på 7,5 meter og tilhørende udendørs tekniske konstruktioner med master og lynafleder på maksimalt 20 meter.

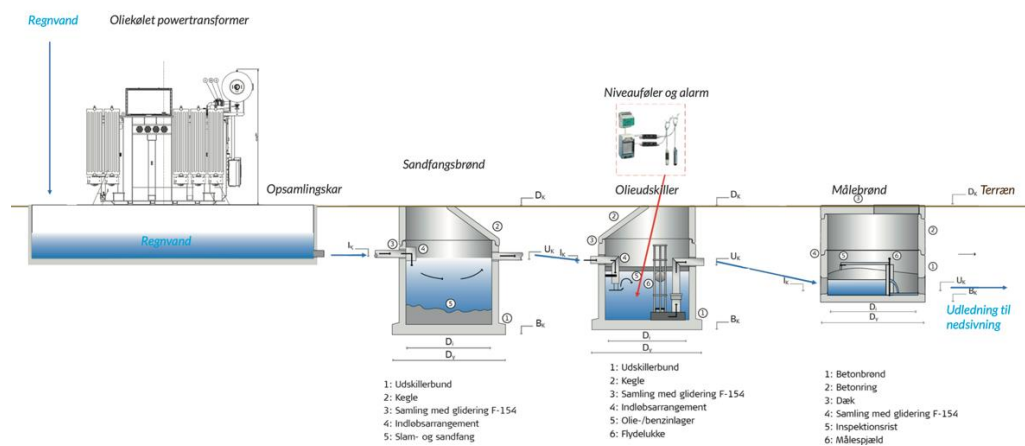

Figur 5.5: Oversigtskort der viser de to plan- og projektområder. Arealer der kan anvendes til solceller, er vist med lys grå flade. Pink flade viser hvor stepup transformeren kan placeres inden for de to projektområder.

Stepup transformeren udføres i farve- og materialevalg tilpasset de øvrige transformerbokse i der etableres i hvert projektområde. I tilknytning til transformatorhuset etableres der en udendørs højspændingsdel. Hele transformieranlægget forventes at udgøre et areal på ca. 500-1.000 m² i hvert plan- og projektområde.

Stepup transformieranlægget placeres på sikringskar, et støbt kar af beton, som vil opsamle evt. oliespild som indgår som kølevæske i transformerenheden. Opsamlingskaret er dimensioneret, så de vil kunne rumme al olien. I hvert opsamlingskar findes et udløb, hvorfra overfladevand bortledes. Overfladevand fra transformernes opsamlingskar ledes som en sikkerhedsforanstaltning gennem en olieudskiller inden der udledes til nedsivning.

Opsamlingskar og olieudskiller er udelukkende en sikkerhedsforanstaltning, hvis der opstår en lækage i transformerne. Ved normal drift vil der derfor ikke være olie i opsamlingskar og olieudskiller. Transformerne vil i tilfælde af lækage af olie ophøre med at forsyne solcelleanlægget og der vil derfor gå en alarm, så eventuelle lokale udslip omgående kan konstateres og stoppes. Se figur 9.2.

Figur 5.6 Oversigtstegning der illustrerer eksempel på system til spildevandshåndtering, at endelig stillingtagen til afledning af spildevandet afklares i forbindelse med sagsbehandling efter miljøbeskyttelsesloven.

Stepup transformieranlægget vil blive særskilt indhegnet med trådhegn efter gældende sikkerhedsregler, og ydermere afskærmet af levende hegn, som kan medvirke til at sløre eller helt skjule anlægget.

Figur 5.7: Eksempel på stepup transformer med tilhørende 20 meter høj lynafleder omkranset af trådhegn, inden afskærmende beplantning er etableret.

Vejanlæg og tilslutning til offentlig vej

Projektområdet ved Ribberholt vejbetjenes fra Ribberholtvej. Projektområdet ved Starbakke vejbetjenes fra Mariendalsvej.

Ubebyggede arealer

I begge projekter placeres solenergimodulerne i lige, parallelle rækker med en indbyrdes afstand således, at der mellem modulerne vil kunne etableres serviceveje med en bredde af ca. 5-7 meter. Servicevejene løber i periferien af byggefeltet. Arealerne tages ud af landbrugsdrift og drives uden brug af pesticider og gødning. Arealer under paneler tilsås med lokale blomsterblandinger og græs og vil henligge som grønne arealer. Arealerne kan i begge projekter afgræsses med dyr, og der vil derfor blive etableret læskure inden for hvert projektområde til dyrehold.

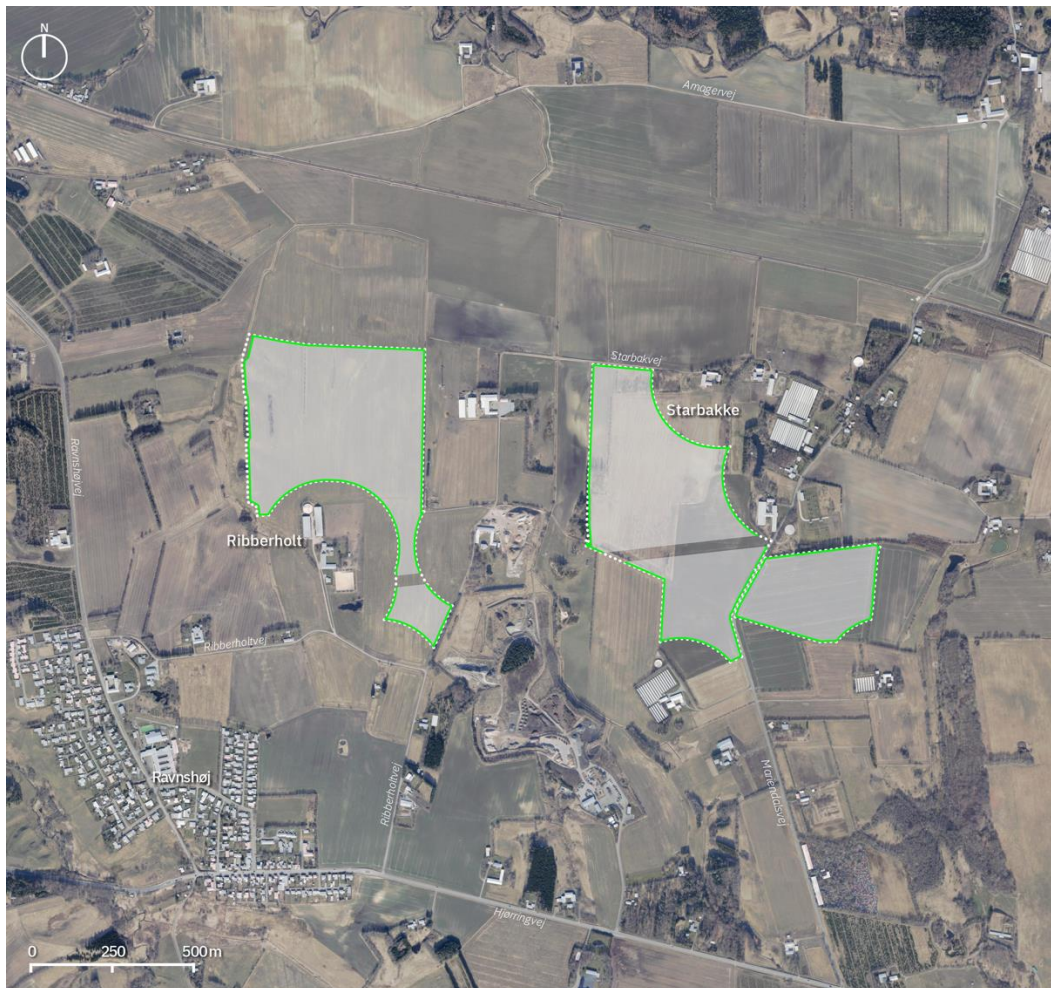
Afskærmende beplantning

Der etableres afskærmende beplantning rundt om anlæggene i kanten af begge projektområder. Beplantningen har to funktioner, dels afskærmning af anlæggene mod omgivelserne for at reducere anlæggets synlighed, dels danne føde- og rasteområde for dyr.

Beplantningsbælterne rundt om solcelleanlæggene vil bestå af både ny og eksisterende beplantning.

Den eksisterende beplantning vil blive suppleret af mindre buske og træer for at opnå en fortætning omkring de primært høje træer der bevares.

Ny beplantning etableres som et 3 rækket, 5 meter bredt, beplantningsbælte som skal omfatte både buske og træer. Beplantningsbæltet skal holdes i en højde på mindst 4 meter, så det dækker for anlægget samtidigt med, at det ikke skygger for solcellerne. Dog maksimalt 3 meter, hvor der er luftledninger. Og der må ikke tilplantes med arter med dybdegående rødder ved jordkabler.

Figur 5.8: Med grøn linje vises princippet for etablering, bevaring og supplerig af i alt 3,1 km levende hegn omkring solenergianlæggene ved Ribberholt og i alt ca. 3,9 km levende hegn omkring solenergianlæggene ved Starbakke.

Beplantningen vil bestå af træer og buske, som skal sammensættes således, at det virker afskærmende i hele højden. De levende hegn skal indeholde hjemmehørende arter, som for eksempel almindelig hylde, bævreasp, lind, spidsløn og rødæl, der over tid skaber en afvekslende og frodig grøn væg mod parken. Desuden anvendes stedsegrønne arter som eksempelvis rødgran som en del af de levende hegn.

Det forventes at ny beplantning vil have opnået en fuldt dækkende tæthed efter ca. 5-6 år, mens eksisterende beplantning, der suppleres, efter 3 år, vil have opnået en dækkende tæthed.

Figur 5.9: Princip for afskærmende beplantning. De nye beplantningsbælter der etableres som afgrænsning af dele af de to plan- og projektområder.

Hegning

Solenergianlæggene vil blive indhegnet med trådhegn af sikkerhedshensyn. Hegnene etableres på indersiden af den afskærmende beplantning omkring alle byggefeltet. Hegnernes underkant vil blive hævet over terrænen, hvilket tillader mindre dyr at passere området. Alternativt vil hegnene have en masketæthed i den nederste del på 15x15 cm. Hegnene vil have en maksimal højde på 2 meter.

5.2 Aktiviteter i anlægsfasen

For naboer og andre, som færdes i området, vil de første synlige aktiviteter være geoteknikerne, der færdes i området og herefter vil landmålerne opmåle arealerne og fastlægge de interne veje i anlægget.

Hele anlægsfasen vil formodentlig strække sig over 30 uger for hvert projekt, før alle aktiviteter er tilendebragt. Det vil sige, til solenergianlæggene er stillet op, tilsluttet elnettet, sat i drift og beplantningsbælter er etableret. Anlægsaktiviteterne omfatter nedenstående aktiviteter.

Anlæg af veje og øvrige anlæg

Ribberholt og Starbakke

De første tiltag i projektområderne er etablering af de nødvendige vej- og arbejdsarealer til opsætning af solenergianlæggene. I den forbindelse sikres de nødvendige oversigtsarealer som beskrevet i lokalplanerne. Omfanget af de midlertidige vej- og arbejdsarealer kendes ikke på forhånd, men vil være af beskedent omfang.

Nye veje etableres som enten græs eller grusbelagte veje. Etablering af veje vurderes at vare ca. 2 uger, men kan forsinkes af dårligt vejr. Mængden af stabilgrus der skal anvendes til etablering af de nye veje, vil for hvert projekt udgøre ca. 300 m³, hvilket medfører ca. 14 lastbiltransporter til området og 14 lastbiler ud af området.

Leverancer i forbindelse med etablering af trådhegn og beplantning

Ribberholt

Til etablering af trådhegnet på indersiden af det levende hegn, skal der forventeligt leveres ca. 3.100 meter trådhegn, som leveres i 31 ruller af 100 meter og ca. 600 løse hegnspæle, hvilket til sammen vil kræve 1 lastbiltransport.

Til den afskærmende beplantning – både nyetableret og suppleret - vil der være behov for leverance af ca. 8.300 barrodsplanter. Planterne pakkes i paller med 250 planter i hver i hver palle, hvilket vil medføre 2 lastbiltransporter.

Starbakke

Til etablering af trådhegnet på indersiden af det levende hegn, skal der forventeligt leveres ca. 3.900 meter trådhegn, som leveres i 39 ruller af 100 meter og ca. 750 løse hegnspæle, hvilket til sammen vil kræve 1 lastbiltransport.

Til den afskærmende beplantning – både nyetableret og suppleret - vil der være behov for leverance af ca. 10.500 barrodsplanter. Planterne pakkes i paller med 250 planter i hver i hver palle, hvilket vil medføre 2 lastbiltransporter.

Leverancer af solcellepaneler og stepup transformere

Ribberholt

Opstilling af solcelleanlægget omfatter levering af solcellepaneler og stativer svarende til ca. 170 lastvogntransporter til området og 170 lastbiler tilbage igen. Fordelt på ca. 120 transportere med paneler, ca. 40 transportere med stativer og ca. 10 transportere med stepup transformere samt øvrige teknikbygninger.

Starbakke

Opstilling af solcelleanlægget omfatter levering af solcellepaneler og stativer svarende til ca. 220 lastvogntransporter til området og 220 lastbiler tilbage igen. Fordelt på ca. 160 transportere med paneler, ca. 50 transportere med stativer og ca. 10 transportere med stepup transformere samt øvrige teknikbygninger.

Træemballage fra solcellerne fjernes fra projektområdet med returtransport.

Alle varer og emballager overholder ISPM 15 standarden og er derved sikret mod at indeholde plantesygdomme og skadedyr.

Samlet transportarbejde

Ribberholt og Starbakke

Det samlede transportarbejde til solcelleanlæggene i anlægsfasen forventes på baggrund af erfaringer fra lignende anlæg, at udgøre hhv. ca. 190 transportere for Ribberholt og ca. 240 transportere for Starbakke. Med en forventet anlægsperiode på 30 uger forventes dermed trafik til og fra hvert projektområde svarende til 1-2 transportere om dagen i anlægsperioden.

Hvis transportbehovet periodevis er to-tre gange så højt, vil dette give anledning til 2-6 transportere pr. hverdag. Dette vil ske, når der er perioder med mange leverancer og efterfølgende perioder med opsætningsarbejde uden leverancer.

I forbindelse med anlægsarbejdet er det tilstræbt af hensyn til fremdriften i montagearbejdet at have en jævn fordeling af transporter til og fra området igennem hele anlægsperioden, for derved at undgå behov for store opmagasineringsarealer til komponenter der afventer montage.

Trafikken til og fra området vil alt overvejende forgå i perioden fra 07-18 i hverdage.

Den almindelige trafik af teknikere og håndværkere vil ikke udgøre nogen mærkbar forøgelse af trafikmængden samlet set.

Alt transport i forbindelse med anlægsfasen for Ribberholt projektet vil foregå fra Ribberholtvej, mens transport i forbindelse med anlægsfasen for Starbakke projektet vil foregå via Mariendalsvej.

Støj under anlægsfasen

Ribberholt og Starbakke

Støjen i anlægsfasen vil primært stamme fra lastbiltrafikken, i forbindelse med leverance af delene til solcelleanlæggene. Her vil boliger nær adgangsvejene fra hhv. Ribberholtvej og Mariendalsvej blive påvirket af støj fra transporter fra anlægstrafikken. For øvrig nabobeboelse forventes minimal støj i forbindelse med nedramning af solcellernes stativer på stedet, hvor stativernes stolper bankes i jorden. Desuden vil en del af støjen stamme fra nedramning af hegnspæle ved etablering af trådhegn langs projektområdets afgrænsning, samt ved fra anlæggelsen af interne veje, hvor der vil ske vibration af stabilgruset.

På grund af afstanden på minimum 200 meter mellem projektområderne og nærmeste nabobeboelser, samt det forhold at de støjende arbejder i forbindelse med nedramning af montagepæle til solenergianlæggene og hegnspæle til trådhegn, foregår i afgrænsede perioder, og vil blive gennemført på hverdage i tidsrummet 7-18, vurderes generne samlet set, at være ikke-væsentlige for de nærmeste omkringboende for nærmeste nabobeboelse.

Håndtering af støv

Ribberholt og Starbakke

Hvis der i tørre perioder opstår risiko for støvgener grundet transport på adgangsvejene, vil der blive vandet eller udlagt køreplader, efter forudgående aftaler med øvrige brugere og beboere langs adgangsvejen.

5.3 Aktiviteter i driftsfasen

Ribberholt og Starbakke

Det daglige tilsyn på solenergianlæggene bliver udført via fjernovervågning. Aktiviteterne i driftsperioden med fysisk besigtigelse af solcellerne er kun nødvendige, når der på overvågningssystemet vises uregelmæssigheder. Derudover kan det i ekstraordinære tilfælde være nødvendigt at foretage justeringer, målinger eller test på solcelleanlæggene. Der vil derimod være tilsyn med dyreholdet dagligt.

Det er vurderet, at ovenstående aktiviteter i driftsfasen er så få, at de kun i meget begrænset omfang vil påvirke miljøet. Sammenlignet med almindelig markdrift, vurderes drift af et solcelleanlæg at medføre mindre trafik på området veje og mindre aktivitet på markarealerne.

Støj under driftsfasen

Støjen i driftfasen vil primært stamme fra stepup transformeren og i mindre grad fra de mindre transformer-kioske. Modelberegninger fra tilsvarende solcelleanlæg viser, at hvis der sikres en

afstand på minimum 50 meter mellem naboboliger og den nærmeste transformer-kiosk og/eller stepup transformer vil de vejledende støjgrænser og krav for støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer kunne overholdes ved alle naboboliger, med udgangspunkt i anvendelse af miljøstyrelsens grænseværdier for virksomhedsstøj ved den nærmest liggende enkeltbolig. /3/-/4/

Kort 5.10: Nærmeste naboejendomme til de to plan- og projektområder: Kortet viser med gule markeringer de nærmeste adresser med beboelse i nærheden af projekterne. Alle omkringliggende beboelser ligger minimum 200 meter fra de to projektområder, bortset fra Mariendalsvej 82, orange markering, der er lodsejer og indgår i Starbakke-projektet. Med lys grå farve vises arealer med solceller. Arealer hvor en stepup transformer kan placeres i hvert plan- og projektområde er vist med skraveret pink flade.

Ribberholt

Af kort 5.10 fremgår det at de nærmest liggende enkeltboliger, målt i forhold til mulig placering af stepup transformeren, vil være hhv. Ribberholtvej 31, Ribberholtvej 40 og Starbakvej 45 der alle ligger minimum 200 meter fra en mulig placering af en stepup transformer.

Starbakke

Af kort 5.10 fremgår det at de nærmest liggende enkeltboliger, målt i forhold til mulig placering af stepup transformeren, vil være Mariendalsvej 82 der ligger minimum 200 meter fra en mulig placering af en stepup transformer.

Samlet for både Ribberholt og Starbakke

Hvert anlæg for sig vil skulle overholde miljøstyrelsens grænseværdier for virksomhedsstøj i omgivelserne, hvor hver enkelt virksomhed er ansvarlig for støjen fra sit eget anlæg, men ikke den samlede støj.

Med de givne minimumsafstande på 200 meter vurderes , støjpåvirkningen fra anlægget at være en meget lille ikke hørbar påvirkning ved omkringliggende beboelse, på baggrund af erfaring fra lignende realiserede anlæg

Der vil imidlertid være en mindre støjmæssig kumulativ effekt ved etablering af de to solcelleanlæg ved siden af hinanden.

Det vurderes, at selv med et mindre kumulativt tillæg vil støjniveauet stadig ligge betydeligt under grænseværdien ved de nærmeste enkeltliggende beboelser. På den baggrund vurderes der kun at være ubetydelige kumulative virkninger i forhold til støjpåvirkninger.

Der kan forekomme vindstøj fra solcelleparken, når vinden rammer solcellepaneler i bestemte vinkler. Det vurderes at vindstøj fra solcelleparken ikke vil kunne høres i forhold til baggrundsstøjen i området, som består af vindens susen i læhegn mv.

Stråling

Ribberholt og Starbakke

Der er ikke kendskab til at en inverter udskiller farlig stråling. Det vurderes derfor, at der ikke er nogen risiko for at naboer til solcelleparken bliver udsat for stråling fra solcelleparkens magnetfelt. Elbranchens magnetfeltudvalg har i 2012 lavet en informationsbrochure om magnetfelter, hvor der angives at for transformerstationer på 20kV-10kV er strålingen fra magnetfeltet under grænseværdien ved 1 meter afstand. Ligeledes er en afstand på over 40 m fra et 132kV-400kV jordkabel, nok til at komme under grænseværdien for strålingen fra et magnetfelt.

Reduktion af klimagasser

I driftsfasen vil det enkelte projekt have en positiv effekt på indvirkning på luftkvaliteten, da der ikke vil forekomme emissioner fra anlægget, og da el-produktionen fra solcelleanlægget vil bidrage til en reduktion i udledningen af CO₂ og luftforurenende stoffer som SO₂ samt NO_x. Produktion af elektricitet fra solceller er fri for sådanne udledninger og kan derfor spare miljø og mennesker for en række negative påvirkninger ved erstatning af fossile energikilder.

Produktionen af el foregår i dag gennem en række forskelligartede produktionsmetoder både fra vedvarende og ikke-vedvarende energikilder, hvoraf nogle udleder skadelige partikler. Det fremgår af Energinets Miljødeklarering af 1 kWh el; leveringen af 1 kWh el til forbrug i 2022 baseret på det danske energimix medførte udledning af 136 g CO₂, 0,03 g SO₂ og 0,12 g NO_x.

Med baggrund i disse tal og de to projekters forventede produktion gennem en 30-årig levetid kan det beregnes, hvor store udledninger projekterne potentielt vil kunne spare miljøet for, se tabel 5.1 og 5.2. Blandt andet på grund af usikkerheden forbundet med fremskrivningen af projekternes levetid, skal mængderne ses som størrelsesordener snarere end eksakte tal.

Ribberholt

Sparede emissioner	Pr. år	Levetid (30 år)
CO ₂	4.000 t	120.000 t
SO ₂	0,9 t	27 t

NO _x	3,5 t	105 t
-----------------	-------	-------

Tabel 5.1: Sparede emissioner i driftsfasen ved realisering af Ribberholt

Projektet ved Ribberholt vil således via solcelleanlægget kunne medføre en reduceret emission af CO₂ på 4.000 ton pr. år, hvilket svarer til 0,7 % af Frederikshavn Kommunes samlede CO₂-udledning på samlet ca. 539.000 ton CO₂. /1/

Den gennemsnitlige årlige udledning af CO₂ pr. indbygger i Frederikshavn Kommune var i 2019 8,99 ton pr. borger som følge af det direkte energiforbrug. Målt i forhold til det direkte energiforbrug kompenserer projektet dermed for emissionen fra energiforbruget for ca. 440 borgere i Frederikshavn Kommune.

Starbakke

Sparede emissioner	Pr. år	Levetid (30 år)
CO ₂	5.100 t	153.000 t
SO ₂	1,1 t	33 t
NO _x	4,4 t	133 t

Tabel 5.2: Sparede emissioner i driftsfasen ved realisering af Starbakke

Projektet ved Starbakke vil således via solcelleanlægget kunne medføre en reduceret emission af CO₂ på 5.100 ton pr. år, hvilket svarer til 0,8 % af Frederikshavn Kommunes samlede CO₂-udledning på samlet 539.000 ton CO₂. /1/

Målt i forhold til det direkte energiforbrug kompenserer projektet dermed for emissionen fra energiforbruget fra ca. 520 borgere i Frederikshavn Kommune.

5.4 Aktiviteter i demonteringsfasen og reetablering efter endt drift

Ribberholt og Starbakke

Ved indstilling af driften er det i første omgang ejeren af solenergianlægget, men ultimativt ejeren af jorden på afviklingstidspunktet, der er forpligtet til at fjerne alle anlæg og tekniske installationer. Dette skal ske senest et år efter at driften er ophørt, dvs. når anlægget ikke længere leverer strøm til nettet, og uden udgift for Frederikshavn Kommune.

Det er i dag teknisk muligt at genanvende størstedelen af solenergianlæggets dele. Rent økonomisk skønnes genanvendelsen sig dog nærmere til ca. 80 procent af anlægget, hvis den allerede kendte teknologi anvendes, men det vurderes, at der vil ske udvikling af genbrugsteknologier i de kommende år, så stort set alle anlæggets dele kan genanvendes, herunder også panelerne, når det skal nedtages. For solenergianlægget udgør glas og stål langt størsteparten af anlægget.

Interne serviceveje vil blive nedlagt og arealerne vil blive reetableret til landbrugs- eller naturarealer.

Demonteringen og reetablering vil strække sig en periode med ca. samme varighed som anlægsarbejdet. Selve reetableringen af arealerne til landbrugsformål, omfatter bl.a. med gennemløbning af området, vurderes ikke at være mere omfattende end det forarbejde med fjernelse af eksisterende hegn, der forgår i forbindelse med anlægsarbejdet.

Samlet set vurderes demonteringen og reetableringen derfor at have nogenlunde samme påvirkning på miljøet som anlægsfasen.

5.5 Sårbarhed over for større ulykker og/eller katastrofer

Ribberholt og Starbakke

Et solenergianlæg anses ikke at være sårbart over for større ulykker og/eller katastrofer.

Solcelleanlæggene ved Ribberholt og Starbakke vurderes derfor ikke at medføre væsentlige påvirkninger, som er til fare for menneskers sundhed, kulturarven eller miljøet i forbindelse med større ulykker og/eller katastrofer.

5.6 Referencer

/1/ Energiregnskab, Frederikshavn Kommune 2019,

<https://sparenergi.dk/offentlig/vaerktoejer/energi-og-co2-regnskab/frederikshavn>

/2/ Solceller – Dansk strategi for forskning, udvikling, demonstration, Del 1 – Baggrundsnotat, PA Energy, 2016

/3/ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 / 1984 "Ekstern støj fra virksomheder", afsnit 2.2.2 i vejledning

/4/ Miljøstyrelsen, Orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø"

6 Forhold til anden planlægning

6.1 Landsplanlægning

Natura 2000-områder og Bilag IV-arter

Frederikshavn Kommune skal sikre sig, at der ikke vedtages planer for eller meddeles tilladelser til projekter og planer, der kan være i strid med Miljømålslovens beskyttelse af Natura 2000-områder, habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne og den generelle beskyttelse af visse arter på lovens bilag IV.

I de statslige Natura 2000-planer er der fastlagt mål for udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder. Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU og består af habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og ramsarområder. Planernes målsætning for Natura 2000-områderne er ved en målrettet indsats at sikre gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som områderne er udpeget for at beskytte.

Plan- og projektområdet ligger ikke inden for et Natura 2000-område. Det nærmest beliggende Natura 2000-område er område nr. 8, Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder ca. 1 km syd for plan- og projektområderne.

Forholdet til Natura 2000 og beskyttede arter er nærmere beskrevet i kapitel 8. Det vurderes, at plan- og projektområderne ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder negativt. Det vurderes desuden, at projekterne, med de rette afværgeforanstaltninger, ikke vil skade yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Se yderligere beskrivelse i kapitel 8, Natur.

Vandrammedirektivet

EU's vandrammedirektiv fastlægger rammerne for beskyttelsen af bl.a. vandløb og søer, kystvande og grundvand i alle EU-lande.

EU's vandrammedirektiv er udmøntet i den danske lovgivning i Bekendtgørelse af lov nr. 126 af 26/01/2017 om vandplanlægning, indeholder overordnede bestemmelser om vanddistrikter, myndigheders ansvar, miljømål, planlægning og overvågning mv.

Plan- og projektområderne er omfattet af Vandområdeplan 2021-2027 or Vand-områdedistrikt I – Jylland og Fyn.

Idet der hverken ændres på afstrømning af overfladevand og ikke udledes til vandløb vurderes det, at projekterne ikke vil forringe mulighederne for målopfyldelse i henhold til vandområdeplanen.

Beskyttelse af grundvand og drikkevand

Miljø- og Fødevarerministeriet udpeger drikkevandsressourcer, herunder områder med særlige drikkevandsinteresser - OSD, områder med drikkevandsinteresser - OD, og indvindingsoplande.

Plan- og projektområderne ligger inden for arealer der er udpeget som område med almindelige drikkevandsinteresser, og da der kun planlægges for solenergianlæg i planområdet, vurderes planlægningen ikke at have en indflydelse på drikkevandskvaliteten i området.

Solcellepanelerne består af hærdet glas på både for- og bagside og har dermed ingen bagsidefolie, der kan indeholde skadelige stoffer som eksempelvis PFAS.

Da panelernes største overflade er lukket, vil eventuelle grundvandsforurenende stoffer inde i panelet, dermed heller ikke blive udvasket. Solcellepanelerne indeholder ikke væsker.

I forbindelse med etablering af solcelleanlæggene vil der ikke være behov for permanent grundvandssænkning. Overfladevand nedsives som hidtil. Solcellerne rengøres af nedbør og med rent vand, og medfører således ikke en påvirkning af grund- og overfladevand.

På baggrund af ovenstående vurderes planlægningen og projekterne at være i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer om beskyttelse af grund- og drikkevand.

6.2 Kommuneplan 2015

Plan- og projektområderne er beliggende på arealer, der i kommuneplan 2015 er udpeget som område til flersidig anvendelse.

Det er i retningslinje 17.5 fastsat, at der inden for disse områder skal søges mod at tage et samtidigt hensyn til eksempelvis natur, miljø, landskab og rekreative værdier samt fortsat bosætning og erhverv.

Arealerne, der ligger nord for området, er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde og desuden er registreret som et landskab, der er sårbart over for tekniske anlæg, yderligere plantning af læhegn m.v. Afgrænsningen af de to plan- og projektområder til solcelleanlæg er foretaget således at værdifuldt landbrugsområde og landskabsudpegningen friholdes for solcelleanlæg.

Recycling City

Frederikshavn Kommune arbejder med udvikling af visioner og potentialer for evt. etablering af et område til placering af recycling-virksomheder i området mellem Frederikshavn og Ravnshøj. Projektet benævnes Recycling City.

På disse arealer er også de to solcelleprojekter, Ribberholt og Starbakke beliggende.

Projektet med Recycling City er i en indledende afklarings-/visionsfase og det er endnu ikke konkretiseret, hvilke konkrete projekter og virksomheder, der evt. vil kunne etablere sig i et kommende erhvervsområde på arealerne. Realiseringen af Recycling City vil forudsætte at projektet indarbejdes i kommuneplanens retningslinjer og at der udarbejdes forslag til kommuneplantillæg og lokalplaner. Planlægningen og udviklingen af Recycling City vil desuden blandt andet skulle holde sig inden for rammerne af Lov om miljøvurdering af planer, programmer og af konkrete projekter (VVM). Dette vil indebære at der efter al sandsynlighed vil skulle udarbejdes miljøkonsekvensvurdering for de evt. kommende recycling-projekter og den tilknyttede planlægning på arealerne mellem Frederikshavn og Ravnshøj.

Som en følge af at udviklingen af Recycling City er på et meget indledende og afklarende stadie, er det der ikke grundlag for at inddrage kumulative påvirkninger fra evt. kommende recyclingprojekter i området i miljøkonsekvensrapporten for de 2 aktuelle solcelleprojekter. Når/hvis der skal udarbejdes konkret planlægning for etablering af Recycling City, vil denne skulle forholde sig til de kumulative effekter med de to solcelleparker.

Skovbyggelinje

Dele af planområderne er omfattet af skovbyggelinjer, der afkastes af to mindre skovarealer der ligger syd for de to planområder. Planområdernes grænse ligger i en afstand af mindst 200 m fra skovbrynet på skovarealerne.

Etablering af bebyggelse og anlæg, herunder solcelleanlæg, inden for skovbyggelinje kræver dispensation i hvert enkelt tilfælde. Plan- og projektområdernes påvirkning af skovbyggelinjer er nærmere beskrevet i kapitel 7.

Figur 4.8: Skovbyggelinjer er vist med lys grøn flade. De to plan- og projektområder er vist med hvid prikket linje

6.3 Eksisterende planlægning

Plan- og projektområderne overlapper med eksisterende lokalplan nr. FRE.900-2, der omfatter den eksisterende 150 kV luftledning med gittermaster på op til 45 meter. Den eksisterende lokalplan strider ikke imod nærværende plan- og projektområder og ophæves ikke.

For at muliggøre etableringen af projekterne, er der udarbejdet forslag til kommuneplantillæg 15.104 til Kommuneplan 2015 og forslag til lokalplan FRE.T.05.03.01 for et område til teknisk anlæg (solcelleanlæg) ved Ribberholt. Ligeledes har Frederikshavn Kommune udarbejdet forslag til kommuneplantillæg 15.105 til Kommuneplan 2015 og forslag til lokalplan FRE.T.05.04.01 for et område til teknisk anlæg (solcelleanlæg) ved Starbakke.

7 Landskab og visuel påvirkning

I dette afsnit beskrives landskabet i og omkring plan- og projektområderne ved gennemgang af de landskabelige elementer, der skaber landskabets karakter samt eventuelle landskabelige udpegninger. Herefter følger en kort analyse af solenergianlæggenes synlighed fra det omkringliggende landskab. Til sidst vurderes den visuelle påvirkning af landskabet i anlægs- og i driftsfasen.

7.1 Metode

Beskrivelsen af landskabet er udført på baggrund af kortmateriale, kommuneplan, og besigtigelse og registrering af landskabet i og omkring plan- og projektområderne. En forenklet model af landskabskaraktermetoden er benyttet som grundlag for landskabsbeskrivelsen og analysen. På besigtigelsen er der lagt særlig vægt på registrering af landskabets karakter, eksisterende levende hegn, udsigtspunkter eller andre særlige landskabstræk samt udvælgelse af fotopunkter til visualisering. Beskrivelsen af eksisterende forhold indeholder en gennemgang af de registrerede elementer i landskabet, herunder landskabets terræn, bevoksning, bebyggelse og tekniske anlæg.

Landskabsbeskrivelsen ligger til grund for analysen af solenergianlæggenes synlighed og sammen med visualiseringerne er anlæggets synlighed fra det omkringliggende landskab beskrevet.

Vurderingen af solenergianlæggenes visuelle påvirkning af landskabet er foretaget på baggrund af anlæggets formodede synlighed, landskabets karakter og landskabets åbenhed og sårbarhed samt visualiseringerne. I den opsamlende vurdering i tabel i afsnit 7.8 er den visuelle påvirkning fra plan- og projektområdet ved Starbakke og fra plan- og projektområdet ved Ribberholt vurderet enkeltvis ligesom den samlede kumulative påvirkning også er vurderet.

Manglende viden

Der er ingen manglende viden i forhold til at beskrive landskabet og vurdere den visuelle påvirkning.

Afstandszoner

For at kunne systematisere landskabsbeskrivelsen i forhold til solenergianlæggenes visuelle påvirkning, er omgivelserne til plan- og projektområderne inddelt i tre afstandszoner; en nærzone (inden for 200 meter), en mellemzone (200-600 meter) og en fjernzone (over 600 meter). Zonernes udstrækning er fastlagt på baggrund af erfaringer og iagttagelser og lignende undersøgelser af større solenergianlæg.

De tre afstandszoner omkring plan- og projektområderne er vist på de efterfølgende kort.

7.2 Miljømål og eksisterende forhold

I dette afsnit redegøres overordnet for den lovgivning, samt de bestemmelser og retningslinjer der regulerer landskabet, ligesom der redegøres for den eksisterende miljøtilstand i og evt. omkring plan- og projektområdet.

Plan- og projektområderne ligger i den centrale del af Frederikshavn Kommune 2-4 km vest for Frederikshavn.

Figur 7.1 Kortet viser områdets beliggenhed samt afstandszoner på 200 meter og 600 meter. Afstandszonerne er vist med hvid stiplede streg. Plan- og projektområderne er vist med hvid linje omkring lyse grå flader.

Terræn

Plan- og projektområderne ligger i overgangen mellem stenalderhavets kystlinje. Mod nord med det marine forland, dannet siden stenalderen, og mod syd hævet havbund, der opstod i forbindelse med isens afsmeltning af Nordjylland, se kort 7.2. Plan- og projektområderne ligger primært i områderne med den hævede havbund og i de nordlige dele falder terrænet markant mod stenalderhavets kystlinje. Se kort 7.3 med terrænkurver. Mellem de to plan- og projektområder falder terrænet til en lavning mellem områderne, der ender i et område med råstofgravning, se foto 7.2.

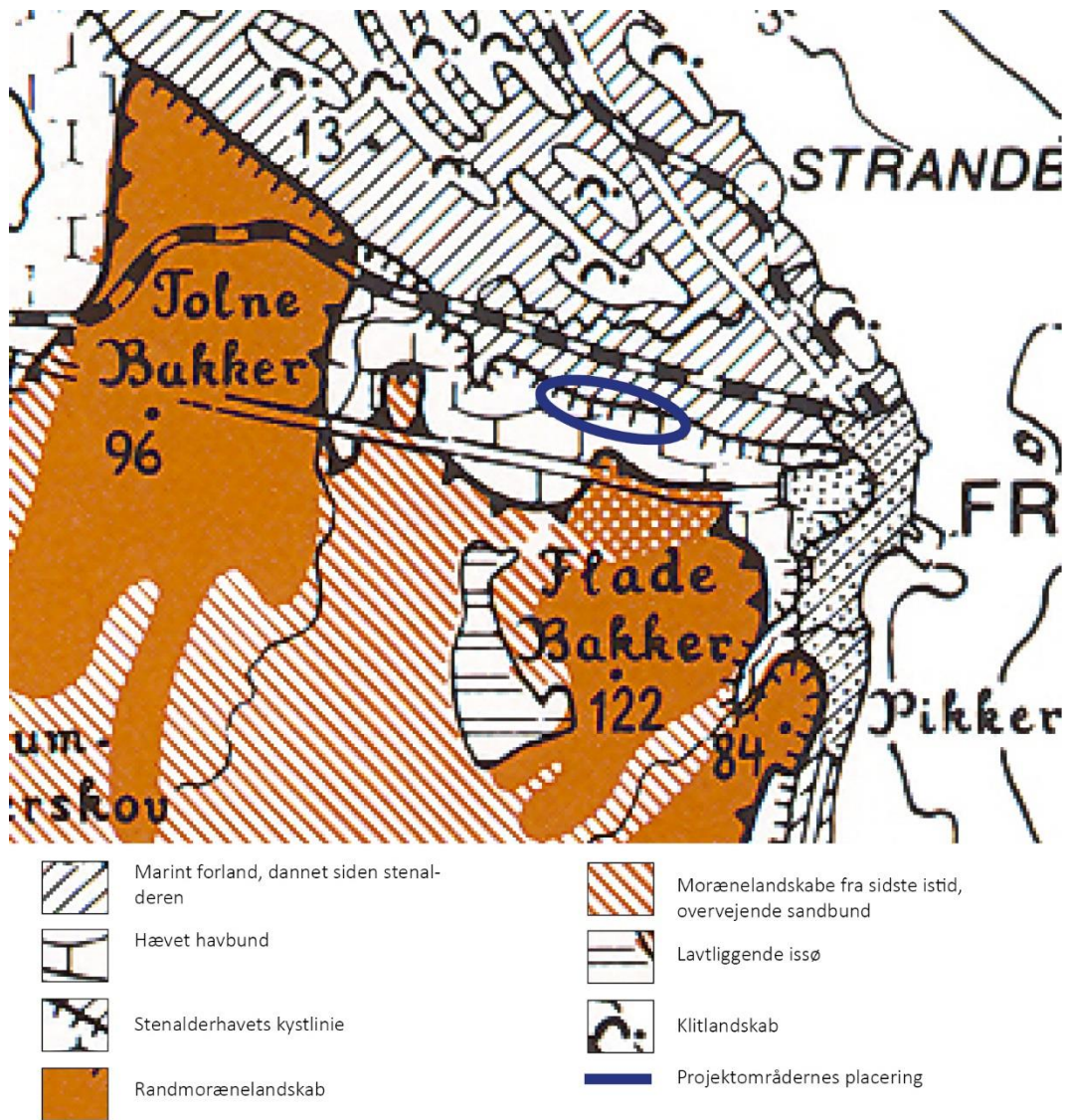
Det øvrige omkringliggende landskab inden for nær- og mellemzonen er hovedsageligt fladt til jævnt. I fjernzonen mod vest falder terrænet omkring Åsted Å og mod øst falder det jævnt mod Frederikshavn. Mod nord ligger det flade marine forland. I fjernzonen syd for projektet starter et mere bølget morænelandskab.

Foto 7.1: Foto taget nord for plan- og projektområderne mod syd. Det flade og åbne marine forland og terrænstigningerne langs stenaldershavets kystlinje.

Foto 7.2: Terrænet der hæver sig langs stenaldershavets kystlinje og lavningen mellem de to plan- og projektområder.

Kort 7.2: Geologisk landskabskort

Kort 7.3: Terrænkurver i og omkring projektområderne. Plan- og projektområderne er vist med hvide linjer omkring lyse grå flader

Bevoksning

Landskabet i plan- og projektområderne fremstår generelt åbent, med få levende hegn og store markparceller. I det flade landskab nord for områderne er der ligeledes meget åbent indtil Elling Å og Elling Kommuneplantage, der ligger omkring 1 kilometer nord for plan- og projektområderne, se foto 7.3. Øst, vest og syd for plan- og projektområderne er der flere levende hegn, og især større og mindre områder med bevoksninger og mindre skov- og plantageområder, se kort 7.4. Dette medfører, at der ofte kun er punktvis kig til mindre dele af plan- og projektområderne ved færdsel i det omkringliggende landskab øst, vest og syd for områderne. I landskabet mellem plan- og projektområderne er der i den sydlige del rimelig lukket af beplantning i og omkring råstofgraveområdet og beboelser, mens der i den nordlige del er mere åbent med delvise kig til plan- og projektområderne.

Kort 7.4: Eksisterende bevoksning i og omkring projektområdet vist med grøn flade. Plan- og projektområdet er vist med hvid linje omkring lyse flader

Foto 7.3: Plan- og projektområdet ved Starbakke set fra Mariendalsvej, der går igennem den østlige del af området. Mod nord er der udsigt over det åbne plan- og projektområde, hvor man kan se til Elling Kommuneplantage, der afgrænser landskabet mod nord.

Foto 7.4: Plan- og projektområdet ved Ribberholt set fra Starbakvej ved den sydlige del af området mod nord. Herfra er der åbent mod området ved Ribberholt, men beplantningen skærmer for indsyn til området ved Starbakke.

Skovbyggelinje

Der er skovbyggelinje omkring skove og plantager i området. Skovbyggelinjen skal blandt andet sikre det frie udsyn til skov og skovbryn.

Størstedelen af plan- og projektområderne ligger uden for skovbyggelinjer. Se kort 7.5.

En del af det sydøstlige hjørne af plan- og projektområdet ved Ribberholt ligger inden for skovbyggelinjen til et mindre område med skov, der ligger midt i område med råstofgravning. Der er en del beplantningsbælter omkring området, og der er derfor ingen visuel kontakt til skov og skovbryn omkring det mindre skovområde, se kort 7.5.

Der er skovbyggelinje omkring skovområdet, der ligger i Mosemarken, der er et mindre område med skov og mose, der ligger sydøst for plan- og projektområdet ved Starbakke. En mindre del af det sydøstlige plan- og projektområde ved Starbakke ligger inden for skovbyggelinjen. Fra Mariendalsvej, der løber gennem plan- og projektområdet, er der mere end 600 meter til skovens afgrænsning. Desuden er der flere levende hegn, der skærmer for indkig til skoven og skovbrynet.

Foto 7.5: Set fra Mariendalsvej ved Starbakke mod skov med skovbyggelinje ved Mosebakken. Herfra er der ikke indkig til skoven, da de levende hegn omkring markerne skærmer for indkigget.

Kort 7.5: Skovbyggegrænser er vist med lys grøn flade. Plan- og projektområderne er vist med hvid linje omkring lyse grå flader.

Bebyggelse

Inden for plan- og projektområderne samt inden for 200 meter fra områderne findes der ingen boliger, udover lodsejer til Starbakke- projektet, se kort 7.4.

Omkring området ved Ribberholt er der 6-7 naboboliger med nærhed til 200 meter zonen. Boligerne ligger primært omkring den sydlige del langs Ribberholtvej og Starbakvej. Omkring de fleste boliger er der en del beplantning, og der er ikke nogen boliger med åbent direkte udsyn til plan- og projektområdet. Da det omkringliggende landskab er åbent, har beboerne i området dog ofte indkig til plan- og projektområdet ved færdsel i området omkring deres boliger.

Omkring plan- og projektområdet ved Starbakke ligger 6-7 boliger med nærhed til 200 meter zonen placeret nordøst og syd for området. Syd for området er der flere levende hegn i landskabet, der skærmer for udsigt fra boligerne mod plan- og projektområdet. Ligeledes er der beplantning omkring boligerne. Landskabet er dog åbent, og der er indkig til plan- og projektområdet ved færdsel i området samt til og fra boligerne. Nordøst for området er der en del bevoksning, ligesom boligerne ligger placeret lavere i landskabet end plan- og projektområdet. Dette medfører, at terræn og bevoksning skærmer for indkig til området fra boligerne. Desuden er indkig til plan- og projektområdet også begrænset fra vejene i området.

Kort 7.4: Nærmeste naboer til projektet. Alle omkringliggende beboelser ligger minimum 200 meter fra de to projektområder, bortset fra Mariendalsvej 82, orange markering, der er lodsejer og indgår i Starbakke-projektet. Afstandszonerne er vist med hvid stiplede streg. Plan- og projektområderne er vist med hvid linje omkring lyse grå flader.

Der ligger to boliger mellem de to plan- og projektområder ved Starbakvej 45 og Starbakvej 35. Starbakvej 35 er placeret lige ved overgangen langs stenalderhavets kystlinje i den højtliggende del af terrænet med markant terrænfald nord og øst for boligen, se foto 7.7.

Omkring 600 meter sydvest for plan- og projektområdet ved Ribberholt ligger Ravnshøj. Der er få boliger fra Ravnshøj, hvorfra der kan være punktvis udsigt til plan- og projektområdet ved Ribberholt.

Foto 7.6: Set fra Starbakvej mod nordøst til plan- og projektområde ved Starbakke. Til venstre i billedet ses bolig ved Starbakvej 35.

Foto 7.7: Set fra nordlige del af Starbakvej mod bolig ved Starbakvej 35.

Tekniske anlæg og infrastruktur

Landskabet i og omkring plan- og projektområderne er præget af eksisterende tekniske anlæg. Langs den nordøstlige afgrænsning af plan- og projektområdet ved Ribberholt står to vindmøller med en totalhøjde på 42 meter. Syd for vindmøllerne i øst-vest gående retning løber to højspændingsledninger parallelt, se foto 7.3 og 7.4. Ved færdsel rundt i det omkringliggende

landskab opleves desuden en stor transformerstation ved Mariendalsvej samt området med råstofgravning og genbrugsstationen samt flere store gårdanlæg og et autoophug med en stor mængde skrottede biler og andet oplag. I det flade landskab mod nord løber jernbanen gennem området i øst-vest gående retning. Tilsammen medfører dette et landskab med flere tekniske elementer, der tilfører landskabet et teknisk præg.

Kort 7.8: Plan- og projektområderne og de omkringliggende højspændingsanlæg vist med gul stiplede linje. Transformerstation er markeret med rød flade. Vindmøller er vist med blå symboler, området med råstofgravning og genbrugsstation er vist med orange flade, og jernbanen er vist med sort-hvid stiplede linje. Plan- og projektområderne er vist med hvid, punkteret linje omkring lyse grå flader.

Friluftsliv og rekreative forhold

Det er muligt at færdes langs asfalt- og grusveje i området. Derudover er der ikke rekreative forhold i området.

Kulturarv, kulturmiljø og fortidsminder

Der ligger ingen områder med værdifulde kulturmiljøer eller kulturhistorisk bevaringsværdi inden for eller med nærhed til plan- og projektområderne.

Solenergipaneler placeres på stålprofiler, som har et lille aftryk på jordoverfladen. Det vurderes, at destruktionsgraden på solpanelarealerne er så lille, at de nedpressede pæle ikke udgør en markant trussel mod erkendte og ikke erkendte, væsentlige jordfaste fortidsminder. Eventuel

terrænregulering og ligeledes kabelføringer og teknikbygninger o. lign. kan dog ødelægge væsentlige jordfaste fortidsminder.

Vendsyssel Historiske Museum anbefaler derfor, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse af det berørte areal inden anlægsarbejdet påbegyndes.

Emnet belyses derfor ikke yderligere.

7.3 Opsamling landskabsbeskrivelse

For begge plan- og projektområder gælder, at de sydlige dele af områderne fremstår jævne mens terrænet i de nordlige dele falder markant. Selve plan- og projektområderne og landskabet nord for disse er åbent og med begrænset bevoksning. I landskabet syd, øst og vest for områderne er der mere bevoksning, men fortsat punktvis lange kig over landskabet.

Bevaringsværdige landskaber

Plan- og projektområderne ligger ikke inden for bevaringsværdige landskaber (værdifulde landskaber). Nærmeste bevaringsværdige landskaber ligger omkring 400 meter mod nord og er afgrænset af jernbanen.

I Kommuneplanen er følgende relevante retningslinjer for de Bevaringsværdige landskaber:

- De særligt værdifulde landskaber skal så vidt muligt friholdes for anvendelse til formål, der kan påvirke oplevelsen af landskabet, f.eks. større byggeri samt større veje og tekniske anlæg. Øvrigt byggeri og anlæg skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabet. Der bør vises tilbageholdenhed med at udviske egnskarakteristiske træk i landskaberne.

Planer og projekt vil ikke påvirke oplevelsen af de værdifulde landskaber, og emnet belyses derfor ikke yderligere.

Større sammenhængende landskaber

Plan- og projektområderne ligger ikke inden for større sammenhængende landskaber (større uforstyrrede landskaber). Nærmeste område med større uforstyrrede landskaber ligger over 1 kilometer nord for plan- og projektområderne.

I Kommuneplanen er følgende relevante retningslinjer for de større uforstyrrede landskaber.

- De større, uforstyrrede landskaber skal så vidt muligt friholdes for anlæg og støjkilder, der påvirker omgivelserne væsentligt. Hvis et teknisk anlæg er nødvendigt for lokalsamfundets udvikling, kan retningslinjen fraviges, når anlægget placeres og udformes, så det forstyrrer landskabet mindst muligt.

Planer og projekt vil ikke påvirke oplevelsen af de større uforstyrrede landskaber, og emnet belyses derfor ikke yderligere.

Kort 7.5: De værdifulde landskaber er vist med mørk grøn flade og de større uforstyrrede landskaber er vist med skraveret flade. Plan- og projektområderne er vist med hvid, punkteret linje omkring lyse grå flader.

7.4 Anlæggets synlighed

I forbindelse med projektet vil der blive etableret læbælter omkring alle områder til solceller. Flere steder er der levende hegn langs plan- og projektafgrænsning og disse vil ikke blive berørt. Hvor de levende hegn findes uden for planens afgrænsning, vil der blive etableret nye levende hegn, så det sikres at der vil være afskærmende hegn i hele projektets levetid.

Den afskærmende beplantning betyder meget for solcelleanlæggenes synlighed. Solcellerne vil være mere eller mindre synlige i landskabet til den afskærmende beplantning er vokset til. Efter 5-6 vækstsæsoner skulle den afskærmende beplantningen gerne opnå dækkende afskærmende effekt. Anlæggets synlighed vil derfor ændre sig i takt med, at beplantningen vokser til.

Kort 7.6: Med lys grøn linje vises princippet for etablering af beplantningsbælter omkring solcelleområderne. Plan- og projektområderne er vist med hvid, punkteret linje omkring de lyse grå flader der udgør byggefelter til solcellepaneler.

Visualiseringer

For at vurdere den visuelle påvirkning, er der udarbejdet vejledende visualiseringer.

De vejledende visualiseringer er udarbejdet på baggrund af fotos af de eksisterende forhold.

De anvendte fotos er optaget fra tre fotopunkter inden for plan- og projektområdets nærzone og mellemzone. Visualiseringerne skal aflæses som skitser, der viser de overordnede dimensioner i anlægget og den visuelle påvirkning af omgivelserne.

Kort 7.7: Visualiseringspunkter er vist med hvide fotovinkler og numre. Plan- og projektområderne er vist med hvid, punkteret streg omkring lyse grå flader.

Foto 7.8: Fotostandpunkt 1. Eksisterende forhold set fra Mariendalsvej mod nord

Foto 7.9: Vejledende visualisering af fremtidige forhold efter etablering af solcellerprojektet set fra Mariendalsvej mod nord

Foto 7.10: Vejledende visualisering af fremtidige forhold efter etablering af solcellerprojektet og den afskærmende beplantning er vokset til set fra Mariendalsvej mod nord

Foto 7.11: Fotostandpunkt 5 . Eksisterende forhold set fra Ribberholtvej mod nordøst

Foto 7.12: Vejledende visualisering af fremtidige forhold efter etablering af solcellerprojektet set fra Ribberholtvej mod nordøst

Foto 7.13: Vejledende visualisering af fremtidige forhold efter etablering af solcellerprojektet og den afskærmende beplantning er vokset til set fra Ribberholtvej mod nordøst

Synlighed

Nærzonen

Inden for nærzonen til Ribberholt ligger en del af Ribberholtvej og Starbakvej. Herfra vil det primært være den sydlige del af anlægget, der er synligt. Fra den øvrige del af nærzonen er der begrænset mulighed for færdsel. Ved færdsel til og fra boliger vil der ligeledes være indkig til den sydlige del, indtil den afskærmende beplantning vokser til.

Inden for nærzonen til Starbakke ligger dele af Starbakvej samt Mariendalsvej, der går gennem den østlige del af området. Fra Starbakvej nord for området vil solcelleanlægget være synligt på det markant stigende terræn i den nordligste del af området, som på visualisering 8, se Appendiks I. På grund af det stigende terræn kan dele af solcelleanlægget fortsat være delvist synligt, efter den afskærmende beplantning er vokset til. Fra Mariendalsvej vil der være indkig til solcelleanlægget langs vejen, ligesom solcelleanlægget vil være synligt i landskabet ved færdsel syd for området indtil den afskærmende beplantning, er vokset til, se visualisering 1. Nordøst for området vil beplantning og bygninger i høj grad skærme for indkig til anlægget.

Mellem- og fjernzonen

Inden for mellemzonen til Ribberholt findes der veje nord, syd, øst og vest for plan- og projektområdet. Fra Ribberholtvej syd for plan- og projektområdet vil solcelleanlægget være punktvis synligt, som på visualisering 3 og 5, indtil den afskærmende beplantning er vokset til. Fra Starbakvej, øst for plan- og projektområdet, vil solcelleanlægget være delvist skjult af eksisterende beplantning, specielt i sommerhalvåret. Der vil dog også være direkte indkig til en del af anlægget, til den afskærmende beplantning er vokset til. Vest for plan- og projektområdet vil den eksisterende beplantning og landskabet skærme for indkig til solcelleanlægget. Der kan dog være få steder med indkig til en lille del af anlægget som på visualisering 6. I mellem- og fjernzonen, nord for plan- og projektområdet, vil solcelleanlægget på det stigende terræn være synligt i landskabet. Selv når den eksisterende beplantning er vokset til, vil toppen af det højest beliggende anlæg være synligt over den afskærmende beplantning, som på visualisering 9. Fra øvrige dele af fjernzonen vil solenergianlægget generelt ikke være synligt grundet eksisterende beplantning og bebyggelser.

Inden for mellemzonen til Starbakke er det muligt, at færdes øst, vest og syd for plan- og projektområdet. Fra Starbakvej vest for området vil solcelleanlægget være punktvis synligt fra den nordlige del af strækningen. Syd for området vil anlægget sjældent være synligt på grund af den eksisterende beplantning i området, men en mindre del kan dog være synlig fra Mariendalsvej som på visualisering 2. Øst for området vil eksisterende beplantning ligeledes skærme for anlæggets synlighed. Fra mellem- og fjernzonen mod nord vil den nordligste del af anlægget være synlig på det stigende terræn. Den øverste del af anlægget, der er placeret i det højtliggende terræn, vil være synligt over den afskærmende beplantning som på visualisering 9. Fra øvrige dele af fjernzonen vil solenergianlægget generelt ikke være synligt grundet eksisterende beplantning og bebyggelser.

Årstiderne

Årstiderne og vejret har betydning for anlæggets synlighed. Løvfældende træer og buske har naturligvis størst afskærmende effekt i sommerhalvåret, specielt fra nært hold. De nøgne træer og buske er i vinterhalvåret langt mere transparente. Dog vil stedsegrønne træer/buske øge den afskærmende effekt.

I gråt og diset vejr samt regnvejr vil solenergianlægget fremstå mindre synligt i landskabet, da anlægget her vil falde mere i et med farvetonerne i landskabet. Dette gælder dog først og

fremmest i mellem- og fjernzonen, hvor anlægget i forvejen sjældent er synligt. I klart solskinsvejr vil anlægget generelt fremstå tydeligere i landskabet.

7.5 Vurdering

Visuel påvirkning af bebyggelser

Da der holdes en afstand på minimum 200 meter fra alle boliger, på nær én, til solanlæggene, vil den visuelle påvirkning være begrænset.

De fleste boliger omkring plan- og projektområdet ved Ribberholt er omgivet af beplantning og har derfor ikke en direkte udsigt over landskabet, der kan blive påvirket af solcelleanlægget. For boliger med udsigt over det åbne landskab mod nord, kan der være en forandring af landskabsoplevelsen, idet der ikke længere vil være udsigt over de åbne marker.

Fra boliger syd for plan- og projektområdet ved Starbakke vil bevoksning og driftsbygninger omkring boligen skærme for indsigt til solcelleanlægget. Fra indkørsler til de fleste boliger, vil solcelleanlægget blive oplevet i det åbne landskab, indtil den afskærmende beplantning er vokset til. Der vil dermed være en forandring af oplevelsen af landskabet ved færdsel til og fra boligerne. Fra boliger mod nordøst vil terræn og bevoksning samt bygninger medføre, at der ikke vil være en markant visuel påvirkning.

Starbakvej 35 vil få den største visuelle påvirkning, idet boligen ligger i det åbne område med meget terrænbevægelse og midt mellem de to plan- og projektområder. Fra området omkring boligen kan der derfor være en visuel påvirkning fra begge solcelleanlæg. Afstanden vil dog medføre, at der ikke er en markant og væsentlig påvirkning, ligesom den afskærmende beplantning vil mindske den visuelle påvirkning, når beplantningen er vokset til.

Visuel påvirkning inden for nærzonen

Anlægs- og demonteringsfasen

For naboer og andre, som færdes i området, vil de første synlige aktiviteter være landmålerens opmåling af arealerne og fastlæggelse af de interne veje i anlægget. Derefter vil området fremstå som en byggeplads indtil anlægget er færdigetableret og der er ryddet op. For uddybende beskrivelse af anlægsfasen se Projektbeskrivelse, kapitel 5.

Driftsfasen

Den største landskabelige påvirkning vil være, hvor anlæg og afskærmende beplantning skærmer for udsigter i områder, hvor der før var udsigter over det åbne landskab, som på visualisering 1. Ligeledes vil der være en visuel påvirkning fra de områder, hvor de markante terrænformer opleves. Solcelleanlæggene kan være med til at sløre oplevelsen af terrænformerne, og kan også medføre, at dele af anlæggene er mere synlige i landskabet.

Inden for nærzonen omkring Ribberholt vil anlægget primært opleves fra syd og sydøst. Herfra vil anlægget blive oplevet sammen med de øvrige tekniske anlæg som vindmøllerne og højspændingsmasterne. Solceller og beplantning kan have en afskærmende effekt i forhold til udsigt over landskabet fra mindre dele af området. Der vil være en lille visuel påvirkning af landskabet.

Inden for nærzonen omkring Starbakke vil anlægget primært opleves fra nord, nordøst og syd samt ved færdsel gennem området ad Mariendalsvej. Fra Mariendalsvej, hvor der under eksisterende forhold er åbent med vidtstrakt udsigt mod nord, vil anlægget opleves markant, indtil den afskærmende beplantning er vokset til. Landskabsoplevelsen vil være forandret, men

det vil være begrænset til en del af strækningen af Mariendalsvej inden for nærzonen. Nord og nordøst vil anlægget blive oplevet fra nært hold fra Starbakvej. Anlægget vil blive oplevet i det stigende terræn og der vil være en forandring af oplevelsen af landskabet.

Når de levende hegn er vokset til, vil disse sammen med den eksisterende beplantning skærme og dermed reducere oplevelsen af anlægget i omgivelserne.

Visuel påvirkning i mellem- og fjernzonen

Anlægs- og demonteringsfasen

Der vil ikke være en betydende visuel påvirkning af landskabet i mellem- og fjernzonen i disse faser.

Driftsfasen

Øst, vest og syd for anlægget ved Ribberholt vil der fra landskabet i mellemzonen være punktvis indkig til anlægget. Dette vil dog ikke have en betydning for oplevelsen af landskabet. Set fra landskabet nord for Ribberholt vil solcelleanlægget blive oplevet i overgangen langs stenalderhavets kystlinje, idet anlægget placeres i det stigende terræn. Fra det flade åbne landskab mod nord vil anlægget blive oplevet som et samlet element, og kan sløre oplevelsen af overgangen i terrænet. Den synlige del vil dog have en lille udstrækning i landskabet. Karaktertrækkene ved det flade åbne landskab kan fortsat opleves, og afstanden til solcelleanlægget vil også medføre, at anlægget opleves mindre markant. Der vil dermed være en forandring af oplevelsen af landskabet, men det vil ikke være en væsentlig negativ påvirkning af landskabsoplevelsen. En del af anlægget vil fortsat være synligt, når den afskærmende beplantning er vokset til. De eksisterende beplantningsbælter står på tværs af terrænet og understreger dermed terrænets udformning. Det afskærmende beplantningsbælte vil stå både langs og på tværs af terrænet og det vil ikke sløre terrænets topografi, se visualisering 9.

Fra landskabet syd for anlægget ved Starbakke kan der være få punktvis indkig til anlægget, men dette vil ikke medføre en påvirkning af landskabsoplevelsen. Fra landskabet øst for området vil der ikke være en visuel påvirkning. Vest for området kan der fra den nordlige del af Starbakvej være en mindre punktvis visuel påvirkning. Fra det flade landskab mod nord vil den nordligste del af anlægget være synligt på det stigende terræn. Den synlige del af anlægget vil have en lille udstrækning i landskabet, og dette vil medføre en lille visuel påvirkning af landskabet.

Bortset fra landskabet mod nord vil der ikke være en visuel påvirkning fra fjernzonen.

Samlede visuelle påvirkning fra de to anlæg

Fra landskabet mod nord vil de to anlæg være synlige i landskabet på samme tid, hvilket vil øge det tekniske præg og oplevelsen af solceller i landskabet. Afstanden vil dog medføre, at der ikke vil være en markant visuel påvirkning. Det er dermed ikke en væsentlig større påvirkning af landskabet at etablere de to anlæg med nærhed til hinanden.

Fra de øvrige dele af det omkringliggende landskab vil de to anlæg ikke blive oplevet i landskabet fra de samme områder. Fra landskabet mellem de to områder vil der dog være punktvis indkig til anlæggene og der vil også være steder hvor begge anlæg kan opleves. Hermed vil oplevelsen af solceller i landskabet øges og dette kan forandre oplevelsen af landskabet.

Visuel påvirkning af skovbyggelinjen

Der er ikke fra Ribberholtvej og øvrige veje indsyn til det lille skovområde med skovbyggelinje, der ligger ved plan- og projektområdet ved Ribberholt. Solcelleanlægget vil ikke blive oplevet i indkigget til skovområdet, og der vil ikke være en visuel påvirkning.

Der er ikke indkig til skoven med skovbyggelinje, der ligger ved plan- og projektområdet ved Starbakke, fra de omkringliggende veje, da der er levende hegn der skærmer for indkig. Solcelleanlægget vil dermed ikke blive oplevet i forbindelse med skov og skovbryn, og der vil ikke være en visuel påvirkning.

Samspil med øvrige tekniske anlæg

Anlægs- og demonteringsfasen

Samspillet er vurderet under afsnittet Driftsfasen.

Driftsfasen

Solenergianlæggene vil blive oplevet i samspil med højspændingsledninger, vindmøller og transformieranlæg samt området med råstofgravning, genbrugsstation, autoophug og store gårdanlæg. Solenergianlæggene vil øge oplevelsen af et teknisk præget landbrugslandskab. Samspillet i sig selv er dog ikke en væsentlig betydning for landskabsoplevelsen.

Årstiderne

Oplevelsen af solenergianlægget vil variere i forhold til årstiderne. Efter løvfald vil det levende hegn være mere transparent, specielt indtil den er vokset godt til i både højde og bredde. Der vil dog også indgå stedsegrønne træer/buske i det levende hegn. Beplantningen vil derfor fortsat have en stor afskærmende effekt, og sløre for direkte indsyn til anlægget.

7.6 Miljøvurdering af planforslagene

Hvis planforslagene vedtages, men de ansøgte projekter ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer. Planforslagene rummer ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til potentiel påvirkning af omgivelserne. Miljøvurderingen af planforslagene vurderes at være sammenfaldende med miljøvurderingen af projekternes driftsfasen.

7.7 Afværgende foranstaltninger og overvågning

For at skærme for indsyn til solenergianlægget etableres og suppleres der levende hegn omkring anlægget og langs veje som en del af projektet. Mens beplantningen er i tilvækst, vil der på nogle strækninger punktvis være frit indsyn til anlægget, og her er det ikke muligt at etablere andre afværgende foranstaltninger.

Når det levende hegn er vokset op i fuld højde, vil det i langt de fleste tilfælde skærme for solenergianlægget, så det ikke fremstår synligt i omgivelserne. Dog vil det ikke skærme fuldt ud for synlighed fra nord.

Hvis ikke den afskærmende beplantning får tilstrækkelig slørende effekt, kan anlægget medføre væsentlig påvirkning af de nære omgivelser. Derfor foreslås overvågning af, at beplantningen etableres. Overvågningen skal foretages periodevist i hele projektets levetid, så en tilstrækkelig slørende effekt sikres. Tilsyn skal føres mindst én gang om året de første fem år efter anlæggelsen, og herefter føres tilsyn mindst hvert tredje år.

7.8 Samlet vurdering landskab og visuel påvirkning

Visuel påvirkning af oplevelsen af landskabet - nærzone

<p>Nyetablet anlæg</p>	<p>Ribberholt Lille negativ påvirkning: Anlægget vil øge oplevelsen af tekniske anlæg i landskabet. Anlægget kan skærme for udsigter over det åbne landskab og forandre landskabsoplevelsen.</p> <p>Starbakke Moderat negativ påvirkning: Fra dele af Mariendalsvej vil der være en moderat visuel påvirkning af landskabsoplevelsen, idet anlægget skærmer for udsigt over det åbne landskab. Fra nord og nordøstlige del af Starbakvej vil oplevelsen af landskabet være forandret, og der vil fra en kort strækning være en moderat påvirkning af landskabsoplevelsen.</p>
<p>Ved fuld etableret beplantning</p>	<p>Ribberholt Lille negativ påvirkning: Anlæggets synlighed vil reduceres og i de fleste tilfælde vil det være skjult, specielt i sommerhalvåret. Landskabet vil opleves mere lukket end under eksisterende forhold.</p> <p>Starbakke Lille negativ påvirkning: Anlægget vil være mindre synligt, specielt i sommerhalvåret. Fra Mariendalsvej vil landskabet opleves mere lukket, specielt ved færdsel gennem plan- og projektområdet, hvor der vil være levende hegn på begge sider af vejen. Mod nord, fra Starbakvej vil anlægget kunne opleves delvist i terrænet over beplantningen.</p>
<p>Visuel påvirkning af oplevelsen af landskabet – mellem- og fjernzone</p>	
<p>Beboelser</p>	<p>Ribberholt Ingen/meget lille påvirkning: Anlægget kan være delvist synligt fra få boligbebyggelser. Der vil ikke være en væsentlig visuel påvirkning.</p> <p>Starbakke Lille negativ påvirkning: Anlægget kan være delvist synligt fra indkørsler til boliger mod syd. Der vil ikke være en væsentlig visuel påvirkning.</p>
<p>Nyetablet anlæg</p>	<p>Ribberholt Lille negativ påvirkning - Ingen/meget lille påvirkning: Syd, vest og øst for området vil dele af anlægget være punktvist synligt. Dette medfører ikke en væsentlig påvirkning af oplevelsen af landskabet, men oplevelsen af landskabet kan være forandret.</p> <p>Fra landskabet mod nord kan solcelleanlægget sløre oplevelsen af terrænstigningen mellem det flade marine forland og den hævede havbund langs stenalderhavets kystlinje. Landskabets karaktertræk vil ikke blive påvirket væsentligt. Anlægget har en lille udstrækning i det samlede landskab.</p>

	<p>Starbakke Lille negativ påvirkning - Ingen/meget lille påvirkning: Fra landskabet syd for anlægget vil der ikke være en væsentlig påvirkning af landskabsoplevelsen.</p> <p>Fra landskabet øst for anlægget vil der ikke være en visuel påvirkning.</p> <p>Vest for området kan der fra den nordlige del af Starbakvej være en mindre punktvis visuel påvirkning af landskabsoplevelsen.</p> <p>Fra landskabet nord for anlægget vil der være en lille visuel påvirkning, da anlægget har en lille udstrækning der kan være synlig.</p> <p>Bortset fra påvirkning af landskabet mod nord vil der ikke være en visuel påvirkning fra fjernzonen.</p>
Ved fuld etableret beplantning	<p>Ribberholt Lille negativ påvirkning - Ingen/meget lille påvirkning: Fra syd, vest og øst vil anlægget ikke være synligt i landskabet, der på grund af beplantningen vil fremstå mere lukket.</p> <p>Fra nord vil beplantningen skærme for en del af anlægget, men på grund af terrænet vil de øverste dele fortsat være synlige. Oplevelsen af terrænets bevægelse vil være sløret i mindre grad.</p> <p>Starbakke Lille negativ påvirkning - Ingen/meget lille påvirkning: Anlægget vil oftest være skjult af beplantningen, dog kan de højest beliggende solceller i den nordlige del være synlige over beplantningen fra nord og nordøst.</p>
Samlede visuelle påvirkning fra de to anlæg	
	<p>Lille negativ påvirkning: Det tekniske præg og oplevelsen af solceller i landskabet vil øges fra landskabet mod nord, hvor de to anlæg opleves i landskabet samtidig. Det er vurderet, at den samlede visuelle påvirkning fra de to anlæg, ikke har en væsentlig negativ visuel påvirkning.</p>
Landskab generelt	
Skovbyggelinje	Der er ingen visuel påvirkning af skovbyggelinjer.
Samspil med øvrige tekniske elementer	Solenergianlæggene vil øge oplevelsen af tekniske anlæg i landskabet, der i forvejen er præget af forskellige tekniske anlæg.

Ved fuld etableret beplantning	<p>Det levende hegn indpasses den øvrige beplantning i området og der vil ikke være en påvirkning af landskabets overordnede karaktertræk.</p> <p>Omkring projektområderne vil oplevelsen af det åbne landskab forandres til at være mere lukket med beplantning, der vil skærme for vidstrakte udsigter. Dermed vil landskabets karaktertræk ændres i det nære landskab omkring plan- og projektområderne.</p> <p>Fra nord vil oplevelsen af terrænet sløres, idet beplantningen etableres langs terrænstigningerne og dermed skærmer for indkig. Dog vil de nord-sydgående beplantningsbælter følge terrænet og understrege terrænet. Der vil dog ikke være en påvirkning af landskabets karaktertræk.</p>
--------------------------------	--

Tabel 7.1: Samlet vurdering af landskab og visuel påvirkning

7.9 Referencer

/1/ Kommuneplan 2015 for Frederikshavn Kommune

8 Natur

I det følgende redegøres for de naturværdier, som kendes i og omkring de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken, og projekternes mulige effekter på internationale og nationale naturværdier vurderes. En nærmere beskrivelse af naturelementerne i og omkring de to plan- og projektområder findes i Appendiks 2.

8.1 Metode

Vurderingsgrundlaget baserer sig på data fra en feltundersøgelse af naturen i plan- og projektområderne den 30. september 2022, hvor alle §3-naturtyper og øvrige naturelementer i og omkring solcelleområderne ved Ribberholt og Starbakken blev undersøgt (se Appendiks 2). De to plan- og projektområder blev også undersøgt for bilag IV-arter og egnede yngle- og rasteområder for disse arter. Nogle bilag IV-arter, såsom padder, var svære at registrere i september, men det var muligt at vurdere alle naturelementers egenhed som levested for bilag IV-arter i de to plan- og projektområder (se Appendiks 2). Derudover blev alle observerede fugle- og pattedyrforekomster registreret.

Derudover er feltundersøgelsen suppleret med data fra Danmarks Miljøportal, Dansk Ornitologisk Forenings artsdatabase (Dofbasen) og Naturbasen i de seneste ti år. Den tilgængelige viden om udbredelsen af truede og beskyttede arter i Danmark er desuden gennemgået. Herunder det generelle kendskab til bilag IV-arternes udbredelse i Danmark /1-12/ samt relevante resultater fra det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur (NOVANA).

Manglende viden

Det vurderes at foreliggende viden og feltdata er tilstrækkeligt til vurdering af de to solcelleanlægs konsekvenser for naturtyper og arter i området.

8.2 Miljømål og eksisterende forhold

I dette afsnit redegøres først for de eksisterende internationale naturbeskyttelsesinteresser (Natura 2000 og bilag IV-arter) og efterfølgende beskrives de nationale naturbeskyttelsesinteresser (§3-naturtyper og beskyttede vandløb) i området, samt Grønt Danmarkskort og relevante forekomster af øvrige dyre- og plantearter.

Natura 2000

Natura 2000-områderne er udpeget efter henholdsvis Habitatdirektivet (92/43/EF) og Fuglebeskyttelsesdirektivet (2009/147/EF, tidligere 79/409/EF). Habitat- og fuglebeskyttelsesområderne udgør tilsammen et økologisk netværk af beskyttede naturområder i hele EU, som skal bevare og beskytte sjældne naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. I Danmark administreres Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiverne bl.a. gennem Habitatbekendtgørelsen.

Gennem EU er Danmark forpligtet til at opretholde en "gunstig bevaringsstatus" for de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte.

I henhold til /13/ anses en arts bevaringsstatus for "gunstig", når:

- Data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på langt sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder.
- Artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller der er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket.

- Der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på langt sigt at bevare dens bestande.

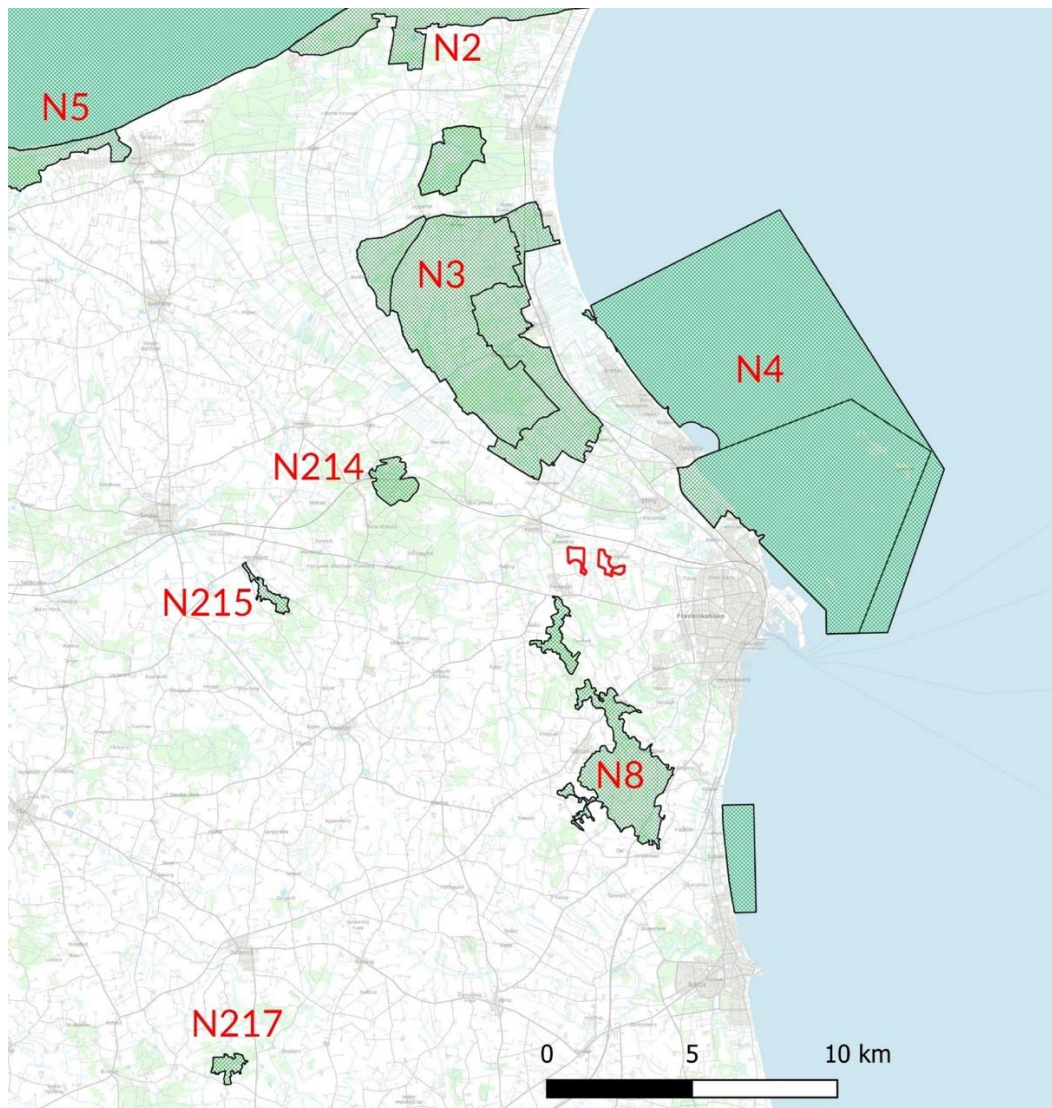
En naturtypes bevaringsstatus anses for "gunstig", når:

- Det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse.
- Den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dens opretholdelse på lang sigt, er til stede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid.
- Bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for den pågældende naturtype, er gunstig jf. bevaringsstatus for arter (herover).

Projekter eller planer må ikke medføre en væsentlig negativ påvirkning af bevaringsstatus for arter og naturtyper på Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag.

De nærmest beliggende Natura 2000-områder er N8 "Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder" ca. 1,5 km syd for de to plan- og projektområder, N3 "Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose" ca. 3 km nord for de to plan- og projektområder, N4 "Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Å's udløb" ca. 3,5 km øst for de to plan- og projektområder, N214 "Tolne Bakker" ca. 6 km nordvest for de to plan- og projektområder, N215 "Tislum Møllebæk" ca. 10 km vest for de to plan- og projektområder, N2 "Råbjerg Mile og Hulsig Hede" ca. 17 km nord for de to plan- og projektområder, N217 "Nymølle Bæk og Nejsum Hede" ca. 20 km sydvest for de to plan- og projektområder og N5 "Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb" ca. 20,5 km nordvest for de plan- og projektområder (Figur 8.1).

Disse otte nærliggende Natura 2000-områder består af både EU-habitatområder og EU-fuglebeskyttelsesområder (Tabel 8.1), og udpegningsgrundlagene for disse habitat- og fuglebeskyttelsesområderne fremgår af Appendiks 3.

Figur 8.1. Placeringen af solcelleanlæggene ved Ribberholt og Starbakken (rødt areal) i forhold til nærliggende Natura 2000-områder (grøn skravering): N2 "Råbjerg Mile og Hulsig Hede", N3 "Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose", N4 "Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Å's udløb", N5 "Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb", N8 "Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder", N214 "Tolne Bakker", N215 "Tislum Møllebæk" og N217 "Nymølle Bæk og Nejsum Hede".

Tabel 8.1. De otte nærliggende Natura 2000-områder N2 "Råbjerg Mile og Hulsig Hede", N3 "Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose", N4 "Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Å's udløb", N5 "Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb", N8 "Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder", N214 "Tolne Bakker", N215 "Tislum Møllebæk" og N217 "Nymølle Bæk og Nejsum Hede" består af følgende EU-habitatområder (H) og EU-fuglebeskyttelsesområder (F).

Område	Består af
N2	H2 "Råbjerg Mile og Hulsig Hede" F5 "Råbjerg Mile og Hulsig Hede"
N3	H3 "Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose" F6 "Råbjerg og Tolshave Mose"
N4	H4 "Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Å's udløb" F11 "Hirsholmene"
N5	H5 "Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb"
N8	H8 "Åsted Ådal" og H216 "Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder"
N214	H214 "Tolne Bakker"
N215	H215 "Tislum Møllebæk"
N217	H217 "Nymølle Bæk og Nejsum Hede"

Bilag IV-arter

Af Habitatdirektivet fremgår, at EU-medlemslandene skal indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets artikel 12 og bilag IV, uanset om disse forekommer inden for eller uden for et Natura 2000-område /1/.

Habitatdirektivets artsbeskyttelse omfatter derfor en generel beskyttelse af yngle- og rasteområder for alle arter opført på direktivets bilag IV overalt, hvor de pågældende arter lever naturligt. Beskyttelsen indebærer, at planer og projekter ikke må føre til ødelæggelse eller beskadigelse af bilag IV-arters yngle- og rasteområder, som medfører negative effekter på området's økologiske funktionalitet.

Der blev ikke fundet bilag IV-arter i de to plan- og projektområder under feltundersøgelsen den 30. september. Dette udelukker ikke, at der kan forekomme bilag IV-arter i området, og derfor er alle danske bilag IV-arters kendte forekomster i og nær de to plan- og projektområder gennemgået i Tabel 8.2.

Tabel 8.2. EU-Habitatdirektivets bilag IV-arter og deres kendte og mulige forekomster i de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken. Arter markeret med gråt forekommer i plan- og projektområderne eller i landsdelen, hvor solcellerne planlægges opstillet.

Bilag IV-art	Forekomst i eller nær plan- og projektområderne
Pattedyr	
Alle arter af flagermus	Følgende arter kendes fra landsdelen /14/: Dam-, vand-, troid-, dværg-, brun-, nord-, syd-, skimmel- og langøret flagermus

Hasselmus	Arten lever ikke i landsdelen /2/
Birkemus	Arten lever ikke i landsdelen /3/
Bæver	Arten lever ikke i landsdelen /4/
Odder	Odder kendes fra landsdelen /5/ og er på udpegningsgrundlaget for H4, H5, H8, H216 og H217
Ulv	Ulv er ikke registreret i lokalområdet ved Ribberholt og Starbakken / https://www.ulveatlas.dk/
Alle arter af hvaler	Ingen
Fisk	
Snæbel	Snæbel findes ikke i landsdelen /6/
Krybdyr	
Markfirben	Markfirben kendes fra landsdelen /7/
Padder	
Stor vandsalamander	Arten lever i landsdelen /1/ og er på udpegningsgrundlaget for H2
Klokkefrø	Arten kendes ikke fra landsdelen /1/
Løgfrø	Arten forekommer i landsdelen /1/
Løvfrø	Arten forekommer ikke i landsdelen /1/
Spidssnudet frø	Spidssnudet frø forekommer i landsdelen /1/
Springfrø	Arten kendes ikke fra landsdelen /1/
Strandtudse	Strandtudse forekommer i landsdelen /8/
Grønbroget tudse	Arten kendes ikke fra landsdelen /1/
Hvirvelløse dyr	
Bred vandkalv	Bred vandkalv lever ikke i området ved Ribberholt og Starbakken /1/
Lys skivevandkalv	Arten kendes ikke fra landsdelen /1/
Eremit	Arten kendes ikke fra landsdelen /1/
Sortpletet blåfugl	Arten kendes ikke fra landsdelen /1/
Grøn mosaikguldsmed	Grøn mosaikguldsmed lever ikke i lokalområdet ved Ribberholt og Starbakken /9/
Stor kær-guldsmed	Arten kendes ikke fra landsdelen /1/
Grøn kølleguldsmed	Arten kendes ikke fra landsdelen /1/
Stor ildfugl	Arten kendes ikke fra landsdelen /10/
Natlyssværmer	Arten kendes ikke fra landsdelen /11/

Mnemosyne	Arten kendes ikke fra landsdelen /10/
Herorandøje	Arten kendes ikke fra landsdelen /10/
Tykskallet malermusling	Arten kendes ikke fra landsdelen /1/
Planter	
Enkelt månerude	Arten kendes ikke fra landsdelen /12/
Vandranke	Arten kendes ikke fra landsdelen /12/
Liden najade	Arten kendes ikke fra landsdelen /12/
Fruesko	Arten kendes ikke fra landsdelen /12/
Mygblomst	Arten kendes ikke fra området ved Ribberholt og Starbakken /12/
Gul stenbræk	Arten findes i frederikshavn kommune, men nærmeste observation er ca. 13 km mod sydvest /Arter.dk/

Alle danske flagermusarter er på bilag IV, og ni af arterne (dam-, vand-, trolde-, dværg-, brun- og sydflagermus) kendes fra landsdelen, hvor de to solcelleanlæg planlægges opstillet ved Ribberholt og Starbakken.

Udover flagermus, er odder den eneste anden bilag IV-pattedyrsart, som forekommer i lokalområdet omkring Ribberholt og Starbakken. I det dyrkede landbrugsland, hvor de to solcelleanlæg planlægges opstillet, er der ingen gode habitater for odder, som lever i tilknytning til større vandløb og søer. Arten kan dog potentielt opholde sig kortvarigt i området under dens spredning i landskabet.

Markfirben foretrækker artsrig urte- og græsvegetation på soleksponerede skrånninger og skrænter gerne med spredt opvækst af lave buske såsom hedelyng, tjørn og lignende /7/. På de beskyttede §3-overdrev og -enge nær plan- og projektområderne ved Ribberholt og Starbakken (se Appendiks 2) kan der leve markfirben, men der er ingen egnede levesteder for arten i de to plan- og projektområder.

Der er ingen søer, som kunne være ynglesteder for padder, i de to plan- og projektområder. De fire bilag IV-padder (stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse), som lever i landsdelen, hvor solcelleprojekterne planlægges, kan potentielt yngle i nogle af søerne inden for en kilometer af de to plan- og projektområder. Der kan derfor potentielt forekomme enkelte vandrende individer af stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø eller strandtudse i plan- og projektområderne, men de to områders intensivt dyrkede agerland er ikke egnede raste- eller overvintringsområde for bilag IV-padder.

Ud af de danske bilag IV-arter, er det således kun flagermus, odder, markfirben stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse, som potentielt kan blive påvirket af de to solcelleprojekter.

§3-naturtyper og beskyttede vandløb

I 1972 besluttede Folketinget at beskytte en række naturtyper, som de seneste 50 år var gået kraftigt tilbage i antal og areal i det danske landskab. I 1992 blev disse bestemmelser udvidet til den såkaldte Naturbeskyttelseslov, som blandt andet indeholder bestemmelser om beskyttelse af forskellige naturtyper. Følgende naturtyper er således beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3: Søer, moser, ferske enge, strandenge, heder, overdrev og vandløb. Disse naturtyper er

beskyttede overalt, hvor de forekommer i Danmark, hvis de opfylder kravene om størrelse og naturindhold i henhold til Naturbeskyttelsesloven.

Der er ingen §3-naturtyper eller beskyttede vandløb i de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken (Figur 8.2). Plan- og projektområdet ved Ribberholt grænser mod vest direkte op til et §3-beskyttet overdrev, og langs kanten af områdets nordvestlige hjørne løber et beskyttet vandløb. På Figur 8.2 ser det beskyttede vandløb ud til at ligge inde i plan- og projektområdet, hvilket skyldes at vandløbet er indtegnet forkert i databasen over beskyttede naturtyper og vandløb (Figur 8.3). Udover det beskyttede vandløb, ligger der et overdrev, en §3-eng, -mose og -sø umiddelbart vest for plan- og projektområdet ved Ribberholt (se Figur 8.2).

Mellem de to plan- og projektområder ligger der flere §3-beskyttede enge, søer og overdrev, og den beskyttede Ribberholt Bæk løber mellem de to områder (se Figur 8.2).

Plan- og projektområdet ved Starbakken grænser mod vest direkte op til et §3-overdrev og ca. 70 m øst for området ligger der en §3-beskyttet sø (se Figur 8.2).

En nærmere beskrivelse af de omkringliggende beskyttede naturtyper og vandløb findes i Appendiks 2.

Figur 8.2. Forekomsten af §3-beskyttede søer (blå), ferske enge (grøn), overdrev (orange) og moser (gul) omkring de to plan- og projektområder ved Ribberholt (rød afgrænsning til venstre) og Starbakken (rød afgrænsning til højre), samt beskyttede vandløb (blå linjer) i området.

Figur 8.3. På ortofoto ses, at det beskyttede vandløb vest for plan- og projektområdet ved Ribberholt, løber lige uden for områdets nordvestlige hjørne, og marken er opdyrket helt hen til §3-overdrevet vest for plan- og projektområdet.

Fugle og øvrige fauna

I plan- og projektområderne ved Ribberholt og Starbakken blev der under feltbesøget den 30. september 2022 registreret almindelige skov- og agerlandsfugle, som musvåge, ringdue, stor flagspætte, sanglærke, engpiber, krage, skovskade, gransanger, rødhals, solsort, musvit, bogfinke og gulspurv. Rød glente blev registreret med et enkelt individ, som fløj hen over plan- og projektområderne. (se Appendiks 2).

I DOFbasen er der ingen registreringer af sjældne ynglefugle eller rastende svaner, gæs og vadefugle i og omkring de to plan- og projektområder i perioden 2012-2022.

Af pattedyr blev der kun registreret rådyr og hare i løbet af feltundersøgelsen af de to plan- og projektområder den 30. september 2022 (se Appendiks 2). Der forventes dog at være regelmæssige forekomster af almindelige pattedyrarter som husmår, ræv, grævling og forskellige musearter i området.

Ribberholt Bæk, som løber mellem de to plan- og projektområder, er senest befisket af DTU-Aqua den 9. september 2021, hvor den eneste registrerede fiskeart var tre-pigget hundestejle og vandløbet blev beskrevet at have økologisk dårlig tilstand (DTU Aquas ørredkort, Fiskepleje.dk).

Grønt Danmarkskort

Grønt Danmarkskort er udpeget for at skabe sammenhæng mellem Danmarks naturarealer. Der er ved udpegningen dels lagt vægt på eksisterende værdifuld natur og områder med høj biodiversitet (HNV-kortet), og dels lagt vægt på at skabe sammenhæng mellem, eller udvide, vigtige naturarealer. Yderligere er flere af områderne for eksempel lavbundsområderne medtaget, således eventuelle klimaformål også kan rummes inden for udpegningen.

De økologiske forbindelser og de potentielle økologiske forbindelser, samt eksisterende naturområder (herunder Natura 2000-områderne) og potentielle naturområder indgår i udpegningen af Grønt Danmarkskort.

Ingen dele af de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken er udpeget som økologisk forbindelse, potentiel økologisk forbindelse, naturområde eller potentielt naturområde (Figur 8.4). En meget lille del af det nordlige plan- og projektområde ved Starbakken er udpeget som lavbundsareal (se Figur 8.4).

Figur 8.4. Økologiske forbindelser (olivengrønne), skovbyggelinjer (grøn skravering) og lavbundsarealer (blå skravering) omkring de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken (røde afgrænsninger).

Skovbyggelinjer og øvrige udpegninger

Skovbyggelinjer forløber i en afstand af 300 meter fra skoven, og er gældende for private skove med et sammenhængende areal på mindst 20 ha samt for alle offentlige skove, jf. naturbeskyttelseslovens § 17. Skovbyggelinjen skal sikre det frie udsyn til skoven og skovbrynet, samt bevare skovbrynet som værdifuldt levested for planter og dyr.

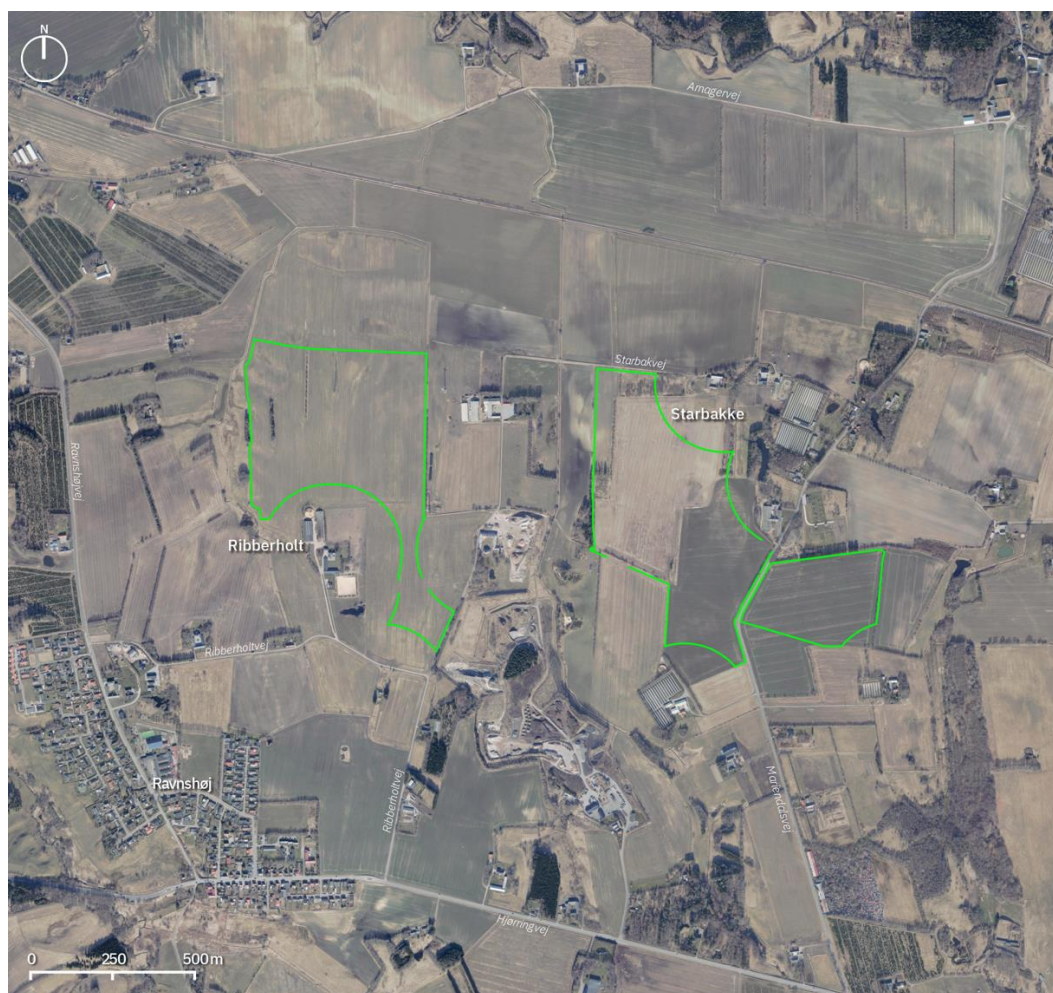
Der er ingen skove med skovbyggelinje i de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken, men skovbyggelinjer fra omkringliggende skove overlapper en smule med de to områder i den sydlige ende af disse (se Figur 8.4).

Der er ikke andre naturudpegninger eller -beskyttelser end de ovenfor nævnte.

8.3 Vurdering af solcelleanlæggenes påvirkning

I de nedenstående underafsnit vurderes solcelleanlæggenes påvirkninger af naturen i de to plan- og projektområder i anlægs-, drifts- og demonteringsfasen, ved realiseringen af projekterne ved Ribberholt og Starbakken.

De to solcelleområder vil begge blive hegnet med et ca. 2 meter højt trådhegn med beplantning på ydersiden. For at tilgodese spredning af mellemstore pattedyr, såsom hare, grævling og ræv, laves der passagemuligheder igennem de to plan- og projektområder ved at hæve trådhegnet 15 cm over terræn hele vejen rundt om solcelleanlæggene. Beplantningen langs trådhegnet vil være en blanding af eksisterende og ny beplantning, da eksisterende beplantning så vidt muligt vil bevares som afskærmende beplantning langs trådhegnet (Figur 8.5). Pleje og drift af solcellearealerne i de to plan- og projektområder vil enten foregå ved afgræsning ved hjælp af får eller ved mekanisk slåning af græs- og urtevegetation.

Figur 8.5. Beplantningsbælterne rundt om solcelleanlæggene ved Ribberholt og Starbakken vil bestå af både ny og eksisterende beplantning.

Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Inden for en radius af ca. 20 km fra de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken ligger der otte Natura 2000-områder (N2, N3, N4, N5, N8, N214, N215 og N217; se Figur 8.1).

Planerne og projekterne ved Ribberholt og Starbakken må derfor ikke forhindre opretholdelse af "gunstig bevaringsstatus" for de arter og naturtyper, som disse områder er udpeget for at beskytte. Udpegningsgrundlagene for EU-habitatområderne i de nærliggende Natura 2000-områder udgøres af både naturtyper og arter (se Appendiks 3).

Naturtyper

Ingen af naturtyperne på udpegningsgrundlagene for de nærliggende EU-habitatområder findes i de to plan- og projektområder, hvor solcelleanlæggene planlægges opstillet. Anlæggelsen af solcelleanlæggene kræver ikke grundvandssænkning eller andre store miljøpåvirkninger, som vil kunne påvirke naturtyper uden for de to plan- og projektområder. Naturtyperne på udpegningsgrundlagene for Natura2000-områderne N2, N3, N4, N5, N8, N214, N215 og N217 vil derfor ikke blive påvirket af projekternes anlægs-, drifts- og demonteringsfase.

Arter

Udover naturtyperne, er arterne hedepletvinge, havlampret, bæklampret, stor vandsalamander, marsvin, odder, gråsæl og spættet sæl på udpegningsgrundlaget for nogle af EU-habitatområderne i de otte nærliggende Natura 2000-områder (se Appendiks 3),

Hedepletvinge, som er på udpegningsgrundlaget for EU-habitatområde H2, H3 og H4, lever på fugtige heder og enge, hvor der vokser mange djævelsbid, som larverne lever af. Denne habitattype findes ikke i eller nær plan- og projektområderne ved Ribberholt og Starbakken.

Marsvin, gråsæl og spættet sæl, som er på udpegningsgrundlaget for EU-habitatområde H4, lever heller ikke i de to plan- og projektområder, da disse tre arter er tilknyttet marine habitater. Udpegningsarterne hedepletvinge, marsvin, gråsæl og spættet sæl vil derfor ikke blive påvirket af de to solcelleprojekter, da de ikke lever i eller nær de to plan- og projektområder.

Havlampret, som er på udpegningsgrundlaget for EU-habitatområde H4 og H5, er en anadrome vandrefisk, der yngler i vandløb og vokser op i havet, mens bæklampret, som er på udpegningsgrundlaget for EU-habitatområde H4, H5, H8, H215, H216 og H217, gennemfører hele sin livscyklus i ferskvand. Ingen af de to lampretarter er registreret i eller nær plan- og projektområderne ved Ribberholt og Starbakken (DTU Aquas Fiskepleje.dk, Danmarks Naturdata, Naturbasen). Derudover vil de to beskyttede vandløb, som løber nær de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken (se Figur 8.2), ikke blive påvirket af anlæggelse, drift eller demontering af solcelleanlæggene. Udpegningsarterne havlampret og bæklampret vil derfor ikke blive påvirket af for de to solcelleanlæg, da arterne ikke kendes fra området, og mulige levested for arterne vil ikke blive påvirket af planerne og projekterne ved Ribberholt og Starbakken.

Odder, som er på udpegningsgrundlaget for EU-habitatområde H4, H5, H8, H216 og H217, og stor vandsalamander, som er på udpegningsgrundlaget for EU-habitatområde H2, lever i landsdelen, hvor solcellerne planlægges opstillet. Der er ingen egnede yngle- eller rastesteder for stor vandsalamander og odder i de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken, men vandrende individer af de to arter kan potentielt forekomme i de to områder.

Af arterne på udpegningsgrundlagene for EU-habitatområderne i de nærliggende Natura 2000-områder, er det således kun stor vandsalamander og odder, som er relevante for planerne og projekterne ved Ribberholt og Starbakken, da de to arter kan vandre fåtalligt gennem områderne.

Fugle

Alle de 16 fuglearter på udpegningsgrundlaget for EU-fuglebeskyttelsesområderne F5, F6 og F11 er udpeget som ynglefugle (se Appendiks 3), og disse arters foretrukne ynglehabitat fremgår af i Tabel 8.3.

Tabel 8.3. Det foretrukne ynglehabitat for ynglefuglene på udpegningsgrundlaget for EU-fuglebeskyttelsesområde F5 "Råbjerg Mile og Hulsig Hede", F6 "Råbjerg og Tolshave Mose" og F11 "Hirsholmene" i henhold til /15/.

Art	Ynglehabitat
Engsnarre	Fugtige enge med en naturlig og varieret engflora upåvirket af kunstgødning og sprøjtegifte.
Fjordterne	Yngler i kolonier på øer og holme ved kysten eller i fjorde.
Havterne	Yngler i kolonier på øer og holme ved kysten eller i fjorde.
Hedehøg	Rørsump og dyrkede marker med vintersæd.
Hedelærke	Åbne klitheder, heder og større rydninger i nåleplantager på sandjord.
Hjejle	Meget åbne og større hedearealer med sparsom og kort lyngvegetation.
Markpiber	Åbent og tørt, sandet klitterræn nær kysten.
Mosehornugle	Strandenge, ådale og på øer.
Natravn	Nåleskov på tør og sandet bund.
Plettet rørvagtel	Store og middelstore sumpområder og våde ferske enge.
Rødrygget tornskade	Lysåbne, insektrige lokaliteter med spredte buske, krat eller levende hegn
Rørdrum	Udbredte tagrørskove ved sø- og fjordbredder og i store sumpområder.
Splitterne	Yngler i kolonier på øer og holme ved kysten eller i fjorde.
Tinksmed	Åbne hedemoser samt ved småsøer og kær i hedeområder
Tejst	Yngler kystnært i store stenhobe eller stejle lerklinter.
Trane	Åbne og uforstyrrede, næringsfattige hedemoser og mindre skovmoser.

Ingen af de 16 arters foretrukne ynglehabitater findes i de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken, og arterne forventes derfor ikke som ynglefugle i de to områder, hvor solcellerne planlægges opstillet. Det intensivt dyrkede agerland i de to plan- og projektområder er heller ikke velegnet fourageringsområde for nogen af de 16 fuglearter på udpegningsgrundlaget for de nærliggende EU-fuglebeskyttelsesområder. Planerne og projekterne ved Ribberholt og Starbakken vil derfor ikke forhindre opretholdelse af "gunstig

bevaringsstatus" for de fuglearter, som EU-fuglebeskyttelsesområderne F5 "Råbjerg Mile og Hulsig Hede", F6 "Råbjerg og Tolshave Mose" og F11 "Hirsholmene" er udpeget for at beskytte.

Af naturtyper, arter og fugle på udpegningsgrundlagene for nærliggende Natura 2000-områder, er det således kun stor vandsalamander og odder, som er relevante for vurderingen af, om planerne og projekterne ved Ribberholt og Starbakken vil påvirke opretholdelse af "gunstig bevaringsstatus" for arter og naturtyper på udpegningsgrundlagene for de otte nærliggende Natura 2000-område.

Anlægs- og demonteringsfasen

Der er ingen egnede ynglesøer for stor vandsalamander i plan- og projektområderne ved Ribberholt og Starbakken, og anlægs- og demonteringsfaserne vil derfor ikke påvirke artens ynglemuligheder. Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger oftest nær ynglevandhullet, hvor der er gode skjulesteder, som grene, dødt ved og sten. Hovedparten af en lokal bestand opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men i sjældnere tilfælde kan enkelte individer vandre op til 1 km /1/. Der er ingen kendte registreringer af stor vandsalamander inden for en radius af 1 km fra hverken plan- og projektområdet ved Ribberholt eller området ved Starbakken (Danmarks Naturdata). Sandsynligheden for, at der vil forekomme vandrende stor vandsalamander i de to plan- og projektområder i løbet af anlægs- og demonteringsfasen, vurderes derfor at være meget lille. Derudover vandrer stor vandsalamander næsten udelukkende om natten, mens der vil være en begrænset arbejdskørsel om natten i forbindelse med anlæggelsen og demonteringen af de to solcelleanlæg. Anlægs- og demonteringsfasen i de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken vurderes derfor ikke at medføre trafikdrab af vandrende individer af stor vandsalamander eller på andre måder påvirke arten væsentligt.

Der er ingen større vandsystemer inden for plan- og projektområderne ved Ribberholt og Starbakken, som kan huse en bestand af odder, og arten følger primært vandsystemer under deres spredning i landskabet. Sandsynligheden for at der vandrer enkelte individer af odder igennem de to plan- og projektområder under anlægs- og demonteringsfasen, vurderes derfor at være meget lille. Desuden er odder hovedsagelig nataktiv, og anlægs- og demonteringsarbejdet forventes overvejende at blive udført i dagtimerne, og arbejdet vil være relativt kortvarigt. Anlægs- og demonteringsfasen i de to plan- og projektområder vurderes derfor ikke at få væsentlige negative effekter for odder.

Driftsfasen

Stor vandsalamander kan uden problemer passere gennem trådhegnet, som vil omgive de to solcelleanlæg ved Ribberholt og Starbakken, mens odder vil kunne passere under trådhegnet, da dette vil blive hævet 15 cm i bunden. I driftsfasen vil de to solcelleanlæg ved Ribberholt og Starbakken derfor ikke forhindre hverken stor vandsalamander eller odder i at vandre gennem de to plan- og projektområder. Derudover forventes de to arter, som nævnt, meget sjældent at vandre gennem plan- og projektområderne ved Ribberholt og Starbakken. Driftsfasen vil således ikke få væsentlige negative konsekvenser for hverken stor vandsalamander eller odder.

Planerne og projekterne ved Ribberholt og Starbakken medfører derfor ikke en væsentlig negativ påvirkning af bevaringsstatus for stor vandsalamander og odder eller andre arter og naturtyper på de nærliggende Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Bilag IV-arter

Flagermus, odder, markfirben stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse er de eneste bilag IV-arter, som kan forekomme i eller nær plan- og projektområderne ved Ribberholt og Starbakken. Stor vandsalamander og odder vil ikke blive påvirket væsentligt af de to

solcelleanlæg, som beskrevet ovenfor under påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget for nærliggende Natura 2000-områder. I det følgende vurderes derfor udelukkende påvirkninger af bilag IV-arterne flagermus, markfirben, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse.

Anlægs- og demonteringsfasen

Der er ingen træer med egnede yngle- eller rasteplasser for flagermus i eller rundt om de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken (se Appendiks 2). Under anlæggelsen eller demonteringen af de to solcelleanlæg vil der således ikke blive fjernet store eller gamle træer, som kunne være raste- eller yngleplads for flagermus.

I plan- og projektområdet ved Ribberholt vil de to levende hegn (hegn 8 og 9 i Appendiks 2) ude på marken i den nordvestlige del af området blive fjernet. I plan- og projektområdet ved Starbakken vil to levende hegn (nr. 21 og 25 i Appendiks 2) og fire små trægrupper (nr. 20, 22, 26 og 28 i Appendiks 2) blive fældet. Disse levende hegn og trægrupper kan være fourageringsområder for flagermus, da mange flagermusarter ofte fouragerer langs levende hegn og skovbryn. Fældningen af træer, for at gøre plads til solcelleanlæggene i de to plan- og projektområder, vurderes ikke at påvirke fourageringsmulighederne for flagermus væsentligt, da der er fortsat, vil være mange fourageringsmuligheder i området i form af levende hegn og småbiotoper (se Appendiks 2). Derudover vil der i anlægsfasen blive etableret ny beplantning i form af levende hegn af hjemmehørende træarter langs trådhegnet rundt om solcelleanlæggene i de to plan- og projektområder (se Figur 8.5). Dette kan have en positiv effekt på flagermusenes fourageringsmuligheder i området. Påvirkningen ved at fjerne levende hegn og anden bevoksning i anlægsfasen vurderes derfor ikke at få væsentlige negative konsekvenser for områdets flagermus.

Anlægsområderne på de opdyrkede marker, hvor solcelleanlæggene ved Ribberholt og Starbakken planlægges opstillet, indeholder ikke egnede yngle- eller rasteområder for markfirben. Etableringen af solcelleanlægget med tilhørende veje og arbejdsarealer vil derfor ikke påvirke levesteder for markfirben. Arten kan leve på de beskyttede §3-overdrev og -enge nær de to plan- og projektområder (se Appendiks 2), men der er ingen kendte registreringer fra de omgivende, beskyttede naturarealer (Danmarks Naturdata, Naturbasen). Der forventes ikke at forekomme vandrende markfirben i de to plan- og projektområder, da der ikke er egnede yngle- eller rastesteder for arten i de to områder. Trafikmængden i forbindelse med arbejdskørslen under anlægsfasen vil desuden være forholdsvis lav. På grund af den lave trafikmængde og plan- og projektområdernes manglende levesteder for markfirben, vurderes anlægsarbejdet ikke at kunne påvirke vandrende markfirben væsentligt.

Der er ingen ynglesøer for løgfrø, spidssnudet frø eller strandtudse i de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken, og anlægs- og demonteringsarbejdet vil derfor ikke påvirke yngleområder for disse tre bilag IV-padder. Der er heller ingen kendte registreringer af løgfrø, spidssnudet frø eller strandtudse inden for en radius af 1 km fra hverken plan- og projektområdet ved Ribberholt eller området ved Starbakken (Danmarks Naturdata). Sandsynligheden for, at der vil forekomme vandrende individer af de tre bilag IV-padder i de to plan- og projektområder i løbet af anlægs- og demonteringsfasen, vurderes derfor at være meget lille. Derudover vandrer padderne næsten udelukkende om natten, og der vil ikke foregå arbejdskørsel om natten i forbindelse med anlæggelsen og demonteringen af solcelleanlæggene. Anlægs- og demonteringsfasen i de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken vurderes derfor ikke at medføre trafikdrab af løgfrø, spidssnudet frø eller strandtudse eller på andre måder at påvirke de tre bilag IV-padder væsentligt.

Driftsfasen

De etablerede levende hegn rundt om de to solcelleanlæg vil vokse til i løbet af driftsfasen, og der vil blive plantet flere meter levende hegn end der fældes i anlægsfasen. Dermed forventes fourageringsmulighederne for flagermus i plan- og projektområdet at blive forbedret i løbet af solcelleanlæggenes driftsfasen. Fouragerende og trækkende flagermus i området vil være i stand til at undgå kollisioner med solcelleanlæggets tekniske anlæg, inklusiv de op til 20 meter høje lynafledere i forbindelse med transformerstationen, da flagermus er gode til at undvige faste konstruktioner i landskabet. Driftsfasen vil således ikke påvirke flagermus negativt, men kan potentielt få en positiv effekt på flagermusens fourageringsmuligheder i områderne ved Ribberholt og Starbakken.

Hvis der, mod forventning, skulle forekomme vandrende individer af markfirben, løgfrø, spidssnudet frø eller strandtudse i plan- og projektområderne i løbet af driftsfasen, vil disse individer med lethed kunne passere trådhegnet, som vil omgive de to solcelleanlæg.

Det vurderes samlet, at solcelleanlæggene ikke vil medføre væsentlige negative påvirkninger af bilag IV-arter og af området's økologiske funktionalitet for arterne i hverken anlægs-, drifts- eller demonteringsfasen. I løbet af driftsfasen forventes de levende hegn, som plantes i anlægsfasen, at få en positiv effekt for fourageringsmulighederne for flagermus i de to plan- og projektområder.

§3-naturtyper og beskyttede vandløb

Anlægs- og demonteringsfasen

Der er ingen §3-naturtyper eller beskyttede vandløb i de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken (se Figur 8.2 og 8.3), og der friholdes en bebyggelsesfri og beplantningsfri bræmme på mindst 5 m til alle §3-naturtyper og beskyttede vandløb umiddelbart uden for de to plan- og projektområder. Planerne og projekterne vil derfor ikke medføre direkte påvirkning af beskyttede naturtyper eller vandløb. Der vil heller ikke være en indirekte påvirkning af naturtyper eller vandløb, da anlæggelsen af de to solcelleanlæg ikke kræver grundvandssænkning eller andre store miljøpåvirkninger, som kan påvirke naturtyper og vandløb uden for de to plan- og projektområder.

Anlægs- og demonteringsfasen vil derfor ikke at medføre væsentlige negative påvirkninger af beskyttede naturtyper eller vandløb i eller nær de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken.

Driftsfasen

Da der ikke er §3-naturtyper eller beskyttede vandløb i de to plan- og projektområder, vil driftsfasen ikke medføre påvirkninger af denne nationalt beskyttede natur.

Fugle

Anlægs- og demonteringsfasen

Der er ingen sjældne ynglefugle eller store regelmæssige forekomster af rastende svaner, gæs og vadefugle i eller omkring de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken. Der er således ingen truede fuglearter eller store fugleforekomster i plan- og projektområderne. Den røde glente, som blev set ved Starbakken den 30. september, yngler ikke i de to plan- og projektområder, da der ikke er egnede skove i områderne til dens redeplacering. Områdernes markarealer udgør heller ikke et vigtigt fourageringsområde for rød glente. Projekternes anlægs- og demonteringsfase vurderes derfor ikke at få væsentlige negative effekter for området's fugleliv.

Driftsfasen

I driftsfasen vurderes solcelleanlæggene ikke at få negative effekter på reproduktionen eller overlevelsen af de almindelige fugle, som lever i de to plan- og projektområder, da driften af anlæggene ikke vil forstyrre fuglene væsentligt. Hvorvidt området vil blive et godt fourageringsområde for fugle vil afhænge af, hvordan solcellearealerne drives og plejes. Jo mere naturvenligt arealerne drives, jo større vil fødeudbuddet for fugle være.

Pattedyr

De pattedyr som lever i området, udover flagermus, er almindelige arter tilknyttet agerland og skov, som rådyr, ræv, grævling, husmår, hare og forskellige arter af mus.

Anlægs- og demonteringsfasen

I løbet af anlægs- og demonteringsfase vil projekterne ved Ribberholt og Starbakken potentielt kunne forstyrre forekomsten af almindelige pattedyr i de to områder, som følge af støj og øget menneskelig aktivitet. Hjorte og andre pattedyrarter forventes at kunne søge fred og skjul i nærliggende skove og det omkringliggende landskab, hvis de forstyrres af arbejdet i anlægs- og demonteringsfasen. Både anlægs- og demonteringsfasen vil desuden være forholdsvis kortvarige, og vurderes derfor ikke at få væsentlige negative populationseffekter for områdets pattedyr.

Driftsfasen

I driftsfasen vil drift- og plejeplanerne for arealerne i plan- og projektområdet være afgørende for dets potentiale som fouragerings- og yngleområde for pattedyr. Ligesom for fugle, vil det afhænge af, hvor artsrigt og naturvenligt arealerne drives.

For at tilgodese spredning af mellemstore pattedyr, såsom hare, grævling og ræv, laves der passagemuligheder igennem området ved at hæve trådhegnet 15 cm over terræn hele vejen rundt. Alternativt vil hegnene have en masketæthed i den nederste del på 15x15 cm. Med denne sikring af mellemstore pattedyrs spredning gennem de to plan- og projektområder, er det kun spredningen af store hjortearter, som rådyr, der kan blive hindret af trådhegnene rundt om de to solcelleanlæg. Plan- og projektområderne ved Ribberholt og Starbakken er henholdsvis 29 ha og ca. 37 ha, og er derfor forholdsvis små solcelleanlæg på under 50 ha. Mellem de to plan- og projektområder er der ca. 500 m, og her ligger der flere §3-naturområder og det beskyttede vandløb Ribberholt Bæk løber også mellem de to områder (se Figur 8.2). Den beskyttede og øvrige natur mellem de to plan- og projektområder vil være velegnet som spredningskorridor for hjorte, som ikke kan passere trådhegnene rundt om de to anlæg. Derudover kan hjorte bevæge sig over store afstande i løbet af kort tid. I driftsfasen vurderes de to solcelleanlæg ved Ribberholt og Starbakken derfor ikke at komme til at få en væsentlig effekt på spredningsmulighederne for lokale bestande af rådyr og andre hjorte i området.

Fordi hjortene ikke vil kunne passere gennem trådhegnene rundt om de to solcelleanlæg ved Ribberholt og Starbakken, vil de blive udelukket fra at benytte de indhegnede områder. De to plan- og projektområder er forholdsvis små, og omgives af flere egnede alternative fouragerings- og ynglemuligheder for hjorte. Det at hjortene udelukkes fra adgang til plan- og projektområderne, vurderes derfor ikke at få væsentlige negative konsekvenser for de lokale hjortepopulationers overlevelse og reproduktion.

Driftsfasen vurderes således ikke at medføre væsentlige negative påvirkninger af hjorte og andre pattedyr.

Grønt Danmarkskort

Ingen dele af plan- og projektområderne ved Ribberholt og Starbakken er udpeget som økologisk forbindelse, potentiel økologisk forbindelse, naturområde eller potentielt naturområde. Planerne

og projekterne for de to solcelleanlæg vil derfor ikke påvirke formålet med Grønt Danmarkskort, som er at sikre større og mere sammenhængende naturområder.

En lille del af plan- og projektområdet ved Starbakken overlapper med udpegningen af lavbundsarealet nord for området (se Figur 8.4). Det smalle lavbundsareal nord for de to plan- og projektområder er ikke udpeget som areal, der kan genoprettes til vådområde. Det vurderes, at der ved etablering af de to solcelleanlæg opnås en række af de samme effekter som er hensigten med lavbundsarealerne, idet solcelleanlæggene ligeledes medfører reduktion af udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet og mindsker frigivelse af drivhusgasser. Etablering af solcelleanlægget ved Starbakken på et meget lille lavbundsareal vil derfor ikke være i konflikt med formålet med udpegningen af lavbundsarealer.

Skovbyggelinjer og øvrige udpegninger

Der er ingen skove med skovbyggelinje i de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken, men der er skovbyggelinjer rundt om skove sydøst for de to områder, der overlapper lidt med de sydlige dele af plan- og projektområderne (se Figur 8.4). På grund af afstanden til skovene sydøst for plan- og projektområderne, vil solcelleanlæggenes anlægs- drifts- og demonteringsfase ikke påvirke disse skovbryn og deres funktion som værdifulde levesteder for bilag IV-flagermus eller andre dyr og planter. Solcelleanlæggene er derfor ikke i strid med de naturhensyn, der skal tages til skovbyggelinjer rundt om de nærliggende skove.

8.4 Miljøvurdering af planforslagene

Hvis planforslagene vedtages, men de ansøgte projekter ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer. Planforslagene rummer ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til potentiel påvirkning af omgivelserne. Miljøvurderingen af planforslagene vurderes at være sammenfaldende med miljøvurderingen af projekternes driftsfase.

8.5 Afværgeforanstaltninger

Der vil ikke være behov for afværgeforanstaltninger i forhold til at sikre de to plan- og projektområdets beskyttede natur.

8.6 Overvågning

Der vil ikke være behov for overvågning af naturforhold i forbindelse med opførelsen af de to solcelleanlæg.

8.7 Samlet vurdering

Internationale naturbeskyttelse

Natura 2000 Anlægs- og demonterings-fase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

Arbejdet i anlægs- og demonteringsfasen vil ikke påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for de nærmeste Natura 2000-områder N2, N3, N4, N5, N8, N214, N215 og N217, da der ikke ødelægges eller beskadiges levesteder for udpegede arter, og ingen af de udpegede naturtyper findes i de to plan- og projektområder. Anlægs- og demonteringsfasen medfører heller

---

---

ikke trafikdrab af vandrende odder, stor vandsalamander eller andre udpegningsarter.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

Arbejdet i anlægs- og demonteringsfasen vil ikke påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for de nærmeste Natura 2000-områder N2, N3, N4, N5, N8, N214, N215 og N217, da der ikke ødelægges eller beskadiges levesteder for udpegede arter, og ingen af de udpegede naturtyper findes i de to plan- og projektområder. Anlægs- og demonteringsfasen medfører heller ikke trafikdrab af vandrende odder, stor vandsalamander eller andre udpegningsarter.

Natura 2000 Driftsfase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

I driftsfasen vil solcelleanlægget ikke påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne N2, N3, N4, N5, N8, N214, N215 og N217 væsentligt, da solcelleanlægget ikke vil medføre habitattab for odder og stor vandsalamander eller andre udpegningsarter.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

I driftsfasen vil solcelleanlægget ikke påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne N2, N3, N4, N5, N8, N214, N215 og N217 væsentligt, da solcelleanlægget ikke vil medføre habitattab for odder og stor vandsalamander eller andre udpegningsarter.

Bilag IV-arter Anlægs- og demonterings-fase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

Under anlæggelsen og demonteringen af solcelleanlægget fjernes der ikke bygninger eller træer, som kan være raste- eller yngleplads for flagermus, som alle er på bilag IV. Støj, arbejdskørsel og andre menneskelige forstyrrelser i anlægs- og demonteringsfasen vil heller ikke påvirke flagermus i plan- og projektområdet væsentligt. Anlægs- og demonteringsarbejdet vil ikke medføre trafikdrab af bilag IV-padder.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

Under anlæggelsen og demonteringen af solcelleanlægget fjernes der ikke bygninger eller træer, som kan være raste- eller yngleplads for flagermus, som alle er på bilag IV. Støj, arbejdskørsel og andre menneskelige forstyrrelser i anlægs- og demonteringsfasen vil heller ikke påvirke flagermus i plan- og projektområdet væsentligt. Anlægs- og demonteringsarbejdet vil ikke medføre trafikdrab af bilag IV-padder.

Bilag IV-arter Driftsfase

Ribberholt

Ingen/positiv påvirkning:

I driftsfasen vil solcelleanlægget ikke påvirke bilag IV-arter væsentligt negativt. Beplantningen rundt om solcelleanlægget kan i løbet af driftsfasen blive velegnet som fourageringshabitat for flagermus, og dermed få en positiv effekt på områdets flagermus.

Starbakken

Ingen/positiv påvirkning:

I driftsfasen vil solcelleanlægget ikke påvirke bilag IV-arter væsentligt negativt. Beplantningen rundt om solcelleanlægget kan i løbet af driftsfasen blive velegnet som fourageringshabitat for flagermus, og dermed få en positiv effekt på områdets flagermus.

National naturbeskyttelse

---

§3-natur Anlægs- og demonte **Ribberholt**

Ingen/meget lille påvirkning:

Der findes ingen §3-naturtyper eller beskyttede vandløb i plan- og projektområdet. Anlæggelsen og demonteringen af solcelleanlægget kræver ikke grundvandssænkning eller andre store miljøpåvirkninger, og vil derfor ikke påvirke omkringliggende naturtyper.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

Der findes ingen §3-naturtyper eller beskyttede vandløb i plan- og projektområdet. Anlæggelsen og demonteringen af solcelleanlægget kræver ikke grundvandssænkning eller andre store miljøpåvirkninger, og vil derfor ikke påvirke omkringliggende naturtyper.

---

§ 3-natur Driftsfase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

Da der ikke er §3-naturtyper eller beskyttede vandløb i plan- og projektområdet, vil driftsfasen ikke medføre påvirkninger af disse.

Starbakken

Ingen/meget lille påvirkning:

Da der ikke er §3-naturtyper eller beskyttede vandløb i plan- og projektområdet, vil driftsfasen ikke medføre påvirkninger af disse.

Øvrige arter og udpegninger

Fugle

Anlægs- og demonterings-
fase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:

Der er ingen sjældne ynglefugle eller store regelmæssige forekomster af rastende svaner, gæs og vadefugle i eller omkring plan- og projektområdet, og anlægs- og demonteringsfase vurderes ikke at få væsentlige negative effekter for områdets fugleliv.

	<p>Starbakken Ingen/meget lille påvirkning: Der er ingen sjældne ynglefugle eller store regelmæssige forekomster af rastende svaner, gæs og vadefugle i eller omkring plan- og projektområdet, og anlægs- og demonteringsfase vurderes ikke at få væsentlige negative effekter for områdets fugleliv.</p>
Fugle Driftsfase	<p>Ribberholt Ingen/meget lille påvirkning: I driftsfasen vil solcelleanlægget ikke få væsentlige negative effekter for de almindelige fuglearters reproduktion og overlevelse i plan- og projektområdet, da driften af anlægget ikke vil forstyrre fuglene væsentligt.</p> <p>Starbakken Ingen/meget lille påvirkning: I driftsfasen vil solcelleanlægget ikke få væsentlige negative effekter for de almindelige fuglearters reproduktion og overlevelse i plan- og projektområdet, da driften af anlægget ikke vil forstyrre fuglene væsentligt.</p>
Pattedyr Anlægs- og demonterings- fase	<p>Ribberholt Ingen/meget lille påvirkning: Støj og øget menneskelig aktivitet i forbindelse med arbejdet vil ikke påvirke områdets pattedyr væsentligt, og anlægs- og demonteringsfasen vil være forholdsvis kortvarige. Anlægs- og demonteringsarbejdet vurderes derfor ikke at få væsentlige negative populationseffekter for områdets pattedyr.</p> <p>Starbakken Ingen/meget lille påvirkning: Støj og øget menneskelig aktivitet i forbindelse med arbejdet vil ikke påvirke områdets pattedyr væsentligt, og anlægs- og demonteringsfasen vil være forholdsvis kortvarige. Anlægs- og demonteringsarbejdet vurderes derfor ikke at få væsentlige negative populationseffekter for områdets pattedyr.</p>
Pattedyr Driftsfase	<p>Ribberholt Ingen/meget lille påvirkning: For at sikre spredningsmulighederne for mellemstore pattedyr, laves der passagemuligheder igennem området ved at hæve trådhegnet 15 cm over terræn. Solcelleanlægget er forholdsvis lille, og hjorte kan bevæge sig over store afstande i løbet af kort tid. I driftsfasen vurderes solcelleanlægget derfor ikke at få en væsentlig effekt på spredningsmulighederne for lokale bestande af rådyr og andre hjorte.</p>

	<p>Starbakken Ingen/meget lille påvirkning: For at sikre spredningsmulighederne for mellemstore pattedyr, laves der passagemuligheder igennem området ved at hæve trådhegnet 15 cm over terræn. Solcelleanlægget er forholdsvis lille, og hjorte kan bevæge sig over store afstande i løbet af kort tid. I driftsfasen vurderes solcelleanlægget derfor ikke at få en væsentlig effekt på spredningsmulighederne for lokale bestande af rådyr og andre hjorte.</p>
Øvrige udpegninger Anlægs- og demonterings- fase	<p>Ribberholt Ingen/meget lille påvirkning: Et lille område i den sydlige del af plan- og projektområdet er omfattet af skovbyggelinje omkring skove sydøst for området. På grund af afstanden til disse skove, vil solcelleanlæggets anlægs- og demonteringsfase ikke påvirke disses skovbryn og deres funktion som værdifulde levesteder for dyr- og planter.</p> <p>Starbakken Ingen/meget lille påvirkning: Et lille område i den østlige del af plan- og projektområdet er omfattet af skovbyggelinje omkring skove sydøst for området. På grund af afstanden til disse skove, vil solcelleanlæggets anlægs- og demonteringsfase ikke påvirke disses skovbryn og deres funktion som værdifulde levesteder for dyr- og planter.</p>
Øvrige udpegninger Driftsfase	<p>Ribberholt Ingen/meget lille påvirkning: Et lille område i den sydlige del af plan- og projektområdet er omfattet af skovbyggelinje omkring skove sydøst for området. På grund af afstanden til disse skove, vil solcelleanlæggets driftsfase ikke påvirke disses skovbryn og deres funktion som værdifulde levesteder for dyr- og planter.</p> <p>Starbakken Ingen/meget lille påvirkning: Et lille område i den østlige del af plan- og projektområdet er omfattet af skovbyggelinje omkring skove sydøst for området. På grund af afstanden til disse skove, vil solcelleanlæggets driftsfase ikke påvirke disses skovbryn og deres funktion som værdifulde levesteder for dyr- og planter.</p>
<p>Samlet påvirkning på natur fra de to anlæg</p>	
<p>Tilsammen kan de to solcelleanlæg ved Ribberholt og Starbakken potentielt få kumulative effekter på naturen i lokalområdet. De to største kumulative effekter solcelleanlæg vil have på naturen er habitattab og barriereeffekter. Landbrugsarealerne i plan- og projektområderne ved Ribberholt og Starbakken er ikke vigtige raste-, fouragerings- eller yngleområder for svaner, gæs, vadefugle eller andre fugle og dyr. De to projektet vil derfor ikke</p>	

---

medføre væsentlige kumulative påvirkninger i form af betydelige habitattab for fugle og dyr.

Solcelleanlægs barriereeffekt opstår, fordi de fleste solcelleanlæg omgives af trådhegn, som rådyr og andre hjorte ikke kan passere. Solcelleanlæggene ved Ribberholt og Starbakken er forholdsvis små, og den beskyttede og øvrige natur mellem de to plan- og projektområder vil være velegnet som spredningskorridor for hjorte. De to solcelleanlæg vurderes derfor ikke at få væsentlige kumulative effekter på grund af barriereeffekter.

8.8 Referencer

/1/ Søgaard B & Asferg T (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning. - Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. Faglig rapport fra DMU nr. 635, 226 s.

/2/ Vilhelmsen H 2011: Forvaltningsplan. Beskyttelse og forvaltning af hasselmusen, *Muscardinus avellanarius*, og dens levesteder i Danmark. - Naturstyrelsen, Miljøministeriet.

/3/ Møller JD & Krabbe E 2012: Beskyttelse og forvaltning af birkemusen, *Sicista betulina*, og dens levesteder i Danmark. - Naturstyrelsen, Miljøministeriet.

/4/ Miljø- og Fødevarerministeriet 2020: Forvaltningsplan for bæver. - Notat fra Departementet.

/5/ Baagøe HJ & Jensen TS 2007: Dansk Pattedyrratlas. - Gyldendal, København.

/6/ Jensen AR, Nielsen HT & Ejbye-Ernst M 2003: National forvaltningsplan for snæbel. - Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Sønderjyllands Amt og Ribe Amt.

/7/ Ravn P 2015: Forvaltningsplan for markfirben, Beskyttelse og forvaltning af markfirben, *Lacerta agilis*, og dets levesteder i Danmark. - Miljø- og Fødevarerministeriet, Naturstyrelsen.

/8/ Adrados LC 2015: Forvaltningsplan for strandtudsden, Beskyttelse og forvaltning af strandtudsden, *Epidalea calamita* og dens levesteder i Danmark, Miljø- og Fødevarerministeriet, Naturstyrelsen.

/9/ Søgaard B, Wind P, Bladt JS, Mikkelsen P, Wiberg-Larsen P, Galatius A & Teilmann J 2015: Arter 2014. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 74 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 168.
<http://dce2.au.dk/pub/SR168.pdf>

/10/ Stoltze M 1996: Danske dagsommerfugle. - Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag A/S, København.

/11/ Therkildsen OR, Helsing F & Søgaard B 2017: Overvågning af natlyssværmer *Proserpinus proserpina*. - Teknisk anvisning til ekstensiv overvågning udarbejdet af DCE, Aarhus Universitet.

/12/ Hartvig P 2015: Atlas Flora Danica. - Gyldendal, København.

/13/ Søgaard B, Skov F, Ejrnæs R, Nielsen KE, Pihl S, Clausen P, Laursen K, Bregnballe T, Madsen J, Baatrup-Pedersen A, Søndergaard M, Lauridsen TL, Møller PF, Riis-Nielsen T, Buttenschøn RM, Fredshavn J, Aude E & Nygaard B 2003: Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet & fugle omfattet af EF-

fuglebeskyttelsesdirektivet. 2. udgave. - Danmarks Miljøundersøgelser, 462 s. Faglig rapport fra DMU, nr. 457.

/14/ Møller DJ, Baagøe HJ & Degn HJ 2013: Forvaltningsplan for flagermus. Beskyttelse og forvaltning af de 17 danske flagermusarter og deres levesteder. - Naturstyrelsen, Miljøministeriet. København.

/15/ Grell MB 1998: Fuglenes Danmark. - Gads Forlag.

9 Grundvand

I dette afsnit beskrives plan- og projektområdernes betydning for grundvand.

9.1 Metode

Vurderingen af behov for en eventuel grundvandssænkning ved realisering af projekterne og grundvandssænkningens eventuelle påvirkning på miljøet er baseret på information fra grundvandskort fra GEUS og Miljøportalen (KAMP) /1/.

Manglende viden

De eksisterende forhold samt projektområdernes påvirkning af forhold vedrørende grundvand og de dertil knyttede interesser er velkendte og velbeskrevne. Projekterne medfører ikke behov for ny viden eller udvikling af nye metoder i forhold til beskrivelse og vurdering af grundvandsforhold.

9.2 Eksisterende forhold

Beskyttet overfladevand

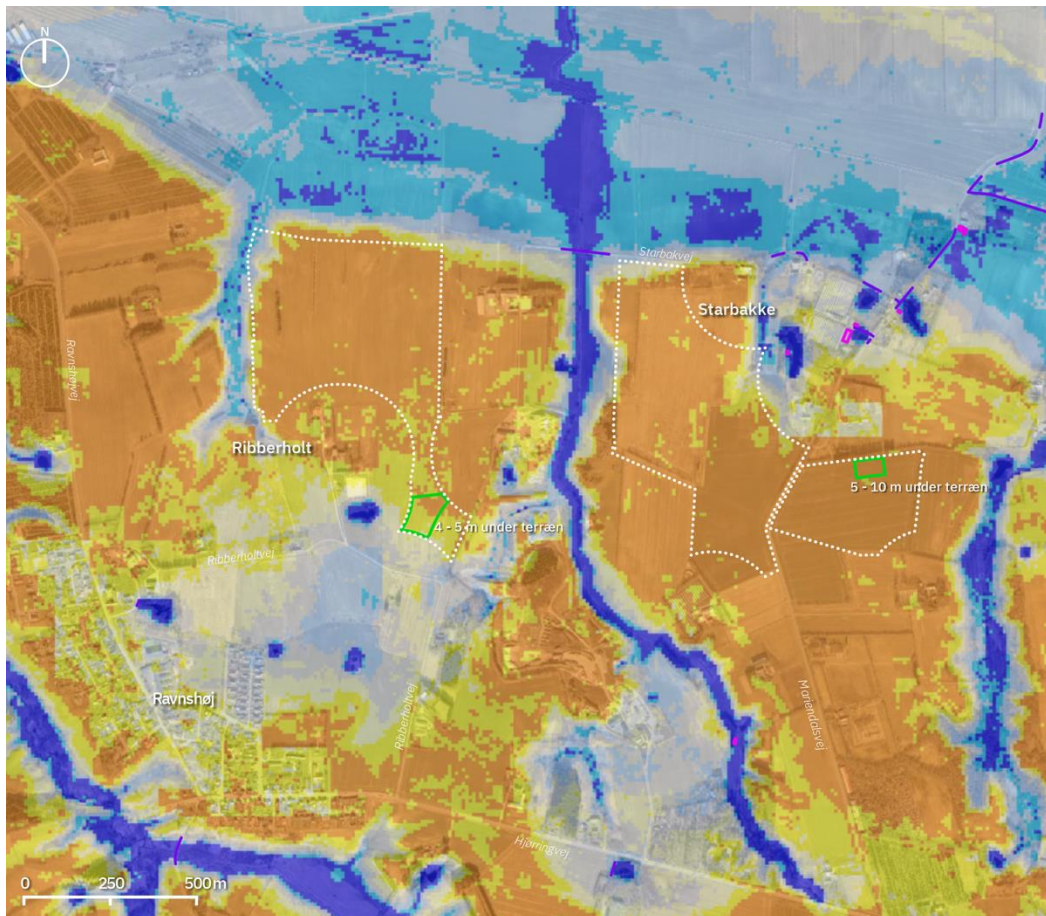
Der er ingen §3-søer eller beskyttede vandløb i de to plan- og projektområder ved Ribberholt og Starbakken. Plan- og projektområdet ved Ribberholt grænser mod vest direkte op til et §3-beskyttet overdrev, og langs kanten af områdets nordvestlige hjørne løber et beskyttet vandløb.

Projektområderne ligger i et område med almindelige drikkevandsinteresser og uden for nitratfølsomt indvindingsområde og sprøjtemiddelfølsomt indvindingsområde (SFI).

De to projektområder ligger forholdsvis tæt på Ravnhøj Vandværks indvindingsopland. Med minimum ca. 160 meter fra indvindingsoplandet og ca. 1 km nordøst for indvindingsboringerne til Ravnhøj Vandværk.

Jordbund og lokal geologi

På baggrund af eksisterende kortlægning og modelberegninger for dybden til terrænnært grundvand fremgår det at de to plan- og projektområder ligger på arealer hvor minimumsdybden til det terrænnære grundvand overvejende er 4-5 meter og 5-10 meter /1/.

Figur 9.1. Oversigtskort der viser dybde til terrænnært grundvand set i forhold til afgrænsning af de to plan- og projektområder. Gul flade viser områder hvor grundvandet er pejlet til 4-5 meter under terræn. Orange flade viser områder hvor grundvandet er pejlet til 5-10 meter under terræn. Arealer hvor en stepup transformere kan placeres i hvert plan- og projektområde er vist med lys grøn ramme.

9.3 Vurdering

Anlægsfasen

Solenergianlæggene vil ikke ændre på geologien eller hydrogeologien i projektområderne. I den del af projektområderne, hvor stepup transformeren placeres ligger grundvandspejlet hhv. ca. 4-5 meter under terræn og 5-10 meter under terræn. Stepup transformers fundamentdybde vil være maksimalt 1,2 meter og det forventes derfor, at der ikke vil blive behov for en midlertidig lokal grundvandssænkning i forbindelse med etablering af stepup transformere i de to plan- og projektområder.

I forbindelse med udgravning til fundamentet og sikringskar vil det derfor heller ikke blive nødvendigt at bortlede oppumpet grundvand.

Selve stepup transformeren leveres med olie i tanken, og der er monteret spærreventiler mod alle radiatorer mv. Der leveres olie til topfyldning af ekspansionsbeholder og radiator, og olien påfyldes af transformervejlederen med specialudstyr med pumper, der suger olien ud af tromler og kar. Der er på transformeren monteret haner og spærreventiler, således der kan tilsluttes slanger fra udstyret. Slangene er armeret og forsynet med pakninger, hvor de monteres

på ventiler. Al påfyldning foregår over oliegrubbe. Olietromler placeres på riste på fundament, så evt. spild under påfyldning opsamles.

Hvis der spildes olie eller lignende fra arbejdsmaskiner og køretøjer under opsætning af solcellepanelerne kan der potentielt være risiko for forurening af grundvand. Risikoen for spild af olie eller diesel vurderes at være lille og kan sammenlignes med risikoen fra almindelige landbrugsmaskiner på marken. Ved et eventuelt spild kan der hurtigt foretages afværgeforanstaltninger i form af afgravning af øverste jordlag.

Der skal ikke efterfyldes med olie efter idriftsættelse. Olietrykket udlignes i ekspansionsbeholder og er hermetisk lukket i levetiden.

Driftsfasen

Udtagning af landbrugsarealer, etablering af solenergianlæg med vedvarende vegetation samt skovrejsning vil reducere gødsning og sprøjtning og dermed påvirkningen af grundvandet.

En ændret anvendelse fra jordbrug til solenergianlæg betyder, at der ikke tilføres gødning og marken henligger som græs- og naturareal. Effekten på udvaskningen af kvælstof fra rodzonen ved overgang fra landbrugsjord til solceller vil være i størrelsesordenen 10-25 kg og 40-65 kg mindre kvælstof pr. ha på henholdsvis ler- og sandjord. /2/

Etablering af solenergianlæggene vil derfor sammenlignet med traditionel landbrugsmæssig udnyttelse reducere påvirkningen af grundvandet med nitrat, pesticider og sprøjtemidler.

Ubebyggede arealer mellem og under solenergimoduler, vil fremstå i permanent vegetation.

Solcellepanelerne rummer ingen væsker, og der er ingen affaldsprodukter fra anlæggene under drift. Solcellepanelerne opstilles på varmgalvaniserede stålstativer, som rammes direkte fast i jorden uden fundamenter. Varmgalvaniseret stål er meget slidstærkt og modstandsdygtigt overfor miljøpåvirkninger og anses som relativt miljøvenligt og anvendes blandt andet også til drikkevandsledninger.

Der vil med tiden ske en langsom forvitring af ståloverfladen, og zinken på overfladen kan dermed frigøres til den omgivende jord. Zinklaget på stålpælene er dog meget tyndt, og typisk vil der være mindre en 1 g zink per m² ståloverflade. Det naturlige baggrundsniveau af zink i jorden i Danmark ligger typisk mellem 10 og 300 g per m². Bidraget fra det nedrammede galvaniserede stål til jordens indhold af zink anses derfor som uvæsentlig. Der vil således være en lille teoretisk risiko for, at zinklaget på stålpælene frigøres over tid, men dette sker i ubetydelige små mængder. /3/

Desuden vil celleglassets coating med eksempelvis titanium oxid kunne vaskes/slides af, men alene i helt ubetydelige mængder. Risikoen for nedsvivning til grundvandet betragtes dog som meget lille, idet disse stoffer i praksis ikke er opløselig i vand, og derfor er risikoen for påvirkning af grundvandet ubetydelig.

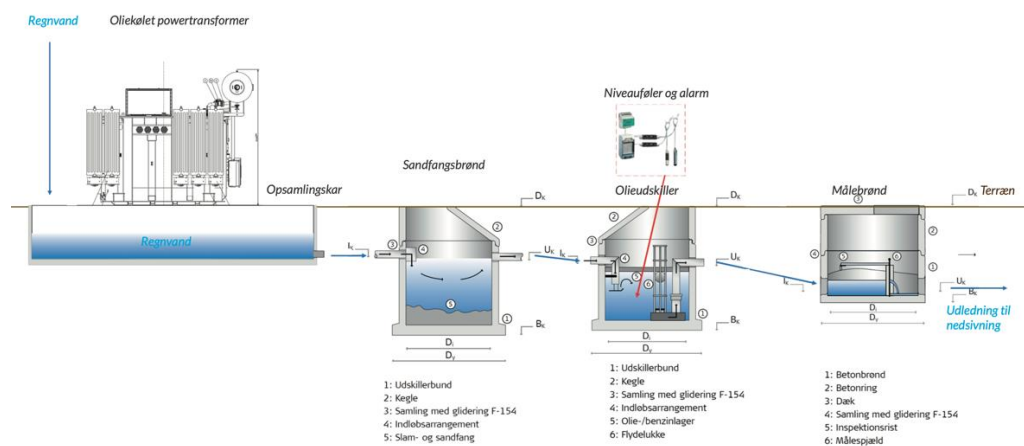
Solcellepanelerne består af hærdet glas på både for- og bagside og har dermed ingen bagsidefolie, der kan indeholde skadelige stoffer som eksempelvis PFAS.

Da panelernes største overflade er lukket, vil eventuelle grundvandsforurenende stoffer inde i panelet, dermed heller ikke blive udvasket.

Hvis der i sjældne tilfælde er behov for rengøringen af solcellemodulerne, foregår dette med rent vand og regnvand, hvilket ikke vil medføre en påvirkning af grundvandet.

Alle transformer-kioske er udstyret med niveauføler og giver alarm ved for lavt olietryk. Hvis der går en alarm grundet for lavt olietryk ved lækage, afmonteres transformeren og medtages til reparation eller skrot. Der sker således i driftsfasen ikke reparation på stedet med risiko for udslip af olie, og der foretages løbende inspektion med 5 års interval. Udvendige forhold inspiceres årligt.

Stepup-transformeren etableres, som beskrevet i kapitel 5, projektbeskrivelsen, på et fundament, hvor afvanding af overfladevand kan opsamles og ledes gennem eksempelvis olieudskiller til nedsivning. Stepup transformeren er forsynet med et opsamlingskar, der kan opsamle olien, hvis der skulle komme et brud. Derudover er der automatiske lukkere og alarmer på systemet, så olie ikke kommer ud. Transformerens olieholdige dele er hermetisk lukkede, og sandsynligheden for olieudslip vurderes at være meget lille. Se figur 9.2.

Figur 9.2 Oversigtstegning der illustrerer eksempel på system til spildevandshåndtering. Endelig stillingtagen til afledning af spildevandet afklares i forbindelse med sagsbehandling efter miljøbeskyttelsesloven.

Samlet vurderes projektet at medføre en påvirkningsgrad af grundvandet af positiv karakter, idet etablering af anlæggene og udtagelse af dyrkede landbrugsjorder vil spare grundvandet for nedsivning af nitrat, pesticider og sprøjtemidler.

Demonteringsfasen

I forbindelse med nedtagning af solenergianlæggene må der forventes tilsvarende aktivitet i form af arbejdsmaskiner og køretøjer til- og fra området, som i anlægsfasen. Stålfiler trækkes op med maskine. Det betyder på samme vis som i anlægsfasen at der er en ganske lille risiko for spild af olie eller diesel, som kan sammenlignes med risikoen fra almindelige landbrugsmaskiner på markerne.

Når stepup transformeren efter endt driftsfasen skal fjernes/ophugges, sker det i samarbejde med et firma som er miljøgodkendt til at håndtere og oparbejde transformatorer og transformer med olie og efter de til enhver tid gældende regler for bortskaffelse.

Det vurderes at påvirkningen af jord og grundvand i nedtagningsfasen vil være lille.

9.4 Miljøvurdering af planforslagene

Hvis planforslagene vedtages, men de ansøgte projekter ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer. Planforslagene rummer ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til potentiel påvirkning af omgivelserne. Miljøvurderingen af planforslagene vurderes at være sammenfaldende med miljøvurderingen af projekternes driftsfase.

9.5 Afværgende foranstaltninger og overvågning

Olieholdige transformere udføres i lukkede beholdere og med opsamlingskar til opsamling af eventuelt spild.

Stepup transformeren udføres med olieudskiller og overvåges så evt. udslip kan håndteres omgående.

Der vurderes ikke at være behov for afværgeforanstaltninger i forhold til grundvand.

Der vurderes ikke behov for overvågning i forbindelse med grundvand som følge af projektet.

9.6 Samlet vurdering – grundvand

Grundvand	
Grundvand – Anlægs- /demonteringsfase	Ribberholt Ingen/meget lille påvirkning: I anlægs-/afmonteringsfasen vil der forventeligt ikke være behov for en midlertidig grundvandssænkning i forbindelse med etablering af fundament til stepup transformeren. Opstilling og nedtagning af solenergianlægget med tilhørende stepup transformer vurderes ikke at medføre en påvirkning af grundvandsforhold.
	Starbakke Ingen/meget lille påvirkning: I anlægs-/afmonteringsfasen vil der forventeligt ikke være behov for en midlertidig grundvandssænkning i forbindelse med etablering af fundament til stepup transformeren. Opstilling og nedtagning af solenergianlægget med tilhørende stepup transformer vurderes ikke at medføre en påvirkning af grundvandsforhold.
Grundvand – Driftsfase	Ribberholt Positiv påvirkning: I driftsfasen af solcelleanlægget vil gødsning og sprøjtning af landbrugsarealerne ophøre. Risikoen for spild og påvirkning af grundvandet i driftsfasen vurderes at være ubetydelig, da de olieholdige enheder i anlæggets transformere er hermetisk lukkede og elektronisk overvåget, stepup-transformer er udført med opsamlingskar, solcellepanelerne ikke indeholder væsker, og der anvendes rent vand til rengøring.
	Starbakke

Positiv påvirkning:

I driftsfasen af solcelleanlægget vil gødskning og sprøjtning af landbrugsarealerne ophøre.

Risikoen for spild og påvirkning af grundvandet i driftsfasen vurderes at være ubetydelig, da de olieholdige enheder i anlæggets transformere er hermetisk lukkede og elektronisk overvåget, stepup-transformer er udført med opsamlingskar, solcellepanelerne ikke indeholder væsker, og der anvendes rent vand til rengøring.

Tabel 9.1: Samlet vurdering af grundvand

9.7 Referencer

/1/

<https://kamp.miljoeportal.dk/grundvand/dataset1?value=winter&center=586933%2C6369113&zoom=8.2&layers=>

/2/ Notat om betydning af solcelleanlæg for næringsstoffetab, pesticider og miljø- fremmede stoffer, SEGES, maj 2019.

/3/ Udredning om solcelleparker over drikkevandsområder - risikovurdering, Teknologisk Institut, dec. 2019.

10 Trafikale forhold

I dette kapitel vurderes på påvirkninger af trafikale forhold, i henholdsvis driftsfasen og i anlægs- og demonteringsfasen ved realiseringen af solcelleanlæggene.

10.1 Metode

Den trafikale merbelastning af nærområdet, som følge af etablering af solcelleanlæggene, er vurderet i forhold til den eksisterende belastning. Data er indhentet fra tilsvarende projekter samt lokale trafikforhold.

Manglende viden

Det vurderes, at foreliggende viden og data er tilstrækkeligt til vurdering af projektområdernes konsekvenser for trafikale forhold.

10.2 Eksisterende forhold

Den trafikale belastning af hhv. Ribberholtvej og Mariendalsvej er moderat, og omfatter primært trafik i form af personbiler til og fra omkringliggende beboelsejendomme og som forbindelsesvej mellem de omkringliggende landsbyer og byer.

10.3 Vurdering

Anlægs- og demonteringsfasen

Al transport i forbindelse med anlægsfasen for Ribberholt projektet vil foregå fra Ribberholtvej, mens transport i forbindelse med anlægsfasen for Starbakke projektet vil foregå via Mariendalsvej.

Trafikken i anlægsfasen omfatter transport af materialer og mandskab til anlægsarbejdet, som vil vare i ca. 30 uger for hvert projekt. Alle materialer til anlægget vil blive transporteret med lastbil. Det skønnes, at der samlet vil være behov for ca. hhv. ca. 190 transporter for Ribberholt og ca. 230 transporter for Starbakke i anlægsperioden, hvilket svarer til ca. 1-2 lastbiltransport om dagen.

Transportbehovet varierer periodevis, hvor der er perioder med mange leverancer og efterfølgende perioder med mest opsætningsarbejde.

Således kan der nogle dage være to-tre gange så mange transporter, og andre dage ingen. I så tilfælde vil det give anledning til maksimalt 2-6 transporter for hvert projekt, pr. hverdag og ingen transporter på de efterfølgende dage.

I forbindelse med anlægsarbejdet er det dog tilstræbt af hensyn til fremdriften i montagearbejdet at have en jævn fordeling af transporter til og fra området igennem hele anlægsperioden, for derved at undgå behov for store opmagasineringsarealer til komponenter der afventer montage.

Der vil i anlægsfasen for de to projekter være daglig til ugentlige lastbiltransporter til hvert projektområde via hhv. Ribberholtvej og Mariendalsvej, og i den periode vil der være en øget trafikmæssig påvirkning. Anlægsarbejdet foregår i en midlertidig periode, og afvikles på hverdage i tidsrummet 7-18.

For beboelser langs adgangsvejen til det enkelte projekt vurderes den øgede trafik lokalt at være af mindre negativ betydning, set i forhold til den eksisterende daglige trafik der passerer hhv. Ribberholtvej og Mariendalsvej.

Der vil ligeledes være en øget lastbiltransport i demonteringsfasen, hvor anlægget fjernes og køres bort, og området reetableres til landbrugsareal. Påvirkningen fra trafikken vurderes at være på tilsvarende niveau som i anlægsfasen.

Figur 10.1: Afgrænsning af projektområderne er vist med hvide prikker. Indenfor projektafgrænsningerne ses, med lys grå flade, byggefelter for placering af solenergianlæggene, samt adgangsveje med orange markeringer.

Håndtering af støv

I tørre perioder kan der opstå støvgener på grund af tung og øget transport på adgangsvejene. For at undgå deraf følgende støvgener, vil der blive vandet eller udlagt køreplader efter forudgående aftaler med øvrige brugere og beboere langs adgangsvejen.

Driftsfasen

Det forventes, at der efter etableringen, i forbindelse med vedligeholdelse af anlæg og arealer, vil ske en minimal belastning med let trafik til hvert projektområde med ca. 10-20 varevogne om året.

Trafikbelastningen på ca. 10-20 biler om året, når en solcellepark er etableret, vurderes ikke at kunne bemærkes af de nærmeste naboer i området.

Overordnet set vil der ikke være en væsentlig ændring af trafik i området.

10.4 Miljøvurdering af planforslagene

Hvis planforslagene vedtages, men de ansøgte projekter ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer. Planforslagene rummer ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til potentiel påvirkning af omgivelserne. Miljøvurderingen af planforslagene vurderes at være sammenfaldende med miljøvurderingen af projekternes driftsfase.

10.5 Afværgende foranstaltninger og overvågning

I anlæg- og demonteringsfasen, kan der være behov for at vande adgangsvejen eller udlægge køreplader, for at minimere risiko for støvdannelse når lastbiler kører på vejen i tørre perioder. Vandingen og/eller udlægning af køreplader skal ske efter forudgående aftaler med øvrige brugere og beboere langs adgangsvejene.

Afværgeforanstaltninger, herudover, vurderes ikke at være relevante i forhold til trafik i driftsfasen, da der vil være en mindre trafikbelastning af området, når solcelleanlægget er etableret.

Der vurderes ikke behov for overvågning i forbindelse med af trafikale forhold i forbindelse med solcelleanlægget.

10.6 Samlet vurdering for trafikale forhold

Trafikale forhold	
Trafik – Anlægs- /demonteringsfase	<p>Ribberholt Lille negativ påvirkning: I anlægs-/demonteringsfasen vil der ske en midlertidig øgning af trafikmængden i forbindelse med transport af materialer, hvilket samlet set vurderes at medføre en lille negativ påvirkning for primære omgivelser.</p> <p>For beboelse langs adgangsvejen på Ribberholtvej, der i anlægs- og demonteringsfasen er udsat for en øget trafikmængde, med deraf følgende støj- og støvgene, vurderes påvirkningen lokalt at være af mindre negativ betydning, set i forhold til den eksisterende daglige trafik der passerer hhv. Ribberholtvej.</p> <p>For at minimere risiko for støv skal adgangsvejen vandes eller dækkes med køreplader i tørre perioder for derved at minimere risikoen for støvdannelse.</p>
	<p>Starbakke Lille negativ påvirkning: I anlægs-/demonteringsfasen vil der ske en midlertidig øgning af trafikmængden i forbindelse med transport af materialer, hvilket samlet set vurderes at medføre en lille negativ påvirkning for primære omgivelser.</p>

For beboelse langs adgangsvejen på Mariendalsvej, der i anlægs- og demonteringsfasen er udsat for en øget trafikmængde, med deraf følgende støj- og støvgene, vurderes påvirkningen lokalt at være af mindre negativ betydning, set i forhold til den eksisterende daglige trafik der passerer hhv. Mariendalsvej.

For at minimere risiko for støv skal adgangsvejen vandes eller dækkes med køreplader i tørre perioder for derved at minimere risikoen for støvdannelse.

Trafik – Driftsfase

Ribberholt

Ingen/meget lille påvirkning:
I driftsfasen vil tung trafik i området være meget begrænset.

Starbakke

Ingen/meget lille påvirkning:
I driftsfasen vil tung trafik i området være meget begrænset.

Tabel 7.1: Samlet vurdering af trafikale forhold

11 Sammenfatning kumulative effekter

11.1 Anlægsfase

Støj

I anlægsfasen vurderes støjen at være begrænset, da der kun forventes afgrænset og lokal støj fra aktiviteterne og da påvirkningen samtidig er af midlertidig karakter. Den kumulative virkning i forhold til anlægsstøj fra begge plan- og projektområder vurderes derfor samlet at være ingen/meget lille.

Landskab

Påvirkningen af landskabet i anlægsfasen vurderes at være lille, da anlægsarbejdet vil foregå midlertidigt, men vil dog være synligt fra de helt nærliggende veje og bebyggelser.

Samlet vurderes det at der vil ikke være en betydende kumulativ visuel påvirkning af landskabet i anlægsfasen.

Natur

Det vurderes, at der vil være en ubetydelig kumulativ virkning i forhold til Natura 2000, da begge plan- og projektområder ligger minimum 1,5 km fra nærmeste Natura 2000-område.

På grund af afstanden og projekternes karakter vurderes der ikke kumulativt at kunne opstå en væsentlig påvirkning på Natura 2000-områder eller på de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for disse.

Da de to plan- og projektområder ikke vurderes at påvirke § 3-beskyttede naturområder, bilag IV-arter eller andre former for natur negativt, vurderes der heller ikke at kunne opstå negative kumulative effekter i forhold til disse.

Trafik

De trafikale konsekvenser i anlægsfasen vurderes lokalt at være af mindre negativ betydning. Påvirkningen er for hvert projekt lokal da der anvendes separate adgangsveje til de to plan- og projektområder. Den kumulative virkning i forhold til trafik vurderes derfor samlet at være ingen/meget lille.

Grundvand

I anlægsfasen vil der forventeligt ikke være behov for en midlertidig grundvandssænkning i forbindelse med etablering af fundament til stepup transformeren, og opstilling og nedtagning af solenergianlægget med tilhørende stepup transformer vurderes ikke at medføre en påvirkning af grundvandsforhold.

Den kumulative virkning i forhold til grundvand vurderes derfor samlet at være ingen/meget lille.

11.2 Driftsfase

Støj

Hvert anlæg for sig vil skulle overholde miljøstyrelsens grænseværdier for virksomhedsstøj i omgivelserne, hvor hver enkelt virksomhed er ansvarlig for støjen fra sit eget anlæg, men ikke den samlede støj.

Der vil imidlertid være en mindre støjmæssig kumulativ effekt ved etablering af de to solcelleanlæg ved siden af hinanden. Erfaring viser, at to ensartede bidrag vil betyde en mindre kumulativ effekt. Det vurderes, at selv med et kumulativt tillæg vil støjniveauet stadig ligge betydeligt under grænseværdien ved de nærmeste enkeltliggende beboelser. På den baggrund vurderes der kun at være ubetydelige kumulative virkninger i forhold til støjpåvirkninger.

Luft og klima

I forhold til klima, luft og sparede emissioner vurderes det, at påvirkningen vil have en lille positiv effekt. Denne effekt vil være større kumulativt ved realisering af begge plan- og projektområder.

Natur

Da begge plan- og projektområder driftes uden brug af gødning og sprøjtemidler, vil der være et endnu større område, der potentielt vil medføre forbedring af kvaliteten af omkringliggende naturområder, søer og vandløb, og dermed også en potentiel yderligere forbedring af levesteder for arter i området. Se desuden vurderingen af kumulative effekter på beskyttet natur og Natura 2000 i anlægsfasen, der også er gældende for driftsfasen.

Landskab

På baggrund af visualiseringer vurderes, at realisering af begge plan- og projektområder vil have middel kumulativ påvirkning.

Herunder vil det tekniske præg og oplevelsen af solceller i landskabet blive øget fra landskabet mod nord, hvor de to anlæg opleves i landskabet samtidig. Det er vurderet, at den samlede visuelle påvirkning fra de to anlæg, ikke har en væsentlig negativ visuel påvirkning. Noget af det tekniske præg på landskabet vil begrænses af den afskærmende beplantning når den er fuldt udviklet.

Trafik

Konsekvenser af den trafikale påvirkning i driftsfasen vurderes at være ingen/meget lille. Den kumulative virkning i forhold til trafik vurderes derfor samlet at være ingen/meget lille.

Grundvand

I forhold til grundvand vurderes det, at påvirkningen i driftsfasen vil få lille positiv effekt, da gødsning og sprøjtning af landbrugsarealerne ophører. Denne effekt vil være større kumulativt ved realisering af begge plan- og projektområder.

11.3 Demonteringsfase

Hvis anlæggene demonteres samtidigt, vil de kumulative effekter være tilsvarende anlægsfasen.

Der er ikke konstateret kumulative effekter med andre planer og projekter i demonteringsfasen. I det fremtidens planer og projekter ikke kendes, er det dog ikke muligt at vurdere om der kan være kumulative effekter med disse.

12 Sammenfatning afværgenforanstaltninger

12.1 Anlægsfase

I forhold til luft vil der i tørre perioder kunne ophvirvles støv ved kørsel langs adgangsvejene. Støv kan give anledning til kortvarig luftforurening, som kan være til gene for nærmeste beboere. I tørre perioder bør derfor gøres brug af vanding og eller udlægning af køreplader, for at mindske støvemissionen til luften. Det vurderes, at nødvendigheden af afværgenforanstaltninger ift. til støvemission bør vurderes løbende under anlægsfasens forløb.

Der etableres afskærmende beplantning omkring projektområderne som en del af projekterne. Dette indgår også som en forudsætning for ibrugtagning i lokalplanen, hvor der indgår krav om beplantningens højde og bredde ved etablering samt sammensætning, så der opnås en god afskærmende effekt.

Da den afskærmende beplantning er indarbejdet i både planerne og projekterne vurderes der ikke at være behov for yderligere afværgenforanstaltninger for landskabspåvirkningen. Det skal dog sikres, at beplantningen etableres som beskrevet i lokalplanen, samt at den får den ønskede effekt.

12.2 Driftsfase

Der er ikke konstateret behov for afværgenforanstaltninger i driftsfasen.

12.3 Demonteringsfase

Samme afværgenforanstaltning som beskrevet i 12.1.

13 Sammenfatning overvågning

Den beskrevne overvågning foretages af Frederikshavn Kommune. Bygherrer bag de to projekter skal sikre, at vilkårene i § 25-tilladelseerne overholdes, og kommunen skal som tilsynsmyndighed overvåge dette. Herunder skal kommunen overvåge, at projekterne realiseres i henhold til lokalplanerne samt projektbeskrivelserne, der fremgår af miljøvurderingen.

Følgende forhold skal desuden overvåges som resultat af miljøvurderingen:

13.1 Landskab

Hvis ikke den afskærmende beplantning får tilstrækkelig slørende effekt, kan anlæggene medføre øget påvirkning af landskabet. Derfor skal der foretages overvågning af, at beplantningen etableres som beskrevet i lokalplanerne. Overvågningen skal foretages periodevist i det enkelte projekts levetid, så en tilstrækkelig slørende effekt sikres. Projektejer skal stå for at gennemføre overvågningen. Tilsyn skal føres mindst én gang om året de første fem år efter anlæggelsen, og herefter føres tilsyn mindst hvert tredje år.

13.2 Områdets dyreliv

Den daglige drift af solcelleanlæggene overvåges elektronisk, og fysisk besigtigelse vil kun være nødvendigt i forbindelse med uregelmæssigheder. Hvis arealerne mellem solcellerne afgræsses af husdyr, skal der dog være daglig, fysisk tilsyn for at sikre, at dyrene har nok føde og adgang til vand, og at der ikke er syge dyr. Projektejer skal stå for denne overvågning.

Miljøvurdering

Solenergianlæg ved Starbakke og Ribberholt

Miljøvurdering af kommuneplantillæg nr. 15.104 og nr. 15.105 til Kommuneplan 2015 for Frederikshavn Kommune og lokalplan FRE.T.05.03.01 og FRE.T.05.04.01
Samt miljøvurdering af de konkrete projekter

Relateret document 8/8

Dokument   **Udkast_til § 25-**
Navn: **tilladelse_ribberholt_off_høring.docx**

Dokument   **Udkast_til § 25-**
Titel: **tilladelse_ribberholt_off_høring**

Dokument   **7426042**
ID:

Til ansøger/bygherre

UDKAST

8. november 2023

Tilladelse til solcelleanlæg ved Ribberholt

Frederikshavn Kommune meddeler hermed tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25 til opførelse og drift af solcelleanlæg ved Ribberholt. Tilladelsen sker på baggrund af gennemført miljøkonsekvensvurdering (VVM) af projektet, samt Frederikshavn Kommunes vedtagelse den **XX. MÅNED 2024** af kommuneplantillæg nr. 15.104 og lokalplan nr. FRE.T.05.03.01 "Solcelleanlæg Ribberholt".

Sagsnummer: GEO-2021-01780

Sagsbehandler:
Lars Enevoldsen
Direkte telefon:
+45 9845 6375

Vedtagelsen af ovennævnte planer og tilladelse er sket på baggrund af to offentlige høringsperioder, hvor der dels er indkaldt ideer og forslag til planlægningen og afgrænsningen af miljøkonsekvensrapporten, og dels er afholdt høring af offentliggjorte planforslag med miljøvurdering af plangrundlaget (miljørapport) samt af miljøkonsekvensrapporten for det konkrete projekt.

Tilladelsen meddeles i henhold til § 25 stk. 1 jf. LBK nr. 4 af 3/1-2023 "Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)". Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. lovens § 39.

Projektområdets afgrænsning. For indretning af anlægget i projektområdet henvises til kortbilag 2 - 4 i lokalplan nr. FRE.T.05.03.01

Tilladelsens omfang

Tilladelsen omfatter opførelse og drift af solcelleanlæg ved Ribberholt i Frederikshavn Kommune, jf. miljøkonsekvensvurdering herfor.

Projektet

Det ansøgte projekt omfatter etablering af et jordbaseret solcelleanlæg til elproduktion Ved Ribberholt, vest for Frederikshavn. Arealet udgør ca. 29 ha og anlægget forventes at producere ca. 29000 MWh grøn strøm pr. år, svarende til elforbruget for ca. 7000 husstande.

Anlægget består af solcellepaneler monteret på stativer, der forankres i jorden. Panelerne vil få en maksimal højde på 3,2 meter. Ud over solcellemodulerne består anlægget af el-kabler, invertere, hvor den producerede jævnstrøm omdannes til vekselstrøm, og transformere. Teknikbygninger og transformere må opføres i en højde af maksimalt 3,2 meter over terræn. Der opføres desuden en stepup-transformer med tilhørende koblingsudstyr med en højde på maksimalt 7,5 meter over terræn. Der kan desuden etableres teknikhuse i samme område med en højde på op til 7,5 meter. Øvrigt elektrisk udstyr, såsom afbrydere, koblingsudstyr og lynafledere mv., kan opføres med en højde på op til 20 meter over terræn. Stepup-transformerne og teknikhuse placeres inden for et udlagt byggefelt i henhold til lokalplan nr. FRE.T.05.03.01. Teknikbygninger og transformere opføres i ensartede materialer, med samme udformning og gives samme diskrete farve.

Solcelleanlægget afskærms mod omgivelserne af beplantningsbælter med nærmere krav til udførelsen, jf. vilkår neden for. På indersiden af beplantningsbælterne opsættes trådhegn som bredmasket vildthejn.

Vilkår for tilladelsen

Tilladelsen, der er baseret på de beskrivelser af projektet og dets udførelse, som fremgår af miljøkonsekvensrapporten, erstatter ikke andre tilladelser eller dispensationer, som er nødvendige for projektets realisering.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Plangrundlag

- Projektet skal etableres i overensstemmelse med lokalplan nr. FRE.T.05.03.01 "Solcelleanlæg Ribberholt" og miljøkonsekvensrapporten.

Landskab og visuelle konsekvenser

- Der skal være afskærmende beplantning bestående af et minimum 3-rækket læhegn, hvor planterne forskydes i forhold til hinanden i en bredde på minimum 4 meter langs med planområdets afgrænsning. Nordvendte beplantningsbælter skal i fuldt udvokset stand have en højde på minimum 6 meter, som beskrevet i lokalplan FRE.T.05.03.01.
- Beplantningsbæltet skal plantes og vedligeholdes på en sådan måde at såfremt der er planter, der forgår som følge af sygdom, alderdom, beskadigelse eller lignende, skal der ske genplantning.

- Beplantningen skal bestå af hjemmehørende træ- og buskarter, som fx havtorn, alm. syren, alm. hyld, alm. hæg, vrietorn, femhannet pil, seljepil og gråpil.

Natur, dyreliv, bilag IV-arter

- Solcelleanlæg, transformere, plantebælter og hegn skal placeres i en afstand på mindst 5 m fra de tilgrænsende § 3-beskyttede arealer.
- Der må ikke etableres belysning inden for lokalplanområdet.
- Der må ikke opstilles solcellepaneler indeholdende PFAS

Nabohensyn

- I anlægsfasen skal, der i fornødent omfang ske vanding af kørearealer eller udlægges køreplader, såfremt dette er nødvendigt for at udgå støvgener for nærmeste boliger i tørre perioder. Behovet skal vurderes løbende under anlægsfasens forløb.
- Støjende arbejder vedr. nedramning af montagepæle til solcelleanlæggene eller hegnspæle til trådhegn skal foregå i tidsrummet fra 7-18.

Begrundelse for afgørelsen

Med baggrund i kommuneplantillæg nr. 15.104 og lokalplan nr. FRE.T.05.03.01" Solcelleanlæg Ribberholt" med tilhørende miljøkonsekvensrapport (VVM) er det Frederikshavn Kommunes vurdering, at etablering og drift af projektet kan ske uden væsentlige påvirkninger af miljøet og omgivelserne.

Andre tilladelser mv.

VVM-tilladelsen erstatter ikke tilladelser efter anden lovgivning, som er nødvendige for projektets realisering.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på kpo.naevneneshus.dk, eller via link på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på én af disse hjemmesider, som du plejer med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen først til den myndighed, der har truffet den afgørelse, der klages over. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden på Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for almindelige borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om og bevillet "fritagelse for brug af Klageportalen". Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i den sag, du ønsker at klage over. Myndigheden videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal en sag anlægges inden 6 måneder regnet fra den offentlige annoncering eller inden 6 måneder efter Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i en eventuel klage over afgørelsen.

Offentlig høring

Udkast til denne tilladelse fremlægges i offentlig høring i perioden fra den 15. november 2023 til og med den 10. januar 2024.

Offentliggørelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort på Frederikshavn Kommunes hjemmeside den **XX. MÅNED 2024**.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til Lars Enevoldsen på tlf. 98456375 eller via e-mail på adressen: tf@frederikshavn.dk. Husk at skrive sagsnr.

Har du spørgsmål eller vil besvare brevet

Brug svarmuligheden i e-Boks eller Virk.dk, hvis du har modtaget brevet digitalt.

Har du ikke digital adgang, kan du:

1. skrive til Frederikshavn Kommune, Rådhus Allé 100, 9900 Frederikshavn
2. ringe til det direkte nummer eller til kommunens hovednummer
3. henvende dig i Borgerservice i Frederikshavn, Sæby eller Skagen
- dog ikke onsdag

Oplys *altid* sagsnummeret, som du kan se i højre kolonne.

Med venlig hilsen

Lars Enevoldsen
landinspektør

Bilagsforside

Dokument Navn:	Kommuneplantillæg nr 15.113 - vedtagelse.pdf
Dokument Titel:	Kommuneplantillæg nr 15.113 - vedtagelse
Dokument ID:	7901991
Placering:	Geosager/Ålborgvej 311, 9352 Dybvad: Lokalplan - Transformerstation (SAE.6.09.01)/Dokumenter
Dagsordens titel	Vedtagelse af kommuneplantillæg og lokalplan for højspændingsstation på Ålborgvej 311, 9352 Dybvad
Dagsordenspunkt nr	7
Appendix nr	1
Relaterede Dokumenter:	3

Tillæg nr. 15.113 - Transformerstation Ålborgvej 311, Dybvad

Kommuneplan 2015

Kommuneplantillæg nr. 15.113 blev godkendt som forslag **den 22. november 2023**. Tillægget har været i offentlig høring i perioden fra **den 1. december 2023 til den 19. marts 2024**.

Der er indkommet 1 indsigelse i høringsperioden. Indsigelsen gav ikke anledning til ændringer i plangrundlaget.

Kommuneplantillæg nr. 15.113 blev endelig vedtaget den **indsæt dato** og offentliggjort på Frederikshavns Kommunes hjemmesiden den **indsæt dato**.

Indholdsfortegnelse

Redegørelse	4
Vedtagelsespåtegning	8

Redegørelse

Baggrund

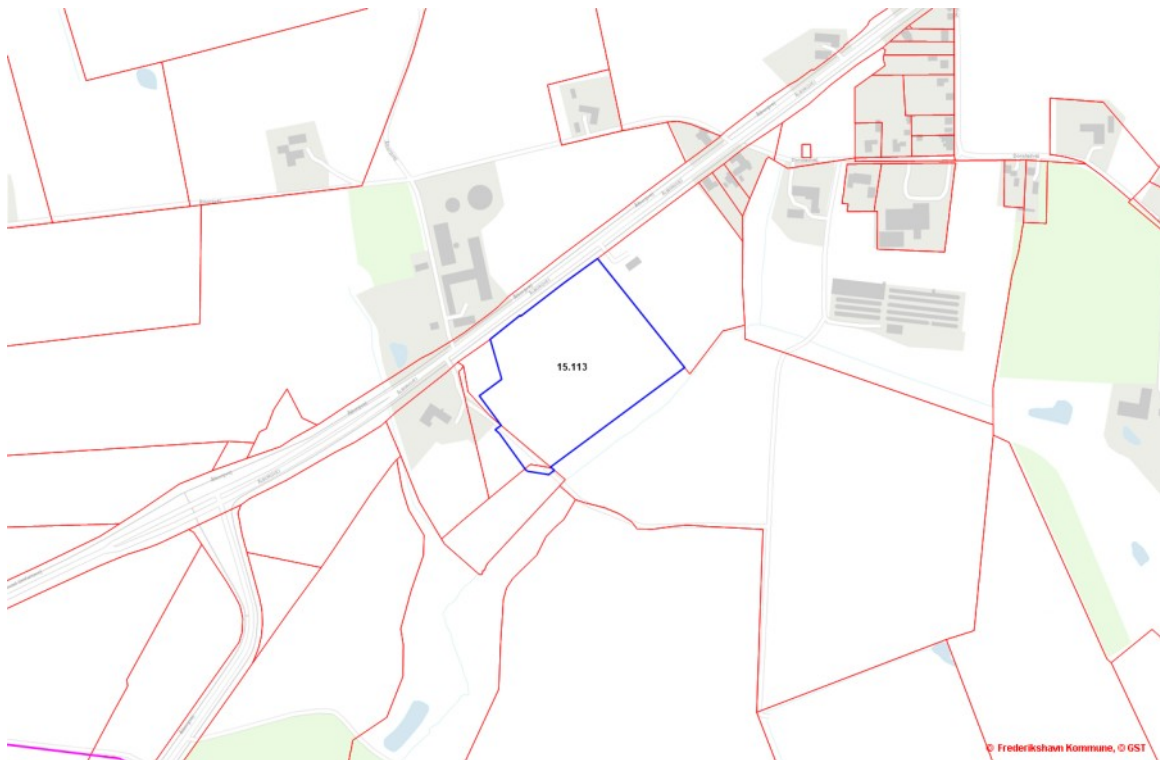
Tillægget omfatter et ca. 2,2 ha stort område i den nord-vestlige del af Matr nr 1gi, Haven Hgd., Hørby. Kommunen ønsker at muliggøre at området kan anvendes til højspændingsstation, for at imødekomme nuværende og fremtidige vedvarende energiprojekter.

Ændringer i forhold til den gældende kommuneplan

Formålet med dette forslag er, at udlægge et nyt rammeområde for at give mulighed for, at energinettet kan udvides, for at imødekomme den grønne omstilling.

Gældende kommuneplanrammer

Ny kommuneplanramme efter vedtagelsen af tillæg nr. 15.113

Det eksisterende område er i dag reguleret af planlovens landzonebestemmelserne. Heri udlægges et nyt rammeområde SAE.T.06.09.

Området kan anvendes til højspændingsstation, med elektroniske komponenter op til 12,5 meter, med mulighed for at placere lynfangstmaster med en højde op til 25 meter.

Området må desuden indeholde én manøvrebygning med en maksimal højde på 6 meter.

Forhold til anden planlægning

Natura 2000-område

EU's fuglebeskyttelsesdirektiv og habitatdirektiv pålægger EU's medlemslande at bevare en række arter og naturtyper, som er sjældne, truede eller karakteristiske. Det sker ved at udpege særlige områder, hvor disse arter og naturtyper er beskyttede. Ramsar-, habitat- og fuglebeskyttelsesområderne udgør tilsammen Natura 2000-områderne.

Der gælder særlige regler for disse internationale beskyttelsesområder. I Natura 2000-områder må der bl.a. ikke planlægges for

- nye arealer til byzone eller sommerhusområde
- nye større vejanlæg, trafik anlæg, tekniske anlæg m.v.

Nærmeste EU-habitatområde nr. 217 Nymølle Bæk og Nejsum Hede ligger ca. 8,5 km væk.

Nærmeste EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 2 Aalborg bugt, nordlige del ligger ca. 10 km væk.

Ramsarområdet "Hirsholmene" ligger ca. 21 km væk.

Det vurderes, at planen ikke påvirker Natura 2000-områder væsentligt.

Det vurderes, at Natura 2000-områderne ikke vil blive påvirket væsentligt på grund af afstanden.

Resultatet af screeningen medfører, at der ikke skal foretages en egentlig Natura 2000-konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Bilag IV i EU's habitatdirektiv indeholder en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til at beskytte både inden for og uden for Natura 2000-områderne. Det handler bl.a. om forbud mod ødelæggelse af yngle-/rasteområder og mod at forstyrre arterne.

Det vurderes, at de særligt beskyttede arter i henhold til Habitatdirektivets bilag IV ikke vil blive påvirket. For så vidt angår markfirben, som er registreret på overdrevet ca. 200 meter væk, vurderes det anlægget ikke får væsentlig negativ effekt på yngle eller restområder, da området i dag består primært af dyrket mark.

Miljøvurdering

Kommunen skal i nogle tilfælde miljøvurdere planforslag inden den endelige vedtagelse. Det fremgår af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Planforslagene er omfattet af kravet om miljøvurdering, da planforslagene er omfattet af lovens bilag 2, pkt. 3C. Planforslagene påvirker ikke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt.

Ifølge § 8, stk. 2, nr. 1 skal planer, der fastlægger anvendelsen af et mindre område på lokalt plan eller alene medfører mindre ændringer i forhold til den gældende planlægning kun miljøvurderes, hvis de må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Frederikshavn Kommune har på baggrund af en screening vurderet, at planforslaget ikke vil kunne få væsentlig indvirkning på miljøet og derfor ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering, da planforslaget omfatter udvidelse af en eksisterende anvendelse inde for

eksisterende afgrænsning Afgørelsen om at planforslaget ikke er omfattet af lovens krav om miljøvurdering offentliggøres sammen med planforslaget og kan påklages i 4 uger efter offentliggørelsen.

Vedtagelsespåtegning

Forslag til kommuneplantillæg er godkendt til offentlig fremlæggelse i henhold til planlovens § 24 den 22. november 2023.

Birgit S. Hansen

Thomas Eriksen

Borgmester

Kommunaldirektør

Kommuneplantillægget er vedtaget henhold til planlovens § 27 den **indsæt dato**.

Birgit S. Hansen

Thomas Eriksen

Borgmester

Kommunaldirektør

Relateret document 2/3

Dokument Navn: Lokalplan SAE.T.06.09.01,
Dybvad Transformerstation -
vedtagelse.pdf

Dokument Titel: Lokalplan SAE.T.06.09.01,
Dybvad Transformerstation -
vedtagelse

Dokument ID: 7902030

Lokalplan SAE.T.06.09.01
Dybvad transformerstation

Indholdsfortegnelse

Forord	1
Hvad er en lokalplan?	2
Lokalplanredegørelse	4
Lokalplanens baggrund og formål	5
Området	6
Lokalplanens indhold	9
Lokalplanens sammenhæng med anden planlægning og lovgivning	13
Servitutter	17
Forslagets midlertidige retsvirkninger	18
Lokalplanbestemmelser	19
1. Formål	20
2. Område- og zonestatus	21
3. Arealanvendelse	22
4. Udstykning	23
5. Bebyggelsens omfang og placering	24
6. Bebyggelsens udseende	25
7. Ubebyggede arealer	27
8. Veje, stier og parkering	29
9. Tekniske anlæg	30
10. Grundejerforening	31
11. Betingelser for at ny bebyggelse må tages i brug	32
12. Lokalplan og byplanvedtægt	33
13. Tilladelser fra andre myndigheder	34
14. Servitutter	35
15. Retsvirkninger	36
Vedtagelsespåtegning	37
Kort og bilag	38
Kortbilag A - Matrikelkort	39
Kortbilag B - Arealanvendelse	40
Kortbilag C - Delområder	41
Bilag D - Miljøscreening	42
Bilag E - Naturnotat	50

Forord

Denne lokalplan er udarbejdet med henblik på at muliggøre udvidelse af eksisterende transformerstation på Ålborgvej 311, Dybvad.

Byrådet har fremlagt lokalplanforslag SAE.T.06.09.01 til offentlig høring i perioden fra den 1. december 2023 til den 19. marts 2024. I denne periode er det muligt for alle interessere at komme med bemærkninger, indsigelser og ændringsforslag. Den forlængede høringsperiode skyldes en administrativ fejl. For at sikre at alle parter blev hørt - i et passende tidstun, blev høringen besluttet forlænget.

Lokalplanforslaget kan ses på bibliotekerne i Frederikshavn, Skagen og Sæby eller på Frederikshavn Kommunes hjemmeside med adressen: www.frederikshavn.dk

Spørgsmål til lokalplanforslaget kan rettes til Center for Teknik og Miljø, Mathias Møllergaard på telefon 98 45 78 85 eller emailadressen: tf@frederikshavn.dk

Bemærkninger, indsigelser og ændringer skal være Frederikshavn Kommune i hænde senest til og med den 19.marts 2024 og sendes til følgende adresse:

Frederikshavn Kommune
Center for Teknik og Miljø
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn.
E-mail: tf@frederikshavn.dk

Hvad er en lokalplan?

Lokalplaners indhold

En lokalplan er en plan for et afgrænset område af kommunen, der fastsætter forskellige bindende bestemmelser for grundejere, lejere og brugere indenfor området. Det drejer sig hovedsageligt om regulering af den fremtidige arealanvendelse og regulering af den fremtidige bebyggelse på de enkelte ejendomme. Det vil sige, om der må bygges boliger, erhverv, offentlige institutioner, hvor der må bygges, hvordan bebyggelsen skal se ud, eller om der eventuelt slet ikke må bygges. En lokalplan kan tillige indeholde bestemmelser om vej-, sti- og parkeringsforhold og eventuelle forudsætninger for at tage ny bebyggelse i brug. Sådanne forudsætninger kan f.eks. dreje sig om etablering af afskærmningsforanstaltninger eller tilslutning til fællesanlæg.

Eksisterende lovlig anvendelse kan fortsætte

Tilvejebringelse af en lokalplan medfører ikke forbud mod fortsættelse af eksisterende lovlig anvendelse af en ejendom. Men skal der foretages ændringer i de eksisterende forhold, for eksempel ved nybyggeri eller ved ændret anvendelse af bestående bygninger, må de kun ske i overensstemmelse med lokalplanen. En lokalplan er således ikke en handlingsplan, der medfører handlepligt for grundejerne, og man kan af samme grund ikke se af planen, hvornår en given foranstaltning eventuelt gennemføres.

Lovgrundlag

Indholdet og proceduren for at vedtage en lokalplan fremgår af "Lov om planlægning" (lov nr. 1157 af 16. april 2018 med senere ændringer).

Lokalplanpligt

Byrådet har pligt til at udarbejde en lokalplan inden et større byggeri, anlægsarbejde eller udstykning sættes i gang. Hensigten med denne pligt er at sikre større sammenhæng i og offentlighedens kendskab til den kommende planlægning. Overførsel af arealer fra landzone til byzone og sommerhusområde sker også ved en lokalplan.

Borgerdeltagelse

Gennemførelse af en lokalplanprocedure er en del af den demokratiske proces, der sikrer kommunens borgere indsigt i og mulighed for indflydelse på den løbende planlægning, der foregår i kommunen. Derfor skal alle lokalplaner være fremlagt i en offentlig høringsperiode, inden planen kan vedtages endeligt.

Kommuneplanen

Lokalplaner skal som udgangspunkt udarbejdes indenfor de rammer, der er fastlagt i kommuneplanen. Er en lokalplan ikke i overensstemmelse med kommuneplanen, kræver lokalplanens vedtagelse en ændring af kommuneplanen i form af et tillæg til kommuneplanen.

Plandata

Når Byrådet har endelig vedtaget en lokalplan, bliver den offentliggjort på Frederikshavn Kommunes hjemmeside og på plandata.dk.

Hvordan er en lokalplan opbygget?

En lokalplan består oftest af tre dele:

- En redegørelse
- En række bestemmelser og
- Et sæt kortbilag

Redegørelsen findes forrest i lokalplanen. Redegørelsen indeholder:

- En kort beskrivelse af lokalplanens hovedindhold,
- En beskrivelse af planens forhold til anden planlægning for området, f.eks. kommuneplanen og lovgivning, som er gældende for det pågældende område, og som har indflydelse på udformningen af de efterfølgende lokalplanbestemmelser og
- En redegørelse for lokalplanens midlertidige retsvirkninger

Redegørelsen skal i almindelige vendinger godtgøre, hvorfor de efterfølgende lokalplanbestemmelser har fået det indhold, de har. Redegørelsen indeholder tillige et afsnit, der viser resultatet af miljøscreeningen. Miljøscreeningen er vedhæftet som bilag til lokalplanforslaget. Fører miljøscreeningen til, at der skal gennemføres en miljøvurdering, vedhæftes denne til lokalplanforslaget.

Lokalplanens bestemmelser gør skridt for skridt rede for, hvad formålet med lokalplanen er, hvilke ejendomme, der er omfattet af planen, hvad ejendommene må anvendes til osv. Det er lokalplanens bestemmelser, der er juridisk bindende for de pågældende ejendomme.

Kortbilagene findes bagerst i lokalplanen. Som hovedregel består kortbilagene af:

- Et oversigtskort, der viser hvilke ejendomme lokalplanen omfatter,
- Et plankort, der viser, hvordan området er planlagt. Kortet understøtter og præciserer lokalplanens bestemmelser, og
- Et illustrationskort, der anskueliggør, hvordan området kan komme til at se ud.

Lokalplanredegørelse

I redegørelsen beskrives baggrunden for lokalplanen og hensigten med lokalplanens hovedindhold. I redegørelsen beskrives desuden en række forhold, der har betydning for udformning af lokalplanen og lokalplanens virkeliggørelse. Det gælder bl.a. lokalplanens forhold til kommuneplanen og til anden lovgivning, som fx naturbeskyttelsesloven eller miljølovgivningen.

Lokalplanens redegørelse er ikke juridisk bindende og beskriver de forhold, der er gældende ved lokalplanens udarbejdelse.

Lokalplanens baggrund og formål

Lokalplanen er udarbejdet med baggrund i et behov fra Energinet Eltransmission A/S, som med henblik på at sikre den nødvendige vedligeholdelse og udvidelse af den nuværende højspændingsstation i Dybvad, skal etablere en ny og større station på marken syd-vest for den nuværende højspændingsstation. Udvidelsen er nødvendig for at imødekomme fremtidige tilslutninger af vedvarende energiprojekter (VE-projekter) og forstærke transmissionsnettet i området.

Lokalplanens formål er at sikre, at området kan anvendes til tekniske anlæg i form af højspændingsstation med tilhørende bygningsanlæg og tekniske installationer. Derudover sikrer lokalplanen, at disponering af området udføres således, at bebyggelse og anlæg indpasses bedst muligt i landskabet. Området er i dag ikke omfattet af en kommuneplanramme, lokalplan eller landzonetilladelse.

Plan- og Miljøudvalget besluttede på deres møde den 17. april 2023 at igangsætte udarbejdelse af plangrundlaget for et område til tekniske formål i Dybvad.

Området

Formålet med afsnittet er at beskrive lokalplanens område og omgivelserne.

Oversigtskort

Lokalplanens område. Luffoto 2023.

Lokalplanområdet

Lokalplanområdet er beliggende i det åbne land ved Energinets eksisterende højspændingsstation i Dybvad. Området er beliggende langs Ålborgvej mellem landsbyerne Dybvad og Badskær. Området er præget af mange forskelligartede udnyttelser såsom landbrug, landevej og motorvej, højspændingsfremføringer.

Lokalplanområdet udgør et areal på ca. 2,5 ha, og omfatter dele af matr. 1gi samt mindre dele af 1dæ og 1ek, Haven Hgd., Hørby. Området er beliggende i landzone, og størstedelen af arealet er pålagt landbrugspligt.

Størstedelen af lokalplanområdet udgøres af dyrkede markjorder, mens mindre arealer anvendes til ubefæstet vejanlæg i tilknytning til markerne syd for planområdet. Inden for lokalplanområdet er der desuden en del af et mindre beplantningsbælte og haveanlæg.

Omgivelser

Umiddelbart syd for området findes § 3 beskyttet natur i form af et engareal og vandløbet Siverslet Bæk. Siverslet Bæk er målsat jf. vandområdeplanerne 2021-2027. Syd for vandløbet findes desuden et § 3 beskyttet overdrev. Der er registreret markfirben, der er en bilag-IV art, på overdrevet ca. 200 m fra stationsarealet på modsatte side af vandløbet.

Figuren viser skovbyggelinje syd-vest for planområdet samt § 3 beskyttet natur syd-øst for planområdet.

I en radius på 12 km er der fem Natura 2000 områder. Hhv. nr. 4 Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Ås udløb, nr. 8 Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder, nr. 11, Solsbæk, nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord og nr. 217 Nymølle Bæk og Nejsum Hede. Det nærmeste Natura 2000 område er nr. 217 Nymølle Bæk og Nejsum Hede som befinder sig ca. 8,5 km mod vest.

Terrænet i området er faldende fra kote +25,0 DVR90 i nord til kote +21,5 DVR90 i syd. Til trods for det faldende terræn, opleves arealet relativt fladt grundet planområdets størrelse.

Nord-øst for området findes i dag den eksisterende Dybvad højspændingsstation. Der går i dag to eksisterende luftledninger ind til stationen. Eksisterende 150 kV luftledningslinje til Starbakke (SBA) går i dag i nordlig retning ud af stationen og 150 kV luftledningslinjen til Vester Hassing (VHA) går i sydlig retning ud af stationen.

Nærmeste naboer med beboelse er hhv. Ålborgvej 315 beliggende ca. 35 m vest for lokalplanområdets afgrænsning, og Ålborgvej 312 beliggende ca. 25 m nord for lokalplanområdets afgrænsning. Bebyggelsen på ejendommen nord for området er delvist omgivet af beplantning og der findes desuden et beplantningsbælte mellem planområdet og

bebyggelsen som visuelt afskærmer de to. Mellem bebyggelsen og planområdet løber Ålborgvej.

Fra bebyggelsen på ejendommen vest for området er der delvist frit udsyn til planområdet og delvist afskåret fra planområdet af beplantningsbæltet der findes i lokalplanområdets nordlige del.

Lokalplanens indhold

Formålet med dette afsnit er at redegøre for hvad lokalplanen optager bestemmelser om. Med andre ord, hvad lokalplanen helt præcist muliggør og tillader.

Anvendelse og disponering

Lokalplanen sikrer, at området kan anvendes til tekniske anlæg i form af højspændingsstation med tilhørende bygningsanlæg og tekniske installationer mv.

Der kan inden for området opføres bygninger, tekniske anlæg og installationer, herunder transformere, kompenseringsspoler og master mv. til stationens drift, samt etableres adgangsvej, veje og parkeringsarealer, beplantning mv. og anlæg til regnvandshåndtering.

Lokalplanen udlægger tre delområder med forskellige anvendelser. Inden for delområde I, kan der opføres højspændingsstation med tilhørende bygningsanlæg og tekniske installationer, herunder lynfangsmaster, lysmaster mv.. I delområde I etableres også en manøvrebygning, som er en opvarmet bygning der udover at rumme et manøvreanlæg også rummer velfærdsfaciliteter til personale, som arbejde på stationen under drift. I delområde I kan der også etableres et bassin til regnvandshåndtering til afvanding af lokalplanområdet.

I delområde II kan der alene etableres et afskærmende beplantningsbælte samt nødvendige adgangsveje til områdets delområde I. I delområde III kan der alene etableres beplantning samt et bassin til regnvandshåndtering til afvanding af lokalplanområdet.

Stationsanlægget, som opføres inden for delområde I, opføres som AIS-anlæg (Air Insulated Switchgear), i daglig tale kaldet et åbent stationsanlæg. Anlæg består dels af tilhørende fritstående tekniske anlæg og dels af lukkede bygninger, der hovedsageligt afskærmes ved beklædning med plader af fibercement, skifer, ståltrapez, metal eller lignende. Stationsanlægget opføres af Energinet.

Bebyggelse

Ny bebyggelse skal placeres inden for delområde I som vist på kortbilag B. Bebyggelsen må opføres i én etage med en maksimal bygningshøjde på 6 m over færdigt terræn. Master, herunder lynfangsmaster og overgangsmaster, samt galger kan dog opføres med en højde på op til 25 meter.

Delområde I, har et areal på ca. 1,5 ha.

Den ydre fremtræden

Lokalplanen indeholder bestemmelser vedrørende materiale- og farvevalg til ny bebyggelse. Bestemmelserne har til hensigt at sikre, at ny bebyggelse inden for området gives et udseende, som i forhold til form, materiale- og farvevalg ikke virker skæmmende i forhold til

omgivelserne. Der må således inden for området ikke anvendes materialer, som er reflekterende, og der må ikke anvendes stærke signalfarver, mønstre og andre effekter.

Fritstående tekniske anlæg.

Stationsanlæg opføres generelt som fritstående AIS-anlæg. Stationsanlæggets fritstående tekniske anlæg skal opføres som stålkonstruktioner. Fritstående tekniske anlæg, som afskærmses, skal beklædes med plader af fibercement, skifer, ståltrapez, metal eller lignende ikke-reflekterende pladematerialer, og farven på pladerne skal så vidt muligt gives samme farve som øvrige udvendige bygningssider inden for samme delområde. Dette for at give den enkelte delstation et sammenhængende udtryk for så vidt angår farvevalg.

I tilfælde af, at der etableres tage på fritstående tekniske anlæg, som afskærmses, skal tagene udføres med samme type tagkonstruktion (en- eller tosidig taghældning, forskudte tagflader eller fladt tag) og i samme tagmaterialer som den øvrige bebyggelse inden for samme delområde. Dette for at give den enkelte delstation et sammenhængende udtryk for så vidt angår form og materialevalg.

Lukkede bygninger

Lukkede bygninger inden for stationsanlægget skal fremstå med facader i enten tegl eller plademateriale. Facader, som opføres i tegl, kan fremstå enten som blank, pudset eller vandskuret murværk. Facader, som opføres i plademateriale, skal udføres i plader af fibercement, skifer, ståltrapez, metal eller lignende ikke-reflekterende pladematerialer. Bygningers udvendige bygningssider, herunder døre og vinduesrammer, skal fremstå i farven sort eller mørk grå.

Tage kan udføres med en- eller tosidig taghældning, med forskudte tagflader eller med fladt tag. Til tagbeklædning må anvendes zink, aluminium, stål og andre metalplader, samt eternit, tagpap, teglsten, natur- eller eternitskifer.

Der kan desuden etableres grønne tage, der beklædes med mos/sedum, græstørv og lignende. Tage som ikke begrønnes, skal - ligesom de udvendige bygningssider - fremstå i tegl eller i farven sort eller mørkgrå.

Skiltning

Inden for området må der ikke opsættes nogen form for reklamering, hverken på bygninger, anlæg, som fritstående skilte eller i form af flagstænger eller lignende.

Der kan dog opsættes stationsnavn på bygninger, anlæg eller hegn. Endvidere kan der opsættes nødvendige advarselsskilte på hegn omkring stationsanlægget.

Skilte må ikke belyses eller udføres som lysende skilte.

Trafik

Vejadgang til lokalplanområdet skal ske fra Ålborgvej hvor der etableres en ny overkørsel og adgangsvej til stationsarealet. Ved den nye overkørsel sikres gode oversigtsarealer ved etablering af beplantning i 0-0,5 meters højde.

Der kan herudover etableres de interne vejarealer, som er nødvendigt for anlæggets drift.

Inden for området kan der ske parkering i det omfang, det er nødvendigt for anlæggets drift. Parkering skal ske på egen grund, og inden for lokalplanområdet.

Alle interne veje, vendepladser og parkeringspladser inden for området skal enten fremstå som græsklædte eller anlægges med kørefast belægning, som tillader nedsivning - f.eks. grus.

Ubebyggede arealer og landskab

Beplantning

I delområde II skal der etableres nye afskærmende trerækkers beplantningsbælter med en placering som vist på kortbilag B. De nye afskærmende beplantningsbælter skal bidrage til at mindske anlæggets synlighed fra omgivelserne.

De afskærmende beplantningsbælter skal bestå af forskellige hjemmehørende arter af træer og buske.

I delområde III etableres et grønt areal som beplantes så der skabes en naturlig overgang til delområde II.

Sikkerhedshegn

Lokalplanen giver mulighed for, at der inden for området kan etableres de nødvendige sikkerhedshegn rundt om højspændingsstationerne. Sikkerhedshegn skal placeres på indvendig side af det afskærmende beplantningsbælte, og må gives en maksimal højde på 3 meter. Sikkerhedshegnene skal være transparente - f.eks. trådhegn.

Belysning

Der kan inden for området etableres udendørs belysning, herunder belysning af bygningsdele, veje og parkeringsarealer mv. Udendørs belysning må etableres med en maksimal lyspunktshøjde på 5 meter, og skal være afskærmet, således at belysningen ikke er til gene for omgivelserne.

Der kan endvidere etableres midlertidig udendørs belysning til brug for servicearbejde, som kan monteres på bygninger og anlæg i op til 20 meters højde.

Arbejdsbelysningen vil være til lejlighedsvis servicearbejde i de mørke timer, hvis behovet opstår.

Terrænregulering

I forbindelse med byggemodning af området, kan terrænet udjævnes til plant niveau inden for areal til eventuelle stationsudvidelser. Det færdige byggemodnede terræn må maksimalt reguleres med +/- 1 meter i forhold til det byggemodnede terræn.

Regnvandshåndtering

Lokalplanområdets regn- og overfladevand kan håndteres som en kombineret løsning af udledning til nærmeste recipient og LAR-løsning inden for lokalplanområdet.

Der etableres anlæg til håndtering af regnvand. Anlægget etableres med funktioner, der tilbageholder og forsinker regnvand.

Derudover etableres der et grønt bælte rundt om hele arealet hvor regnvand kan nedsive lokalt.

Interne veje, vendepladser og parkeringspladser etableres som græsklædte overflader alternativt kan disse anlægges med kørefast belægning, som tillader nedsivning af regnvand, som f.eks. grus eller græsarmering.

Bæredygtighed

Byrådet har vedtaget, at Frederikshavn Kommune skal gennemføre en række tiltag med henblik på at basere det samlede energiforbrug udelukkende på vedvarende energi i år 2030. Beslutningen omfatter hele Frederikshavn Kommunes geografiske udstrækning. Byrådet ønsker således generelt at støtte initiativer for at få nedsat energi- og ressourceforbruget i såvel ny som eksisterende bebyggelse til gavn for miljøet og ejernes økonomi.

Frederikshavn Kommune har i kommuneplanens generelle retningslinjer blandt andet anbefalet at anvende få og gedigne materialer, tilpasset det danske klima, af en høj kvalitet, som patinerer smukt og har en lang levetid. Det anbefales at tænke langsigtet med hensyn til klima/miljøvenlige materialer, der eksempelvis giver en effektiv isolering eller har et lavt CO₂ udslip under produktionen.

Frederikshavn Kommune anbefaler således generelt at bebyggelse opføres som lavenergibebyggelse og at det tilstræbes at anvendelse af bæredygtige byggematerialer. Man bør til enhver tid tilstræbe at opføre sunde huse/bygninger på et håndværksmæssigt højt niveau.

Lokalplanens sammenhæng med anden planlægning og lovgivning

Formålet med dette afsnit er at give læseren det bedst mulige grundlag for at kunne vurdere lokalplanen i en større sammenhæng.

Kommuneplanens retningslinjer

Bevaringsværdigt landskab - retningslinje 15.1

Lokalplanområdet er beliggende i et område udpeget til bevaringsværdigt landskab. Disse landskaber skal så vidt muligt friholdes for anvendelse til formål, der kan påvirke oplevelsen af landskabet, f.eks. større byggeri samt større veje og tekniske anlæg. Øvrigt byggeri og anlæg skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabet. Lokalplanen vurderes at være i overensstemmelse med retningslinje 15.1, da området er beliggende i relation til et eksisterende højdspændingsanlæg og derfor forventes anlægget ikke at ændre markant på oplevelsen af landskabet. Området er disponeret under hensyntagen til de landskabelige interesser, og anvendelsen til højdspændingsstation med dertil hørende bygningsanlæg, tekniske installationer, serviceveje, afskærmende beplantningsbælter mv. vurderes således ikke at være i konflikt med udpegningen.

Kommuneplan

Kommuneplanen indeholder både en række generelle retningslinier for kommunens udvikling samt en række specifikke bestemmelser om de enkelte områder i form af kommuneplanrammer.

Lokalplanen er ikke i overensstemmelse med kommuneplanen. Derfor er der udarbejdet et kommuneplantillæg, som sikrer, at der er den nødvendige overensstemmelse mellem lokalplan og kommuneplan.

Kommuneplantillæget ændrer følgende: der udlægges et nyt rammeområde SAE.T.06.09 til teknisk anlæg i form af højdspændingsstation.

Klimatilpasningsplan

I forbindelse med udarbejdelse af Klimatilpasningsplan 2022 er der lavet en kortlægning af risiko for oversvømmelse og erosion for Frederikshavn Kommune.

Ifølge kortlægningen er området ikke truet af oversvømmelse.

Lov om Miljøvurdering af Planer og Programmer og af konkrete projekter (VVM)

Frederikshavn Kommune har foretaget en miljøscreening iht. Lov om Miljøvurdering af Planer og Programmer og vurderet, at planforslaget ikke er omfattet af lovens krav om, at der skal foretages en miljøvurdering. Dette begrundes med undersøgelserne lavet i forbindelse med udarbejdningen af miljøscreeningen. Miljøscreeningen vedlægges som bilag, og afgørelsen offentliggøres sammen med offentliggørelsen af lokalplanen.

Kystnærhedszonen

Hele lokalplanområdet ligger uden for kystnærhedszonen.

Naturbeskyttelse

Habitatdirektivet handler om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Natura 2000-områder

Det er myndighedens ansvar at sikre sig, at der er tilvejebragt tilstrækkelige oplysninger til at afgøre, om planen/projektet kan skade et Natura 2000-område.

Nærmeste Natura 2000 område er område nr. 217 "Nymølle Bæk og Nejsum Hede" som er beligger ca. 8,5 km nordvest for lokalplanområdet. Området er udpeget som habitatområde. Området indgår således i de europæiske Natura 2000-arealer, som et område med særlige naturværdier, der skal beskyttes og opretholdes. Det vurderes, at de aktiviteter, lokalplanen muliggør, ikke vil få mærkbar indvirkning på Natura 2000 området.

Bilag IV-arter

Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet. De arter, der er omfattet af beskyttelsesordningen, fremgår af habitatdirektivets bilag IV. De danske regler fremgår af Miljømålsloven og Habitatbekendtgørelsen. Bestemmelserne i habitatdirektivet betyder, at en plan eller et projekt ikke kan gennemføres, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter, eller hvis det ansøgte kan ødelægge bilag IV-plantearter i alle livsstadier. Dette gælder både inden for og uden for Natura 2000-områder.

Der er en ældre registrering fra 2014 af markfirben ca. 200 m væk fra stationsarealet på modsatte side af vandløbet på overdrevet. Markfirben er en bilag-IV art som er beskyttet af EU's Habitatdirektiv. Lokalplanområdet udgør i dag et dyrket landbrugsområde som derfor ikke vurderes at udgøre en yngle- eller rasteområde for bilag IV-arten Markfirben. Det vurderes derfor, at anlæggets etablering og drift ikke medfører nogen negativ påvirkning af bilag IV-arter.

Naturbeskyttelsesloven

§3 naturbeskyttelse

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3, må der ikke ske tilstandsændring af beskyttede naturtyper. Dispensation herfra kræver forudgående tilladelse fra Kommunalbestyrelsen.

Umiddelbart syd for lokalplanområdet findes et vandløb som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3, jf, kortbilag D. Derudover er området omkring vandløbet udpeget som et beskyttet engareal efter naturbeskyttelseslovens §3. Bebyggelse og anlæg inden for lokalplanområdet er placeret således, at de beskyttede områder ikke berøres. Realisering af lokalplanen forudsætter derfor ikke dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Fortidsminder

Hvis der i området træffes spor af fortidig aktivitet i form af jordfaste fortidsminder eller lign. skal arbejdet straks standses og fundet indberettes til Vendsyssel Historiske Museum, jf. Museumslovens §27. Bygherren kan forud for igangsættelse af jordarbejde anmode Vendsyssel Historiske Museum om en udtalelse, hvorvidt arbejdet indebærer en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder og konsekvenserne heraf, herunder økonomiske konsekvenser.

Fredede og bevaringsværdige bygninger

Frederikshavn Kommunes Bygningsforbedringsudvalg kan på baggrund af en konkret vurdering give økonomisk støtte til udvendige genopretnings og opretholdelsesarbejder på bevaringsværdige bygninger. Det forudsætter som minimum, at bygningerne er kategoriserede med bevaringsværdier 1-4, og at bygningerne anvendes helt eller delvis til beboelse. Støtten gives som kontant tilskud. Der gives ikke støtte til rene vedligeholdelsesarbejder.

Varmeforsyning

Lokalplanområdet er i kommunens varmeplan udlagt til individuel varmforsyning.

Vandforsyning

I henhold til Frederikshavn Kommunes Vandforsyningsplan 2009-19 med revisioner skal området tilsluttes den almene vandforsyning Frederikshavn Vand A/S.

Spildevand

Lokalplanområdet er ikke omfattet af et kloakopland i Frederikshavn Kommunes spildevandsplan. Der er derfor ikke tilslutningspligt eller mulighed for tilslutning til forsyningens ledningsnet.

Renovation

Området indgår i Frederikshavn Kommunes renovationsordning. Opbevaring, sortering og bortskaffelse af affald skal ske i henhold til gældende regulativ. Yderligere oplysninger kan findes på www.forsyningen.dk.

Støjforhold

Miljøstyrelsen har fastlagt vejledende grænseværdier for støj og vibrationer fra virksomheder samt veje og jernbaner. Grænseværdierne bruges til planlægning for udlæg af nye arealer, men lægges også til grund for miljømyndighedernes vurdering af støjgener.

Lokalplanen giver ikke mulighed for, at der kan etableres støjfølsom anvendelse inden for området. Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for virksomhedsstøj er 55/45/40 (dag/aften/nat) ved enkeltboliger i det åbne land.

Der er i forbindelse med planlægningen foretaget støjberegninger. Støjberegningerne viser, at det planlagte stationsanlæg inden for delområde I vil kunne overholde Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj ved de omkringliggende nabobebyggelser.

Jordforurening

Der er ikke kortlagt jordforurening i området iht. Lov om forurennet jord.

Der skal gøres opmærksom på § 70 og § 71 i Lov om forurennet jord.

§70. Såfremt Kommunalbestyrelsen modtager underretning om en jordforurening, skal kommunalbestyrelsen underrette regionsrådet herom.

§71. Såfremt der under bygge- eller jordarbejde på et areal, der ikke er kortlagt, konstateres en forurening af jorden, skal arbejdet standses. Tilsvarende gælder på et kortlagt areal, såfremt forureningen ikke er beskrevet i kortlægningen. Forpligtigelsen påhviler ejendommens ejer og den, der udfører eller lader udføre det pågældende arbejde.

Ophævelse af landbrugspligt

Området er pålagt landbrugspligt. En ejendom, som er pålagt landbrugspligt, forpligter ejeren til, at ejendommens jorder anvendes til jordbrugsmæssige formål.

Arealer, der er pålagt landbrugspligt, kan først udnyttes til lokalplanens formål, når landbrugspligten er ophævet efter landbrugslovens regler. Ophævelse sker ved erklæring fra landinspektør.

Servitutter

Ejere og bygherrer er selv ansvarlige for overblik over tinglyste servitutter, der har betydning for bygge- og anlægsarbejder. Man skal være opmærksom på, at ikke alle rør, kabler eller ledninger er tinglyst. Derfor bør relevante forsyningsselskaber høres, inden jordarbejder påbegyndes. Det kan fx dreje sig om elkabler, telefon-, tele- og TV-kabler, vandledninger, fjernvarmeledninger, gasledninger og spildevandsledninger. Frederikshavn Kommune kan være behjælpelig med at oplyse, hvilke forsyningsselskaber, der dækker det pågældende område.

Forslagets midlertidige retsvirkninger

Indtil forslaget er endeligt vedtaget af byrådet, må de ejendomme, der er omfattet af forslaget, ikke udnyttes på en måde, der kan foregribe indholdet af den endelige plan. Der gælder efter planlovens §17, stk. 1, et midlertidigt forbud mod udstykning, bebyggelse og ændring af anvendelsen. Den eksisterende lovlige anvendelse af ejendomme kan fortsætte som hidtil.

Oplysninger om lokalplanforslagets midlertidige retsvirkninger udgår når lokalplanen er vedtaget endeligt.

Når fristen for fremsættelse af indsigelser og ændringsforslag til lokalplanforslaget er udløbet, kan kommunalbestyrelsen efter planlovens § 17, stk. 2, give tilladelse til at en ejendom udnyttes i overensstemmelse med forslaget.

Denne mulighed kan ikke udnyttes hvis der er tale om at påbegynde et byggearbejde mv. som er lokalplanpligtigt, hvis lokalplanforslaget forudsætter tillæg til kommuneplanen, eller hvis det pågældende område skal inddrages i byzone. I sådanne tilfælde skal oplysningen udelades.

Disse midlertidige retsvirkninger gælder fra den 1. december 2023 og indtil den endeligt vedtagne lokalplan er offentliggjort, dog senest indtil et år efter offentliggørelsen af forslaget.

Lokalplanbestemmelser

Lokalplanens bestemmelser er den juridiske del af lokalplanen, der bl.a. fastlægger rammerne for områdets anvendelse, udstykning og bebyggelse. Bestemmelserne fastlægges i henhold til Lov om planlægning.

Bestemmelserne er juridisk bindende overfor områdets ejere og brugere. Der må derfor ikke etableres forhold, der er i strid med lokalplanen.

Der kan i nogle tilfælde meddeles dispensation fra lokalplanens bestemmelser, hvis dispensationen ikke er i strid med de grundlæggende principper i lokalplanen.

Tekst i kursiv har til formål at forklare og illustrere lokalplanbestemmelserne. Tekst skrevet i kursiv er altså ikke lokalplanbestemmelser og er således ikke bindende.

1. Formål

---

§1.1 Lokalplanens formål er at sikre:

at udlægge området til tekniske anlæg i form af højspændingsstation med tilhørende bygningsanlæg og tekniske anlæg, installationer mv.

§1.2

at fastlægge bestemmelser om beplantning til afskærmning af anlægget, for at mindske de landskabelige påvirkninger.

§1.3 Lokalplanens formål er at sikre:

at området vejbetjenes fra Ålborgvej og at der etableres en overkørsel samt en adgangsvej herfra.

2. Område- og zonestatus

---

§2.1 Lokalplanens område

Lokalplanområdet afgrænses som vist på kortbilag A.

Lokalplanens område omfatter dele af matr. nr. 1gi samt mindre dele af matr. nr. 1dæ og 1ek alle Haven Hgd. Hørby.

§2.2 Zoneforhold

Lokalplanområdet ligger i landzone og skal blive i landzone.

Bonusvirkning

§2.3 Bonusvirkning

Lokalplanen erstatter de landzonetilladelser til udstykning, anvendelse, bebyggelsens omfang, bebyggelsens udseende, ubebyggede arealer, veje og stier samt tekniske anlæg jf. lokalplanens §§ 4, 5, 6, 7, 8 og 9, som er nødvendige for lokalplanens virkeliggørelse jf. lov om planlægning, § 35, stk. 1.

3. Arealanvendelse

---

§3.1 Generel og specifik anvendelse

Områdets generelle anvendelse er tekniske anlæg.

Inden for området må der være følgende specifikke anvendelser:

- Højspændingsstation med tilhørende bygningsanlæg og tekniske installationer

Note til §3.1

Området består af 3 delområder. Delområde 1 er udlagt til teknisk område - hvorimod delområde 2 og 3 er udlagt til rekreativt område.

Der kan som hovedregel altid etableres tekniske anlæg til lokalplanområdets egen forsyning, og mindre bygninger og anlæg, der knytter sig til den generelle anvendelse. Derudover kan der etableres veje og parkeringsarealer. Der skal ligeledes etableres afskærmende beplantning mv. og anlæg til regnvandshåndtering.

4. Udstykning

---

§4.1

Lokalplanområdet kan udstykkes i overensstemmelse med lokalplanens områdegrænse.

§4.2

Der kan desuden ske selvstændig udstykning af højspændingsstationens areal i princippet i overensstemmelse med afgrænsningen af delområde I jf. kortbilag C.

5. Bebyggelsens omfang og placering

---

§5.1 Byggefelter

Ny bebyggelse skal placeres inden for delområde I, som er vist på kortbilag B.

Indenfor eller udenfor delområde I må der desuden etableres vejanlæg, beplantning, anlæg til regnvandshåndtering samt enkelte overgangsmaster som beskrevet i § 7.1, 8.1-8.6 og 9.1-9.3.

§5.2 Tekniske anlæg

Der kan i tilknytning til højspændingsstationerne opføres master, herunder lynfangsmaster, overgangsmaster og lignende med en maximal højde på 25 meter over terræn.

Note til §5.2

Master

Master omfatter lynfangsmaster, overgangsmaster og lignende master, som kan være nødvendige i forbindelse med drift af højspændingsstation.

Eksempel (lynfangmast):

§5.3 Bygningshøjde

Bebyggelse må kun opføres i én etage og med en maksimal bygningshøjde på 6 meter over færdigt terræn. Skorstene, antenner, master og galger er ikke omfattet af højdebegrænsningen og disse kan gives en højde på maksimalt 25 m.

6. Bebyggelsens udseende

---

§6.1 Bebyggelsens ydre fremtræden

Lukkede bygninger skal enten opføres med facader i tegl, som kan fremstå som enten blank, pudset eller vandskuret murværk, eller med facader udført i plader af fibercement, skifer, ståltrapez, metal eller lignende ikke-reflekterende pladematerialer. Farver på facaden, både murværk og de øvrige bygningsdele må opføres i jordfarver, sort og hvid eller blandet med disse.

§6.2 Bebyggelsens ydre fremtræden

Tage kan udføres med en- eller tosidig taghældning, med forskudte tagflader eller med fladt tag.

§6.3 Bebyggelsens ydre fremtræden

Til tagbeklædning må kun anvendes zink, aluminium, stål og andre metalplader, samt eternit, tagpap, teglsten, natur- eller eternitskifer. Alternativt kan tage udføres som grønne tage, der beklædes med mos/sedum, græstørv og lignende.

Tage skal - med undtagelse af grønne tage - fremstå i tegl eller i farven sort eller mørk grå.

Der må ikke anvendes blanke eller reflekterende tagmaterialer, bortset fra vinduer, med et glanstal på over 26 efter Dansk Standard (DS/EN ISO 2813).

§6.4 Solceller

Der må opsættes solfangere, solceller o.lign. energibesparende elementer på såvel tagflader, fra tagryg, tagfod og gavl, eller på facader, rundt omkring vinduer m.v., når dette sker på en måde, der er indpasset med arkitekturen som helhed.

Solfangere og solceller skal integreres i facaden eller tagfladen eller monteres på facaden eller tagfladen i samme vinkel som den flade, de placeres på (de må ikke hæves op fra fladen i en anden vinkel).

Ved opsætning af solfangere og solceller på tage skal de placeres under hensyn til kviste, tagvinduer, skorstene mv. og på tage med tagsten af tegl og beton, skal der friholdes mindst 2 rækker tagsten øverst, nederst og i siderne.

§6.5 Fritstående tekniske anlæg

Fritstående tekniske anlæg, som afskærmes, skal beklædes med plader af fibercement, skifer, ståltrapez, metal eller lignende ikke-reflekterende pladematerialer. Farven på pladerne skal så vidt muligt gives samme farve som øvrige udvendige bygningssider inden for samme delområde.

§6.6 Tage på fritstående tekniske anlæg

Eventuelle tage på fritstående tekniske anlæg, som afskærmes, skal udføres med samme konstruktion (en- eller tosidig taghældning, forskudte tagflader eller fladt tag) og i samme tagmateriale som øvrig bebyggelse inden for samme delområde.

§6.7 Materialer

Der må ikke anvendes reflekterende materialer og der må ikke anvendes stærke signalfarver, mønstre og andre effekter.

§6.8 Skiltning

Der må ikke opsættes nogen form for reklamering inden for lokalplanområdet, hverken på bygninger, anlæg, som fritstående skilte eller i form af flagstænger eller lignende.

Der kan dog opsættes mindre skilte med stationsnavn på bygning, anlæg og på hegn. Endvidere kan der opsættes nødvendige advarselsskilte på hegn omkring stationsanlægget, som ikke er omfattet af bestemmelsen § 6.6 vedrørende brugen af stærke signalfarver.

Der kan ved indgange til området opsættes 1 skilt. Skiltet må højst være 1 meter over terræn og må højst have en skilteflade på 0,5 m².

§6.9 Skiltning

Skilte må ikke belyses eller udføres som lysende skilte.

7. Ubebyggede arealer

---

§7.1 Afskærmende beplantning

Der skal etableres og vedligeholdes afskærmende tre-rækkers beplantningsbælter i delområde II som vist i princippet på kortbilag B.

Afskærmende beplantningsbælter skal bestå af forskellige arter af træer og buske, som er hjemmehørende. Beplantningen skal opnå en minimumshøjde på 5 meter med varierende karakter.

§7.2 Delområde II

Lokalplanens delområde II udlægges som grønt areal. Arealet skal friholdes for bygninger og tekniske anlæg. Der kan dog etableres en adgangsvej samt interne serviceveje, som beskrevet i § 8.2-8.5 og § 9.2.

Det på Kortbilag B viste beplantningsbælte skal ved etablering minimum bestå af et 7,5 meter bredt, 3-rækkers beplantningsbælte, med 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante indtil beplantningsbæltet slutter tæt. Beplantningsbæltet skal, når det er færdigt etableret, kunne slutte tæt til min. 9 meters højde, dog må beplantningsbæltet under luftledningsføringer som udgangspunkt ikke være højere end 3 meter. Beplantningsbæltet skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk), efter aftale med Frederikshavn Kommune.

Beplantningsbæltet må tyndes og vedligeholdes efterhånden som træer og buske vokser sig større, men beplantningen skal fortsat kunne slutte tæt i løbet af 3 vækstsæsoner. Beplantningsbæltet må kun ryddes, hvis det erstattes af et nyt beplantningsbælte, i første plantningssæson efter rydning, eller efter nærmere aftale med Frederikshavn Kommune.

Der må ikke plantes invasive arter.

Note til §7.2

Note - Beplantning

Lokale hjemmehørende træer og buske er eksempelvis ask, bøg, stilkeeg, hassel, havtorn, almindelig hylde, almindelig hæg, rød kornel, småbladet lind, æblerose, tørst, taks osv. På Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk kan man se flere hjemmehørende arter.

Eksempler på invasive plantearter: kæmpebjørneklo, rynket rose/hyben rose, kæmpepileurt, japansk pileurt, bjerg-fyr, glansbladet hæg, rød hestehov, bynkeambriose, sildig gyldenris og canadisk gyldenris. En komplet liste kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

§7.3 Delområde III

Lokalplanens delområde III udlægges som grønt areal. Arealet skal friholdes for bygninger og tekniske anlæg, der kan dog etableres anlæg til håndtering af regnvand inden for arealet, som beskrevet i § 8.2-8.5 og § 9.2. Området skal beplantes så der skabes en naturlig

overgang til delområde II.

Området ud mod vejen, anlægges som et areal med eng karakter med en højde på 0-0,5 meter. De eksisterende træer og buske bevares. I området ud for delområde II, etableres der et beplantningsbælte bestående af hjemmehørende arter der opnår en højde på 0,5-4 meter. De hjemmehørende arter kan fx være: Slåen (*Prunus spinosa*), Benved (*Euonymus europaeus*), Solbær (*Ribes nigrum*), Fjeldribs (*Ribes alpinum*), Kvalkved (*Viburnum opulus*), Blågrøn rose (*Rosa dumalis*), Dunet gedeblad (*Lonicera xylosteum*) og Hunderose (*Rosa canina*).

§7.4 Hegn

Der må etableres stationshegn med en højde på op til 3 meter, som skal placeres på indvendig side af det afskærmende beplantningsbælte. Hegnet skal være transparent, f.eks. trådhegn.

§7.5 Belysning

Udendørs belysning, herunder belysning af bygningsdele, veje og parkeringsarealer mv., må etableres med en lyspunktshøjde på højst 5 meter og skal være afskærmet, så belysningen ikke er til gene for omgivelserne, herunder særligt naboer og trafikken på Ålborgvej.

§7.6 Belysning

Der kan etableres midlertidig udendørs belysning til brug for servicearbejde med montering på bygninger og anlæg i op til 20 meters højde.

§7.7 Terrænregulering

Ved byggemodning af området kan terrænet udjævnes til plant niveau inden for stationsarealet og areal til eventuelle stationsudvidelser. Området kan maksimalt hæves til samme niveau som Ålborgvej.

§7.8 Terrænregulering

Det færdige byggemodnede terræn må maksimalt reguleres med +/- 1 meter i forhold til det byggemodnede terræn.

Det byggemodnede terræn skal tilpasses det omgivende landskab med naturlige overgange.

§7.9 Befæstede arealer

Oplagring af varer, affald mv. uden for bygninger må ikke finde sted.

Faste belægninger, som f.eks. fliser eller asfalt, der ikke giver mulighed for nedsivning af regnvand, må kun etableres, hvor det er nødvendigt af hensyn til færdsel omkring bygninger og anlæg, indkørsel til området samt til sikring af hegnet omkring højspændingsstationen. Øvrige belægninger skal etableres som f.eks. skærver, grus eller armeringssten, som tillader nedsivning af regnvand.

8. Veje, stier og parkering

---

§8.1 Vejbetjening

Lokalplanområdet vejbetjenes fra Ålborgvej via en ny overkørsel som udgør en adgangsvej i princippet som vist på kortbilag B. Ved ny adgang skal det sikres at der etableres de fornødne oversigtsarealer iht. Vejreglerne.

§8.2 Servicevej

Der udlægges vejareal med tilslutning til delområderne, som vist på kortbilag B. Vegen udlægges i en bredde på min. 5 meter.

§8.3 Interne serviceveje

Der kan herudover etableres de interne serviceveje, som er nødvendige for anlæggets drift.

§8.4 Omlægning af markvej

Der kan desuden ske en omlægning af den eksisterende private fællesvej over matr. nr. 1dæ og 1ek, vest om stationen og ned til vandløbskrydsningen, som vist på kortbilag B.

§8.5 Parkering

Al nødvendig parkering for stationens drift skal ske på egen grund og inden for delområde I.

§8.6 Vejbelægning

Interne veje, vendepladser og parkeringspladser skal fremstå græsklædte eller kan anlægges med kørefast belægning, som tillader nedsivning af regnvand, som f.eks. grus eller græsarmering.

§8.7 Stier

Der kan inden for området etableres stier, som kan udføres som trampestier eller grusstier.

9. Tekniske anlæg

---

§9.1 Ledninger

Ledninger og kabler skal som udgangspunkt fremføres under terræn. I forbindelse med stationsanlæg kan ledninger fremføres som luftledninger.

§9.2 Regnvandshåndtering

Der skal etableres anlæg til håndtering af regnvand indenfor delområde I eller III jf. kortbilag C.

Anlæggene skal gives en organisk udformning, og etableres med funktioner, der tilbageholder og forsinker regnvand.

Regnvand må tillige nedsives og/eller udledes efter forudgående tilladelse fra Frederikshavn Kommune.

§9.3 Overfladevand

Det skal sikres, at overfladevand, som er i berøring med olie fra koblingsanlæg og andre oliefyldte apparater, opsamles og renses inden det afledes/nedsives.

10. Grundejerforening

---

§10.1 Grundejerforening

Ingen bestemmelser om grundejerforening.

11. Betingelser for at ny bebyggelse må tages i brug

---

§11.1 Regnvandshåndtering

Før ny bebyggelse kan tages i brug, skal der være etableret anlæg til håndtering af regnvand som beskrevet i § 9.2.

§11.2 Beplantning

Før ny bebyggelse kan tages i brug, skal der være etableret afskærmende beplantningsbælter som beskrevet i §§ 7.1-3.

§11.3 Hegn

Før ny bebyggelse tages i brug skal de på Kortbilag B viste stationshegn være etableret, jf. § 7.4.

§11.4 Støjkrav

Inden anlægget kan tages i brug skal det påvises at de gældende støjkrav kan overholdes.

12. Lokalplan og byplanvedtægt

---

13. Tilladelser fra andre myndigheder

---

§13.1 Byggetilladelse

Byggetilladelse. Ved etablering af ny bebyggelse og anlæg samt ved om- og tilbygning af eksisterende bebyggelse og anlæg, skal Frederikshavn Kommune ansøges om byggetilladelse.

§13.2 Landbrugspligt

Tilladelse til ophævelse af landbrugspligt. Landbrugspligten kan blive ophævet ved erklæring fra landinspektør. Betingelserne for, at landinspektøren kan ophæve landbrugspligten, ses i landbrugslovens § 6.

§13.3 Sanitært spildevand

Tilladelse til opsamling af sanitært spildevand. Ved etablering af anlæg til opsamling af sanitært spildevand skal Frederikshavn Kommune ansøges om tilladelse.

§13.4 Nedsivning af regnvand

Tilladelse til udledning af regnvand til nærliggende vandløb. Ved udledning af regnvand til nærliggende vandløb skal Frederikshavn Kommune ansøges om tilladelse.

§13.5 Fortidsminder

Standstning af jordarbejde ved fund af fortidsminder. Findes der under jordarbejdet spor af fortidsminder, skal arbejdet standses i det omfang, der berører fortidsmindet, og fundet skal straks anmeldes til Vendsyssel Historiske Museum.

14. Servitutter

---

15. Retsvirkninger

Lokalplanforslaget (midlertidige retsvirkninger)

I perioden fra lokalplanforslaget offentliggøres og indtil den endeligt godkendte lokalplan er offentligt bekendtgjort, gælder der midlertidige retsvirkninger. Det betyder, at ejendomme, der er omfattet af forslaget, ikke må bebygges eller i øvrigt udnyttes på en måde, der skaber risiko for at foregribe den endelige plans indhold.

Efter udløbet af indsigelsesfristen kan kommunen tillade, at en ejendom, der er omfattet af lokalplanforslaget, bebygges eller udnyttes efter forslaget. Det forudsætter dog, at det aktuelle projekt er i overensstemmelse med kommuneplanen, og at der ikke er tale om at påbegynde et større byggearbejde.

Lokalplanens midlertidige retsvirkninger gælder i højst 1 år fra offentliggørelsen af lokalplanforslaget.

Vedtagelsespåtegning

Forslaget er vedtaget til offentlig fremlæggelse den 01.12.2023 i henhold til planlovens §24.

På byrådets vegne

Birgit Hansen
Borgmester

Thomas Eriksen
Kommunaldirektør

Kort og bilag

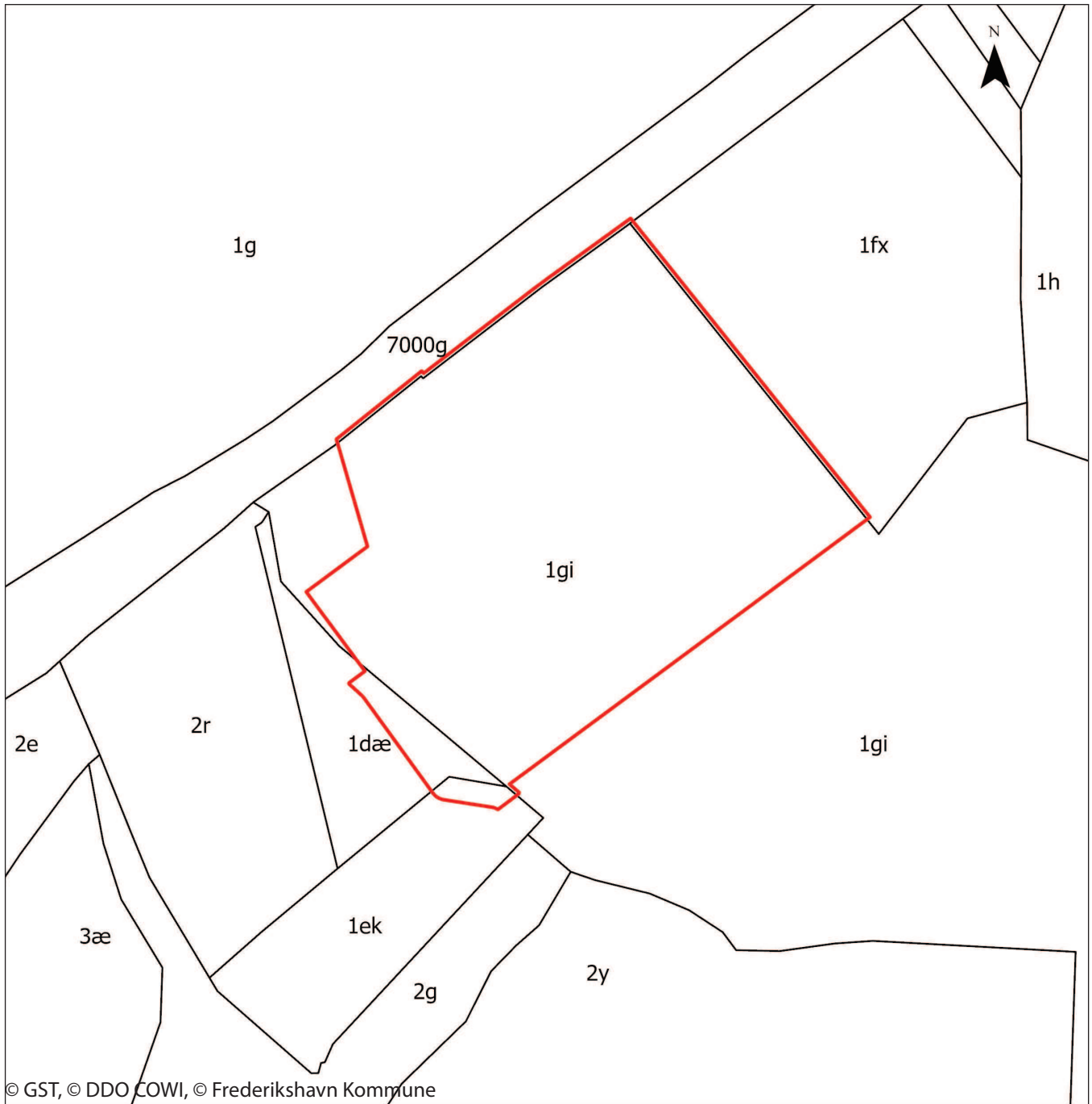

Lokalplanbestemmelserne understøttes af en række kortbilag mv., der viser lokalplanens fysiske afgrænsning og disponering af området.

Der kan desuden være illustrationsbilag, der viser et eksempel på, hvordan bebyggelse og anlæg kan udformes efter planen. Illustrationsskitser er til vejledning og inspiration og er derfor ikke bindende.

Afhængig af den enkelte lokalplan, kan der også være andre bilag.

Kortbilag A

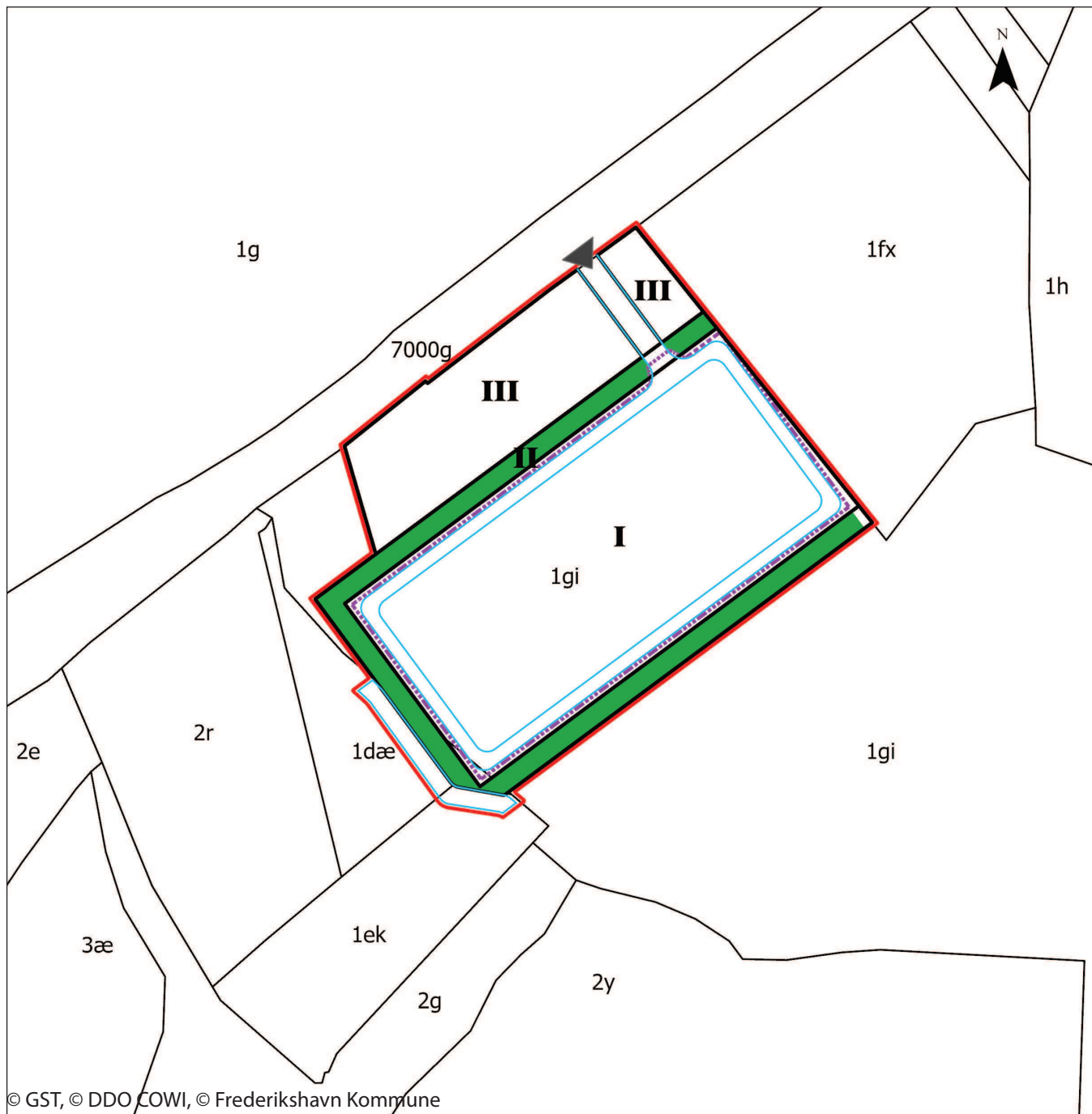
Målforshold 1:2000

Kortbilag A - Matrikulære forhold

Udsnit af matrikelkort for Haven Hgd., Hørby
 Signaturforklaring

- Lokalplan SAE.6.09.0
- Matrikelkort (matrikelkortet er altid vejledende)

Kortbilag B

Målforshold 1:2000

Kortbilag B - Arealanvendelse

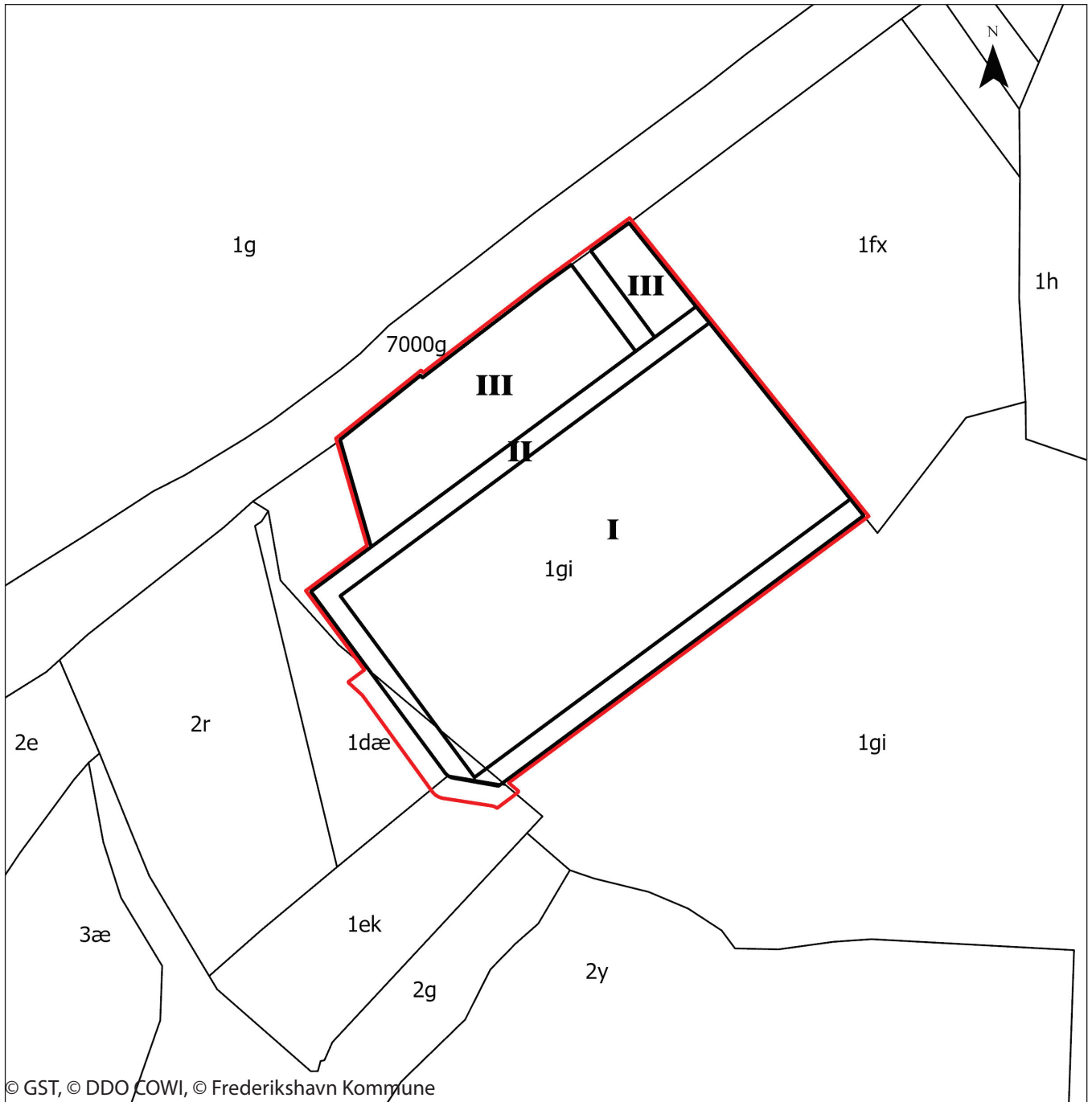
Lokalplan SAE.6.09.0 Dybvad transformerstation

Signaturforklaring

	Lokalplanafgrensning		Matrikelkort
	Stationshegn		Adgang
	Vej		Delområde
	Beplantningsbælte		

Kortbilag C

Målforshold 1:2000

Kortbilag C - Delområder

Lokalplan SAE.6.09.0 Dybvad transformerstation

Signaturforklaring

- Lokalplanafgrensning
- Matrikelkort (matrikelkortet er altid vejledende)
- Delområde

Bilag D Miljøscreening

Dette er en miljøscreening efter **lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)** jf. lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020

Hvorfor gennemføres en miljøscreening?

Lovens formål er at sikre et højt niveau af miljøbeskyttelse, at integrere miljøhensyn i planlægningen og at fremme bæredygtig udvikling, ved at der gennemføres en miljøvurdering af planer, programmer og projekter, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Ifølge loven skal der gennemføres en miljøvurdering af planer og programmer, som fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter som fremgår af lovens bilag 1 og 2, eller som medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger.

For planer, som kun fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller som kun indeholder mindre ændringer, kan miljøvurdering undlades, hvis planen ikke forventes, at få væsentlig indvirkning på miljøet. Hvorvidt planen kan få væsentlig indvirkning på miljøet vurderes ved en miljøscreening af en række miljøparametre. Ifølge loven skal vurderingen kun indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyn til aktuelle og gængse metoder, og til planens detaljeringsgrad.

Miljøscreeningen skal præcisere, om der er brug for en nærmere vurdering af miljøkonsekvenserne. Hvis konklusionen er, at der er tale om væsentlig indvirkning på miljøet, fastlægges det nærmere indhold af en egentlig miljørapport i samarbejde med de berørte myndigheder.

Screening af forslag til:**Lokalplan SAE.6.09.0
Kommuneplantillæg nr. 15.113****Jf. lov og miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)**

Der er screenet ud fra en version af planforslagene fra den 02.10.2023
Sagsnr. GEO-2022-06810

0. Indledende screening	Ja / Nej	Bemærkning
0.1. Planen fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter omfattet af lovens bilag 1 eller bilag 2	Ja	Hvis ja, skal der gennemføres en miljøvurdering med mindre pkt. 0.3 er gældende
0.2. Planen medfører krav om en vurdering af påvirkning af et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger	Nej	Det nærmeste Natura 2000 område nr. 217 Nymølle Bæk og Nejsum Hede ligger ca. 8,5 km vest for projektområdet. På udpegningsgrundlaget for området er der følgende arter: Bæklampret (Lampetra planeri) og Odder (Lutra lutra). På baggrund af projektets størrelse og karakter samt afstand til Natura 2000 området, vurderes det ikke at påvirke natura 2000 området og dets arter på udpegningsgrundlaget.
0.3. Planen fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter omfattet af lovens bilag 1 eller bilag 2, men berører kun mindre områder på lokalt plan eller angiver mindre ændringer i sådanne planer.	Ja	Hvis ja, skal der gennemføres en miljøscreening.
0.4. Planen fastlægger rammer for øvrige fremtidige anlægstilladelser og kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet	Nej	Hvis ja, skal der gennemføres en miljøscreening.

Miljøscreeningsskemaet er udarbejdet med inddragelse af de kriterier, for bestemmelse af den sandsynlige betydning af indvirkning på miljøet, som fremgår af lovens bilag 3, jf. § 10. Der kan både være tale om væsentlige negative og positive indvirkninger på miljøet. Hvis ét af områderne viser sandsynlig væsentlig indvirkning på miljøet, skal planen miljøvurderes.

Miljøforhold				Bemærkning
Indvirkningen vurderes ud fra den situation, der vil være, hvis planen ikke realiseres.	Ikke relevant	Ikke væsentlig indvirkning	Væsentlig indvirkning	

Biologisk mangfoldighed samt flora og fauna				
1. Kvalitet eller omfang af levesteder for vildtlevende planter eller dyr (f.eks. levesteder for planter og yngle-, fourage-rings- eller rasteområder for dyr)	X			Projektområdet bliver i dag drevet som mark og har ikke nogen større naturmæssig værdi. Lige syd for arealet er der naturarealet beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.
2. Udbredelsen af sjældne eller udryddelsestruede planter eller dyr, herunder bilag IV-arter og rødlistede arter	X			Der er ingen registreret observationer af bilag IV arter i projektområdet. Den nærmeste registreret observation er en ældre registrering af markfirben fra 2014 ca. 200 meter øst for projektarealet. Da projektområdet i dag er mark vurderes det, at det ikke vil være i konflikt med eventuelle markfirben i området eller andre sjældne eller udryddelsestruet arter.
3. Økologiske forbindelser eller økosystemer såsom arters formering eller naturlige bevægelses- eller træk mønstre	X			Nej, arealet ligger uden for et område som er udpeget som økologisk forbindelse og drives i dag som mark.
4. Beskyttede naturområder (f.eks. moser, heder, overdrev, strandenge, rørsumpe, vandløb, søer, ferske enge)	X			Nej, området drives i dag som mark. Der er beskyttet natur lige syd for projektområdet, men det vurderes at projektet/lokalplanen ikke vil påvirke disse.
5. Bygge- og beskyttelseslinjer (klitfredning, strandbeskyttelseslinje, å- og søbeskyttelseslinjer, skovbyggelinje, fortidsmindebeskyttelseslinje)	X			Der er ingen bygge- og beskyttelseslinjer inden for projektområdet.
6. Dyrkningsmetoder eller arealanvendelse i landbruget eller skovbruget (herunder skovrejsning)		X		Arealanvendelsen vil gå fra at blive anvendt som landbrugsareal til at blive et tekniske anlæg i form af højspændingsstation med tilhørende bygningsanlæg og tekniske installationer mv
7. Fiskeri, fangster eller de anvendte metoder i fiskeriet i hav eller ferskvand	X			Ikke relevant.
8. Friluftsliv eller færdsel i naturen, som kan påvirke plante- eller dyrelivet eller vegetationen	X			Ikke relevant, det går fra mark til et teknisk anlæg.

Befolkning og menneskers sundhed				
9. Sundhedsrisiko – fysisk og mentalt, herunder naboskab til erhvervsområder eller større veje		X		Der vurderes ikke at være sundhedsrisiko i forbindelse med planens realisering. Der er udarbejdet et støjnotat som viser, at miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for virksomhedsstøj kan overholdes med god margin
10. Trafikfremkommelighed (herunder trafikmængde og trafikafvikling)		X		Planforslagene muliggør etablering af teknisk anlæg (transformatorstation) og området opnår vejadgang til den kommunale gennemfartsvej Ålborgvej. Det vurderes, at planforslagene ikke vil genere øget trafik og derfor ikke vil påvirke den trafikale fremkommelighed på Ålborgvej.
11. Trafiksikkerhed		X		Planforslagene muliggør etablering af teknisk anlæg (transformatorstation) og området opnår vejadgang til den kommunale vej Ålborgvej. Der er i lokalplanen fastlagt bestemmelser vedr. beplantningsforhold, som vurderes, at sikre fornødne oversigtsarealer ved vejadgangen og derfor vurderes den trafikale sikkerhed ikke at blive påvirket på Ålborgvej.
12. Tilgængelighed (handicappede)	X			Planforslagene muliggør etablering af teknisk anlæg (transformatorstation) på privat ejendom, hvortil der ikke er almen offentlig adgang.
13. Rekreative oplevelser og muligheder		X		Transformerstationen placeres i forlængelse af eksisterende. Stationen rykkes yderligere væk fra vejen og der tilplantes afskærme beplantning omkring stationen, samt der skabes et naturligt engareal der vil få en beplantning der skaber en naturlig overgang til den afskærmende beplantning.
14. Påvirkning af offentlighedens adgang til veje og stier i det åbne land	X			Planforslagene muliggør etablering af teknisk anlæg (transformatorstation) på privat ejendom, hvortil der ikke er almen offentlig adgang.
15. Påvirkning af offentlighedens adgang til veje og stier i bebyggede områder	X			Ikke relevant
16. Byernes funktion og bymiljø herunder bynatur		X		Projektet er billigende uden for bygrænsen, og udspilles på landbrugsjord, og placeres derved ikke på eksisterende natur. Derved vurderes det at projektet ikke påvirker byernes funktion eller bynatur.
17. Påvirkning af eksisterende boligmiljøer og nærområdets beboere, herunder størrelsen af den befolkning som kan blive berørt		X		Påvirkning af eksisterende boligmiljøer og nærområdets beboere vurderes ikke at være væsentlig

18. Forhold omkring risikovirksomheder – ligger området indenfor maksimal konsekvensafstand fra virksomheder, som er omfattet af risikobekendtgørelsen	X			Området ligger uden for maksimal konsekvensafstand fra virksomheder, der er omfattet af risikobekendtgørelsen
--	---	--	--	---

Større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker

19. Risiko for større menneske- og naturskabte katastrofer og ulykker		X		Der vurderes ikke at være risiko for katastrofer eller ulykker.
---	--	---	--	---

Luft

20. Risiko for lugt eller støvgener, eller anden påvirkning af luftkvaliteten		X		Området vurderes ikke at give anledning til særlige udledninger til luften
---	--	---	--	--

Jordbund og jordarealer

21. Ændringer af jordarealers anvendelse, herunder inddragelse af natur og rekreative arealer samt landbrugsjord		X		Arealet kan ikke anvendes landbrugsmæssigt, når der udarbejdes lokalplan som muliggør benyttelse til transformerstation. Der er tale om et forholdsvist begrænset areal.
22. Eksisterende jordforurening		X		Der er ikke kortlagt forurenede grunde jf. jordforureningsloven i planområdet.
23. Risiko for ny jordforurening		X		Lokalplanens bestemmelse 9.3 og administration iht. Miljøbeskyttelsesloven medvirker til, at der ikke er risiko for ny jordforurening.

Vand

24. Ændringer i vandmængden der udledes til vandløb og søer		X		Der sker ingen væsentlig ændring af vandmængden i forhold til nuværende arealanvendelse.
25. Påvirkning af vandkvalitet i vandløb, søer og havet, herunder badevandskvalitet		X		Det vurderes, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af vandkvaliteten
26. Fysisk påvirkning af vandløb og søer		X		Der forventes ingen væsentlige ændringer.
27. Ændringer i grundvandsstand eller grundvandskvalitet		X		Der forventes ikke at ske ændring i grundvandsstand eller grundvandskvalitet
28. Forhold relateret til drikkevandforsyning og grundvandsdannelse		X		Planområdet er beliggende i et område med drikkevandsinteresser, men uden for indvindingsoplande til almene vandværker.
29. Afledning af spildevand og overfladevand, herunder i forhold til spildevandsplanen		X		Lokalplanområdet er ikke omfattet af et kloakopland i Frederikshavn Kommunes Spildevandsplan. Det forventes at tag- og overfaldvand kan afledes lokalt.

Klimatiske faktorer				
30. Klimaforebyggelse, herunder udledning af drivhusgasser		X		Der er ingen særlige udledninger af drivhusgasser forbundet med den planlagte arealanvendelse
31. Klimatilpasning, tilpasning til forventede klimaændringer, herunder havstigning, højvandshændelser, ændret grundvandsstand, kapacitet i vandløb og kapacitet i kloaksystemet		X		Det vurderes ikke at være nødvendigt med særlige tilpasninger til forventede klimaændringer

Materielle goder				
32. Materielle goder (af almennyttig karakter)		X		Ingen påvirkning

Ressourceeffektivitet				
33. Benyttelse af ressourcer, herunder under opførelse, i driftsfasen og ved bortskaffelse		X		Det forventes, at materiale brugt til opførelse af transformerstationen kan genanvendes ved nedtagning.
34. Integrering af miljøsønsyn, herunder fremme af bæredygtig udvikling		X		Stationen skal muliggøre større tilslutning af vedvarende energi fra bla. solceller og vindmøller.

Landskab				
35. Arealanvendelse i forhold til kommuneplanens retningslinjer samt arealanvendelsen indenfor områder til landbrug, byer, sommerhuse, tekniske anlæg samt skov eller kystnærhedszone		X		<p>Energinet har oplyst stationen skal ligge inde for 100-200 meter af eksisterende station, ellers vil overførelseskapaciteten derved reduceres.</p> <p>Det udpegede areal er delvist kategoriseret som særligt værdifuldt jordbrugsområde, samt særligt værdifuldt landskab, derfor stilles der krav til landskabsetablering.</p> <p>Der har været undersøgt én alternativ placering inde for 200 meter, denne placering er dog fuldt omfattet af særligt værdifuldt jordbrugsområde, særligt værdifuldt landskab samt råstofområde og uønsket skovrejsningsområde.</p>
36. Geologiske processer som kystdannelse, - nedbrydning, sandflugt, jordflugt, vanderosion (fx geologiske beskyttelsesområder eller rimmer og dobber)	X			Ikke relevant.
37. Særligt værdifulde landskaber, større uforstyrrede landskaber eller enkeltelementer (f.eks. geologiske strukturer i ådale, højdedrag, kyststrukturer,		X		Projektområdet ligger inden for et område som i kommuneplanen er udlagt som særligt værdifuldt landskab – bevaringsværdige landskaber. De særligt værdifulde landskaber er udpegede for at

solitærtræer, egekrat, eller andet)				bevare særegne og egnskarakteristiske landskabstræk og skal bidrage til at give borgere og gæster unikke naturoplevelser. De særligt værdifulde landskaber skal så vidt muligt friholdes for anvendelse til formål, der kan påvirke oplevelsen af landskabet, f.eks. større byggeri samt større veje og tekniske anlæg. Øvrigt byggeri og anlæg skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabet. Der bør vises tilbageholdenhed med at udviske egnskarakteristiske træk i landskaberne. For at give mulighed for at opleve landskaberne må der etableres stier, primitive overnatningsanlæg og lignende mindre anlæg til brug for friluftsliv og turisme i det omfang, det ikke forringer landskabsværdierne væsentligt. Projektområdet, den nye lokalplan skal ligge ved siden af et allerede eksisterende teknisk anlæg og vurderes derfor ikke at ødelægge bevare særegne og egnskarakteristiske landskabstræk
38. Varige bindinger på areal-anvendelsen som reducerer fremtidige dispositions-muligheder i det åbne land	X			Ift. natur ikke relevant. Projektarealet er i dag landbrugsareal uden nogen naturværdi.
39. Fredede områder (arealfredninger)	X			Der er ingen fredninger på området.
40. Rumlig og visuel oplevelse samt lyspåvirkning i landskabet		X		Den nye transformerstation ligger i umiddelbar forbindelse med den eksisterende, samt der beplantes omkring anlægget, og arealet op til etableres så det for naturlignende karakter. Det vurderes dermed den ikke er skræmmende i landskabet.

Kulturarv				
41. Kulturhistoriske helheder, samt værdifulde spor eller enkeltelementer (herunder omfang eller fremtoning af forhistoriske eller historiske steder, bygninger, anlæg eller andre værdier)		X		Ingen registreringer i området.
42. Byarkitektonisk værdi, herunder bystruktur, visuel/æstetisk påvirkning, sammenhænge og lignende		X		Ikke relevant
43. Fortidsminder	X			Der er ingen fortidsminder på eller lige op ad projektområdet.
44. Sten- og jorddiger		X		Lokalplanområdet rummer ingen beskyttede sten- og jorddiger.

45. Kirkeomgivelser og kirkebeskyttelsesområder (herunder aftalekirker)	X			Der er ingen kirkebyggelinje eller kirkeomgivelser i projektområdet.
46. Fredede eller bevaringsværdige bygninger eller bygningsmiljøer		X		Ingen registreringer i området.
47. Arkæologiske spor		X		Ingen registreringer i området.
48. Historiske bygninger og mindesmærker		X		Ingen registreringer i området.

Indvirkningens omfang				
49. Indflydelse på projekter og aktiviteter indenfor planområdet, samt indflydelse på andre planer og/eller programmer	X			Ikke relevant, projektet er placeret i det åbne land uden anden planlagt anvendelse.
50. Indvirkningens kumulative karakter		X		Anlægget udvider et eksisterende anlæg, men de nye komponenter skulle være mere støjsvage end de komponenter de erstatter og derved reducere støjpåvirkningen. Det nye areal vil i højere grad skærmes end den eksisterende station.
51. Indvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet		X		Der vurderes ikke at være nogen støjpåvirkning, dog vil det nye stationsanlæg komme tættere på to boliger, dette afskærms dog med beplantning.
52. Indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning, herunder eventuel påvirkning udenfor kommunen/i nabolande		X		Anlægget vurderes primært at påvirke 2 boliger der vil få reduceret udsigt.
53. Indvirkningens sandsynlighed		X		Udsynet indvirkes med sikkerhed, for de to nærtliggende boliger, anlægget afskærms dog med beplantning, der kræves opført med et naturligt udseende.

Opsamling / Konklusion
Screening viser, at gennemførelse af planen ikke medfører væsentlig indvirkning på miljøet. Der skal derfor ikke gennemføres en miljøvurdering.

Naturnotat

Projekt navn **DYB-Energinet Dybvad**
 Projekt nr. **1100053919**
 Kunde **Energinet**
 Version **3**

Udarbejdet af **CHHD, LNJN**
 Kontrolleret af **JKIR, MBLS**
 Godkendt af

Contents

1 Dybvad Energinet	1
2 Natura 2000 væsentlighedsvurdering	3
3 Beskrivelse af planområdet	6
3.1 Skove og levende hegn	8
4 Flagermus	8
4.1 Vurdering af yngle- og rastesteder for flagermus	9
5 Markfirben (<i>Lacerta agilis</i>)	12
5.1 Data om markfirben	12
5.2 Vurdering af markfirben	14

1 Dybvad Energinet

Dato 24/08/2023

Energinet Eltransmission A/S planlægger udvidelse af den nuværende højspændingsstation i Dybvad. Det skal ske ved at etablere en ny og større station på marken syd-vest for den nuværende højspændingsstation.

Området omfatter primært eksisterende landbrugsjord. Derudover omfatter de omkringliggende arealer flere naturområder beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven¹. Det drejer sig om et beskyttet vandløb, flere overdrev, enge og moser samt mindre hegn og fritstående træer, ikke er omfattet af fredskovspligt, se Figur 1.

Rambøll
 Hannemans allé 53
 DK-2300 København S

T +45 5161 1000

Dette notat er en opsamling af besigtigelsesnotat dateret 30/6-2023 og skrivebordskortlægning dateret 12/7-2023.

Områderne er besøgt den 30. juni 2023 og følgende notat beskriver naturforholdene i og omkring planområdet. Ved beskrivelserne er desuden inddraget eksisterende viden fra offentlige databaser^{2,3,4,5,6} og luftfoto⁷, hvor det er relevant.

¹ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse. LBK nr. 1392 af 04/10/2022.

² Danmarks Miljøportal, Naturdata, § 3 Besigtigelser, <https://naturdata.miljoportal.dk/advancedSearch>

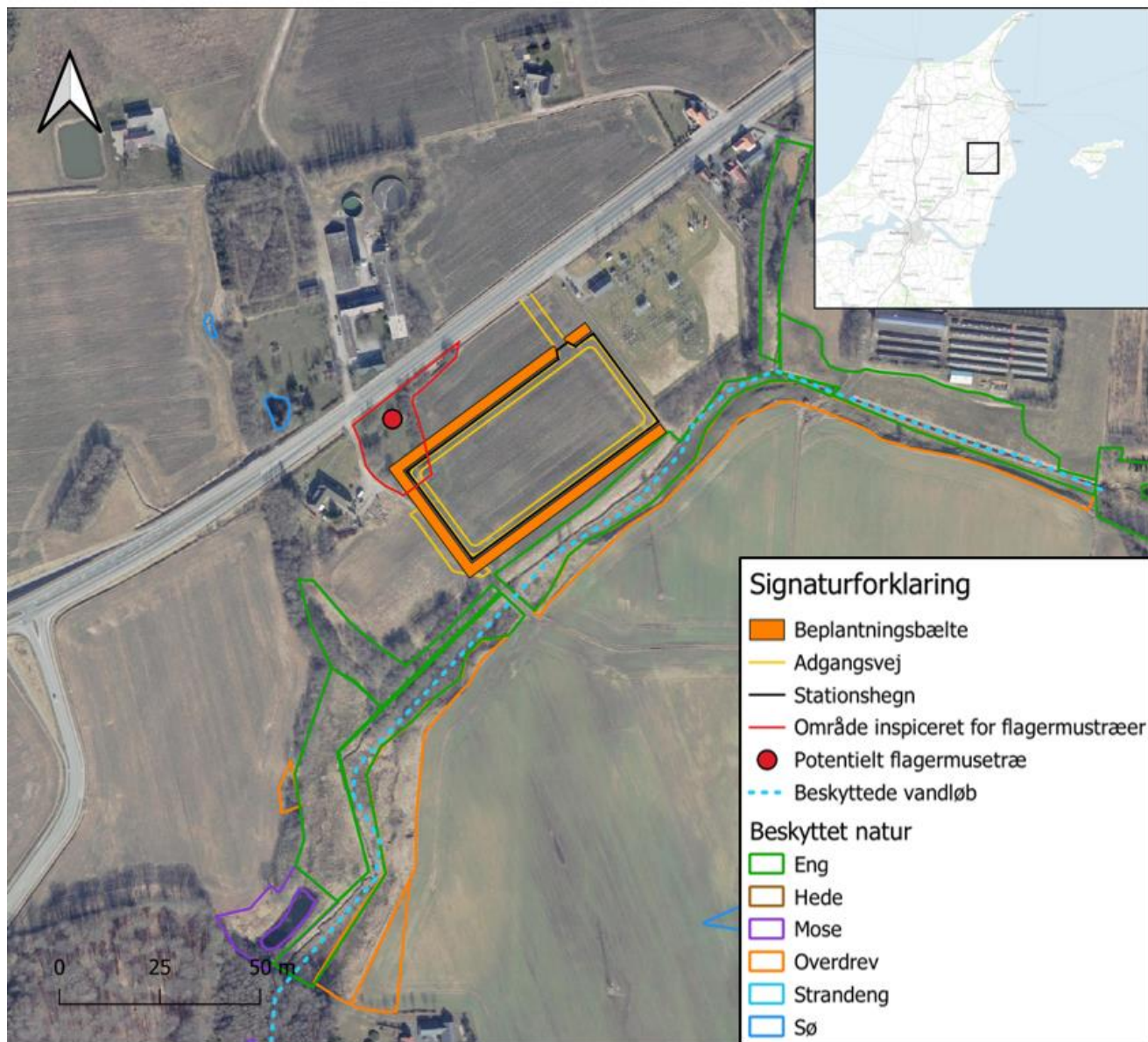
³ Naturbasen.dk, Licens nr. E05/2015

⁴ Dansk Ornitologisk Forening, DOFbasen, [DOFbasen - af Dansk Ornitologisk Forening](#)

⁵ Arter, [Arter.dk](#)

⁶ Dansk Padde og Krybdyratlas, [paddeogkrybdyratlas.dk](#)

⁷ [Danmarks Arealinformation \(miljoportal.dk\)](#)

Figur 1. Planområde for ny højspændingsstation ved Dybvad, Frederikshavn Kommune.

2 Natura 2000 væsentlighedsvurdering

Det nærmeste Natura 2000-område nr. 217 Nymølle Bæk og Nejsum Hede⁸, der ligger ca. 8 km vest for planområdet. Natura 2000-området omfatter habitatområde H217 af samme navn. Udpegningsgrundlandet for H217 er habitatnaturtyperne er givet i Tabel 1.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 217		
Naturtyper:	Vandløb (3260)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Surt overdrev* (6230)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Bæklampret (1096)	Odder (1355)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Tabel 1. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 217 Nymølle Bæk og Nejsum Hede.

Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper, herunder udgør de uregulerede vandløb samt de sammenhængende aske- og elleskove et vigtigt levested for odder og bæklampret. Området indeholder Nymølle Bæk, som slynger sig igennem dele af områdets skovnatur og medvirker til en forskelligartet beplantning i området. Området beskrives generelt som særligt og med egenartet skønhedsværdi. Nymølle Bæk har udspring i Pajhede skov og er et sideløb til Voer Å der har udløb i Kattegat ved Voerså. Planområdet ligger ved et sideløb til Siverslet Bæk, der løber ud i Voer Å ca. 9,7 km nedstrøms Nymølle Bæk. Kystområdet ved Voer Å er en del af Natura 2000-området nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord bestående af habitatområde H14 og fuglebeskyttelsesområde F2 og F15⁹. Udpegningsgrundlaget for H14 og F2 og F15 ses nedenfor i Tabel 1.

⁸ [Rapport \(mst.dk\)](#)

⁹ [Natura 2000 plan \(mst.dk\)](#)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 14		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Flodmunding (1130)
	Vadeflade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Vadegræssamfund (1320)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Bøg på kalk (9150)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Mygblomst (1903)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Stavsild (1103)	Odder (1355)
	Spættet sæl (1365)	Marsvin (1351)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Forklit (2110) er ikke til stede i habitatområde nr. 14. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 2		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Pibesvane (T)
	Sangsvane (T)	Lysbuget knortegås (T)
	Gravand (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Sortand (T)
	Fløjsand (T)	Klyde (Y)
	Hjejle (T)	Sandløber (T)
	Almindelig ryle (TY)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 15		
Fugle:	Knopsvane (T)	Pibesvane (T)
	Sangsvane (T)	Lysbuget knortegås (T)
	Gravand (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Sortand (T)
	Fløjsand (T)	Hvinand (T)
	Stor skallesluger (T)	Havørn (T)
	Kongeørn (Y)	Rørhøg (Y)
	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Natravn (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Splitterne (Y) er ikke til stede i fuglebeskyttelsesområde nr. 2. For trækfuglene er følgende fugl ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: havørn (T) i fuglebeskyttelsesområde nr. 15. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere for disse områder.

Tabel 2. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord H14, F2 og F15.

Natura 2000-området Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord har et samlet areal på 71.096 ha., hvor af de 63.535 ha. er hav og er udpeget som beskyttelsesområde for mere end 60 forskellige naturtyper og arter. Der er ca. 10,2 km i lige linje til Natura 2000-området fra planområdet og mere end 14 km vandløbsstrækning.

Yderligere ligger Natura 2000-område nr. 11 Solsbæk 9,5 km øst fra planområdet. Natura 2000-området omfatter habitatområde H11 af samme navn¹⁰. Natura 2000-området ligger ca. 9,5 km øst fra planområdet og har en størrelse på ca. 40 ha. Udpegningsgrundlaget for N11 er givet i Tabel 3.

¹⁰ [Rapport \(mst.dk\)](#)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 11		
Naturtyper:	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klittavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Vandløb (3260)	Urtebræmme (6430)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Tabel 3. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 11 Solbæk, habitatområde 11.

Området udgøres primært af forskellige klittyper, hvorved området er særdeles kalkrigt. Området er herunder udpeget for at beskytte mosaikker af forskellige tørre klitnaturtyper samt to mindre klittavninger ved vandløbet Solbæks udløb. Solbæk er ikke i samme vandløbssystem som Siverslet Bæk, der løber ved planområdet.

Der kan under opsætningen af højspændingsstationen forekomme støj fra området, her er dog tale om en begrænset tidsperiode. Da støj er generende for fugle i nærområdet, og aftager med afstand, er det ikke vurderet at støj vil påvirke fugle, eller øvrigt dyrelivet på Natura 2000-områderne.

Overfladevand fra planområdet udledes til vandløbet eller nedsives lokalt. Det er grundet planens karakter ikke vurderet, at overfladevand vil udgøre et problem for den omkringliggende natur, herunder Natura 2000-områderne, og at det endelige projekt vil indeholde det nødvendige foranstaltninger mod evt. oliespild. Hvis der skal etableres et udløb til vandløbet, kan det medføre at der skal foretages et midlertidigt indgreb i vandløbsbrinken. Dette er endnu ikke afklaret. Dette vurderes dog ikke at kunne påvirke odder og bæklampret eller naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-område nr. 217 Nymølle Bæk og Nejsum Hede, da Natura 2000-området er opstrøms planområdet. Ligeledes vurderes et evt. mindre indgreb i brinken ved planområdet på det foreliggende grundlag ikke at kunne væsentligt påvirke Natura 2000-område nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, dets integritet og arterne og naturtyperne på udpegningsgrundlaget, da der er mere end 14 km vandløb fra planområdet til Natura 2000-området. Dog skal der foretages en konkret vurdering ved ansøgning om tilladelse til etablering af et evt. udløb.

Generelt forventes den planlagte højspændingsstation ikke at have negativ påvirkning på Natura 2000-områder, herunder vil højspændingsstationen ligge i forlængelse af et allerede eksisterende areal, benyttet til omfordeling af energi.

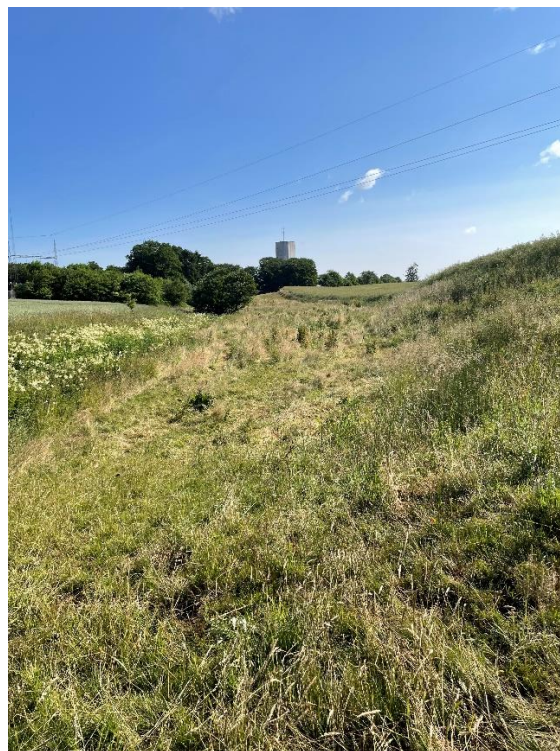
3 Beskrivelse af planområdet

Planområdet fremstår som markareal tilsået med almindelig hvede, se Figur 2. Der er ikke registreret beskyttet natur indenfor planområdet. Indenfor 300 m fra planområdet er der registreret seks enge, fire overdrev, tre søer, en mose og et vandløb, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, se Figur 1.

Billeder af overdrev, mose, sø og åløb fremgår af Figur 3, Figur 4 og Figur 5. De beskyttede arealer beskrives nærmere i et øvrigt notat.

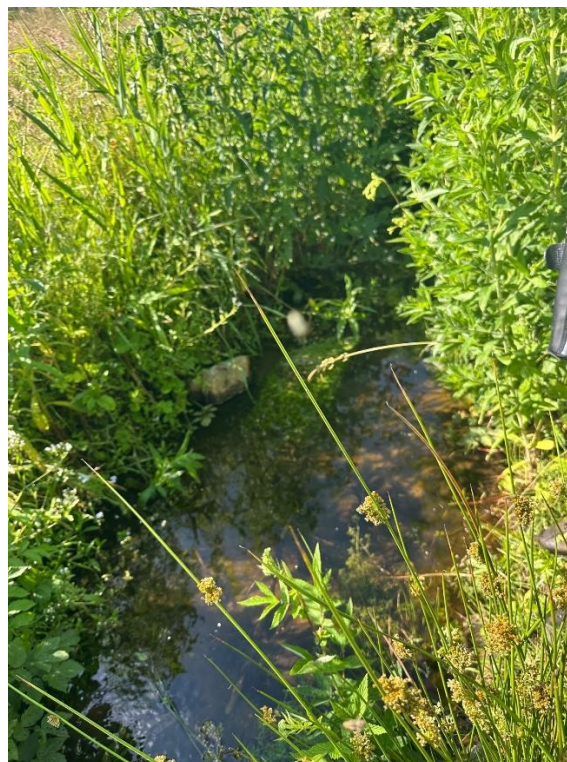
Figur 2. Planområdet udgøres i dag af markareal, og fremstår tilsået med almindelig hvede.

Figur 3. Overdrev, der liggende på den sydlige side af vandløbet. Overdrevet ligger udenfor planområdet.

Figur 4. Mose og sø beliggende sydvest for planområdet.

Figur 5. Åløb syd for planområdet.

3.1 Skove og levende hegn

Der er ingen fredskovpligtige arealer der overlapper med planområdet, og der er ikke registreret skovbyggelinjer inden for planområdet. Sydvest for planområdet står en række træer, der afgrænser naboegrunden fra markarealet, hvor højspændingsstationen planlægges opført. Træerne udgøres primært af rød-el, mirabelle og ahorn.

4 Flagermus

Der er indenfor en radius af 10 km fra planområdet i perioden fra i dag til 2010 fem registreringer af flagermus hhv. dværgflagermus, brunflagermus, sydflagermus og en ubestemt art¹¹. Nærmeste registrering er dværgflagermus ca. 5,5 km sydvest for planområdet.

Træerne nær den nordvestlige side af planområdet er besigtiget med henblik på at vurdere, om de er egnede yngle- og rastesteder for flagermus. Alle danske arter af flagermus er omfattet af habitatdirektivets bilag IV¹² og er beskyttet i hele deres naturlige udbredelsesområde.

En beskyttelse af flagermusarterne findes i naturbeskyttelseslovens § 29 a stk. 1, hvor der fremgår et forbud mod forsætlig forstyrrelse af bilag IV-arter med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. En lignende artsbeskyttelse af bilag

¹¹ Arter.dk, arter.dk/search

¹² Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. BEK nr. 2091 af 12/11/2021

IV-arter findes i artsfredningsbekendtgørelsens § 10, der omhandler forbud mod alle former for forsætlig indfangning eller drab.

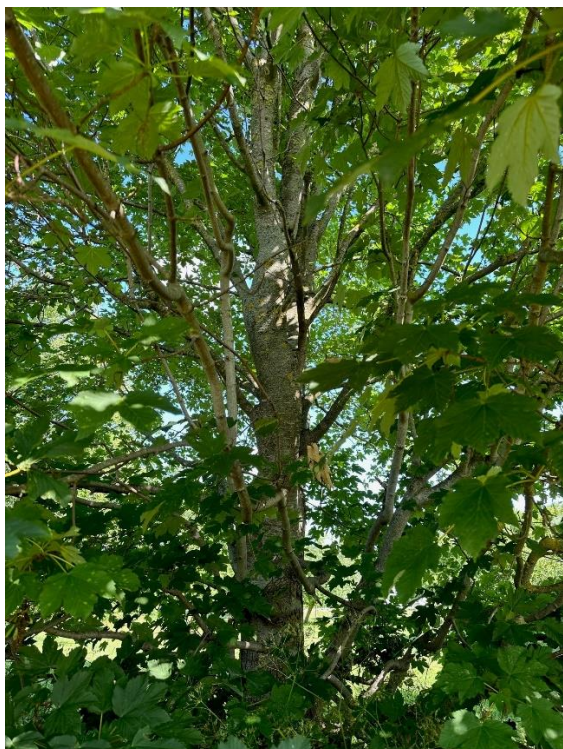
Yngle- og rastesteder for flagermus er også beskyttet flere steder i lovgivningen. Jf. habitatbekendtgørelsen § 10 må der ikke gives tilladelser, dispensation godkendelse mv., hvis det ansøgte, kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteadseder for dyrearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. En lignende bestemmelse findes i naturbeskyttelsesloven § 29 a, stk. 2, der foreskriver, at yngle- eller rasteadseder for bilag IV-arter ikke må beskadiges eller ødelægges. Alle arter af flagermus er endvidere fredet iht. artsfredningsbekendtgørelsens bestemmelser¹³.

4.1 Vurdering af yngle- og rastesteder for flagermus

De fleste arter af flagermus lever i strukturrige landskaber med veletablerede naturområder samt mange gamle træer. Landskabet omkring planområdet er præget af landbrugsdrift, og naturområderne fremstår primært tilgroede. Under besigtigelsen blev træerne besigtiget fra jorden.

De fleste af træerne grænsende til planområdet vurderes ikke egnede som yngle- og rastested for flagermus. Dette tilskrives blandt andet en mangel på struktur og hulheder i træerne samt mangel på synlige tegn på aktivitet af flagermus, se Figur 6 - Figur 9.

¹³ Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt. BEK nr. 521 af 25/03/2021

Figur 6. Ahorn uden synlige strukturer og hulheder

Figur 7. Mirabelle og ahorn uden synlige strukturer og hulheder

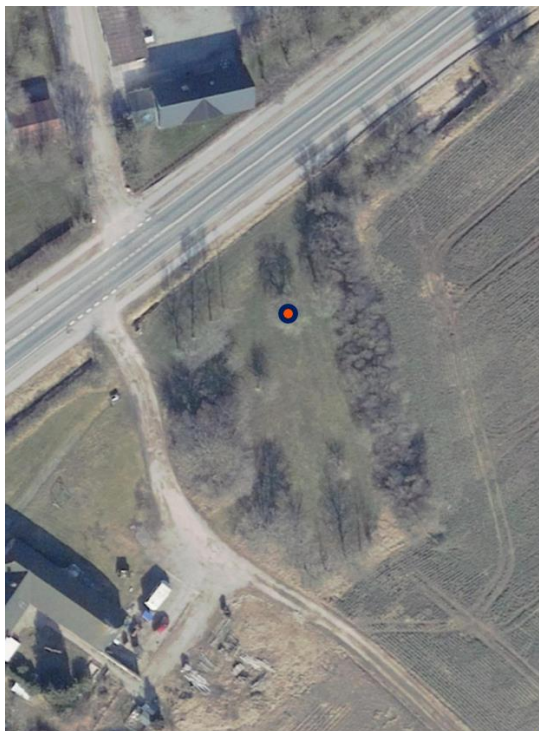

Figur 8. Mirabelle uden synlige strukturer og hulheder.

Figur 9. Mirabelle uden synlige strukturer og hulheder.

Imidlertid er der fundet et enkeltstående og gammelt træ med potentiale som yngle- og rastested, se Figur 10. Ved træet ses herunder en større sprække fra en knækket gren. Hulheden er et potentielt yngle- eller rastested for flagermus, men der var ingen synlige tegn på aktivitet fra flagermus, se Figur 11 og Figur 12.

Figur 10. Placering af træet med potentiale som yngle- og rastested for flagermus.

Figur 11. Træ med strukturer og hulheder der gør det egnet som potentielt yngle- og rastested for flagermus.

Figur 12. Hulhed fra knækket gren.

Da planområdet ligger ca. 30 m fra træet udpeget som potentielt yngle- og rastested for flagermus, vil det ikke være nødvendigt med fældning af træet. Yderligere vurderes det ikke, at eventuelle gener fra opførslen af højspændingsstationen vil påvirke potentielt de tilstedeværende flagermus.

5 Markfirben (*Lacerta agilis*)

Markfirben er et kraftigt, lille firben, der bliver op til 23 cm langt. Den adskiller sig fra Danmarks andet firben, skovfirben eller almindelige firben, ved dens afrundende hovedform, kraftige krop, store øreåbninger og særligt når hannerne i parringstiden bærer grøn forårspragt.

Den findes over hele landet og er mest almindelig ved kysterne. Den lever i åbne områder med løs, gerne sandet jord, hvor den ofte træffes i små kolonier. Den ses oftest på steder som heder, klitter, råstofgrave og vej- og jernbaneskrånninger^{14,15}.

Markfirben er også omfattet af habitatdirektivets bilag IV og omfattet de samme beskyttelsesforanstaltninger som flagermus.

5.1 Data om markfirben

I forbindelse med en § 3-besigtigelse af overdrevet langs vandløbet er der i juli 2014 ca. 190 m øst for planområdet registreret markfirben. Registreringen fremgår af Figur 13. I bemærkningerne til besigtigelsen er angivet *"Fint overdrev på en lille skrænt. Området er dog kraftigt påvirket af den ovenfor liggende mark. Vegetationen er for frodig til, at overdrevet er en egnet biotop for markfirben"*¹⁶.

Arten er ikke registreret ved § 3-besigtigelse af samme overdrev, foretaget af Frederikshavn Kommune i august 2018¹⁷ eller ved besigtigelser af andre § 3-arealer ved planområdet 2018 eller 2022.

¹⁴ <https://www.naturbasen.dk/art/978/markfirben>

¹⁵ <https://mst.dk/natur-vand/natur/artsleksikon/krybdyr/markfirben/>

¹⁶ <https://naturereport.miljoportal.dk/782428>

¹⁷ <https://naturereport.miljoportal.dk/823622>

Figur 13. Eksisterende registrering af markfirben markeret med blå prik ved vandløbet ca. 190 m østsyd-øst for planområdet. Registreringen er fra 2014. Planområdet er markeret med blå kasse.

Nærmeste registrering af markfirben er på et overdrev ved Volstrup Bæk ca. 3,4 km øst for planområdet¹⁸. Der er i alt fire registreringer. Registreringerne er ligeledes fra juli 2014 og stammer fra kortlægning i forbindelse med samme projekt som kortlægningen af overdrevet ved planområdet. I bemærkningen til to af besigtigelserne er anført *“Overdrev på ådalsskrænter med kreaturgræsning. Vegetationen er triviel og næringsrig, hvilket sikkert skyldes påvirkning fra de tilstødende marker. Undersøgt for markfirben i foråret men skrænter helt tilgroet nu, og lokaliteten er ikke egnet for markfirben”*¹⁹ og *“Overdrev med kraftig vegetation. Overdrevet græsses af kvæg, og er gødningspåvirket fra marker ovenfor. Skrænter undersøgt for markfirben men nu helt tilgroet, og udgør ikke nogen egnet biotop for arten”*²⁰.

Fra planområdet i en radius af 10 km er der i alt 15 fund af markfirben²¹. Der er registreret markfirben i 2017 og 2018 ved Pajhede Plantage og Omholt Skov ca. 9,2 km og 9,8 km vest for planområdet^{22, 23, 24}. Desuden er der flere registreringer af markfirben langs kysten, ca. 9,8 km fra planområdet. Dog er der ved seks af registreringerne nærmere planområdet anført kommentarer til registreringerne, der antyder at området er af uegnet karakter for markfirben. Dette er særligt bemærket ved registreringerne nærmest planområdet. Dette skaber en vis usikkerhed om registreringernes validitet. Registreringerne med kommentar om habitatet stammer alle fra kortlægning i forbindelse med samme projekt fra juli 2014. Kommentarerne er anført på Figur 14.

¹⁸ <https://naturereport.miljoportal.dk/782464>

¹⁹ <https://naturereport.miljoportal.dk/782464>

²⁰ <https://naturereport.miljoportal.dk/782481>

²¹ Søgning arter.dk (11/7-23) arter.dk

²² <https://naturereport.miljoportal.dk/823387>

²³ <https://naturereport.miljoportal.dk/785950>

²⁴ <https://naturereport.miljoportal.dk/785938>

Figur 14. Registreringer af markfirben nær planområdet med tilhørende kommentarer anført.

5.2 Vurdering af markfirben

På baggrund af planområdets aktuelle beskaffenhed som dyrket mark vurderes det, at planområdet ikke er et egnet levested for markfirben. Endvidere er der en vis usikkerhed omkring validiteten af artsregistreringerne i området nærmest planområdet. Den nærmeste registrering ca. 190 m fra planområdet betegner overdrevet som uegnet for markfirben grundet kraftig vegetation og dermed manglende lys-åbne strukturer, som markfirben er afhængige af. Derudover er arten ikke genfundet, ved gentagende kommunale besigtigelser, efter artsregistreringen i 2014.

Ved besigtigelse d. 30/6-2023 blev der ikke fundet markfirben. Det vurderes ved besigtigelsen, at overdrevet er for tilgroet og mangler åbne sandede områder.

Det vurderes tvivlsomt at arten er i området, og ligeledes tvivlsomt, at den kan genetablere sig på overdrevet uden forbedrende tiltag.

Iht. forvaltningsplanen for markfirben, skal der besigtiges i medio april til ultimo maj, primo juni til medio juli og i august, for at konkludere, om arten er på en lokalitet²⁵. Uden disse besigtigelser skal det af forsigtighedsprincip antages, at arten kan være til stede.

Såfremt markfirben mod forventning er på overdrevsarealet syd for vandløbet, vurderes det at planlægningen og etableringen af højspændingsstationen i planområdet nord for vandløbet kan gennemføres uden væsentligt at påvirke markfirben eller dets yngle- og rasteområde, fordi planområdet vurderes uegnet for markfirben og at den dermed ikke har udbredelse dertil.

²⁵ Ravn, P. (2015): Forvaltningsplan for markfirben, Beskyttelse og forvaltning af markfirben, *Lacerta agilis*, og dets levesteder i Danmark, Miljø- og Fødevarerministeriet, Naturstyrelsen. <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2016/markfirben.pdf>

Påvirkningerne fra anlægsarbejde (lys, støj, støv og vibrationer) vurderes ikke at kunne påvirke markfirben, da arten ikke er væsentligt følsom for denne type påvirkning, da den er kendt for at leve langs jernbaneskiner, vejtracéer og i råstofgrave, hvor de påvirkninger er hyppig.

Relateret document 3/3

Dokument Navn: Høringsnotat for lokalplan og
kommuneplantillæg - Dybvad
Transformerstation
endelig.pdf

Dokument Titel: Høringsnotat for lokalplan og
kommuneplantillæg - Dybvad
Transformerstation endelig

Dokument ID: 7901909

Høringsnotat

i forbindelse med offentlighedsfase til

Lokalplan SAE.T.6.09.01 og Kommuneplantillæg nr. 15.113 for Transformerstation ved Ålborgvej 311, 9352 Dybvad

Høringskort

Høringsvaret er modtaget d. 16-03-2024.

Indkomne hørings svar	Centrets bemærkninger
<p>1) Samlet hørings svar fra:</p> <p>Ålborgvej 301, 9352 Dybvad Ålborgvej 304, 9352 Dybvad Ålborgvej 308, 9352 Dybvad Ålborgvej 315, 9352 Dybvad</p> <p>Dok. Nr. 7893937</p> <p>Hørings svaret er indsendt som en samlet besvarelse fra naboerne til området, og består af 4 overordnede bekymringspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støjgener og helbredspåvirkning • Visuelle indtryk • Påvirkning af ejendomsværdi og salg • Mangler og ønsker til høringsmateriale <p>Centrets bemærkninger indeles efter punkterne, som besvares enkeltvist.</p>	
<p>1) Støjgener og helbredspåvirkning</p> <p>Punktet opdeles og besvares i underpunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • WHO anbefalinger og Dansk forsigtighedsprincip <p>Dette punkt omhandler en bekymring til usikre forskningsresultater omkring påvisning af børneleukæmi for børn, der opholder sig i boliger nær højspændingsanlæg.</p> <p>Anbefalinger fra WHO, Kræftens Bekæmpelse og Sundhedsstyrelsen og det danske forsigtighedsprincip siden 1993 været, at der ikke bør opføres højspændingsanlæg nær eksisterende boliger og børneinstitutioner.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lavfrekvens støj og støjgener <p>Det pointeres at lavfrekvensstøj ofte har en negativ påvirkning på menneskers fysiske- og psykiske helbred. Der kan være forskellige grader af gener, som er individuelle fra person</p>	<p>Ad. 1</p> <p>WHO anbefalinger og Dansk forsigtighedsprincip:</p> <p>Det er magnetfeltet omkring elektriske ledninger og dermed også højspændingsledninger og -stationer, der ikke kan udelukkes fra at potentielt have en påvirkning af mennesker. Der er magnetfelter overalt, hvor der går en elektrisk strøm. Det gælder alle elforsyningsanlæg, uanset om der er transformere, luftledninger eller jordkabler. I Danmark er der ikke fastsat grænseværdier, der angår evt. negative langtidsvirkninger af relativt små magnetfelter. Ifølge Sundhedsstyrelsen er der ikke tilstrækkelig videnskabelig baggrund for dette. I stedet har vi i Danmark et forsigtighedsprincip, hvoraf følger, at man bør holde en "passende afstand", når man skal opføre nye ledninger nær boliger, skoler eller børneinstitutioner og omvendt.</p>

<p>til person. Generne kan eksempelvis være forringet søvnkvalitet, koncentrationsbesvær, svimmelhed, hjertebanken og hovedpine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koronastøj <p>Omhandler at, 'brummen' fra transformere kan være til gene ligeledes kan lyd fra ledningerne når der er højt luftfugtighed (koronastøj). Ved udvidelsen nævnes i indsigelsen en forventning om et højere niveau af koronastøj som dermed kan påvirke naboerne. Desuden nævnes at Danmarks klima- og vejrforhold også tages i betragtning, da det bidrager i en stor grad over hele året med en høj luftfugtighed og dermed stor udledning af koronastøj.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Målinger ved støj ved transformerstationer <p>Det påpeges, at der med udgangspunkt i energinet.dk's anbefalinger for målinger og støj dæmpning ved transformerstationer og ledninger, vil være forventning om, at der udføres målinger hos naboerne til nuværende transformerstation, for at kende nuværende støjniveau, og for at dette tages med i betragtningerne omkring projektet. At den støj, der allerede er i dag skal sammenholdes med evt. ny transformerstation og de støjgener der kan forekomme, ved nedre grænse.</p>	<p>Omkring transformerstationer er der af sikkerhedshensyn et hegn, en bygning eller anden afskærmning. Udenfor hegnet er magnetfelterne meget små og stammer primært fra kabler og ledninger, som går til og fra stationen. Få meter fra hegnet er forsigtighedsprincippet overholdt hvad angår eventuelle bidrag fra komponenterne på stationen (transformere mm).</p> <p>Når Energinet laver vurdering om forsigtighedsprincippet er overholdt for luftledninger, ses altid først på afstanden mellem ledninger og bolig. Afhængigt af typen af højspændingsledninger kan man alene ved afstanden vurdere om boligen ligger så langt fra ledningen at forsigtighedsprincippet er opfyldt. Hvis boligen ligger tættere på end de generelle afstande, så kigger vi nærmere på det konkrete anlæg og beregner magnetfeltet. For højspændingsledninger på 150 kV vil forsigtighedsprincippet være overholdt, hvis afstanden mellem bolig og centerlinjen af luftledningsforbindelsen er større end 50 m. Forsigtighedsprincippet er dermed overholdt i forbindelse med af udvidelsen og renoveringen af Dybvad Station og flytningen af de 2 luftledninger.</p> <p>Lavfrekvens støj og støjgener</p> <p>Det er karakteristisk for alle støj kilder, også højspændingsanlæg, at en del af den udsendte støj er lavfrekvent. Selvom sådanne anlæg ikke udsender forholdsvis mere lavfrekvent støj end mange andre støj kilder, der findes i miljøet (for eksempel trafik og maskiner) kan lavfrekvent støj ligesom anden støj give anledning til uacceptable gener, hvis den forekommer med høje niveauer.</p> <p>Den nye højspændingsstation placeres i relation til den eksisterende station ved Dybvad, som efterfølgende nedtages. Det vurderes derfor ikke at forekomme lavfrekvent støj fra det nye stationsanlæg som overstiger de vejledende grænseværdier.</p> <p>Koronastøj</p> <p>Der er foretaget støjberegninger for det</p>
--	--

	<p>fremtidige stationsanlæg ved Dybvad. Støjberegningerne indeholder et "genetillæg" på 5 dB for at kunne tage hensyn til koronastøjen på stationen.</p> <p>Målinger ved støj ved transformestationer Der er den 29. marts 2023 foretaget måling af ekstern støj fra Station Dybvad og efterfølgende foretaget beregning af støjbidraget fra stationens støjkluder ved de nærmest beliggende nabobeboelser.</p> <p><u>Eksisterende</u>: Station Dybvad overskrider støjgrænserne i natperioden i BP1 og BP2. I øvrige tidsrum og beregningspunkter overskrides støjgrænserne ikke idet de beregnede støjbidrag fratrukket bestemtheden ikke overstiger støjgrænserne.</p> <p>I forlængelse af dette blev der sat en støjdæmpende mur op på den eksisterende station sidste år for at afhjælpe støj fra de gamle transformatorer.</p> <p>Der er efterfølgende foretaget beregninger af det <u>fremtidige</u> støjbidrag efter udvidelsen og her blev det konkluderet at Station Dybvad efter udvidelsen vil kunne overholde de vejledende støjgrænser med stor margin.</p> <div data-bbox="821 1265 1449 1653" style="border: 1px solid black; background-color: #e0e0e0; padding: 5px;"><p>Center for Teknik og Miljø indstiller:</p><p>At der er forståelse for bekymringen beskrevet i høringssvaret. Administrationen har drøftet punktet internt og med Energinet og vurderer, at bemærkningen ikke giver anledning til ændringer.</p></div>
--	--

<p>2) Visuelle indtryk</p> <p>Punktet omhandler en uforståenhed i forhold delområderne og afskærmning.</p> <p>Det påpeges, at der i planforslagets delområde II vil være beplantning med træer og buske i mindst 5 m. højde, placeret i et 3-rækkers beplantningsbælte, i en bredde af 7,5 m. og med tætslutning i op til 9 m. højde.</p> <p>Derudover påpeges, at i delområde III er anført, at der etableres et engareal med beplantning imellem 0-0,5 m. højde.</p> <p>Der beskrives uforståenhed til hvorfor delområde II ikke udvides mod hovedvejen og ind i delområde III, så naboerne skærmes i et større omfang – både visuelt og støjmessigt.</p> <p>Der ønskes en anden form for afskærmning i delområde II og III. Som eksempel nævnes jordvold på minimum 6 m. højde i samspil med beplantning, så der er afskærmet hele året i vest, nord og østlig retning af stationen. Der refereres til anbefalinger for støj dæmpende tiltag ved anlæg - fra energinet.dk.</p> <p>Der er ønske om en beplantningstype, der 'slutter tæt' hele året og skærmer for støj og udsyn. Slutligt pointeres, at etablering bør foretages i vækstsæsonen før anlæggets og bygningers færdiggørelse for at fremme afskærmning.</p>	<p>Ad. 2</p> <p>Beplantningsbæltet udvides ikke længere mod nord, mod hovedvejen, da der skal sikres tilstrækkelige oversigtsforhold i vejkryds og ved vejtilslutninger, iht. Vejreglerne, så der ikke opstår farlige trafikale situationer.</p> <p>Af lokalplanen fremgår det, at afskærmende beplantningsbælter skal bestå af forskellige arter af træer og buske med varierende karakter, som er hjemmehørende. Beplantningsbæltet må tyndes og vedligeholdes efterhånden som træer og buske vokser sig større, men beplantningen skal fortsat kunne slutte tæt i løbet af 3 vækstsæsoner.</p> <p>Vi vurderer at det planlagte beplantningsbælte vil udgøre den tilstrækkelige afskærmning mod naboer. Forslaget om at beplantning allerede foretages i vækstsæsonen før anlæggets og bygningers færdiggørelse for at fremme afskærmning tages til efterretning og videreformidles til bygherre.</p> <div data-bbox="820 1144 1450 1552" style="border: 1px solid black; background-color: #e0e0e0; padding: 5px;"><p>Center for Teknik og Miljø indstiller:</p><p>At bemærkningen tages til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer.</p></div>
--	---

<p>3) Påvirkning af ejendomsværdi og salg</p> <p>Omhandler at der i materialet er angivet, at ved udvidelse af eksisterende højspændingsanlæg ikke ændres markant i oplevelsen af landskabet. Denne oplevelse er der uenighed i, da udvidelsen omfatter en tredobling i forhold til eksisterende anlæg.</p>	<p>Ad. 3</p> <p>Det anerkendes, at man som ejer af en nærliggende ejendom (typisk bolig) kan være bekymret for, om ejendommens værdi bliver forringet som følge af f.eks. nærliggende nye stationsanlæg. Der ydes i visse tilfælde erstatning for naboretlige gener, der kan medføre en værdiforringelse for de omkringliggende ejendomme. Hvorvidt der er grundlag for at yde en sådan erstatning, beror på en konkret vurdering, herunder anlæggets nærmere udformning og afskærmning og den konkrete ejendoms nærhed til anlægget, støj, dominans m.v.</p> <p>Håndtering af spørgsmål om evt. værditab m.v. på naboejendomme er ikke en del af plan- og miljøvurderingsprocessen. Grundlæggende skal der udarbejdes, plan- og myndighedsbehandles og vedtages et projekt og selve spørgsmålene om evt. værditab er herefter baseret på dansk rets sædvanlige erstatningsretlige regler. Der er findes ikke særlovgivning vedr. værditabserstatning i forhold til eltransmissionsnettet, således som der f.eks. findes særlovgivning vedr. vindmøller og solcelleparker i forhold til naboer, og Energinet skal derfor som et statsligt selskab agere indenfor de sædvanlige erstatningsretlige regler. Der findes dog en Landsaftale om el- og fiberanlæg på landbrugsjord (senest 2024 udgave) med standardiserede regler vedr. bl.a. nærføringserstatning i forhold til nye luftledninger. Se nærmere herom i afsnittet om luftledningsændringer ind til den nye station (nedenfor).</p> <p>I forhold til værditabskrav skal man som nabo være opmærksom på begrebet: Den naboretlige tålegrænse.</p> <p>Varige naboretlige ulemper ved tekniske anlæg omfatter typisk emner som: nærhed, dominans/visuel belastning, støj m.v.</p>
--	---

	<p>Der foretages i hvert enkelt tilfælde ifølge domstolspraksis en konkret vurdering af, om ulemperne overstiger "hvad der med rimelighed må påregnes som led i den almindelige samfundsudvikling". Heri indgår naturligvis ejendommens beliggenhed og karakter.</p> <p>En evt. værditabserstatning til naboer som kompensation for varige naboretlige ulemper kan (naturligvis) ikke fastlægges på grundlag af nogen simpel formel. Der skal foretages en samlet konkret vurdering med udgangspunkt i den enkelte ejendoms beliggenhed, karakter m.v. i forhold til det omhandlede anlæg. Herunder med hensyn til faktiske landskabelige forhold, afskærmende foranstaltninger m.v.</p> <p>I de fleste tilfælde vil sådan en vurdering først ske, når anlægget er etableret, da anlæggets påvirkning af omkringliggende ejendomme typisk først kan vurderes fyldestgørende på dette tidspunkt. Det er ofte meget vanskelige, skønsmæssige vurderinger, som det erfaringsmæssigt kan være svært at opnå enighed om mellem bygherre og nabo.</p> <p>Hvis der til arealerhvervelse eller ret til luftledninger/kabelanlæg og servitutpålæg ER sket ekspropriation på enkelte ejendomme omfattet af projektet (fx vedr. Ålborgvej 312 eller 315) kan naboretlige værditabsspørgsmål i mangel af enighed med bygherren indbringes for ekspropriationskommissionen, idet projektet så anses for et "ekspropriationsprojekt". Herefter vil Statens ekspropriationskommissionen vurdere sagen efter Ekspropriationsproceslovens §20, og kan optage sagen til realitetsbehandling. Dette vil som anført ovenfor typisk først ske, når anlægget er etableret.</p> <p>Hvis der til arealerhvervelse eller ret til luftledninger/kabelanlæg og servitutpålæg IKKE ER sket nogen ekspropriationer på ejendomme omfattet af projektet (fx vedr. Ålborgvej 312 eller 315) kan naboretlige værditabsspørgsmål,</p>
--	---

	<p>som der ikke kan opnås enighed med bygherre om, alene indbringes for domstolene.</p> <p>Rettighedserhvervelse konkrete arealer m.v.</p> <p><i>I forhold til direkte berørte ejendomme (her Ålborgvej 312 og Ålborgvej 315)</i></p> <p>Når der skal etableres nye højspændingsanlæg eller sker udvidelse af eksisterende højspændingsanlæg ydes der erstatning for arealerhvervelsen, varige landbrugsmæssige gener som følge af arealerhvervelse m.v., samt for evt. midlertidige skader og ulemper m.v.</p> <p>Rettighedserhvervelsen sker som udgangspunkt ved forhandlinger med de direkte berørte ejendomme/ejere og i mangel af aftale kan rettighedserhvervelsen gennemføres ved ekspropriation efter bestemmelserne i Elsikkerhedslovens §27. Herefter fastsættes erstatningerne af den statslige ekspropriationskommission, med ankemulighed for erstatningsspørgsmålet til den geografisk bestemte Taksationskommissionen.</p> <p>For de direkte berørte ejendomme kan der også i rettighedserhvervelsen indgå spørgsmål om naboretlig påvirkning af restejendommen som følge af nærhed/støjforhold/dominans mv. og evt. værditabserstatning herfor. Som for naboejendomme vil en sådan en vurdering normalt først ske, når anlægget er etableret, da anlæggets påvirkning af omkringliggende ejendomme typisk først kan vurderes fyldestgørende på dette tidspunkt.</p> <p>Hvis indgrebet og projektets nærhed/støjforhold/dominans mv. vurderes afgørende for f.eks. opretholdelse af en bolig på ejendommen kan der evt. blive tale om totalovertagelse.</p> <div data-bbox="821 1809 1449 1962" style="border: 1px solid black; background-color: #e0e0e0; padding: 5px;"><p>Center for Teknik og Miljø indstiller:</p></div>
--	---

	<p>At bemærkningen tages til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer for planforslagene og denne del af processen.</p>
<p>4) Mangler og ønsker til høringsmateriale</p> <p>Punktet opdeles og besvares i underpunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udformning <p>Der efterspørges visualiseringer af hvordan det færdige anlæg – med dertilhørende bygninger samt parkering, vil kunne se ud. Dette ud fra forskellige vinkler, årstider og beplantning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ledninger og master <p>Påpeges at ledninger og kabler fremføres under terræn – men at der også kan etableres luftledninger. Det anses som ufuldstændigt materiale, at ledningsplaceringen (både over og under terræn) ikke er påvist.</p> <p>Derudover nævnes, at det er uklart hvorvidt der gøres brug af nuværende elnet/master eller om der skal etableres nye.</p> <p>Der efterspørges en beskrivelse af de konsekvenser ovennævnte kan medføre – både for mennesker og dyr.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nabobetragtning <p>Der efterspørges en forklaring i forhold til hvorfor der er valgt at fremhæve de 2 nærmeste naboer med hhv. 25 og 35 m. i forhold til resterende naboer, der er i afstande af 50-100 m.</p> <p>Der henvises til andre sammenhænge f.eks. ved etablering af vindmøller eller solcelleanlæg</p>	<p>Ad. 4</p> <p>Udformning</p> <p>Der er for det kommende projekt, udarbejdet en række visualiseringer som kan ses i bilag sidst i dette dokument.</p> <p>Ledninger og master</p> <p>Lokalplanen udgør alene et plangrundlag, som skal muliggøre et kommende stationsanlæg. Det kommende projekt er derfor endnu ukendt og de specifikke detaljer omkring projektets præcise udformning og placering vil blive belyst i forbindelse med ansøgningen om det konkrete projekt. I forbindelse med ansøgning om projektet skal bygherre redegøre for de eventuelle afledte miljøkonsekvenser, herunder både omgivelser, mennesker og dyr.</p> <p>Der er i forbindelse med udarbejdelsen af lokalplanen foretaget en feltbesigtigelse, som fremgår af høringsmaterialet.</p> <p>Nabobetragtning</p> <p>De 2 nærmeste naboer er fremhævet fordi den nye station flyttes tættere på disse og derfor vil de opleve den største gene ved den nye station. De øvrige naboer i området vil opleve at stationen flytter længere væk og dermed bliver genen mindre sammenlignet med i dag.</p> <p>Økonomisk kompensation</p> <p>Vedr. luftledningsomlægninger:</p> <p>Det skal understreges, at nye luftledningsindføringer erstatter allerede</p>

<p>– hvor der arbejdes med en væsentlig højere grænse som "nærmeste naboer".</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk kompensation <p>Det påpeges, at der i materialet ikke er angivet information angående økonomisk kompensation ved udvidelsen. Der nævnes om det sammenlignes med etablering af vindmøller og solcelleanlæg.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anden placering for anlægget <p>Undren til placering af anlægget. Matrikel 1gø nævnes som et alternativ, der vil forsage mindre gene.</p>	<p>eksisterende, nærliggende indføringer til den gamle station. Der er således alene tale om mindre ændring af eksisterende indføringer.</p> <p>Projekteringen af ændringerne er igangsat, men færdiggørelse afventer en formel vedtagelse af lokalplanen for den nye station, så slutpunktet for ændringerne kan fastlåses. Der er alene tale om en flytning af mast "2" til "2A" (flytning ca. 17 m mod vest) og af luftledningstrace med fra 0 til ca. 25m på strækningen mellem eksisterende knækmast "3" ca. 270 m nord for Ålborgvej og mod syd via ny mast "2A" til den nye station. Direkte berørte lodsejer er overordnet orienteret herom og nærmere præsentation for nærmeste nabo (Ålborgvej 304) vil ske, når lokalplanen er nærmere afklaret.</p> <p>Der er på luftledningsområdet nogle "standarderstatningssatser" for nye/ændrede 150kV-luftledninger op til 190 m fra boliger (0% ved 190 m og så stigende med 0,25% pr m for mindre afstande). Efter Landsaftalen pkt. 4.13. Man skal være opmærksom på Landsaftalens pkt. 4.11 vedr. forhandling m.v.</p> <p>Bemærk, at Landsaftalen ikke gælder for stationer, hvor der foretages en meget konkret vurdering.</p> <p><i>Link til Landsaftalen:</i> landsaftale for el 2024.pdf (energinet.dk)</p> <p>Nærmeste boliger til den ændrede luftledning fra nord er Ålborgvej 304, som med en foreløbig ca. afstand til ændret 150kV luftledning på ca. 67 m står til en boligerstatning på ca. 30% af boligværdien efter standardsatserne i Landsaftalen.</p> <p>Også boligen på Ålborgvej 312 står til en erstatning på ca. 16% af boligværdien. Der ligger enkelte boliger inden for 130-190 m nord og øst for de forventede indføringer, og det giver som udgangspunkt mindre standarderstatninger på op til 15% af boligværdien.</p>
---	--

	<p>Når lokalplanen er vedtaget og det tekniske projekt med luftledningsindføringer mv er endeligt fastlagt, vil Energinet vende tilbage til naboer med bolig indenfor 190m fra de nye luftledningsindføringer for nærmere gennemgang og drøftelse af disse.</p> <p>Anden placering for anlægget</p> <p>Der har været forskellige overvejelser angående placering og alternativer.</p> <p>Der har i processen være dialog mellem Region Nordjylland og Energinet angående placering på matrikel 1gø. Matriklen er beliggende i et råstofområde og der er ønske om beskyttelse af sådanne områder. Derudover vurderes at en eventuel erstatning til lodsejeren ikke ville være en rentabel eller løsning.</p> <p>Der har været et ønske om at anlægget placeres nær eksisterende infrastruktur og i nærhed til net.</p> <p>En anden overvejelse i forhold til placeringen er, at stationen ikke placeres længerne end 100-200 m. fra underliggende station, da overførelseskapaciteten derved reduceres.</p> <div data-bbox="821 1276 1449 1756" style="border: 1px solid black; background-color: #f0f0f0; padding: 10px;"><p>Center for Teknik og Miljø indstiller:</p><p>At bemærkningen tages til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer for planforslagene og denne del af processen.</p><p>Placeringen fastholdes, og er udpeget på baggrund af dialog samt forarbejder.</p></div>
--	--

Bilag

**VISUALISERINGER
HØJSPÆNDINGSSTATION, DYBVAD**

Visualiseringer er udarbejdet som fotomontager, hvor en 3D-model af plangrundlagets muliggjorte volumener er placeret i georefererede fotos af de eksisterende forhold. Visualiseringer er udført på udvalgte fotostandpunkter, som til sammen giver et repræsentativt billede af det mulige fremtidige byggeri. En lokalplans bestemmelser giver rum for variationer i bebyggelsens udformning, hvorfor det endelige byggeri kan afvige fra de udarbejdede visualiseringer. Bebyggelsen kan dog hverken være højere, eller have et større omfang, end vist.

Fotostandpunkterne er udvalgt i samarbejde med Frederikshavn Kommune, ud fra at projektet visualiseres fra nærområdet og fra steder, som vurderes at være repræsentativt for den samlede visuelle påvirkning, og som illustrerer projektets fremtræden, indvirkning og synlighed i landskabet.

Visualiseringerne viser en situation lige efter det er etableret og efter 10 år hvor beplantningsbæltet er etableret og er vokset.

Projektet omfatter foruden etableringen af en højspændingsstation også flytning af de eksisterende indføringsmaster fra den eksisterende station. Flytningen af masterne er ikke visualiseret, men det vurderes ikke at ændre på det samlede udtryk.

Udvalgte fotostandpunkter

Fotostandpunkter 1, eksisterende forhold

Fotostandpunkter 1, visualiseret fremtid

Fotostandpunkter 1, visualiseret fremtid efter 10 år hvor beplantningsbæltet er etableret

Fotostandpunkter 2, eksisterende forhold

Fotostandpunkter 2, visualiseret fremtid

Fotostandpunkter 2, visualiseret fremtid efter 10 år hvor beplantningsbæltet er etableret

Fotostandpunkter 3, eksisterende forhold

Fotostandpunkter 3, visualiseret fremtid

Fotostandpunkter 3, visualiseret fremtid efter 10 år hvor beplantningsbæltet er etableret

Fotostandpunkter 4, eksisterende forhold

Fotostandpunkter 4, visualiseret fremtid

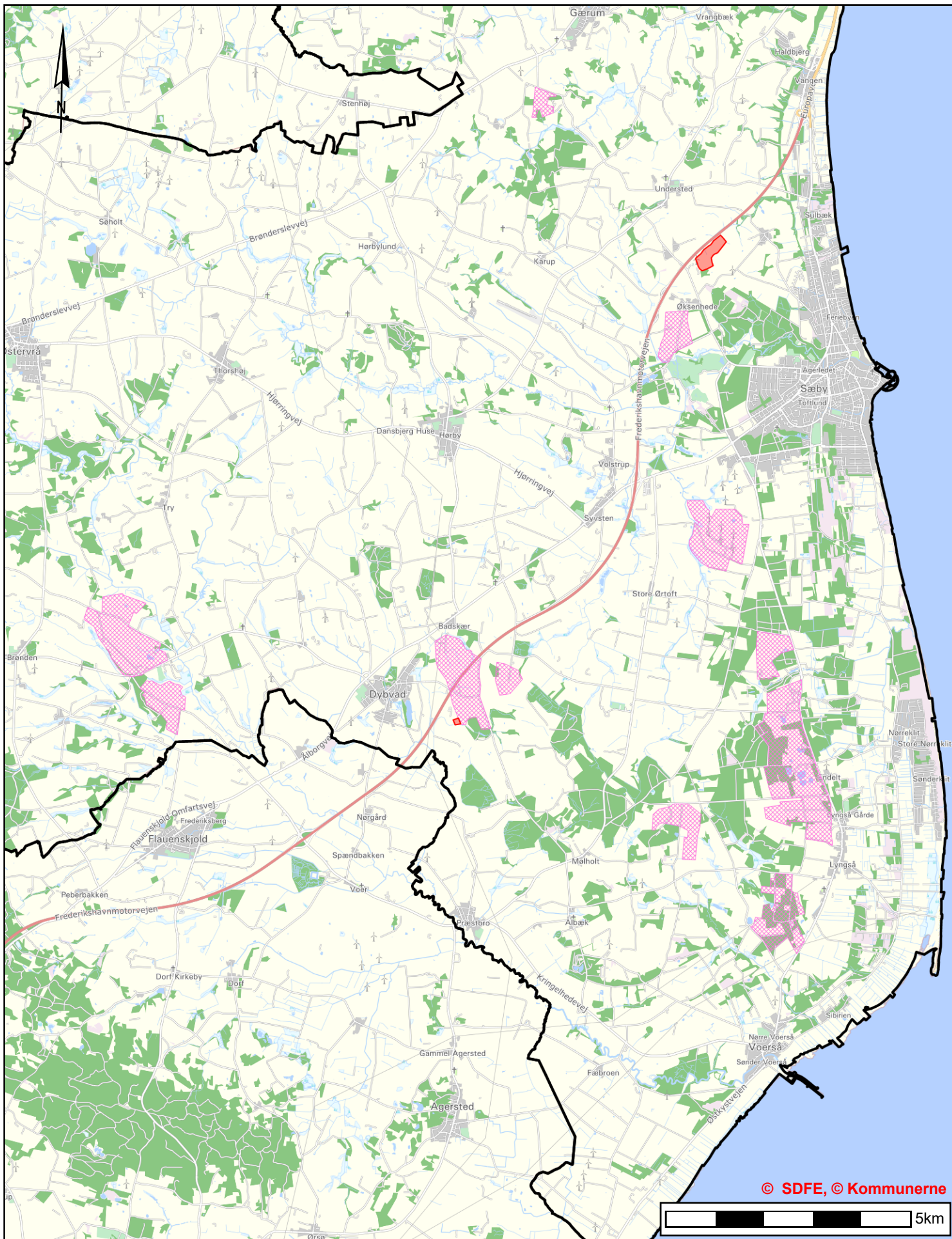

Fotostandpunkter 4, visualiseret fremtid efter 10 år hvor beplantningsbæltet er etableret

Bilagsforside

Dokument Navn:	Forslag til råstofplan 2024 - kort.pdf
Dokument Titel:	Forslag til råstofplan 2024 - kort
Dokument ID:	7873884
Placering:	Geosager/Høring - Forslag til Råstofplan 2024/Dokumenter
Dagsordens titel	Godkendelse af udkast til høringssvar til Region Nordjyllands forslag til Råstofplan 2024
Dagsordenspunkt nr	9
Appendix nr	1
Relaterede Dokumenter:	3

Forslag til Råstofplan 2024

Lyserød skravering: Eksisterende råstofområder, som videreføres.

Rød markering: Nye råstofområder.

Tidspunkt: 02-04-2024 10:17:14

Udskrevet af: Tinne Stougaard

Målestoksforhold: 1:100000

Kort og data er vejledende og kan ikke bruges som dokumentation

Relateret document 2/3

Dokument Navn: Uddrag af regionens
høringsnotat vedr.
Frederikshavn Kommune og
Frederikshavn Vand.pdf

Dokument Titel: Uddrag af regionens
høringsnotat vedr.
Frederikshavn Kommune og
Frederikshavn Vand

Dokument ID: 7878778

Uddrag af regionens hvidbog med hørings svar fra Frederikshavn Kommune og Frederikshavn Vand

Dato: 4. april 2024

Sagsnummer: GEO-2023-01830

DokId: 7878731

Forfatter:

Tinne Stougaard

Afsender: Frederikshavn Kommune

Hørings svar til Råstofplan 2024

Frederikshavn Kommune ønsker at afgive følgende bemærkninger til debatoplægget til Råstofplan 2024:

Frederikshavn Kommune anerkender, at der fortsat er behov for at udvinde råstoffer fremadrettet, og at råstofferne så vidt muligt skal indvindes lokalt af hensyn til transport. God adgang til de nødvendige råstoffer er en forudsætning for den udvikling, som der også ønskes i Frederikshavn Kommune herunder til større infrastrukturprojekter som fx udvidelse af landevejen til Skagen.

Frederikshavn Kommune bemærker, at kommunen ikke har forudsætning for konkret at kommentere på råstofbalancen, idet der af debatoplægget ikke fremgår et detaljeret budget for tilgængelige mængder, kvalitet og sorteringer af råstoffer samt tilsvarende anslået forbrug i de kommende år. Ved Regionens videre planlægning er det imidlertid vigtigt for Frederikshavn Kommune, at følgende hensyn bliver inddraget:

- Efterbehandling i områder til indvinding af drikkevand bør sikre, at der ikke anvendes sprøjtemidler eller gødning fremadrettet af hensyn til de begrænsede mængder drikkevand af god kvalitet. Desuden bør der være mere fokus på at hindre forurening ved eventuelle hændelige uheld i forbindelse med råstofindvinding gennem vilkår i gravetilladelser og tilsyn, når der indvindes oven på drikkevandsressourcer. Kommunen ønsker som princip, at områder med særlige drikkevandsinteresser fritages.

- Der bør være øget fokus på trafikale hensyn og vejforhold i forbindelse med udlægning af nye graveområder og eventuel videreførelse af eksisterende graveområder.

- Der bør ikke udlægges graveområder eller perspektivområder, der ligger ud over Region

1. Administrationens vurdering

Regionen udarbejder en opgørelse over den tilgængelige råstofressource i forbindelse med udsendelsen af redegørelsen (0. offentlighedsfase), i Forslag til Råstofplan 2024 og i den endelige Råstofplan 2024. Der bør derfor være mulighed for at Frederikshavn Kommune kan kommentere på råstofressourceopgørelsen.

Regionen planlægger udlæg af graveområder til samlet af dække regionens behov for råstoffer i en periode på mindst 12 år. Regionen planlægger ikke på lokalt plan eller i forhold hver enkelt kommunes behov for råstoffer.

I forhold til fokus på trafikale hensyn har Miljø- og Fødevareklagenævnet i behandlingen af Region Hovedstadens Råstofplan 2016 / 2020 bemærket, at det ikke er muligt for regionerne at opstille forudsætninger med henblik på at varetage trafikmæssige forhold, da trafikmæssige forhold ikke er et sagligt hensyn, der kan varetages i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om råstofindvindingstilladelse, jf. råstoflovens § 7, stk. 1, jf. § 3.

Regionen bakker op om Frederikshavn Kommunes synspunkt vedr. øget fokus på genanvendelse af råstoffer. I Forslag til Råstofplan 2024 er der opstillet en retningslinje omkring genanvendelse og mulighederne for at arbejde med blandt andet oparbejdning af jord som substitution for jomfruelige materialer.

Regionen kan ikke stille krav om efterbehandling til natur og / eller rekreative områder. Regionen kan indgå i en dialog med lodsejer / indvinder om mulighederne for efterbehandling til natur.

Vedr. drikkevand

Råstofindvinding er ikke i sig selv en forurenede proces, men ved at fjerne beskyttende lag af jorden er der efter endt råstofindvinding større risiko for forurening af grundvandet. Derfor er det vigtigt at efterbehandlingsplanerne sikrer, at aktiviteterne i en efterbehandlet råstofgrav ikke fører til forurening af grundvandet.

Regionen har i 2016 fået udarbejdet en redegørelse for at belyse de risici, der også peges på i bemærkningerne. Redegørelsen er udarbejdet af konsulentfirmaet COWI,

Nordjyllands forventede behov på lokalt plan i den kommende planperiode. Begrebet "lokalt plan" afhænger af råstoffernes art og kvalitet.

- Genanvendelse af råstoffer bør øges, så de årlige indvindingsmængder ikke fortsætter med at stige, og på sigt bør de falde.

- Efter endt indvinding skal graveområder så vidt muligt anvendes til natur og/eller rekreative områder. Der er forskelligt potentiale i hvert område, og Frederikshavn Kommune bidrager gerne til at afdække potentialer gennem dialog tidligt i processen.

Frederikshavn Kommune har behandlet høringssvaret til debatoplægget til Råstofplan 2024 på møde i Plan- og Miljøudvalget 17. april 2023.

der har udarbejdet et teknisk notat, der redegør for de mulige risici for grundvandskvaliteten som følge af råstofgravning over grundvandsspejlet, både under og efter indvindingen er afsluttet. Notatet lægger sig i konklusionen op af flere lignende notater udarbejdet af blandt andet Region Syd, Midt og Hovedstaden.

Ved indvinding af sand, grus og sten fjernes typisk let gennemtrængelige lag, der ikke har ydet en væsentlig beskyttelse af grundvandet. Ved fjernelse af overjord kan der opstå en forøget sårbarhed af grundvandet overfor både nitrat og pesticider. I selve indvindingsfasen tilføres der ikke sådanne stoffer udefra og efterfølgende er det muligt at undgå en forøget forureningspåvirkning af det øvre grundvand ved tilbagelægning af muldlag.

På baggrund af notatet vurderer regionen, at risikoen for påvirkning af grundvandet som følge af råstofindvinding er begrænset. Der er således ikke større risiko for jordforurening i forbindelse med råstofindvinding end ved alm. jordbrugsmæssig drift.

Med de opstillede retningslinjer i Forslag til Råstofplan 2024 og de beskrevne forudsætninger for råstofindvinding i graveområder, er det muligt at sikre grundvandets beskyttelse ud fra den betragtning, at der i områder med sårbart grundvand skal ske en fastsættelse af konkrete vilkår i tilladelserne til indvinding af råstoffer og i efterbehandlingsplanerne.

Forudsætningen er formuleret sådan, at der i områder med drikkevandsinteresser skal sikres en efterfølgende arealanvendelse uden brug af pesticider og gødning efter endt indvinding af råstofferne.

Efterbehandling af et areal foretages altid med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden. Derfor kan graveområder i områder med særlige drikkevandsinteresser være oplagte fremtidige områder, hvor der kan etableres ny natur, som skov, overdrev, skråninger eller andet, der kan øge både faunaen og floraen, fungere som økologiske forbindelser og skabe mere sammenhængende naturområder.

Det vil begrænse væsentlige dele af råstofindvindingen i Region Nordjylland, hvis der ikke kan indvindes råstoffer indenfor områder med drikkevandsinteresser. Historisk set har der været sammenfald mellem udlæg af graveområder og grundvandsinteresser i planlægningen. Sammenfaldet mellem disse to arealinteresser skyldes, at vandindvinding sker naturligt i områder, hvor der dannes betydelige grundvandsmængder, og det sker i porøse jordlag, der typisk består af geologiske lag af sand og grus. Det er netop de samme lag, der er relevante for indvinding af sand, grus og sten, og derfor er der et naturligt overlap imellem råstofplanlægningens udlæg af graveområder og interesserne for indvinding af grundvand til

drikkevandsformål.

I lighed med de øvrige regioner er der derfor en betydelig del af de eksisterende udlæg af graveområder og interesseområder, der ligger indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsplaner til almene vandforsyninger..

Afsender: Frederikshavn Vand

Høring – Indkaldelse af idéer og forslag til Råstofplan 2024

Region Nordjylland har den 1. marts 2023 udsendt høringsbrev med indkaldelse af idéer og forslag til Råstofplan 2024.

Frederikshavn Vand A/S har som i tidligere forslag til Råstofplaner med interesse studeret Region Nordjyllands oplæg til debat om Råstofplan 2024 og vil gerne fastholde tidligere fremsendte synspunkter.

Det er generelt uønsket at tillade råstofindvinding i områder med drikkevandsinteresse. Frederikshavn Vand kan i dag ikke indvinde vand på Skagen Kildeplads uden, at der suppleres med vand fra de sydlige kildepladser i kommunen med forholdet 20 % vand fra Skagen og 80 % vand fra sydlige kilde-pladser.

Kildepladsen i Skagen er forurenet med PFAS, og med stigende aktivitet i Skagen er vi meget afhængig af, at der kan leveres tilstrækkeligt med vand til Skagen fra de sydlige kildepladser. Vi arbejder med at udvide eksisterende indvindingstilladelser og er i dialog med de respektive myndigheder herunder både Hjørring Kommune og Frederikshavn Kommune. Vi arbejder med tilladelse til ny kildeplads ved Vogn. Vi er underlagt midlertidige tilladelser på flere kildepladser og ved derfor reelt ikke, om vi har robustheden på vores forsyningsområde og er derfor ekstra sårbare ved en forurening - ikke mindst nu, hvor Skagen Kildeplads er forurenet.

Det skal samtidig nævnes, at vi i tidligere fremsendte svar på behandlinger af ansøgninger på råstofgrave har gjort opmærksom på, at der på flere eksisterende kildepladser er konstateret fund af pesticider.

Vælger man fra regionen, trods ovenstående

1. Administrationens vurdering

Råstofindvinding er ikke i sig selv en forurenede proces, men ved at fjerne beskyttende lag af jorden er der efter endt råstofindvinding større risiko for forurening af grundvandet. Derfor er det vigtigt at efterbehandlingsplanerne sikrer, at aktiviteterne i en efterbehandlet råstofgrav ikke fører til forurening af grundvandet.

Regionen har i 2016 fået udarbejdet en redegørelse for at belyse de risici, der også peges på i bemærkningerne. Redegørelsen er udarbejdet af konsulentfirmaet COWI, der har udarbejdet et teknisk notat, der redegør for de mulige risici for grundvandskvaliteten som følge af råstofgravning over grundvandsspejlet, både under og efter indvindingen er afsluttet. Notatet lægger sig i konklusionen op af flere lignende notater udarbejdet af blandt andet Region Syd, Midt og Hovedstaden.

Ved indvinding af sand, grus og sten fjernes typisk let gennemtrængelige lag, der ikke har ydet en væsentlig beskyttelse af grundvandet. Ved fjernelse af overjord kan der opstå en forøget sårbarhed af grundvandet overfor både nitrat og pesticider. I selve indvindingsfasen tilføres der ikke sådanne stoffer udefra og efterfølgende er det muligt at undgå en forøget forureningspåvirkning af det øvre grundvand ved tilbagelægning af muldlag.

På baggrund af notatet vurderer regionen, at risikoen for påvirkning af grundvandet som følge af råstofindvinding er begrænset. Der er således ikke større risiko for jordforurening i forbindelse med råstofindvinding end ved alm. jordbrugsmæssig drift.

Med de opstillede retningslinjer i Forslag til Råstofplan 2024 og de beskrevne forudsætninger for råstofindvinding i graveområder, er det muligt at sikre grundvandets beskyttelse ud fra den betragtning, at der i områder med sårbart grundvand skal ske en fastsættelse af konkrete vilkår i tilladelse til indvinding af råstoffer og i efterbehandlingsplanerne.

Forudsætningen er formuleret sådan, at der i områder med drikkevandsinteresser skal sikres en efterfølgende arealanvendelse uden brug af pesticider og gødning efter

og tidligere sendte bekymringsbreve, at give tilladelser, skal der vurderes meget bredere på forhold og risici for forurening af grundvandsressourcerne, samt intensivning af tilsyn under råstofindvinding. Dette skal ske ved efterbehandling af grave og efterfølgende tilstand, så utilsigtede hændelser kan registreres, og konsekvenser afværges. Tilstødende marker med intensiv landbrugsdyrkning bør inddrages i risikoanalyser for forurening ved tilstrømning af dels organiske og uorganiske forbindelser. Ligeledes bør der i alle aftaler indskrives, at krav om efterbehandling af råstofgrave i områder med drikkevandsinteresser sker efter vilkår, som kommunerne udarbejder i henhold til indsats for beskyttelse af grundvand.

Råstofgrave i områder med drikkevandsinteresser skal altid reetableres som arealer uden anvendelse af gødsning af nogen form og anvendelse af pesticider, også når afgravningen slutter over grundvandsspejlet.

Hvorvidt arealerne skal lægges i natur, græs eller andet vedtages i en plan, som udarbejdes i samarbejde mellem lodsejer, kommune og regionen.

endt indvinding af råstofferne.

Efterbehandling af et areal foretages altid med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden. Derfor kan graveområder i områder med særlige drikkevandsinteresser være oplagte fremtidige områder, hvor der kan etableres ny natur, som skov, overdrev, skrån timer eller andet, der kan øge både faunaen og floraen, fungere som økologiske forbindelser og skabe mere sammenhængende naturområder.

Det vil begrænse væsentlige dele af råstofindvindingen i Region Nordjylland, hvis der ikke kan indvindes råstoffer indenfor områder med drikkevandsinteresser. Historisk set har der været sammenfald mellem udlæg af graveområder og grundvandsinteresser i planlægningen. Sammenfaldet mellem disse to arealinteresser skyldes, at vandindvinding sker naturligt i områder, hvor der dannes betydelige grundvandsmængder, og det sker i porøse jordlag, der typisk består af geologiske lag af sand og grus. Det er netop de samme lag, der er relevante for indvinding af sand, grus og sten, og derfor er der et naturligt overlap imellem råstofplanlægningens udlæg af graveområder og interesserne for indvinding af grundvand til drikkevandsformål.

I lighed med de øvrige regioner er der derfor en betydelig del af de eksisterende udlæg af graveområder og interesseområder, der ligger indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger.

En opgørelse af ressourcerne i de udlagte graveområder i Råstofplan 2020 viser, at op imod 50% af de tilgængelige kvalitetsmaterialer af sand, grus og sten findes i de områder, hvor der er et sammenfald med de prioriterede drikkevandsinteresser. Det er således en betydelig del af de vigtigste råstofressourcer der findes indenfor disse områder.

Regionen har i forbindelse med en aktuel sag i Frederikshavn Kommune hørt Miljøstyrelsen om bl.a. rækkevidden af råstoflovens § 3. Henvendelsen er afledt af to afgørelser af den 19. oktober 2018, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet har hjemvist afgørelser til fornyet behandling i regionen, hvor Region Nordjylland har meddelt afslag på ansøgning om råstofindvinding på baggrund i hensynet til drikkevandsinteresserne i området.

Miljøstyrelsens har med deres svar vejledt regionen omkring "de generelle rammer og vilkår i forbindelse med regionernes vurdering af, om der skal meddeles indvindingsstilladelse i råstofgraveområder, som tillige er omfattet af andre interesser, jf. råstoflovens § 3".

Konkret har regionen anmodet Miljøstyrelsen om en

besvarelse af blandt andre følgende spørgsmål:

Er det udtryk for gældende ret, at råstofindvinding ikke nødvendigvis er udelukket i særlige drikkevandsområder, ligesom det anføres i Naturklagenævnet Orienterer, nr. 189, august 1999?

Kan der meddeles afslag på indvindingstilladelse efter råstoflovens § 3 alene fordi, ansøgningen vedrører et område med særlige drikkevandsinteresser?

Taler hensyn til drikkevandsinteresserne i et område imod, at der meddeles indvindingstilladelse til råstofindvinding, hvis det samtidig er anvist hvordan hensynet til områdets drikkevandsinteresser søges varetaget gennem vilkår i tilladelsen?

Hensynet til vandforsyningsinteresser er en af de interesser, som skal indgå i den afvejning, som regionsrådet efter råstoflovens § 3 er forpligtet til at foretage ved afgørelser efter lovens § 7.

Miljøstyrelsen har svaret:

- At tilladelse til råstofindvinding som udgangspunkt skal meddeles i udlagte graveområder – og at råstofindvinding ikke er udelukket, fordi området også er udpeget til særlige drikkevandsområder – men, at der skal foretages en konkret afvejning efter råstoflovens § 7, jf. § 3.

- At den konkrete afvejning efter lovens § 3 vil indebære en faglig vurdering af, om en eventuel risiko for f.eks. forurening af grundvandet kan afværges i form af vilkår til en råstoffilladelse. Det faktum, at et område er udpeget som et område med særlige drikkevandsinteresser, eller at der består en teoretisk mulighed for forurening, er derfor efter Miljøstyrelsens (og klagenævnets) vurdering ikke i sig selv tilstrækkeligt til at meddele afslag på en ansøgning om råstofindvinding i de tilfælde, hvor området tillige er udlagt til graveområde.

Det er derfor forsat regionens opfattelse, at der med den opstillede forudsætning om at der ikke må gødes eller sprøjtes på arealet efter endt indvinding, er taget højde for den efterfølgende arealanvendelse.

Der vil i en tilladelse til råstofindvinding blive opstillet en række vilkår, der skal sikre grundvandsinteresserne både under indvindingen af råstoffer, men også efter indvindingen er ophørt. Blandt andet vilkår for efterbehandlingen.

Relateret document 3/3

Dokument Navn: Udkast til høringssvar til forslag til Råstofplan 2024.pdf

Dokument Titel: Udkast til høringssvar til forslag til Råstofplan 2024

Dokument ID: 7881800

Region Nordjylland
Regional Udvikling
Råstofgruppen
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

Mail: raastoffer@rn.dk

Frederikshavn Kommune
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Tlf. +45 98 45 50 00
post@frederikshavn.dk
www.frederikshavn.dk
CVR-nr. 29189498

4. april 2024

Høringssvar til forslag til Råstofplan 2024

Sagsnummer: GEO-2023-01830
Dokumentnummer: 7878798

Frederikshavn Kommune har følgende bemærkninger til forslaget til Råstofplan 2024.

Frederikshavn Kommune konstaterer, at der i forslaget er udpeget 2 nye graveområder i Frederikshavn Kommune, hhv. et område på ca. 1 ha øst for Dybvad og et område på ca. 19 ha ved Tamholt.

Området ved Tamholt ligger delvist i et område med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsopland til Sæbygård Vandværk.

Det er i forslaget anført som forudsætning for graveområdet, at det efterbehandlede areal som udgangspunkt ikke må sprøjtes, gødskes eller på anden måde udsættes for forurening, der kan påvirke grundvandet.

Frederikshavn Kommune har i forbindelse med idéfasen fremsendt et høringssvar til regionen, hvor kommunen bl.a. bemærker, at kommunen som princip ønsker, at områder med særlige drikkevandsinteresser fritages. Dette er ikke efterkommet.

Kommunen ser det dog som positivt, at området ved Tamholt er medtaget med den nævnte forudsætning.

Herudover har kommunen ikke bemærkninger til forslaget til Råstofplan 2024.

Med venlig hilsen